

gemeente **Oosterhout**

Jaarstukken 2020

Gemeente Oosterhout

21

Programma's

81

Paragrafen

160

Jaarrekening (financieel)

Colofon

Jaarverslag en jaarrekening 2020
Gemeente Oosterhout

Samenstelling
Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Inlichtingen
Tel: (0162) 489911
Fax: (0162) 423174
E-mail: stadhuis@oosterhout.nl
Internet: www.oosterhout.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 INLEIDING	5
Leeswijzer	6
2 Samenstelling College van Burgemeester & Wethouders	9
3 Financiële positie 2020	12
3.1 Overzicht van baten en lasten	12
3.2 Gewijzigde begroting 2020	14
3.3 Incidentele voor- en nadelen	14
3.4 Reserves en voorzieningen	15
3.5 Verloop vrije reserve	16
4 Programmaverantwoording	19
Programma's	20
Programma 1 Burger en bestuur	23
Programma 2 Sociaal domein	30
Programma 3 Werkgelegenheid & economie	48
Programma 4 De levendige gemeente	58
Programma 5 Ruimte & ontwikkeling	70
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	87
5 Paragrafen	81
5.1 Lokale heffingen	82
5.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing	88
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	108
5.4 Treasury (financiering)	117
5.5 Bedrijfsvoering	122
5.6 Informatiebeveiliging & privacy	124
5.7 Verbonden partijen	126
5.8 Grondbeleid	130
5.9 Subsidies	139
5.10 EMU-saldo	141
5.11 Klachtenafhandeling	143
5.12 Interbestuurlijk toezicht	148
5.13 Corona	152
6 Jaarrekening (Financieel)	160
6.1 Inleiding	160
6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	160
6.3 Overzicht van baten en lasten	164
6.4 Investerings	203
6.5 Balans	208
6.6 Toelichting op de balans	210
6.7 (Begrotings) Rechtmatigheid en SiSa	228
6.8 Publicatie Wet Normering Topinkomens	241
6.9 Gebeurtenissen na balansdatum	243
6.10 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	244
Bijlagen	245
Bijlage 1 Kerngegevens	246
Bijlage 2 Personeelsterkte en – lasten 2020	248
Bijlage 3 Overzicht afgesloten investeringen	249
Bijlage 4 Investerings 2020: restantkredieten	251
Bijlage 5 Overzicht reserves & voorzieningen	255
Bijlage 6 Overzicht begrotingswijzingen 2020	256

Bijlage 7 Taakvelden _____	260
Bijlage 8 Kaderstellende beleidsnota's _____	262
Bijlage 9 Staat van gewaarborgde geldleningen _____	266
Bijlage 10 Afkortingenlijst _____	270

1 INLEIDING

In dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2020. Per programma wordt verslag gedaan van belangrijke ontwikkelingen, financiële uitgaven en resultaten. De jaarstukken vormen daarmee de afronding van de cyclus coalitieakkoord, perspectiefnota, begroting en concernrapportages. De financiële analyses van de verschillen vindt u terug in paragraaf 6.3. Een kleine leeswijzer hierbij: een 'min' betekent een financieel voordeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel nadeel. Een 'I' staat voor Incidenteel en de 'S' voor Structureel. De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, te weten het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

In het jaarverslag kunt u lezen wat de gemeente in 2020 allemaal gedaan heeft. De activiteiten van de gemeente zijn over 6 programma's (thema's) verdeeld. Per programma worden de relevante ontwikkelingen geschetst en de mate van realisatie van de doelstellingen uit de begroting aangegeven.

Na de programma's volgen de paragrafen die we verplicht zijn om op te nemen in onze begroting en jaarstukken. Die onderdelen samen heten het jaarverslag.

De jaarrekening

Na het jaarverslag volgt de jaarrekening met een financiële analyse op hoofdlijnen en het rekeningresultaat per programma. Daarnaast geeft de rekening een beeld van de bezittingen en schulden van de gemeente, in de vorm van de balans met een uitgebreide toelichting daarbij, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen. Ook de SiSa-verantwoording maakt weer deel uit van de jaarrekening. Hiermee kunnen we in één keer gebundeld verantwoording afleggen over een aantal verschillende uitkeringen richting het Rijk. Tot slot volgen nog enkele bijlagen met achtergrondinformatie, maar ook de verklaring van de accountant.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat over het jaar 2020 bedraagt € 8.503.000 positief. De opbouw van dit resultaat wordt in de jaarrekening nader toegelicht.

Corona

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie heeft geleid tot ongekende omstandigheden en heeft ook veel beleidsterreinen van onze organisatie geraakt. Een aparte toelichting hierop is opgenomen in paragraaf 5.12 van deze jaarstukken.

Oosterhout, mei 2020

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTERHOUT

Leeswijzer

Jaarverslag

De jaarstukken van de gemeente Oosterhout bevatten een aantal verplichte elementen. Deze jaarrekening is opgesteld conform de opzet van de begroting.

Samenstelling college

Het tweede hoofdstuk geeft de samenstelling van het college en de bijbehorende portefeuillevverdeling aan.

Financiële positie 2020

In hoofdstuk 3 is op hoofdlijnen het financiële beeld voortkomend uit de jaarrekening geschetst. Ook wordt op basis van dit beeld een doorkijk gegeven naar de toekomstige financiële positie.

Programmaverantwoording

In hoofdstuk 4 zijn de programma's beschreven. Per programma wordt ingegaan op de vraag 'Wat willen we bereiken'. Vervolgens wordt verantwoording afgelegd over de geleverde resultaten (Wat hebben we ervoor gedaan?) en over metingen (indicatoren). Tot slot wordt per programma het financiële resultaat in beeld gebracht.

Paragrafen

De paragrafen geven gebundeld informatie over thema's, die anders te gefragmenteerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichthouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een achttal paragrafen is voorgeschreven door het BBV, namelijk Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Treasury (financiering), Bedrijfsvoering, Verbonden partijen, Grondbeleid en het EMU saldo. De paragrafen Subsidieverlening, Klachtenafhandeling en Corona zijn aanvullend opgenomen.

Jaarrekening

In hoofdstuk 6 is het financiële deel van de jaarverantwoording opgenomen met de toelichting van de afwijkingen per programma, de investeringen, de balans en bijzondere onderwerpen zoals de algemene uitkering. Ook cijfermatige onderdelen welke door de programma's heenlopen worden hier centraal toegelicht in plaats van in de programma's zelf.

Bijlagen

In de bijlagen is een aantal cijfermatige overzichten opgenomen.

UITGAVEN 2020

TOTAAL PER INWONER

Verbindend bestuur

	Gemeenteraad & college	€ 3.155.000	€ 56
	Regionale samenwerking	€ 414.000	€ 7
	Dienstverlening & burgerzaken	€ 2.184.000	€ 39

Sociaal domein

	Maatschappelijke zorg	€ 24.267.000	€ 432
	Sociaal beleid	€ 34.511.000	€ 614
	Jeugdzorg	€ 18.041.000	€ 321
	Veiligheid	€ 4.541.000	€ 81

Werkgelegenheid & economie

	Bruisende binnenstad	€ 340.000	€ 6
	Toerisme	€ 137.000	€ 2
	Ondememen	€ 571.000	€ 10

De levendige gemeente

	Onderwijs & jeugd	€ 3.519.000	€ 63
	Cultuur & evenementen	€ 5.837.000	€ 104
	Sport	€ 6.427.000	€ 114

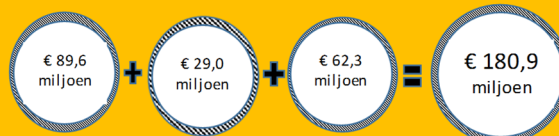
Ruimte & ontwikkeling

	Openbare ruimte	€ 9.741.000	€ 173
	Verkeer & mobiliteit	€ 2.696.000	€ 48
	Natuur, Milieu & afval	€ 11.873.000	€ 211
	Ruimtelijke ordening & wonen	€ 11.656.000	€ 207

Middelen

	Dekkingsmiddelen	€ 2.135.000	€ 38
	Overhead	€ 22.096.000	€ 393
	Onvoorzien	€ -	€ -
	Vennootschapsbelasting	€ 394.000	€ 7
	Resultaat (reserves)	€ 7.853.000	€ 140

INKOMSTEN 2020

Het grootste deel krijgen we van het Rijk
Dit deel halen we uit lokale heffingen
Dit komt uit overige inkomsten zoals grondverkoop
De totale inkomsten bedragen € 180,9 miljoen

Lokale heffingen

	Onroerend zaakbelasting	€ 12.619.000
	Afvalstoffenheffing	€ 5.936.000
	Rioolheffing	€ 5.087.000
	Toeristenbelasting	€ 443.000
	Leges burgerzaken	€ 775.000
	Parkeerbelasting	€ 1.707.000
	Bouwvergunningen	€ 2.062.000
	Hondenbelasting	€ 177.000
	Overig	€ 168.000

Overige inkomsten

	Grondexploitatie	€ 7.266.000
	Mutatie reserves	€ 8.854.000
	Overige inkomsten vanuit het Rijk	€ 26.360.000
	Overige inkomsten	€ 19.836.000

Rekeningsultaat 2020
€ 8.503.000 positief

2 Samenstelling College van Burgemeester & Wethouders

M. Buijs, Burgemeester

Portefeuille:

- Algemene bestuurlijke coördinatie
- Strategie (regie realisatie Toekomstvisie Oosterhout 2030)
- Openbare orde en veiligheid
- Externe veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Overige wettelijke taken
- Bestuurlijke regionale samenwerking
- Communicatie en burgparticipatie
- Personeel en organisatie (inclusief proces organisatieontwikkeling)

C. Piena, Wethouder

Portefeuille:

- Zorg en welzijn (WMO, welzijn, volksgezondheid en ouderenbeleid)
- Integraal sociaal domein
- Wijkgericht werken
- Beheer openbare ruimte (buitenruimte en onderhoud groen)
- ICT, datamanagement (inclusief informatiegestuurd werken) en Equalit
- Cultuur en media (inclusief Pannehoef)
- Mobiliteit en verkeer

Drs. R.P. van der Helm, Wethouder

Portefeuille:

- Economische zaken (toerisme en recreatie, evenementenbeleid)
- Economische regionale samenwerking
- Branding en citymarketing
- Jeugd (inclusief jeugdzorg) en jongerenwerk
- Onderwijs
- Integrale veiligheid
- Project Binnenstad
- Project Galvanitas
- Project gebiedsvisie Slotjesveld

M.P.C. Willemsen, Wethouder

Portefeuille:

- Financiën
- Nutsbedrijven
- Duurzaamheid (inclusief afval), energietransitie, MEK
- Arbeidsmarkt en –participatie
- Sociale zaken
- Ruimtelijke ordening, bouwen en wonen
- Project Omgevingswet

A.B. Kastelijns, Wethouder

Portefeuille:

- Sport
- Dienstverlening, facilitaire zaken, overige aspecten bedrijfsvoering
- Inkoop en aanbesteding
- Vastgoed
- Natuur en milieu
- Water en riool (inclusief klimaatadaptatie)
- Grondzaken
- Agrarische zaken
- Project nieuwbouw gemeente

Financiële positie 2020

12

3.1. Overzicht baten en lasten

14

3.2. Gewijzigde begroting 2020

14

3.3. Incidentele voor- en nadelen

15

3.4. Reserves en voorzieningen

16

3.5. Verloop vrije reserve

3 Financiële positie 2020

Het resultaat van de jaarrekening is bepaald op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en met inachtneming van de kaders, die in het meerjarenbeleidplan (perspectiefnota) en de begroting zijn vastgesteld. Voor zover besluitvorming over toevoeging c.q. onttrekking aan reserves al heeft plaatsgevonden is deze eveneens in de exploitatie verwerkt, echter wel zichtbaar gemaakt via een apart programma.

3.1 Overzicht van baten en lasten

De jaarrekening 2020 sluit met een **voordelig saldo van € 8.503.000**. In overeenstemming met het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het resultaat afzonderlijk vermeld op de balans. In de onderstaande tabel zijn de rekeningcijfers vergeleken met de begroting 2020 na wijzigingen.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2020	Begroting 2020 na wijzigingen	Verschil	V/ N
Lasten	164.534	162.805	1.729	N
Baten	172.061	162.553	-9.508	V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.527	252	-7.779	V
Storting in reserves	7.878	4.038	3.840	N
Onttrekking aan reserves	8.854	5.552	-3.302	V
Resultaat	-8.503	-1.262	-7.241	V

Samengevat bestaat het jaarrekeningsaldo uit een aantal mee- en tegenvallers. Onderstaand zijn de grootste afwijkingen weergegeven (> € 100.000).

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Belangrijke incidentele financiële voordelen	Bedrag
Volksgezondheid	-242
Veilig thuis	-129
Inkomensregelingen	-1.953
Inkomensvoorzieningen	-586
Participatie	-949
Lokaal minimabeleid	-145
Schuldhulpverlening	-186
Integrale veiligheid	-174
Onderwijs	-204
Jeugd	-101
Cultuur en evenementen	-132
Gladheidbestrijding	-102
Buurt- en wijkbeheer	-113
Milieubeleid en -beheer	-145
Beheer gronden en gebouwen	-213

Omgevingsvergunningen	-826
Beleggingen	-486
Belastingen	-657
Algemene uitkering	-3.730
Algemene baten en lasten	-1.096
Bestuur, control en advies	-397
Directie en management	-179
Automatisering	-313
Stafondersteuning	-235
Accommodatiebeheer	-122
DIV	-308
Consolidatie Equalit	-945
Administratieve doorbelastingen	-264
Begrotingssaldo	-1.262
Totaal grote incidentele voordelen	-16.194

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Belangrijke incidentele financiële nadelen	Bedrag
College	147
Beheerskosten sociaal domein	419
Transitie AWBZ	837
Huishoudelijke verzorging	1.533
Vervoersvoorziening	129
Woonvoorzieningen	209
Jeugdzorg	447
Ondernemen	149
Sportparken	191
Zwembad	784
Onderhoud wegen	166
Beleid en beheer openbaar groen	102
Structuur- en bestemmingsplannen	311
Gemeentelijke heffingen (afvalstoffen- en rioolheffing)	330
Bestuurs- en managementondersteuning	126
Afdelingskosten	997
Vennootschapsbelasting (Vpb)	392
Reserves	538
Totaal grote incidentele nadelen	7.807

Daarnaast is er sprake van overige incidentele voor- en nadelen (< € 100.000) die in totaal € 734.000 voordelig zijn.

Naast deze voor- en nadelen zijn vooral de volgende posten nog relevant:

- Bij de Afvalinzameling is er sprake van een voordeel van € 1.189. Dit bedrag is gestort in de egalisatievoorziening Reiniging, conform het geldend beleid.
- Met betrekking tot de riolering is het jaar afgesloten met een voordeel van € 254.911. Dit saldo is gestort in de egalisatievoorziening riolering, conform het geldend beleid.
- Bij het product parkeren was rekening gehouden met een onttrekking in het parkeerfonds van € 310.000. Werkelijk is in 2020 € 235.000 onttrokken aan het parkeerfonds. De lagere onttrekking aan het parkeerfonds ten opzichte van de primaire begroting wordt veroorzaakt door de verwerkte begrotingswijzigingen die te maken hadden met het implementeren van de ombuigingen op parkeren.
- Bij de toeristenbelasting wordt vooralsnog rekening gehouden met een nadeel van zo'n € 60.000. Dit is inclusief de ontvangen compensatie van € 122.000 van het Rijk. De aangifte voor de toeristenbelasting door ondernemers wordt echter pas in april/mei 2021 verstuurd naar de ondernemers. Na die periode is er dus pas zekerheid over het totale nadeel.

Voor de toelichtingen op de financiële voor- en nadelen wordt verwezen naar paragraaf 6.3.

3.2 Gewijzigde begroting 2020

De programmabegroting 2020, zoals die in november 2019 is vastgesteld, sloot met een voordelig resultaat van € 1.538.000. Op programmaniveau zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

Bedragen * € 1.000 - = voordeel			
Exploitatie	Vastgestelde begroting	Wijzigingen	Gewijzigde begroting
Burger en bestuur	4.288	-405	3.883
Sociaal Domein	53.191	1.359	54.550
Werkgelegenheid & economie	794	-33	761
De levendige gemeente	12.044	-29	12.015
Ruimte & ontwikkeling	20.500	-1.427	19.073
Algemene dekkingsmiddelen	-108.625	-1.030	-109.655
Overhead	18.934	643	19.577
Onvoorzien	100	-54	46
Heffing VPB	2	0	2
Saldo van baten en lasten	1.228	-976	252
Storting in reserves	2.039	1.999	4.038
Onttrekking aan reserves	4.805	747	5.552
Resultaat	-1.538	276	-1.262

Voor een nadere toelichting van de wijzigingen wordt verwezen naar bijlage 6.

3.3 Incidentele voor- en nadelen

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekeningresultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe > € 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed

beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2020 bedraagt € 8.503.000 voordelig. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 16,9 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van afgerond € 7,8 miljoen. Wanneer deze posten worden onttrokken uit het rekeningresultaat ontstaat er een nadelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 618.000.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Totaal rekeningresultaat 2020		
Incidentele voordelen	-16.194	V
Incidentele nadelen	7.807	N
Overige voor- en nadelen (< € 100.000)	-734	V
Rekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	618	N

Voor een overzicht van de incidentele voor- en nadelen wordt verwezen naar paragraaf 6.7.

3.4 Reserves en voorzieningen

De reservepositie geeft het volgende beeld:

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2019
- Algemene reserves (kernreserves)	74.541	73.060
- Reserves grondexploitatie	16.479	17.928
- Bestemmingsreserves	9.301	8.681
- Reserve investeringsprojecten	45.640	43.795
- Voorzieningen	7.030	3.173
- Exploitatiesaldo	8.503	3.473
Totaal	161.494	150.110

De reserves en voorzieningen zijn (incl. resultaat 2020) van de gemeente is in totaliteit gestegen met zo'n € 11,3 miljoen.

De vrije reserve is per saldo met afgerond € 1,5 miljoen gestegen. Vanuit het rekeningresultaat 2019 is € 2.648.000 gestort in de vrije reserve, waarvan € 2.254.000 is bestemd om de effecten van de coronacrisis op te kunnen vangen.

Verder is van de verkoopopbrengsten van 't Zangoogje € 1,5 miljoen gestort ten behoeve van de Opgave Strategische Woningbouw

Daarnaast is er voor diverse projecten in totaal € 2.667.000 onttrokken. Deze projecten staan benoemd in de paragraaf 3.5 Verloop vrije reserve.

De reserves grondexploitaties zijn gedaald met ca. € 1,5 miljoen.

Bij de Algemene bedrijfsreserve is vanuit het rekeningresultaat 2019 het terugontvangen voorschot van de vennootschapsbelasting gestort (€ 750.000) en in 2020 de betaalde Vpb onttrokken (€ 394.000).

Verder is er bij de reserve Infrastructurele werken in totaal € 1.830.000 onttrokken voor de projecten N629, rotonde Bromtol en Dorst N282.

De toename van de bestemmingsreserves is met name veroorzaakt door de storting van het positieve resultaat van Equalit in de bestemmingsreserve SSC (€ 945.000).

De reserve investeringsprojecten is een 'administratieve' reserve, bedoeld om de kapitaallasten van investeringen die ooit vanuit de reserves zijn bekostigd, te onttrekken. De stortingen betreffen de uitgaven van deze investeringen ten laste van de reserves (veelal vrije reserve en reserve infrastructurele werken). Per saldo is deze reserve met € 1.845.000 gestegen.

In 2020 zijn twee nieuwe voorzieningen gevormd. Dit betreft de voorziening waardering participatie APPA fonds ten behoeve van de pensioenrechten van (oud) bestuurders (€ 2.187.000). En de voorziening overmatige verlof (€ 501.000). Als gevolg van de corona in 2020 is er minder verlof opgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De richtlijnen geven aan dat hiervoor een voorziening gevormd moest worden. Daarnaast is de voorziening Just gedeeltelijk vrijgevalen (€ 700.000). Vanwege een verandering in het BBV is de voorziening die in het verleden is gevormd voor Zwaikom nu ook (deels) onder de voorzieningen opgenomen. Voorheen was deze opgenomen onder de grondexploitaties.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel reserves en voorzieningen.

3.5 Verloop vrije reserve

In onderstaande tabel zijn de werkelijke stortingen en onttrekkingen in 2020 en de verwachte onttrekkingen in meerjarenperspectief van de vrije reserve weergegeven. De beginstand (inclusief saldobestemming 2019) per 01-01-2020 bedraagt € 34,4 miljoen. Vervolgens zijn respectievelijk de uitgaven weergegeven waar de gemeenteraad al toe heeft besloten en de uitgaven waarvan definitieve besluitvorming door de gemeenteraad nog moet plaatsvinden. De kolom 2020 geeft de werkelijke onttrekkingen in het jaar 2020 weer. In de tweede tabel daaronder zijn de verwachte 'harde' inkomsten in de vrije reserve weergegeven. De inkomsten vanuit de grondexploitaties worden hier niet meer geprognosticeerd; deze worden meegenomen in de ABR.

Beginstand per 1-1-2020	31.778				
Saldobestemming 2019	2.648				
Saldo vrije reserve 1-1-2020	34.426				
Bedrag * € 1.000	Werkelijk 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024 ev
Uitgaven reeds besloten	2.668	8.858	1.351	1.350	1.590
Slotjes Midden	0	800	500	600	840
Zwembadvoorzieningen	0	450			
OVV'67 tijdelijke units	24				
Vernieuwen overeenkomsten sport	0	45			
Revitalisering Weststad	6				
Opstellen sportaccommodatiebeleid	0	13			
Vrachtwagenparkeren Weststad	7	85			
Verbindend bestuur	0	25			
Productiehuis de Pannenhoeft	6	479			
Rotonde Bromtol	957				
Digitale overheid	54	11			
Toekomstscenario's binnensport			30		
ISV-gelden		505			
Brandweerkazerne Den Hout	0				
Klijnsma-gelden	35	175			

Winterpakket (Klijnsma-gelden)	0	0			
Omgevingsvisie	23	6			
Bomen Slotpark	9	21			
Geluidsschermdorst	75	90			
Voorbereidingskrediet Stadhuis	238	1.698			
Voorbereidingskrediet Arendsplein	46				
2e noodontsluiting Weststad	130	61			
Personen met een handicap	0				
Kwaliteitsimpuls binnenstad	0	54			
Woningbouwlocaties Den Hout en Oosteind	19	78			
Openbare ruimte rondom Mgr. Frenckencollege	224				
Gegevensmanagement	1	59			
Vrijliggend fietspad Bergse Baan	0	150			
Stadsafsluitingen/ Selectieve toegang binnenstad	69	81			
Arendsplein	52	48			
Duurzaamheidsgelden	134	164			
Kerkervisie	6	19			
Bermherstel	40	7			
Onderhoud gebouwen	0				
Coronamaatregelen		2.183	71		
JOR 2019 Weststad II verbeteringsmaatregelen (W)	24				
kwaliteitsverbetering binnenstad Schapendries	54				
Projectplan Implementatie omgevingswet	8	592			
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	27	33			
Organisatieontwikkeling	400				
WIBON		51			
Basisregistratie ondergrond (BRO)		40			
Regiesysteem sociaal domein		60			
Strategische woningbouw		750	750	750	750
Verbinding Dorst Oost op N282		25			
Nog te voteren	0	2.550	1.374	11.820	0
Verduurzaming & onderhoud stadhuis				11.820	
Sportaccommodatiebeleid			50		
De Contreie Ecozone		1.500			
Kleedaccommodaties sportverenigingen			424		
Dienstverlening		50			
Arendsplein		1.000	900		
Totaal	2.718	11.408	2.725	13.170	1.590
Over gehele periode	31.561				

Opvallende posten:

- Van het huidige saldo van € 34,4 miljoen is al een bedrag van € 15,8 miljoen bestemd voor uitgaven waartoe de gemeenteraad reeds heeft besloten. Daarnaast ligt er voor een bedrag van € 15,7 miljoen aan claims op de vrije reserve waar nog besluitvorming/kredietvoting door de gemeenteraad op plaats dient te vinden. De grootste post binnen deze laatste categorie betreft de reservering voor het stadhuis.
- Slotjes Midden: het bedrag is gebaseerd op de vastgestelde samenwerkings-overeenkomst en actuele grondexploitatie.
- Het nog gereserveerde bedrag bij zwembadvoorzieningen betreft het gereserveerde bedrag voor de sloop van Arkendonk.
- In totaliteit is binnen de vrije reserve € 3 miljoen beklemd voor de uitvoering van de opgave strategische woningbouw.
- Voor het nieuwe stadhuis is inmiddels een voorbereidingskrediet gevoteerd van € 2 miljoen. Daarnaast is ruim € 11,8 miljoen gereserveerd voor de nieuwbouw.

- Binnen de vrije reserve is een zgn. ‘coronareserve’ opgenomen van € 2.254.000 om de effecten van de Coronacrisis op te kunnen vangen.

Verwachte inkomsten vrije reserve

In het inkomstenoverzicht vrije reserve worden met ingang van heden de geprognosticeerde winsten vanuit de GREX niet meer meegenomen. Conform de bestendige gedragslijn worden de genomen winsten vanuit de GREX’en toegevoegd aan de Algemene Bedrijfsreserve (ABR). Van daaruit zal op basis van de stand van de ABR en de openstaande risico’s binnen de grondexploitaties van jaar tot jaar een voorstel gemaakt worden of dat het verantwoord is om een deel van de ABR vrij te laten vallen ten gunste van de vrije reserve. Voor een prognose van toekomstige winsten wordt dan ook verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Bedrag * € 1.000	Rekening 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024 ev
Inkomsten					
Verkoop Zandoogje	1.500				
Totaal	1.500	0	0	0	0
Over gehele periode	1.500				

In 2020 is € 1,5 miljoen gestort in de vrije reserve en is gelabeld voor de opgave strategische woningbouw.

Confrontatie beschikbare en benodigde middelen vrije reserve

Wanneer de geactualiseerde kosten, opbrengsten en risico’s binnen de vrije reserve worden afgezet tegenover elkaar ontstaat het volgende beeld.

Bedrag * € 1.000	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023	Jaar 2024 ev
Stand per 1-1	*34.426	33.258	21.850	19.125	5.955
Toekomstige uitgaven	2.668	11.408	2.725	13.170	1.590
Toekomstige inkomsten	1.500	0	0	0	0
Ontwikkeling vrije reserve	33.258	21.850	19.125	5.955	4.365

* incl saldobestemming 2019

Uit het bovenstaande overzicht blijkt we de komende jaren blijven interen op onze vrije reserve. De omvang van de vrije reserve loopt op basis van de huidige inzichten in 2024 terug tot een hoogte van **zo’n € 4,4 miljoen**

4 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk presenteren we aan de hand van de 5 programma's en de onderdelen algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien de verantwoording van de gemeente Oosterhout. Onderstaand zijn de rekeningcijfers vergeleken met de bijgestelde begroting na wijzigingen in 2020.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Programma	Rekening 2020	Begroting 2020 na wijzigingen	Verschil	Voordelig / Nadelig
Burger en bestuur	4.015	3.883	132	N
Sociaal domein	54.070	54.550	-480	V
Werkgelegenheid & economie	846	761	85	N
De levendige gemeente	12.482	12.015	467	N
Ruimte & ontwikkeling	18.098	19.073	-975	V
Algemene dekkingsmiddelen	-115.294	-109.655	-5.639	V
Overhead	17.862	19.577	-1.715	V
Onvoorzien	0	46	-46	V
Heffing VPB	394	2	392	N
Saldo van baten en lasten programma's	-7.527	252	-7.779	V
Stortingen in reserves	7.878	4.038	3.840	N
Onttrekkingen aan reserves	8.854	5.552	-3.302	V
Resultaat	-8.503	-1.262	-7.241	V

In elk programma zijn drie kaderstellende kernvragen (W-vragen) uitgewerkt. De programma's kennen de volgende indeling:

- **Wat willen we bereiken?**
Geformuleerd in de algemene doelstelling en effectdoelstellingen.
- **Wat hebben we ervoor gedaan?**
Geformuleerd in de gerealiseerde activiteiten.
- **Metingen**
Geformuleerd in de outcome en output-indicatoren.
- **Wat heeft het gekost?**
Geformuleerd in de Kosten en Opbrengsten en Investeringsen.

De resultaten zijn toegelicht in paragraaf 6.3 Overzicht van baten en lasten. In de financiële overzichten is in de kolom 'Begroting 2020' de geactualiseerde begroting na wijzigingen opgenomen. Voor een integraal overzicht van de begrotingswijzigingen per programma, verwijzen wij u naar bijlage 6.

Programma's

23

Verbindend bestuur

30

Sociaal domein

48

Werkgelegenheid & economie

58

De levendige gemeente

60

Ruimte & ontwikkeling

87

**Algemene dekkingsmiddelen,
overhead, vpb en onvoorzien**

Programma 1

Burger en bestuur

Portefeuillehouders: M.Bujis, C.Piena

Burger en bestuur

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden partijen

Metingen

Wat heeft het gekost?

Relatie burger & bestuur

Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.

- Opgave Strategie en externe oriëntatie: Corona Impact Analyse fase 1 en versterking van de samenwerking binnen de regio Breda-Tilburg;

- Vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd

	lasten	baten	Saldo
Gemeenteraad	1.143	0	1.143
College	2.012	939	1.073
Totaal	3.155	939	2.216

Regionale samenwerking

Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.

- Inzet op de beperking van de bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen;
- Samenwerking met de regio's West – en Midden-Brabant aan een plan om in aanmerking te komen voor rijksfinanciering uit het project Regiodeal;
- De contacten met Tilburg inde Stedelijke Regio Breda-Tilburg zijn aangehaald.

- Regio West-Brabant: Adaptief handelen in verband met de coronacrisis, onderzoek naar de toekomstige trends als gevolg van corona en platform waarin de provinciale gelederen voor de arbeidsmarkt in West-Brabant verdeeld worden.

	lasten	baten	Saldo
Regionale samenwerking	414	0	414
Totaal	414	0	414

Dienstverlening

Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren

- Individuele klantprocessen optimaliseren
- Digitaal en zaakgericht werken
- Invoer en beheer Basisregistraties

Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden.

- Het project "Gebruikersoppervlakte woningen voor WOZ- taxaties" is afgerond. De gebruikersoppervlakte is geregistreerd en afgestemd in BAG – en de WOZ-administratie;
- Uitvoering van diverse maatregelen om te voldoen aan de Wet Basisregistratie Ondergrond.

- Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening
- Behandeling aan de telefoon
- Snelheid inhoudelijke afdoening brief
- Wachttijd balies in de publiekshal
- Behandeling in het stadhuis
- De huidige dag- en avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende
- Volgt lokale ontwikkelingen via sociale media
- Behandeling aan de balie/het loket
- Beoordeling gemeentelijke regels
- Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info
- Waardering website gemeente

	lasten	baten	Saldo
Publieke dienstverlening	2.184	799	1.385
Totaal	2.184	799	1.385

Wat willen we bereiken?

Relatie burger & bestuur
Wij willen de vorming en uitvoering van gemeentelijk beleid zoveel als mogelijk in samenspraak met burgers, ondernemers, organisaties en verenigingen vormgeven. Daarbij willen wij optimaal gebruik maken van de kennis en kunde die in de Oosterhoutse samenleving aanwezig is. Ook willen we ruim baan bieden voor initiatieven vanuit de samenleving. Het doel: vergroting van draagvlak voor (uitvoering van) gemeentelijk beleid en meer ruimte voor nieuwe plannen en ideeën.
Regionale samenwerking
Door bepaalde gemeentelijke taken in gezamenlijkheid op te pakken, kunnen deze taken efficiënter en/of effectiever worden uitgevoerd. Daarnaast is regionale samenwerking een middel om het belang van Oosterhout bij andere overheden beter over het voetlicht te krijgen.
Dienstverlening
<p>Procesoptimalisatie om effectiviteit en efficiency van de organisatie te verbeteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele klantprocessen optimaliseren • Digitaal en zaakgericht werken • Invoer en beheer Basisregistraties <p>Gemeentelijke diensten en producten op excellente manier aan burgers, bedrijven en instellingen aanbieden.</p>

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Relatie burger en bestuur

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Opgave Strategie en externe oriëntatie

Het initiatief voor “De week van Oosterhout”, waarin het de bedoeling is een aantal bestaande gemeentelijke manifestaties te bundelen, heeft geen doorgang gevonden als gevolg van de beperkingen voor het organiseren van fysieke bijeenkomsten.

Mede onder invloed van de uitkomsten van de Corona Impact Analyse (CIA) fase 1 is besloten om op het gebied van citymarketing te kiezen voor een groeimodel: niet een aparte organisatie inrichten, maar vanuit de gemeentelijke organisatie werkende weg een begin maken met integrale citymarketing. Hiertoe is formatie overgeheveld vanuit de Theek5-organisatie naar de gemeente.

Op het gebied van externe oriëntatie is in 2020 de aanzet gegeven voor het versterken van de samenwerking binnen de regio Breda-Tilburg. Onder invloed van de Nationale Omgevingsvisie is een proces opgestart om te komen tot een verstedelijkingsakkoord met het rijk voor de Stedelijke Regio Breda-Tilburg. Hierin zal worden aangegeven welke bijdrage de regio kan leveren aan de ambities van het rijk op het gebied van economie, woningbouw,

mobiliteit en natuur en landschap. De gemeente Oosterhout is, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau, vertegenwoordigd in de projectorganisatie van het verstedelijkingsakkoord.

Toekomstvisie 2030

De maatschappelijke dialoog over de Toekomstvisie Oosterhout 2030 heeft in 2020 vooral vorm gekregen binnen de (eerste fase van) de Corona Impact Analyse (CIA). Met de speerpunten uit de Toekomstvisie als vertrekpunt is de gemeente in een twintigtal gemengd samengestelde groepen het gesprek aangegaan over de maatschappelijke gevolgen van de Covid-19-pandemie voor de Oosterhoutse samenleving. De bevindingen uit deze dialoog zijn samengevat in twaalf beleidsprioriteiten, die kunnen worden gezien als een verdere ondersteuning van de ambities uit Oosterhout 2030. In zijn vergadering van juli 2020 heeft de Oosterhoutse gemeenteraad de CIA 1 en de daaruit volgende beleidsprioriteiten onderschreven.

Het idee was om rond de jaarwisseling 2021/2022 te starten met de tweede fase van de Corona Impact Analyse. Daarvan hebben wij toen om twee redenen afgezien. In de eerste plaats omdat wij de indruk hadden dat veel onze stakeholders bezig waren (en zijn) met het “overleven” van de crisis en niet zo zaten te wachten een dergelijk gesprek. En in de tweede plaats omdat wij toen de verwachting hadden, met het vaccin op komst, dat er een paar maanden later meer zicht zou zijn op wat de toekomst zou brengen.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
• Burgerindicatoren				
Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (in %)	82%	75%	80%	Burgerij-enq.

Regionale samenwerking

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Niet van toepassing (zie Opgave Strategie en externe oriëntatie).

Ombuigingen

Bijdragen gemeenschappelijke regelingen

We blijven onverminderd inzetten op het beperken van uitgaven bij de gemeenschappelijke regelingen, het aantal gemeenten in de regio dat dezelfde inzet heeft groeit waardoor er stevigere richtlijnen kunnen worden meegegeven. Een enkele gemeenschappelijke regeling kan extra gelden nodig hebben voor taken waarvan we ook willen dat ze die doen en ook goed doen. Dat staat naast de inzet op beperking van de autonome stijgingen.

Overige ontwikkelingen

Regionale samenwerking Midden-Brabant

In 2020 is er samen met Midden-Brabant gewerkt aan de uitwerking van de regiodeal van het Rijk. De regio's West-Brabant en Midden-Brabant hebben samengewerkt aan een plan om in aanmerking te komen voor rijksfinanciering uit het project Regiodeal. Onder de titel 'Makes and Moves' zijn er een groot aantal projecten die uitgewerkt zijn op het gebied van onderwijs, innovatie en versterking van de economie. Voor Oosterhout betreft het onder andere een project bij Rodenborch. In 2020 zijn de projecten verder uitgewerkt en concreter gemaakt. Daarnaast zijn de contacten met Tilburg in de Stedelijke Regio Breda-Tilburg aangehaald. Daarbij staan economie en mobiliteit centraal, evenals woningbouw.

Regio West-Brabant gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	Het doel van de West-Brabantse samenwerking is om bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast heeft de RWB uitvoeringsgericht opgaven op gebied van Regionaal mobiliteitscentrum, Kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie en Gebiedsgerichte aanpak verkeer & vervoer en routebureau West-Brabant.
Financiële bijdrage 2020	Apparaatskosten € 213.238 Programma- en uitvoeringskosten € 1.027.375
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	De RWB heeft adaptief gehandeld in 2020 in verband met de coronacrisis. Het grootste deel van het uitvoeringsprogramma is relevant gebleven, daarnaast is er onder andere onderzoek gedaan naar trends voor de toekomst naar aanleiding van corona die effect kunnen hebben op de agenda van de RWB. Ook is de RWB het platform waarin de provinciale gelden voor de arbeidsmarkt in West-Brabant verdeeld worden. Wethouder Willemsen is lid van die toetsingscommissie.

Dienstverlening

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Niet van toepassing.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Overige ontwikkelingen

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Het project "Gebruiksoppervlakte woningen voor WOZ-taxaties" is in 2020 afgerond. Het uitgangspunt van dit project is dat gemeenten van alle woningen een nauwkeurige, gecontroleerde en voldoende gedetailleerde gebruiksoppervlakte vastleggen in de BAG en WOZ registratie. Deze gebruiksoppervlakte wordt vanaf 2022 gebruikt voor het uitvoeren van de WOZ-taxaties. Hierdoor kunnen dan in 2022 alle WOZ-waarden (naar de waardepeildatum 1 januari 2021) gebaseerd zijn op de gebruiksoppervlakte. Dit is een belangrijke stap in het bereiken van meer uniformiteit in de WOZ-taxaties, maar is ook een belangrijke stap in meer uniforme registratie van kenmerken van woningen binnen de gehele overheidsinformatie.

Daarom is dit project ook één van de stappen in de richting van een "samenhangende objectenregistratie".

De gebruiksoverlappende is op adequate wijze geregistreerd en afgestemd in zowel de BAG (totale gebruiksoverlappende) als in de WOZ-administratie (per WOZ-deelobject). Ook zijn afspraken vastgelegd tussen de BWB (Belastingssamenwerking West-Brabant) en Oosterhout over het synchroon houden van het gegeven gebruiksoverlappende.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

In 2020 zijn de functieprofielen beschreven, het gegevensportaal ingericht en de gegevens uit de 1^e en 2^e tranche opgezocht, geanalyseerd, geconverteerd en via het portaal aan de landelijke voorziening aangeboden. Processen en aanbestedingsdocumenten zijn aangepast en er is een (voorlopige) BRO-coördinator aangesteld. Met deze acties voldoet de gemeente Oosterhout aan de Wet BRO. De Wet BRO regelt de instelling van een basisregistratie met gegevens over de geologische en bodemkundige opbouw van de ondergrond, ondergrondse constructies en gebruiksrechten in relatie tot de ondergrond.

Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON)

Om te kunnen voldoen aan de richtlijnen voor digitalisering van de informatie over huisaansluitingen zijn in 2020 alle digitaal beschikbare revisiegegevens verzameld en gestandaardiseerd samengebracht in één bestand. In 2021 zullen deze gegevens worden opgenomen in de database van het beheersysteem voor de openbare ruimte en via die weg dagelijks geautomatiseerd aan de WIBON worden aangeboden.

Gemeentelijke indicatoren • Burgerindicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)	6,9	6,9	7,0	Burgerij-enq.
Behandeling aan de telefoon	7,1	7,3	7,1	Burgerij-enq.
Snelheid inhoudelijke afdoening brief	7,4	6,7	6,8	Burgerij-enq.
Wachttijd balies in de publiekshal	7,7	7,8	7,7	Burgerij-enq.
Behandeling in het stadhuis	8,7	8,2	8,3	Burgerij-enq.
De huidige dagopenstelling van de balies in de publiekshal zijn voldoende.	8,4	8,0	--	Burgerij-enq.
De huidige avondopenstelling van de balies in de publiekshal is voldoende.	8,8	9,0	--	Burgerij-enq.
Volgt lokale ontwikkelingen via social media (zoals Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat)	57%	72%	60%	Burgerij-enq.
Behandeling aan de balie / het loket	7,7	7,4	7,9	Burgerij-enq.
Beoordeling gemeentelijke regels	6,3	7,4	7,4	Burgerij-enq.
Waardering aanbod en kwaliteit van gemeentelijke info	7,3	7,5	8,4	Burgerij-enq.
Waardering website van de gemeente	7,5	7,5	7,6	Burgerij-enq.

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

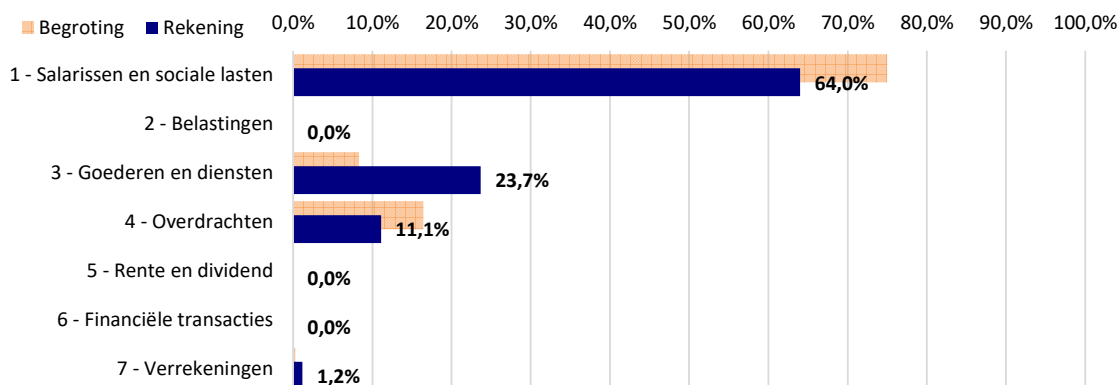
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	5.533	5.013	5.753	740
Baten	1.228	1.130	1.738	-608
Saldo baten & lasten	4.305	3.883	4.015	132
Storting in reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	12	0	0	0
Resultaat	4.293	3.883	4.015	132
Specificatie lasten per thema				
Relatie burger en bestuur	2.593	2.179	3.155	976
Regionale samenwerking	418	402	414	12
Dienstverlening	2.522	2.432	2.184	-248
Specificatie baten per thema				
Relatie burger en bestuur	295	108	939	-831
Regionale samenwerking	0	0	0	0
Dienstverlening	933	1.022	799	223
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	-7	0	0	0
Investeringsprojecten	-5	0	0	0

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3

Overzicht van baten en lasten.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Investeringen	Investerings plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
n.v.t.			
Totaal			

Programma 2

Sociaal domein

Portefeuillehouders: M.Buijs,, C.Piena, R. van der Helm, M.Willemsen

Sociaal domein

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden partijen

Metingen

Wat heeft het gekost?

Maatschappelijke zorg
Oosterhouters kunnen zo lang mogelijk meedoen aan de samenleving door hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht optimaal te benutten.

- Integraal sociaal domein: vorming teams Sociaal Domein, voorbereiding overgang SWT, ontwikkeling integrale visie, afronding pilot, uitvoering 0-meting, verbreding basiskennis en betere samenwerking, doorvoering kostenbeheersingsmaatregelen fase II, ontwikkeling monitor sociaal domein;
- Ontwikkelagenda maatschappelijke ondersteuning;
- Wijkgerichte aanpak;
- Opgave financiële beheersbaarheid: uitvoering diverse maatregelen en opstarten fase III;
- Bescherm wonen en maatschappelijke opvang;
- Integrale crisiszorg
- Gweld hoort nergens thuis
- Maatregelen ter verbetering van de volksgezondheid.

- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV): De coronacrisis had groot effect op de reguliere dienstverlening waardoor verslechtering van de prestaties;
- Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ): zorgdragen voor de regionale aanpak coronazorg, hierdoor minder tijd voor vooraf gestelde doelen.

- Voorzieningen senioren in de gemeente
- Welzijnsvoorzieningen in de gemeente
- Gezondheidszorg in de gemeente
- Is mantelzorger
- Doet vrijwilligerswerk
- Voorzieningen/toegankelijkheid in de gemeente voor mensen met een functiebeperking

	lasten	batens	Saldo
Beheerskosten Sociaal Domein	713	0	713
Maatschappelijk vaardigheden	4	0	4
Volksgezondheid	2.196	17	2.179
Transities AWBZ	6.906	0	6.906
Individuele voorz. WMO	10.633	491	10.142
Alg.voorz. WMO	3.814	259	3.555
Totaal	24.266	767	23.499

Sociaal beleid
Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren.

- Participatie: opzetten mobiliteitscentrum,
- Uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO);
- Schuldhulpverlening: vroegsignalering en opvolgen signalen van betalingsachterstanden;
- Klantmanagers: bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik, geven van participatieverklaringworkshops;
- Bestrijding van armoede onder kinderen;
- Gestart met een transformatieproces bij MidZuid;
- Voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering;
- Adviesrecht bij schuldenbewind;
- Subsidieverstrekking aan de Goederbank

MidZuid: Door corona minder plaatsing medewerkers bij organisaties, zoveel mogelijk werk voortgezet met inacht neming RIVM-maatregelen, extra middelen vanuit het Rijk ontvangen.

- Netto participatiegraad
- Kinderen in armoede (%)
- Werkloze jongeren (%16-24 jarigen)
- Jongeren met een delict voor de rechter
- Aantal personen met bijstandsuitkering
- Aantal re-integratievoorzieningen
- Aantal cliënten maatwerkarrangement WMO
- Demografische druk (%)
- Uitstroom naar werk in % totale uitstroom
- % melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen.
- Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk
- % mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme

	lasten	batens	Saldo
Inkomen	30.777	24.240	6.537
Sociale regelingen	3.734	1.159	2.575
Totaal	34.511	25.399	9.112

Jeugdzorg
We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar. Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk.

- De taskforce Jeugd is beëindigd en opgegaan in de opgave Financiële beheersing sociaal domein;
- Nieuwe preventieve zorgvormen in het voorliggend veld en de ambulante jeugdzorg;
- Organiseren van jeugdhulp in of dichtbij de leefwereld van de jeugdige;
- Samenwerking jeugdzorgregio West Brabant Oost: regionaal beleidskader, aanscherping dienstverleningsovereenkomst en voorbereidingen nieuwe inkoop niet vrij toegankelijke jeugdhulp;
- Extra middelen vanuit het Rijk voor 2019 t/m 2022;

- Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)
- Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)
- Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering (%)
- Waardering contact Sociaal Wijkteam;
- Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling

	lasten	batens	Saldo
Transitie jeugdzorg	18.041	986	17.055
Totaal	18.041	986	17.055

Veiligheid
Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad. Veiligheid - en de beleving daarvan - is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving.

- Verlening Uitvoeringsprogramma Integraal veiligheid 2019-2020 met 1 jaar;
- Meer regie op samenwerken ter preventie;
- Ontwikkeling dashboard veiligheid;
- Capaciteit ingezet voor lokale en regionale inzet ter bestrijding coronacrisis;
- Aanpak ondermijning industrieterrein Weststad;
- Preventieve inzet op jeugdoverlast;

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant:
-Crisisorganisatie ter bestrijding corona-crisis en borgen veiligheid in de regio;
-Organisatieontwikkeling: de structuur staat en medewerkers geplaatst, verhuizing meldkamer, multidisciplinaire voorbereiding op Oud en Nieuw.

- Aantal verwijzigingen Halt (12-17 jarigen)
- Harde kern jongeren (12-24 jarigen)
- Aantal winkeldiefstallen
- Aantal geweldsmisdrijven
- Aantal diefstallen uit woningen
- Aantal vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte
- Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt
- Veiligheidsgevoel in de gemeente
- Aandacht gemeente voor veiligheid en leefbaarheid
- Algemeen gevoel van veiligheid
- Aantal inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen
- Waardering voor inzet politie

	lasten	batens	Saldo
Veiligheid	4.542	138	4.404
Totaal	4.542	138	4.404

Wat willen we bereiken?

Maatschappelijke zorg

Oosterhouters kunnen zo lang mogelijk meedoen aan de samenleving door hun eigen mentale, sociale en lichamelijke kracht optimaal te benutten.

Dit willen wij bereiken door naast een breed aanbod van maatschappelijke voorzieningen wijkgericht samenwerken te regisseren. Hiermee wordt bedoeld dat de burger in zijn directe

omgeving wordt gestimuleerd om eerst zelf een oplossing te vinden voor de problemen en beperkingen die hij ondervindt in het dagelijks leven. De gemeente Oosterhout regisseert het wijkgericht samenwerken om de mentale, sociale en lichamelijke kracht van mensen en hun sociale netwerk te stimuleren. Bij maatschappelijke zorg wordt het fundament gevormd door drie pijlers:

1. Het bevorderen van een sterke samenleving
2. Vergroten van de maatschappelijke vaardigheden
3. Het bieden van zorg en ondersteuning.

Binnen de maatschappelijke zorg wordt met volksgezondheidsbeleid tevens een gezonde leefstijl van de inwoners van Oosterhout bevorderd.

Sociaal beleid

Bevorderen dat inwoners van Oosterhout in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, door het (terug)leiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Het financieel en materieel ondersteunen van burgers die niet volledig in hun levensonderhoud kunnen voorzien of niet voldoende maatschappelijk kunnen participeren.

Jeugdzorg

We willen dat alle kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. We willen als gemeente een gunstig opgroeklimaat voor jeugdigen bevorderen door het versterken van eigen kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale netwerk. Het vergroten van kansen en het voorkomen van uitval zijn daarbij leidend. Wanneer jeugdhulp noodzakelijk is stellen wij daartoe de benodigde kennis beschikbaar. Hulpverlening is erop gericht toe te werken naar eigen kracht: interventies zijn zo kort als mogelijk.

Veiligheid

Het handhaven van de openbare orde en het borgen van de veiligheid in de stad.

Veiligheid -en de beleving daarvan- is een essentiële basisvoorwaarde voor het functioneren van stad en samenleving.

Het leveren van een bijdrage aan een goed geordende, veilige, rustige en aantrekkelijke openbare ruimte mede door het oppakken van een coördinerende en regisserende rol.

Hierbij wordt inzet op preventie voortgezet en zal daar waar nodig actief en repressief opgetreden worden

Wat hebben we ervoor gedaan?

Integraal sociaal domein

In 2020 zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van een integraal sociaal domein. De teams Sociaal Domein Beleid (SDB) en Sociaal Domein Uitvoering (SDU) zijn gevormd. Het Sociaal Wijkteam (SWT) vormde tot eind 2020 nog een onafhankelijke stichting, maar de medewerkers zijn in het afgelopen jaar op de werkvloer al volledig opgenomen in het team SDU. Vanuit het team SDU is verder gewerkt aan het voorbereiden en opzetten van een integrale frontoffice. Deze is per 1 januari 2021 operationeel.

Vanuit beleid en uitvoering is samen met maatschappelijke partners en de Adviesraad Sociaal Domein gewerkt aan de ontwikkeling van een integrale visie op het sociaal domein. De visie moet de gezamenlijke stip aan de horizon worden. Voor het team SDB vormt deze visie de kapstok voor alle onderliggende nota's. Voor het team SDU vormt de visie – omdat Wmo, Jeugdwet en Participatiewet niet altijd op één lijn lijken te liggen, een punt van houvast om integraal werken in de praktijk te brengen. In de laatste maanden van het jaar is naar aanleiding van een debatbijeenkomst van de gemeenteraad ingezet om de visie daar waar nodig aan te scherpen en aan te vullen, met daarbij duidelijke aandacht voor de thema's monitoring en toegang. Naar verwachting zal het traject rond de ontwikkeling van de visie in tweede kwartaal 2021 kunnen worden afgerond.

In 2020 is de pilot integraal sociaal domein afgerond. In de pilot zijn 20 casussen integraal opgepakt. Eind 2020 is de GGD begonnen met de eindevaluatie. In het tweede kwartaal 2021 zal het evaluatierapport van de GGD worden opgeleverd met daarin de belangrijkste verworven inzichten en het advies voor een vervolg.

Ook is in het laatste kwartaal van 2020 een 0-meting uitgevoerd om de ervaringen van de gemeentelijke toegang op te halen. Deze is uitgezet onder inwoners, maatschappelijke partners en medewerkers van de gemeente. Deze 0-meting vormt het startpunt van een doorlopende verbetercyclus van de gemeentelijke toegang. Deze cyclus kan gezien worden als het uitvoeringsprogramma van de visie op het sociaal domein.

Voor een integrale blik en aanpak hebben de uitvoerende medewerkers binnen het sociaal team brede basiskennis nodig over de Participatiewet, de Wmo, de Jeugdwet, de Wgs en de Wet inburgering, naast hun specialistische kennis op een specifiek onderdeel (de T-shaped professional). Binnen SDU is het belangrijk dat de diverse domeinen beter (integraal) gaan samenwerken om tegemoet te komen aan de (complexe) hulpvragen van de inwoner. Dit moet opleveren dat inwoners sneller en correct worden geïnformeerd over mogelijkheden van de verschillende diensten binnen de gemeente. Zodat inwoners met (mult) problematiek actief worden gesignaleerd en opgepakt door de collega's van het team. In het laatste kwartaal 2020 is nagegaan wat er nodig is om de ontwikkeling richting de T-shaped professional in te zetten en is zijn de voorbereidingen gestart om in 2021 tot implementatie over te kunnen gaan.

Kostenbeheersingsmaatregelen

Kostenbeheersingsmaatregelen van fase II van het project Wmo Budgetneutraal zijn in 2020 doorgevoerd, maar desondanks stijgen de vraag en de uitgaven door. Daarom is gestart met het inzetten van fase III, waarin opnieuw onderzocht wordt waar mogelijkheden liggen binnen de Wmo om structureel te kunnen besparen vanaf 2021.

Ontwikkeling monitor sociaal domein

Het jaar 2020 heeft vooral in het teken gestaan van de doorontwikkeling van de monitors op het gebied van Jeugdzorg en Wmo. Zo is er vanuit het team Informatie, Innovatie en Beheer veel effort gestoken in het bouwen van een datafundament, dat uiteindelijk de basis moet gaan worden voor alle dashboards. Daarnaast is er gestart met een geüniformeerde gegevensuitvraag bij partners die vrij toegankelijke ondersteuning en hulp bieden. Door deze te combineren met de data van de niet vrij toegankelijke hulp en ondersteuning wordt verwacht in de toekomst beter inzicht te gaan krijgen in de verschillende cliëntroutes. Ook op het gebied van een integrale monitor Sociaal domein zijn de eerste stappen gezet. Uit het woud aan data en indicatoren is een selectie gemaakt van indicatoren die iets zeggen over hoe we er in Oosterhout voor staan en die gaan helpen met het sturen op de gewenste ontwikkeling binnen het sociale domein.

Plan van aanpak sociaal domein

Begin 2020 is besloten om het komen tot een plan van aanpak sociaal domein los te laten. Door de organisatieontwikkeling en het ontstaan van de integrale teams SDB en SDU ontstond er ruimte en waren er mogelijkheden om 'gewoon aan de slag te gaan'. Het visietraject is opgepakt, met daarbinnen duidelijke aandacht voor de thema's monitoring en toegang.

Maatschappelijke zorg

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Ontwikkelagenda maatschappelijke ondersteuning

In 2020 hebben is naast de visie Sociaal domein (SD) gewerkt aan het beleidskader Welzijn en de beleidsnota Toekomst van dagbesteding en begeleiding. Beide beleidsnota's zijn een doorvertaling van de visie SD naar een specifiek beleidsterrein binnen het sociaal domein en de Wmo. In beide trajecten is in de beleidsontwikkeling intensief opgetrokken met maatschappelijke partners en de Adviesraad Sociaal Domein. Met deze recent vastgestelde beleidsnota's en de visie SD die bijna staat, is het voor zowel de interne organisatie als voor alle externe partners duidelijk dat we ingezet wordt op de beweging naar de voorkant: van maatwerkvoorzieningen naar vrij toegankelijke voorzieningen. In 2020 had de gemeente vrij toegankelijke locaties voor dagbesteding en begeleiding specifiek een impuls willen geven. Door de corona crisis zijn deze locaties echter gedurende de eerste lock-down gesloten geweest. Daarna zijn ze beperkt opengesteld voor de reeds bekende vaste en kwetsbare bezoekers. Het cruciale element van de laagdrempelige vrije inloop ontbrak hierdoor op alle locaties. Hierdoor is de gewenste impuls uitgebleven, net als de maatschappelijke en financiële effecten.

Wijkgerichte aanpak

Om te komen tot een wijkgerichte aanpak willen we gebruik van beschikbare data op buurt- en wijkniveau, uit lopende onderzoeken en bestaande dashboards. In 2020 is verkend welke data beschikbaar is. De conclusie is dat er al heel veel gemonitord wordt. Dit zijn nu alleen nog allemaal losse puzzelstukjes die langzaam een gehele puzzel moeten gaan vormen. Ook komt er via de wijkmakelaars informatie en ontwikkelingen vanuit de wijken.

De ondersteuning aan wijken vanuit welzijn bestaat uit het wijkwerk en maatschappelijke accommodaties, waaronder de activiteitencentra en dorpshuizen. De centra bieden een plek dichtbij huis waar bewoners zich vertrouwd en welkom voelen. Vanuit het sociaal domein

wordt ingezet op het versterken van de sociale basis en de sociale infrastructuur in Oosterhout. De gemeente is en blijft met Surplus Welzijn in gesprek om de rol van de activiteitencentra in de wijk te verstevigen.

Voor alle drie activiteitencentra geldt dat deze momenteel onderdeel uitmaken van herontwikkelingsvisies, waarbij met name voor Bunthoef in samenwerking met Thuisvester de mogelijkheden voor een nieuw te ontwikkelen activiteitencentrum worden onderzocht onder een te ontwikkelen appartementencomplex. De Slotjes maakt onderdeel uit van de toekomstvisie Slotjesveld en activiteitencentrum Dommelbergen, maakt onderdeel uit van de toekomstvisie Arkendonk.

Verder zijn er in 2020 samen met de maatschappelijke partners de voorbereidingen getroffen voor het tweejarig actie-leeronderzoek dat, ondersteund door een subsidie van ZonMw (Zorg onderzoek Nederland Medische Wetenschappen), in 2021 van start gaat. Jongeren die hulp en ondersteuning krijgen vanuit de Jeugdwet ervaren verschillende knelpunten in de overgang naar volwassenheid. De focus van het onderzoek ligt op werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar.

Ook is, ondersteund door een subsidie van ZonMw, in de periode 1-2-2020 tot 1-10-2020 een Wijk GGZ-er ingekocht om meer vat te krijgen op het vroegtijdig bereiken van personen met een psychische kwetsbaarheid en verward gedrag en hen, ondanks een vaak in eerste instantie zorgmijdende houding, eerder toe te leiden naar passende zorg. Eind 2020 is de pilot positief geëvalueerd en is een inkooptraject gestart om de inzet van een wijk GGZ-er in Oosterhout structureel te borgen.

Opgave financiële beheersbaarheid sociaal domein

Op 1 april 2020 is het nieuwe contract Hulp bij het Huishouden (HbH) ingegaan. De aanbesteding heeft echter niet geleid tot de besparing op de uitgaven HbH. Dit vanwege de aanhoudende stijging van cliënten en de tarieven van de gecontracteerde aanbieders HbH. Het nieuwe scootmobielbeleid is uiteindelijk in juni 2020 ingegaan en eind 2020 is te zien dat het aantal cliënten met een eigen scootmobiel is gestabiliseerd. Uit de evaluatie eind december 2020 bleek dat er in de periode voor corona en tussen de eerste en tweede golf goed gebruik werd gemaakt van de scootmobielpool, maar dat het niet nodig is geweest het aantal scootmobielen in de pool op te hogen.

Wegens de coronamaatregelen heeft de mantelzorgwaardering in 2020 een andere vorm gekregen dan de nieuwe invulling uit het opgestelde beleid. Uitvoering gevend aan een motie van de gemeenteraad, zijn mantelzorgers in 2020 gewaardeerd met cadeaubonnen welke zij bij lokale ondernemers konden besteden.

De kosten van de nieuwe opzet voor onafhankelijke cliëntondersteuning (inclusief voorliggende voorzieningen voor mensen met een beperking) is beperkt door middel van het vaststellen van een maximaal budget per jaar. Dit heeft geleid tot een besparing in 2020. Op basis van gesprekken is in beeld gebracht naar welke cursussen in de afgelopen periode behoefte is geweest en is er overlap tussen aanbieders uitgehaald. Dit heeft geleid tot een herschikking van het wenselijke aanbod aan cursussen in 2020. Tevens zijn in 2020 alle cursussen die door de gemeente worden ingekocht, samengebracht in een integraal overzicht van alle vrij toegankelijke mogelijkheden voor inwoners met een ondersteuningsvraag. Dit document is bedoeld voor professionals en vrijwilligers om te kunnen informeren en doorverwijzen.

In 2019 is in het kader van de zero-based maatregelen en de beheersmaatregelen Wmo een aantal keuzes gemaakt die effect hebben op het takenpakket van Surplus Welzijn. De wijzigingen in het subsidiecontract zijn op 1 januari 2020 ingegaan. De noodzakelijke besparing conform begroting 2020 is gerealiseerd.

Ombuigingen

WMO fase 3

De harde eis tot besparing van € 6 ton is - gelet op hetgeen er in 2019 en 2020 al is opgezet, uitgevoerd en bespaard - voor 2021 losgelaten. Wel is fase III in 2020 opgestart met het onderzoeken van meer mogelijkheden tot kostenbeheersing binnen de Wmo. Er is met name gekeken naar mogelijkheden in de toegang naar de voorzieningen, zoals bij Hulp bij het Huishouden en woonvoorzieningen. Er zijn in 2020 een aantal projecten gestart, waaronder 'HbH, strakker sturen aan de voorkant'. Daarnaast is er in 2020 een extern bureau aangetrokken om deze initiatieven door te rekenen, een onderzoek uit te voeren naar overige handelingsperspectieven en een analyse uit te voeren om de Oosterhoutse gemeentestructuur te vergelijken met andere gemeenten. De uitkomsten hiervan worden 1^e kwartaal 2021 verwacht.

Overige ontwikkelingen

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

In 2020 is het 'beleidskader regionale maatwerkvoorziening beschermd wonen Regio Breda 2021 – 2025' voorbereid, zodat alle gemeenten in de beschermd wonen regio Breda per 1-1-2021 financiële en inhoudelijke verantwoordelijkheid hebben kunnen nemen voor beschermd wonen. Het Rijk heeft besloten de doordecentralisatie van maatschappelijke opvang niet tegelijkertijd te laten plaatsvinden met die van beschermd wonen. Het Rijk neemt in 2026 een besluit over het wel of niet doordecentraliseren van maatschappelijke opvang. Hierbij wordt rekening gehouden met de ervaringen van de doordecentralisatie beschermd wonen. De gemeente Breda blijft totdat een ander besluit wordt genomen onze centrumgemeente voor maatschappelijke opvang. Gezien de inhoudelijke samenhang (van de doelgroep) met beschermd wonen blijven we als regiogemeente echter wel inhoudelijk aangehaakt bij ontwikkelingen en activiteiten op het terrein van maatschappelijke opvang.

Integrale crisiszorg

Sinds maart 2020 kunnen inwoners uit West-Brabant bij het meldpunt crisiszorg West-Brabant terecht als zij zich zorgen maken over iemand in hun omgeving. Het Meldpunt is 24 uur per dag, 7 dagen per week telefonisch bereikbaar. De professionals van het Meldpunt geven advies en kijken samen met de melder wat er gedaan kan worden. Als er acute hulp nodig is, schakelen ze de juiste crisisdienst in. Het meldpunt was sinds eind 2019 al bereikbaar voor professionele hulp- en zorgverleners.

Geweld hoort nergens thuis

In 2020 is uitvoering gegeven aan het regionaal programma geweld hoort nergens thuis met als doel huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen, terug te dringen, de schade ervan te beperken en de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken. Er zijn trainingen en themabijeenkomsten georganiseerd voor onder andere gespreksvoering, gefaseerde ketenaanpak en het toepassen van de verbeterde meldcode. Ook zijn ervaringsdeskundigen betrokken bij casuïstiek en is gestart met het realiseren van een kwaliteitsverbetering in preventie en aanpak van complexe scheidingen en het versterken van het samen werken aan veiligheid. Het programma loopt door in 2021.

Volksgezondheid

Het thema gezondheid is gepositioneerd in de ontwerp-omgevingsvisie waarin het werken aan een gezonde leefomgeving als kernpunt staat benoemd.

In 2020 heeft het college het Lokaal Sportakkoord vastgesteld. Moove werkt samen met sportverenigingen om een laagdrempelig sportaanbod te ontwikkelen dat past binnen het onderwijs en de beweeglessen. In 2020 is verdere uitvoering gegeven aan de werkagenda gezondheid. Zo zijn alle scholen in de gemeente Oosterhout ondersteund met het rookvrij maken van het schoolplein, zijn alle speeltuinen in onze gemeente rookvrij gemaakt, zijn watertappunten gerealiseerd bij scholen en is de samenwerkingsovereenkomst met Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) met drie jaar verlengd.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord gevestigd te Tilburg (RAV)	
Doel (openbaar belang)	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg
Financiële bijdrage 2020	€ 0
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	Het jaar 2020 stond in het teken van de COVID-19-pandemie. De crisis had een groot effect op de reguliere dienstverlening. De hoge pieken in het ziekteverzuim hadden hun neerslag op de inzetbaarheid van medewerkers en daardoor de paraatheid en de prestaties. In maart en april was er een groot ritaanbod van Corona besmette patiënten naar het ziekenhuis, en van overplaatsingen vanuit de Brabantse ziekenhuizen naar elders in het land. Het reguliere ambulancevervoer nam af, waardoor de ritproductie achterbleef op het reguliere niveau. Wel was er sprake van een stijging van de gemiddelde duur van de hulpverleningen wegens de extra tijd voor beschermingsmiddelen, schoonmaak en het pandemieprotocol. Door dit alles was er in 2020 een verslechtering van de prestaties. Het achterblijven van de prestaties, ondanks de uitgevoerde paraatheidsuitbreidingen, is te wijten aan de gevolgen van de Covid-19-crisis. Om de personeelscapaciteit te waarborgen tijdens de crisis werden de meeste neventaken tijdelijk gestopt.

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda	
Doel (openbaar belang)	Inhoud geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg
Financiële bijdrage 2020	€ 1.846.220
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	Ondanks dat 2020 sterk in de greep was van het Coronavirus, is er steeds een balans gezocht tussen de coronaprocessen en het reguliere werk. De GGD kreeg de opdracht om zorg te dragen voor de regionale aanpak voor zorg aan kwetsbare patiënten i.v.m. COVID-19. In het voorjaar zijn hiervoor vanuit de hele GGD en de GHOR collega's ingezet. Dit zorgde er, in combinatie met de landelijke coronamaatregelen voor, dat een groot deel van de reguliere taken stil kwam te liggen. Middels het programma Corona Next Step wordt het reguliere proces van de GGD inmiddels zoveel mogelijk ontlast. Dit heeft ervoor gezorgd dat het reguliere werk in de tweede helft van 2020 weer kon worden opgepakt. Op alle vlakken zijn de directe gevolgen van de coronacrisis op de koers van de GGD merkbaar. De gemiste tijd en inzet op de doelen die vooraf waren gesteld in de Beleidsbegroting 2020 kunnen veelal niet meer ingehaald worden. Ook de implementatie van de strategische thema's van de Agenda voor de Toekomst heeft

Openbare Gezondheidszorg West Brabant (GROGZ) gevestigd te Breda

gedurende de drukste coronaperiode nauwelijks aandacht gekregen. Als gevolg van de coronacrisis is er versneld ingezet op beeldbellen met cliënten om zo contactmomenten op een verantwoorde manier door te laten gaan. Er is gebruik gemaakt van webinars om de gemeenteraden op de hoogte te houden van de actuele stand van zaken omtrent corona in onze regio.

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022. Er is deelgenomen aan gemeentelijke bijeenkomsten om te adviseren over een gezonde leefomgeving in de omgevingsvisie. Ook startte er in oktober een projectleider Omgevingswet voor GGD HvB en GGD WB. De landelijke coronamaatregelen hadden ook een grote impact op de uitvoering van de taken binnen het basispakket van de Jeugdgezondheidszorg. Daardoor konden deze taken niet op de normale manier worden uitgevoerd. Middels het geven van zorg op afstand, chat en beeldbellen is dit gedurende het jaar grotendeels ondervangen. Hierbij is er prioriteit gegeven aan de niet-uitstelbare zorg en kwetsbare gezinnen. De samenwerking met netwerkpartners rondom de kinderen is versterkt om zo een sluitend vangnet te vormen voor de kwetsbare gezinnen.

De onderwerpen uit het Nationaal Preventieakkoord (alcohol, roken en overgewicht) zijn in 2020 vooral via de digitale kanalen onder de aandacht gebracht. Ook is in 2020 gewerkt aan de regionale campagne rondom een rookvrije generatie, waarvoor de GGD landelijke subsidie heeft ontvangen. De uitvoering hiervan gaat in 2021 plaatsvinden.

Gemeentelijke indicatoren • Burgerindicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Voorzieningen voor senioren in de gemeente.	6,4	6,6	6,9	Burgerij-enq.
Welzijnsvoorzieningen in de gemeente	6,9	6,9	--	Burgerij-enq
Gezondheidszorg in de gemeente	7,3	7,4	7,5	Burgerij-enq
Is mantelzorger (zorgt voor een familielid of bekende)	26%	27%	24%	Burgerij-enq
Doet vrijwilligerswerk	16%	20%	16%	Burgerij-enq
Voorzieningen/toegankelijkheid in de gemeente voor mensen met een functiebeperking	6,4	6,5	6,0	Burgerij-enq

Sociaal beleid

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Participatie

De coronacrisis die in maart 2020 is begonnen heeft de nodige invloed op de arbeidsmarkt. Met een uitgebreid ondersteuningspakket probeert het kabinet de gevolgen voor de werkgelegenheid te beperken. Bijzonder aan de huidige situatie is dat er sectoren zijn die hard getroffen worden door de crisis terwijl andere sectoren er profijt van hebben. Hierdoor is er in sommige sectoren sprake van een overschot aan personeel terwijl andere sectoren een tekort hebben. Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant is op deze situatie ingespeeld door het opzetten van een mobiliteitscentrum. Vanuit dit mobiliteitscentrum zijn werkgevers proactief benaderd. Een van de zaken waar het mobiliteitscentrum op inzet is om werknemers

in sectoren waar nu weinig werk is (tijdelijk) te plaatsen in sectoren waar een personeelstekort is.

Bij de uitvoering van ons re-integratie- en activeringsbeleid hebben we ook te maken gehad met de beperkingen die zijn opgelegd vanwege corona. Hierdoor is er minder contact mogelijk geweest met cliënten. Ook zijn er minder mogelijkheden om cliënten te plaatsen op plaatsen waar ze werkervaring kunnen opdoen of kunnen activeren.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Op 15 maart 2020 kondigde het kabinet vanwege het coronavirus een lock down af. Hierdoor moesten veel ondernemers hun werkzaamheden staken of beperken. Om de gevolgen voor economie en werkgelegenheid op te vangen, presenteerde het kabinet op 17 maart 2020 een uitgebreid ondersteuningspakket. Een van de onderdelen hiervan was de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De uitvoering van de Tozo is neergelegd bij de gemeenten. Hoewel er bij aanvang nog grote onduidelijkheid was over de Tozo zijn we er in korte tijd in geslaagd het aanvraagproces neer te zetten. Ruim 700 ondernemers hebben in deze beginperiode een Tozo-uitkering toegekend gekregen. De Tozo-1 regeling die liep van 1 maart 2020 tot 1 juni 2020, is opgevolgd door Tozo-2 (tot 1 oktober 2020) en Tozo-3 (vanaf 1 oktober 2020). Deze Tozo-2 en Tozo-3 regeling betekende iedere keer de opzet van een nieuwe aanvraagprocedure.

Vanwege de aanscherping van de voorwaarden was het aantal toekenningen voor Tozo-2 en Tozo-3 (ongeveer 300) minder dan bij Tozo-1.

Schuldhelpverlening

Door de coronamaatregelen zijn sommige activiteiten op het gebied van preventie, zoals cursussen uitgesteld of afgelast. In het kader van vroegsignalering zijn er met diverse partners, zoals de woningcorporatie afspraken gemaakt over het opvolgen van signalen of het aanleveren signaleren van schulden en/of beginnende betaalproblemen. Ook is er in het kader van vroegsignalering een start gemaakt met het opvolgen van signalen van betalingsachterstanden.

Ombuigingen

Klantmanager

Een aantal klantmanagers houdt zich bezig met de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik. Door de inzet van deze klantmanagers heeft er hiervoor minder externe inhuur plaatsgevonden. Overigens wordt de fraudebestrijding ook bemoeilijkt door de contactbeperkingen vanwege corona. Er kunnen hierdoor minder directe contacten met cliënten plaatsvinden en ook het afleggen van huisbezoeken heeft minder kunnen plaatsvinden.

Inburgering

De participatieverklaringworkshops worden niet meer uitbesteed, maar worden gegeven door de klantmanagers en dit heeft een besparing opgeleverd. De begeleidingstrajecten zijn niet in tijdsduur verkort, deze duurden in sommige gevallen door de gevolgen van de coronacrisis zelfs langer dan een jaar. Door het project Taalmaatjes onder te brengen bij Theek 5 is er een besparing gerealiseerd, de duur van de taaltrajecten is hiermee niet verkort.

Bestrijden van armoede onder kinderen (Klijnsmagelden)

Vanuit de Klijnsma-gelden is € 80.000 overgeheveld naar de Brede Buurt, hiermee wordt een indirecte besparing gerealiseerd. De Brede Buurt zet zich in voor kinderen uit de "kwetsbare" wijken van Oosterhout, deze doelstelling sluit aan bij de doelstelling van de inzet van de Klijnsma-gelden.

Collectieve zorgverzekering voor minima

Aanvankelijk was het voorstel de inkomensgrens voor deelname aan de collectieve zorgverzekering te verlagen, echter door nieuwe inzichten en het verzoek van de raad het voorstel te herzien is de inkomensgrens voor deelname niet verlaagd.

MidZuid

Bij MidZuid is een transformatieproces opgestart. Een belangrijk doel hiervan is om kosten te drukken en opbrengsten te verhogen, zodat de gemeentelijke bijdrage verlaagd kan worden. Een belangrijk onderdeel van het transformatieproces is de huisvesting van MidZuid. De huidige locatie is door de ontwikkeling van binnen naar buiten, die de laatste jaren heeft plaatsgevonden, te groot voor de taken van MidZuid. In de toekomst zal er sprake moeten zijn van een huisvestingssituatie die aansluit bij de taken van MidZuid.

Overige ontwikkelingen

Participatiewet

De evaluatie van de Participatiewet, die het Sociaal Cultureel Planbureau eind 2019 heeft gepresenteerd, heeft naar voren gebracht dat de doelen die beoogd waren met de invoering van de wet niet zijn behaald. Er liggen inmiddels verschillende wetsvoorstellen om aanpassingen aan te brengen in de wet. Het wetgevingsproces is echter vertraagd en het lijkt er nu op dat een wetswijziging niet eerder dan 1 januari 2022 doorgevoerd zal worden.

Wet Inburgering

De Wet inburgering is tot in ieder geval januari 2022 uitgesteld. Er is een start gemaakt met de voorbereidingen op de nieuwe Wet Inburgering. Daar waar mogelijk wordt samenwerking in de regio gezocht.

Adviesrecht bewindvoering

Per 1 januari 2021 is de wet "adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind" in werking getreden en daarmee ook het adviesrecht voor gemeenten bij beschermingsbewind in het kader van verkwisting of problematische schulden. Gemeenten kunnen schriftelijk aan de rechtbank kenbaar maken dat zij advies wensen uit te brengen wanneer een inwoner bewindvoering op grond van problematische schulden aanvraagt. Gemeente Oosterhout maakt gebruik van deze regeling.

Goederenbank

Naar aanleiding van de gevolgen van de coronacrisis heeft de Goederenbank De Baronie subsidie ontvangen om de voedselpakketten met versproducten aan te kunnen vullen. Daarnaast is een bijdrage aan een koel- vriescombinatie geleverd. Met de aanschaf van deze koeling beoogt de Goederenbank De Baronie de voedselveiligheid, extra capaciteit en een duurzaam energiebeleid te garanderen.

MidZuid gevestigd te Oosterhout	
Doel (openbaar belang)	Het schap heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren door op zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie te behartigen.
Financiële bijdrage 2020	€ 847.609
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	Ook MidZuid heeft in 2020 te maken gehad met de gevolgen van de coronacrisis. Voor sommige doelgroepmedewerkers betekende dit dat ze (tijdelijk) niet terecht konden bij de inlenende organisatie. Voor

MidZuid gevestigd te Oosterhout

	<p>MidZuid betekende dit minder inkomsten uit inleenvergoedingen. Daarnaast was het ook voor medewerkers die hun werk bij MidZuid verrichten niet altijd mogelijk om het werk te doen.</p> <p>MidZuid heeft zoveel mogelijk geprobeert om het werk voort te zetten, uiteraard met inachtneming van de RIVM voorschriften ten aanzien van hygiëne en het bewaren van afstand. Om dit te kunnen doen moesten wel extra kosten worden gemaakt, zoals voor hygiëne- en beschermingsmiddelen, extra vervoerskosten en extra toezicht op de werkvloer.</p> <p>De verminderen van inkomsten en de hogere kosten konden worden opgevangen omdat het Rijk aan gemeenten extra middelen beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van de Wsw. Als gevolg van deze extra bijdrage is het resultaat over 2020 gunstiger dan begroot. Omdat de effecten van de coronacrisis ook nog in 2021 doorwerken wordt, worden dit gunstiger resultaat gereserveerd voor 2021.</p>
--	--

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Netto participatiegraad (% tussen 15-67 jaar dat een baan heeft)	n.b.	n.b.	n.b.	CBS	
Kinderen in armoede (%)	n.b.	n.b.	n.b.	Verwey Jonker Instituut- Kinderen in tel	
Werkloze jongeren (% 16 t/m 24 jarigen)	1%	n.b.	n.b.	CBS	
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	1%	n.b.	n.b.	CBS	
Aantal personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)	148,7	131,1	140	Eigen gegevens	
Aantal reïntegratie voorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar)	25,0	28,5	17,5	CBS	
Aantal cliënten met maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	Eigen gegevens	
Demografische druk (%)	59,1%	59,6%	76,8%	CBS	
Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron Afd
Uitstroom naar werk in % van de totale uitstroom uit de uitkering	42%	40%	45%	32%	Suites sociaal domein
% melders voor uitkering die door intakeprocedure geen aanvraag doen	n.b.	60%	60%	45%	Suites sociaal domein
Aantal beëindigde uitkeringen door uitstroom naar werk *	112	120	100	56	Suites sociaal domein
Aantal mensen met een uitkering aan de slag in een traject arbeidsritme *	-	90	100	95	Suites sociaal domein

Jeugdzorg

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Taskforce Jeugd

In het bestuursakkoord 2018-2022 “Samen op weg naar 2030” werd er een overschrijding in de kosten van jeugdzorg verwacht van ruim € 5 miljoen. Het college heeft in april 2018 besloten dit tekort met € 2 miljoen terug te dringen in 2020 en hiervoor een Taskforce jeugd in te stellen voor 2 jaar. Afgelopen 2 jaar zijn beheersmaatregelen getroffen op korte en lange termijn om enerzijds een efficiency slag te bewerkstelligen en anderzijds op lange termijn financiële beheersbaarheid te borgen in de organisatie van Oosterhout. (zie ook onder overige ontwikkelingen). De taskforce Jeugd is medio 2020 formeel beëindigd en opgegaan in de organisatieopgave “Financiële beheersing sociaal domein”.

Ombuigingen

Intensivering voorliggende voorzieningen

Er is in 2020 zowel in het voorliggend veld als in de ambulante jeugdzorg gekeken naar nieuwe preventieve zorgvormen. Eén van de voorbeelden van een preventieve zorgvorm is de inzet van jeugdmaatschappelijk werkers die fysiek en voorspelbaar aanwezig zijn op de middelbare scholen in Oosterhout. Ook de Praktijk Ondersteuner Huisartsen is in 2020 actief geweest binnen het voorliggend veld. Op het jaar 2020 heeft Corona een forse impact gehad. Zo kwamen er signalen van partners dat de opvoedvragen toenamen. Voor dit onderwerp is een samenwerking ontstaan tussen de maatschappelijke partners, waarbij deze opvoedvragen van ouders snel en adequaat werden opgepakt.

Jeugdhulp dichtbij

Ook in 2020 is er verder gewerkt aan het organiseren van de jeugdhulp in/dichtbij de leefwereld van de jeugdige. Wanneer specialistische (verblijfs)zorg toch nodig is, wordt ingezet op vormen van pleegzorg/gezinsachtige hulp. Zo is er regionaal een product aan het gezinshuisaanbod toegevoegd, waardoor gezinshuizen ook zelfstandigheidstraining kunnen bieden. Ook loopt er zowel lokaal als regionaal een project om een kwaliteitsimpuls te geven aan de aanpak van (complexe) echtscheidingen. Daarnaast heeft er een accentverschuiving plaatsgevonden in de afspraken met het jongerenwerk, waardoor ze meer focus hebben op het individu, wijkgericht en datagestuurd gaan werken en outreachend vragen oppakken. Ook is het verbetertraject van de gemeentelijke toegang gestart, met als focus de vraag van de jeugdige tijdig en adequaat op te pakken.

Overige ontwikkelingen

Samenwerking jeugdzorgregio West Brabant Oost

In 2020 zijn er binnen de jeugdzorgregio West Brabant Oost (WBO) verschillende resultaten geboekt: er is een regionaal beleidskader vastgesteld, de dienstverleningsovereenkomst is aangescherpt en de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop voor niet vrij toegankelijke jeugdhulp vanaf 2021 zijn getroffen. Met deze maatregelen beogen we een efficiëntere en meer beleidsrijke samenwerking binnen de regio WBO. Gezamenlijk krijgen we meer daad- en slagkracht om de gewenste transformatie van het sociaal domein, waar jeugdhulp een onderdeel van uitmaakt, vorm te geven. De lokale beoordeling van beschikkingen van overige verwijzers (zoals huisarts, jeugdarts, medisch specialist, Gecertificeerde instelling en rechter) is gecontinueerd 2020 en geborgd door de medewerker in dienst van de gemeente te nemen. Doordat de IJW-medewerker lokaal een uitgebreide check doet op verschillende

controlepunten zien we nog meer dan voorheen verbeterpunten. Deze hebben een plaats gekregen in de nieuwe contracten voor jeugdhulpaanbieders vanaf 2021 en een eenduidig beschreven jeugdadministratie proces. 2020 heeft voor de jeugdadministratie in het teken gestaan van de overheveling van de administratie van Zorglokaal naar regio WBO. Daarmee besparen we vanaf 2021 (administratie)kosten, hebben we meer grip op declaraties, verbeteren we toezicht en handhaving en is stuurinformatie meer toereikend.

Rijksbudget

Om de druk op de Jeugdzorg te verlichten heeft het kabinet in 2019 extra geld uitgetrokken voor de Jeugdzorg voor de jaren 2019 t/m 2021. Dit gaat om in totaal € 1 miljard euro, waarvan € 300 miljoen voor 2020. In 2020 is ook bekend geworden dat er ook € 300 miljoen extra beschikbaar komt voor 2022. Daarnaast is in opdracht van het Rijk (ministeries van VWS, Financiën, BZK en JenV) en de VNG onderzocht of er structureel extra middelen nodig zijn voor de uitvoering van de Jeugdwet, en welke maatregelen er genomen kunnen worden om de kosten te verlagen. Deze uitkomsten zijn inmiddels bekend en dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie.

Landelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)		9,7%	9,8%	9,3%	CBS *	
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)		0,9%	0,8%	0,9%	CBS *	
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering (%)		0,5%	0,4%	0,3%	CBS *	
Gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
• Burgerindicatoren						
Waardering contact Sociaal Wijkteam		7,5	7,3	7,4	Burgerij-enq.	
Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron Afd
Melding (vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling		617	598	600	280*	Veilig Thuis

* Gebaseerd op de cijfers eerste halfjaar 2020

Veiligheid

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019-2020.

In 2019 is het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2019-2020 vastgesteld. De intentie was om de opgaven uit dit programma grotendeels in 2020 uit te voeren. Vanwege de COVID-19 crisis is een deel van de capaciteit van veiligheid benut voor lokale en regionale inzet ten behoeve van het bestrijden van de crisis. Daarnaast heeft er door de organisatieontwikkeling een verschuiving plaatsgevonden van functies en was er 1 fte minder beschikbaar voor veiligheid. Dit heeft ertoe geleid dat nog niet aan alle opgaven uit het programma uitvoering is gegeven. Het college heeft besloten om de doorlooptijd van het uitvoeringsprogramma met één jaar te verlengen naar 2021.

Ten aanzien van het thema 'meer regie op samenwerken ter preventie' heeft de focus met name gelegen op het versterken van de contacten en banden met in- en externe partners om een beter beeld te krijgen van wat er speelt in een wijk. Enkele voorbeelden zijn:

- Bij diverse sportverenigingen zijn er informatie voorlichtings- en signaleringsgesprekken geweest naar aanleiding van signalen;

- Daarnaast hebben er in samenwerking met de scholen kluisjescontroles plaatsgevonden;
- Samen met de wijkboa's zijn de scholen nader voorgelicht over te nemen preventieve maatregelen om overlast en vernielingen te voorkomen.

Daarnaast hebben we is meer inzet op duiding van problemen gepleegdte. Dit is gedaan door de ontwikkeling van het dashboard veiligheid. Het samenvoegen van de reeds beschikbare data geeft al een eerste indruk in het belang van deze manier van analyseren. Er is echter nog veel belangrijke informatie die nog op de juiste manier ingevoerd dient te worden om in het dashboard op te kunnen worden genomen. Daarnaast wordt er ook gekeken naar het toevoegen van data/informatie van derden. Het dashboard is daarmee nog volop in ontwikkeling.

De aandachtsgebieden voor het team veiligheid in 2020 waren onder andere:

- De aanpak van de coronacrisis. Omdat we in een GRIP 4 situatie (op de 1 na hoogste schaal van crisissituaties) zitten is de crisisstructuur actief. Dit vraagt een grote rol van veiligheid voor het intern adviseren en beantwoorden van vragen van inwoners en ondernemers. Ondanks de negatieve effecten van de crisis is hierdoor wel meer contact ontstaan met burgers en ondernemers op veiligheidsthema's.
- Daarnaast is veel aandacht geweest voor de aanpak van ondermijning op het industrieterrein Weststad. Er is onder andere geïnvesteerd in het vergroten van de informatiepositie van de gemeente.
- Preventieve inzet op jeugdoverlast. Onder andere door het vroegtijdig benaderen van risicjongeren en/ of hun ouders is getracht aan de voorkant van het probleem te komen en daarmee verdere escalatie of herhaling van incidenten te voorkomen. Dit doen we als veiligheid niet alleen, we werken samen met de (jeugd)boa's, politie, jongerenwerkers en sportverenigingen.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg	
Doel (openbaar belang)	De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 26 gemeenten in de regio en de hulpdiensten. Om de fysieke veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, werken de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie intensief samen op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid. Het centrale doel van de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is de fysieke veiligheid te vergroten en de kwaliteit van de rampenbestrijding /crisisbeheersing te verbeteren. Dit gebeurt door een goede samenwerking tussen alle betrokken hulpverleningsdiensten en gemeenten en een integrale bestuurlijke aansturing. Op deze manier wordt samengewerkt om het niveau van de rampenbestrijding/ crisisbeheersing (zowel preventief, preparatief als repressief) te vergroten.

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant gevestigd te Tilburg	
Financiële bijdrage 2020	€ 3.138.000
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	<p>Het jaar 2020 stond in het teken van twee grote thema's; De coronacrisis en de interne organisatieontwikkeling. De coronacrisis kwam onverwacht. De Veiligheidsregio doet waar ze goed in is: de crisisorganisatie staat paraat en zet zich met man en macht in om deze ongekende crisis te bestrijden en de veiligheid in onze regio zo goed als mogelijk te borgen. In 2020 zijn flinke stappen gezet in de organisatieontwikkeling. De structuur staat en het grootste deel van de medewerkers is geplaatst. Om het toekomstbeeld te realiseren ligt de focus de komende jaren op cultuur- en gedragsontwikkeling.</p> <p>Bijzonder was de succesvolle verhuizing van de meldkamer. Na een lange periode van voorbereiding zijn in juni 2020 de politie, brandweer, ambulancediensten en de afdelingen beheer van de regio's Midden- en West-Brabant en Zeeland samengegaan in de nieuwe meldkamer in Bergen op Zoom. Een ander hoogtepunt was de bijzondere multidisciplinaire voorbereiding op oud en nieuw. Een bijzondere jaarwisseling met het oog op de verwachte onrusten door de strenge coronamaatregelen.</p>

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Aantal verwijzingen Halt lft 12-17 (per 10.000 inwoners)	18,6	16,3	3,7	Bureau Halt
Harde kern jongeren lft 12 -24 (aantal per 10.000 inwoners)	n.b.	n.b.	n.b.	KLPD
Aantal winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners)	1,5	1,4	1,4	CBS
Aantal geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	5,6	4,9	4,7	CBS
Aantal diefstallen uit woningen (per 1.000 inwoners)	2,3	2,5	2,2	CBS
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners)	5,5	4,93	4,82	CBS
Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
• Burgerindicatoren				
Veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt	7,6	7,8	7,8	Burgerij-enq
Veiligheidsgevoel in de gemeente	7,3	7,3	7,4	Burgerij-enq
Aandacht gemeente voor leefbaarheid en veiligheid	76%	78%	76%	Burgerij-enq
Algemeen gevoel van veiligheid	7,3	7,3	7,4	Burgerij-enq
Aandeel inwoners dat vaak bepaalde plekken in de gemeente mijdt die ze als onveilig beschouwen	3,6%	--	--	Burgerij-enq
Waardering voor inzet politie	--	6,8	6,7	Burgerij-enq

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

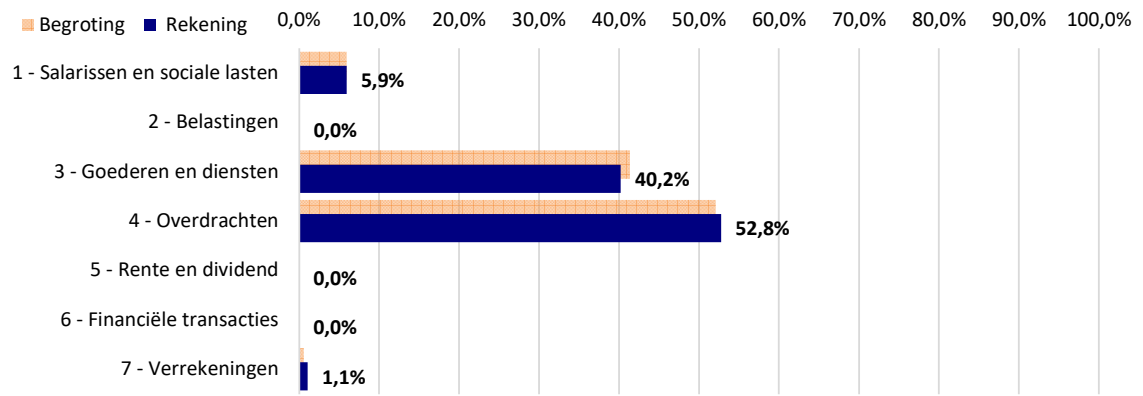
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	73.464	74.562	81.360	6.798
Baten	20.629	20.012	27.290	-7.278
Saldo baten & lasten	52.835	54.550	54.070	-480
Storting in reserves	171	0	-185	-185
Onttrekking aan reserves	2.813	430	653	-223
Resultaat	50.193	54.120	53.232	-888
Specificatie lasten per thema				
Beheerskosten sociaal domein	404	294	713	419
Maatschappelijke zorg	21.862	21.012	23.553	2.541
Sociaal beleid	27.508	30.459	34.511	4.052
Jeugdzorg	18.923	17.994	18.041	47
Veiligheid	4.767	4.803	4.542	-261
Specificatie baten per thema				
Beheerskosten sociaal domein	0	0	0	0
Maatschappelijke zorg	991	968	767	201
Sociaal beleid	17.875	17.547	25.399	-7.852
Jeugdzorg	1.454	1.387	987	400
Veiligheid	309	110	138	-28
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	-1	-65	-35	30
Reserve investeringsprojecten	-345	-302	-486	-184
Bestemmingsreserve regiotaxi	0	0	-49	-49
Bestemmingsreserve sociaal domein	-2.296	-63	-268	-205

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3
Overzicht van baten en lasten.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Investeringen	Investerings- plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
Maatschappelijke zorg:			
Activiteitencentra en buurt- en wijkhuizen	77	76	1
Jeugdzorg:			
Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning		100	
- Inkomsten	0	-100	0
Totaal	77	76	1

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar paragraaf 6.4 Investeringsprojecten.

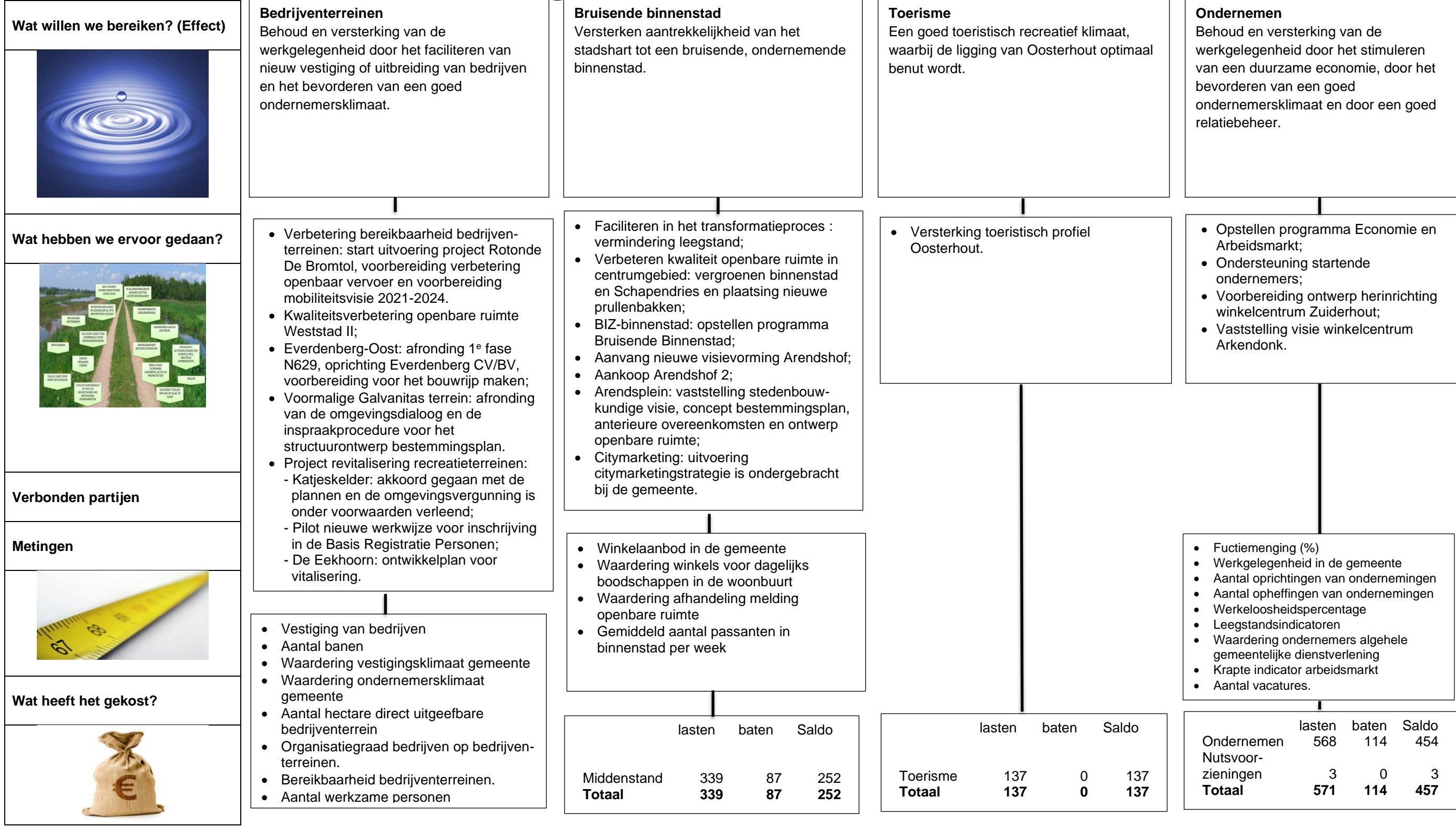

Programma 3

Werkgelegenheid & economie

Portefeuillehouders: R. van der Helm, M. Willemsen

Werkgelegenheid en economie

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden partijen

Metingen

Wat heeft het gekost?

Bedrijventerreinen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuw vestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.

- Verbetering bereikbaarheid bedrijventerreinen: start uitvoering project Ronde De Bromtol, voorbereiding verbetering openbaar vervoer en voorbereiding mobiliteitsvisie 2021-2024.
- Kwaliteitsverbetering openbare ruimte Weststad II;
- Everdenberg-Oost: afronding 1^e fase N629, oprichting Everdenberg CV/BV, voorbereiding voor het bouwrijp maken;
- Voormalige Galvanitas terrein: afronding van de omgevingsdialog en de inspraakprocedure voor het structuurontwerp bestemmingsplan.
- Project revitalisering recreatieterreinen:
  - Katjeskelder: akkoord gegaan met de plannen en de omgevingsvergunning is onder voorwaarden verleend;
  - Pilot nieuwe werkwijze voor inschrijving in de Basis Registratie Personen;
  - De Eekhoorn: ontwikkelplan voor vitalisering.

- Vestiging van bedrijven
- Aantal banen
- Waardering vestigingsklimaat gemeente
- Waardering ondernemersklimaat gemeente
- Aantal hectare direct uitgeefbare bedrijventerrein
- Organisatiegraad bedrijven op bedrijventerreinen.
- Bereikbaarheid bedrijventerreinen.
- Aantal werkzame personen

Bruisende binnenstad
Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad.

- Faciliteren in het transformatieproces : vermindering leegstand;
- Verbeteren kwaliteit openbare ruimte in centrumgebied: vergroenen binnenstad en Schapendries en plaatsing nieuwe prullenbakken;
- BIZ-binnenstad: opstellen programma Bruisende Binnenstad;
- Aanvang nieuwe visievorming Arendshof;
- Aankoop Arendshof 2;
- Arendsplein: vaststelling stedenbouwkundige visie, concept bestemmingsplan, anterieure overeenkomsten en ontwerp openbare ruimte;
- Citymarketing: uitvoering citymarketingstrategie is ondergebracht bij de gemeente.

- Winkelaanbod in de gemeente
- Waardering winkels voor dagelijks boodschappen in de woonbuurt
- Waardering afhandeling melding openbare ruimte
- Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week

	lasten	baten	Saldo
Middenstand	339	87	252
Totaal	339	87	252

Toerisme
Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt.

- Versterking toeristisch profiel Oosterhout.

	lasten	baten	Saldo
Toerisme	137	0	137
Totaal	137	0	137

Ondernemen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door een goed relatiebeheer.

- Opstellen programma Economie en Arbeidsmarkt;
- Ondersteuning startende ondernemers;
- Voorbereiding ontwerp herinrichting winkelcentrum Zuiderhout;
- Vaststelling visie winkelcentrum Arkendonk.

- Fuctiemenging (%)
- Werkgelegenheid in de gemeente
- Aantal oprichtingen van ondernemingen
- Aantal opheffingen van ondernemingen
- Werkloosheidspercentage
- Leegstandsindicatoren
- Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening
- Krapte indicator arbeidsmarkt
- Aantal vacatures.

	lasten	baten	Saldo
Ondernemen	568	114	454
Nutsvoorzieningen	3	0	3
Totaal	571	114	457

Wat willen we bereiken?

Bedrijventerreinen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het faciliteren van nieuwvestiging of uitbreiding van bedrijven en het bevorderen van een goed ondernemersklimaat.
Bruisende binnenstad / Citybranding
Versterken aantrekkelijkheid van het stadshart tot een bruisende, ondernemende binnenstad.
Toerisme & recreatie
Een goed toeristisch recreatief klimaat, waarbij de ligging van Oosterhout optimaal benut wordt.
Ondernemen
Behoud en versterking van de werkgelegenheid door het stimuleren van een duurzame economie, door het bevorderen van een goed ondernemersklimaat en door een goed relatiebeheer.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bedrijventerreinen

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Verbetering bereikbaarheid bedrijventerreinen

Rotonde De Bromtol:

In 2020 is gestart met de werkzaamheden voor de omvorming van rotonde de Bromtol, de werkzaamheden duren tot mei 2021.

Verbeteren openbaar vervoer:

Door Corona is de planning die we in december 2019 samen met Provincie voor ogen hadden voor een nieuwe invulling van "gedeelde mobiliteit", achterhaald. De nieuwe concessieverlenging openbaar vervoer is voornamelijk uitgesteld tot na 2023.

Dit houdt o.a. in dat we de komende jaren samen met de bedrijvenverenigingen en de BIZ Weststad gaan kijken of we in Oosterhout nieuwe "samen" initiatieven kunnen uitbouwen en faciliteren gericht zijn op betere bereikbaarheid van de industrieterreinen.

Mobiliteitsvisie:

Er zijn twee mobiliteitstafels geweest waaraan ook vertegenwoordigers van het bedrijfsleven hebben deelgenomen. Begin 2021 vindt de afsluitende mobiliteitstafel plaats. De maatregelen die voortvloeien uit de mobiliteitstafels zullen moeten landen in de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie 2021-2024.

Kwaliteitsverbetering openbare ruimte

Met de afronding van de verbetering van de openbare ruimte op Weststad II wordt een forse impuls gegeven aan de ruimtelijke uitstraling en de beperking van wateroverlast. De verbetering zal worden afgerond in de eerste helft van 2021. Daarmee is die kwaliteit voor lange tijd op peil gebracht. De renovatie van de openbare ruimte van Weststad I is gedeeltelijk gerealiseerd in de afgelopen jaren. Het resterende deel zal worden betrokken in het meerjarenperspectief.

Weststad heeft dit jaar het Keurmerk Veilig Ondernemen-certificaat kunnen verlengen.

Ombuigingen

Niet van toepassing

Overige ontwikkelingen

Everdenberg Oost

In 2020 is ten behoeve van de ontsluiting van Everdenberg Oost de benodigde eerste fase van de N629 afgerond. Everdenberg CV/BV is formeel opgericht. Daarnaast zijn er verschillende voorbereidende werkzaamheden (onderzoeken, vergunningaanvragen, ontwerpen maken etc.) voor het bouwrijp maken van het bedrijventerrein verricht. Er hebben ook gesprekken plaatsgevonden met belangstellende bedrijven. De bedoeling is dat in het derde kwartaal van 2021 met de bouwrijp werkzaamheden wordt begonnen en dat de eerste bedrijven in het 2^e kwartaal van 2022 hun deuren kunnen openen.

Herontwikkeling voormalig Galvanitas terrein

In 2020 is de omgevingsdialoog en de inspraakprocedure voor het structuurontwerp bestemmingsplan afgerond. Ook is een start gemaakt met het opstellen van de anterieure overeenkomst. In 2021 neemt de gemeenteraad een besluit over het ontwerp bestemmingsplan, waarna de bestemmingsplanprocedure wordt opgestart. De start van de bouw wordt verwacht in 2022.

Project revitalisering recreatieterreinen

Katjeskelder

Het college is akkoord gegaan met de plannen recreatiepark de Katjeskelder. Er is een omgevingsvergunning verleend onder voorwaarden waarbij de ondernemer gedurende 9 jaar buitenlandse werknemers mag huisvesten op een deel van recreatiepark Katjeskelder (short stay). In deze jaren zal de parkeigenaar de vakantiewoningen restylen. Na deze periode zal het park volledig beschikbaar zijn voor toeristische functies. Bezwaarprocedure loopt nog.

Pilot nieuwe werkwijze inschrijven in BRP op recreatieparken

Er is gestart met een pilot voor een nieuwe werkwijze voor inschrijving in BRP (Basis Registratie Personen) op recreatieparken. Met alle personen die zich inschrijven op een recreatiepark zal eerst een gesprek plaatsvinden voordat ze ingeschreven worden. Hiermee krijgen we zicht op welke personen zich inschrijven op recreatieparken en daarmee bepalen of/en welke vervolgactie nodig is.

De Eekhoorn

Betreft een integrale aanpak met een samenwerking is op verschillende onderdelen (wonen, sociaal domein, bouwen, brandveiligheid en veiligheid,)

In 2019 is een ontwikkelplan opgesteld voor vitalisering van het recreatiepark de Eekhoorn. Om een start te maken met een kwaliteitsslag zal een deel van het park (gaat om 30 kavels) geherstructureerd worden.

Het college heeft een raadsvoorstel ingediend voor de vitalisering van de Eekhoorn. Hiervoor is een businesscase samen met Thuisvester en de eigenaar van de Eekhoorn opgesteld.

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Vestiging van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)*	118,3	123,8	n.b.	Waar staat je gemeente.nl
Aantal banen (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar)*	671,7	831,2	n.b.	Waar staat je gemeente.nl

Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Waardering vestigingsklimaat gemeente (score 1-10)**	7,1	-	6,3	n.b.	Bedrijven enquête
Waardering ondernemersklimaat gemeenten (score 1-10)**	6,8	-	6,3	n.b.	Bedrijven enquête
Aantal hectare direct uitgeefbare bedrijventerrein	0	18,2	16,2	18,2	Eigen gegevens
Organisatiegraad **bedrijven op bedrijventerreinen. (Aangesloten bij bedrijventerreinvereniging of vallend onder BIZ)	32%	-	5	n.b.	Bedrijven enquête
Bereikbaarheid bedrijventerreinen**: Per auto (score 1-10)	7,4	-	6	n.b.	Bedrijven enquête
Per OV (score 1-10)	5,9	-		n.b.	
Aantal werkzame personen	28.105	28.952	-	29.077	www.oosterhout.nl O&S informatieblad

* Nieuwe categorie-indeling

** De bedrijvenenquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, de laatste in oktober 2018; de nieuwe peiling stond gepland voor 2020, maar is vanwege corona uitgesteld naar 2021.

Bruisende binnenstad / Citybranding

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Opgave Bruisende Binnenstad

De Opgave Bruisende Binnenstad kent in 2020 twee gezichten. De impact van Covid-19 op de binnenstad is enorm groot geweest. De gedwongen sluiting van niet-essentiële winkels heeft geleid tot veel minder bezoekers en dus reuring in de binnenstad. Ondanks dat heeft de Stichting Bruisende Binnenstad zich weer vol overgave gestort op promotie, evenementen en terugdringen van leegstand van winkels.

Faciliteren transformatieproces

De leegstand van winkels is afgenomen, mede door inzet van het binnenstadmanagement, maar ook door de financiële ondersteuning van het rijk naar ondernemers. 2020 kende daardoor minder faillissementen en derhalve ook minder aanwas van leegstaande winkels. Eind 2020 is door de gemeente Arendshof 2 aangekocht. Hiermee kan nog beter regie gevoerd worden om uiteindelijk 15.000 m2 winkelvloeroppervlakte te transformeren.

Verbeteren kwaliteit van de openbare ruimte in het centrumgebied

Vergroenen van de binnenstad leidt niet alleen tot een aantrekkelijkere omgeving, maar draagt ook bij met ons beleid betrekking tot duurzaamheid en klimaatadaptatie. In dit kader is gekeken naar het parkeerplein Schapendries, een efficiënt maar stenig parkeerplein. Op Schapendries zijn negen bomen toegevoegd en zijn er veel groenvakken toegevoegd. Tevens zijn er veel stoeptegels uitgehaald en is halfverharding voor in de plaats terug gekomen. Het project is in goede samenspraak met de bewoners uitgevoerd en eind vorig jaar is het project opgeleverd.

Vergroening is als thema nadrukkelijk verwerkt in de diverse ontwikkelingen in de binnenstad (bijvoorbeeld Arendsplein en Heuvel). Water is minder zichtbaar, omdat dit vooral verwerkt is in het meer infiltreren van water ter plaatse mede door de toepassing van groen. Begin 2020

zijn in de binnenstad in het kader van een schone en nette binnenstad, nieuwe prullenbakken geplaatst, allen met het logo van de gemeente Oosterhout.

BIZ binnenstad

De afgelopen jaren is met alle stakeholders hard gewerkt aan een Bruisende Binnenstad. Samenwerking tussen de stakeholders en de organisatie van evenementen om de stad levendig te maken worden steeds belangrijker en ontwikkelen zich zeer positief. Covid-19 heeft de noodzaak om samen verder de schouders er onder te blijven zetten nog meer benadrukt. Om te werken aan een toekomstbestendig centrum van Oosterhout wat past bij Oosterhout en de huidige markt en marktontwikkeling is samen met de stakeholders in de stad (winkeliers, horeca en vastgoedeigenaren) het omvangrijke programma "Bruisende Binnenstad" opgesteld en in uitvoering gebracht. Uit de formele draagvlakmeting blijkt dat meer dan voldoende draagvlak is voor de invoering van de BIZ Binnenstad 2021 - 2025. Met 97% ja-stemmers is de BIZ Binnenstad vanaf 1 januari 2021 weer voor vijf jaar actief.

Ruimtelijke toekomstvisie Arendshof

Het proces om te komen tot een gedragen toekomstvisie van Arendshof is ten gevolge van Covid-19 begin 2020 stil komen te liggen. Zowel participatie met stakeholders als de onduidelijke gevolgen van de pandemie hebben een dusdanige impact op de binnenstad, dat het bestaande proces van visievorming is vervangen voor een scenario-analyse. Deze laat zien dat de impact van Covid-19 als katalysator op de leegstand van winkels in het centrum werkt. De huidige verwachting is dat we in 2023 circa 15.000 m2 leegstand kennen, oplopende naar circa 19.000 m2 in 2030.

Eind 2020 is aangevangen met een nieuwe visievorming van Arendshof. De aankoop en daaropvolgende transformatie van Arendshof 2 door de gemeente heeft een zeer positieve impact op de hoeveelheid leegstand, waardoor focus over geheel Arendshof naar 2021 en verder is verschoven.

Arendsplein

De stedenbouwkundige visie op het Arendsplein is vastgesteld door de raad. De benodigde onderzoeken voor het bestemmingsplan zijn opgestart en de conceptversie van het bestemmingsplan is opgeleverd. De eerste concepten van de anterieure overeenkomsten zijn opgesteld, evenals het ontwerp van de openbare ruimte. Het eerste overleg met de klankbordgroep heeft plaatsgevonden.

Vergroening Binnenstad

Naast het vergroenen van Schapendries zijn er in 2020 wederom zes geveltuinen in de binnenstad aangelegd. Geveltuinen dragen bij aan een aantrekkelijkere leefomgeving en groene beleving in de binnenstad. De gemeente Oosterhout legt de tuinen aan, de ondernemers planten, beheren en onderhouden de geveltuinen.

Citymarketing (CM)

Bij een gebrek aan (financiële) middelen, de impact van Covid-19 en een inhoudelijk wijziging van de opdracht van de VVV, is er besloten om de uitvoering van de citymarketingstrategie onder te brengen bij de gemeente.

De visie Citymarketing zal in 2021 verder uitgerold worden, zowel intern als extern met stakeholders. Daarnaast zal in de nieuw te ontwerpen website aandacht worden besteed aan toerisme en recreatie.

Ombuigingen

Niet van toepassing

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing

Gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Score	Bron	
• Burgerindicatoren		2018	2019	2020		
Winkelaanbod in de gemeente		6,8	7,0	7,2	Burgerij-enq.	
Waardering winkels voor dagelijkse boodschappen in de woonbuurt		7,9	8,0	8,3	Burgerij-enq	
Waardering afhandeling melding openbare ruimte		6,2	6,5	6,4	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Prognose	Score	Bron
		2018	2019	2020	2020	
Gemiddeld aantal passanten in binnenstad per week*		108.000	101.100	111.000	37.600**	Centrum monitor

* Sinds 2019 andere manier van meten;

**telling van jaargemiddelde op basis van handmatige telling in september 2020. De hoogte is aanzienlijk lager ten gevolge van de Corona crisis.

Toerisme

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Versterken toeristische profiel van Oosterhout

2020 is een moeilijk jaar geweest, in alle opzichten. De initiatiefnemer voor het klimbos in Dorst heeft pas op de plaats gemaakt en wacht ontwikkelingen af. Wel is er een oriënterend gesprek geweest met het management van zwembad de Warande om te filosoferen of een klimfunctie geïntegreerd kan worden in de functionele uitbreiding van het complex. Het realiseren van een camperplaats in de omgeving van de Zwaikom is nog steeds opportuun. De plannen om daar een "pressurecooking" (een strak geregisseerde bijeenkomst met allerlei gesprekstechnieken om een langlopend project vlot te trekken, nieuwe energie te creëren en een frisse doorstart te maken) sessie met stakeholders voor te organiseren worden in 2021 geëffectueerd.

Ombuigingen

Toerismefonds

In de begroting is € 50.000 opgenomen t.b.v. het ontwikkelen en uitvoeren van citymarketing en het museumbeleid (subsidies) (€ 40.000) ten laste van het toeristisch fonds. In 2020 is door de ruimte in de exploitatie deze onttrekking aan het fonds niet nodig geweest.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing

Ruimte om te ondernemen

Opgave Arbeidsmarkt & Economie

In 2020 is verder gewerkt aan het opstellen van het nieuwe programma Economie & Arbeidsmarkt. Er wordt nog een verdere analyse (verdiepingsslag) gemaakt voor de onderbouwing van het definitieve programma dat in 2021 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. De doelstelling van dit programma is om de economie te blijven versterken en een toekomstbestendige arbeidsmarkt te behouden.

Los van het programma dat wordt uitgewerkt heeft in 2020 natuurlijk de economie en de arbeidsmarkt zeker niet stilgestaan. Corona heeft een grote invloed gehad op deze beleidsterreinen. In 2020 is dan ook gewerkt aan het zo goed mogelijk faciliteren van het bedrijfsleven bij het doorstaan van de coronacrisis. De gemeente blijft werken aan het zo goed mogelijk ondersteunen, faciliteren en adviseren van het bedrijfsleven en de economie om de bedrijvigheid optimaal te houden en de arbeidsmarkt toekomstbestendig.

Platform High Tech Industrie

Vanwege Corona is het Platform nog niet opgericht. De voorbereidingen hiervoor zullen starten nadat bedrijfsbezoeken (in relatie tot oprichting van het Platform) weer mogelijk zijn.

Stages

Als gemeente is gezocht naar structurele samenwerking met praktijkschool de Zwaai kom en VMBO-scholen uit de regio om leerlingen te laten "snuffelen" aan het bedrijfsleven door korte stages aan te bieden van werkgevers uit Oosterhout. Vanwege corona is dit in 2020 zeer lastig gebleken. Wel wordt er, binnen de (beperkte) mogelijkheden steeds gezocht naar mogelijkheden om stageplaatsen te creëren.

Banenbeurzen

De ambitie was om banenbeurzen te organiseren en een dag voor de logistiek. Vanwege corona zijn deze activiteiten niet doorgegaan. Wanneer dit weer mogelijk is pakken we dit weer op.

Starters en start-ups

Binnen onze mogelijkheden zijn startende ondernemers ondersteund en gefaciliteerd. In 2021 wordt dit voortgezet. Rewin heeft een belangrijke rol om kansrijke, innovatieve start-ups in de gemeenten in de regio West-Brabant te ondersteunen op het gebied van kennis, financiering en netwerkontwikkeling. Ook in 2021 zal worden bekeken hoe we hiervan zo optimaal mogelijk gebruik van kunnen blijven maken.

Winkelcentrum Zuiderhout

De geplande renovatie van de wegen en parkeerplaatsen rond Zuiderhout heeft vertraging opgelopen als gevolg van een aantal oorzaken. Zo bleek het wegdek op de Burg. Holtroplaan in te slechte staat te verkeren om daar nog groot onderhoud op te kunnen plegen, kwamen er vele op- en aanmerkingen binnen als reactie op het voorgestelde ontwerp en ontstond vertraging vanwege een noodzakelijke projectleiderwissel. Het college heeft eind 2020 besloten onderzoek te doen naar de (financiële) haalbaarheid van een volledige herinrichting. Er gaat opnieuw gesproken worden met stakeholders en omwonenden; met hen wordt er gewerkt aan een nieuw ontwerp. Dit ontwerp is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van een provinciale subsidie. 2021 wordt benut om het proces te finetunen, in 2022 is de uitvoering voorzien.

Winkelcentrum Arkendonk

In juni 2020 heeft de gemeenteraad de visie voor Arkendonk vastgesteld. Vervolgens is er begonnen met de verdere uitwerking van de visie. Dit heeft geleid tot een voortgangsnota. Aan de hand van deze nota is door het college besloten dat (voorlopig) de sporthal blijft staan en dat het voormalige zwembad, het activiteitencentrum en de voormalige bibliotheek worden gesloopt. Het nieuwe activiteitencentrum komt in een nieuwe strip in het gebied en dat het te realiseren tweede deel van nieuwbouw voorzien wordt met een plint voor commerciële ruimtes met daarboven woningbouw. Bij de verdere uitwerking van de visie naar concrete plannen worden zoveel mogelijk belanghebbenden en belangstellenden betrokken.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Landelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Functiemenging (%)		53,3%	n.b.	n.b.	Waar staat je gemeente.nl	
Gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
• Burgerindicatoren						
Werkgelegenheid in de gemeente		6,9	7,2	7,1	Burgerij-enq.	
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Aantal oprichtingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen).		94,8	n.b.	170	n.b.	Waar staat je gemeente.nl
Aantal opheffingen van ondernemingen (per 1.000 vestigingen)		62,5	n.b.	105	n.b.	Waar staat je gemeente.nl
Werkloosheidspercentage		3,5%	3,1%	4,0%	3,6%	CBS
Leegstandsindicatoren						Leegstands - monitor
Kantoren (m2)*		12.400	17.900	12.500	20.200	
Bedrijven (m2)*		48.000	35.100	45.000	48.000	
Winkelruimte/horeca (percentage)**		15,6%	6,5%	15,8%	16,1%	
Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (score 1-10)***		6,6	-	6,3	n.b.	Bedrijven-enquete
Krapte indicator Arbeidsmarkt ****						UWV
- Technische beroepen;		Krap	3,95	1,40	2,71	
- Commerciële beroepen		Krap	1,98	3,25	1,13	
- ICT beroepen;		Krap	4,99	2,36	2,69	
- Transport & Logistiek		Krap	2,45	2,02	1,22	
Aantal vacatures *****						UWV
- Technische beroepen;		3.200	3.200	1.100	2.950	
- Commerciële beroepen		1.100	1.200	1.100	1.000	
- ICT beroepen;		300	400	300	350	
- Transport & Logistiek		1.400	1.200	1.100	950	

*betreft het commercieel aanbod dat door makelaars te koop/te huur wordt aangeboden. Het gaat dus niet om leegstand

**betreft werkelijke leegstand

*** De bedrijvenenquête wordt 1x in de 2 jaar gehouden, laatste in oktober 2018; nieuwe peiling stond gepland voor 2020, maar is vanwege corona uitgesteld naar 2021.

**** Spanningsindicator arbeidsmarkt (score in derde kwartaal): 0 tot 0,25 zeer ruim aanbod, 0,25 tot 0,67 ruim aanbod, 0,67 tot 1,50 gemiddeld aanbod, 1,50 tot 4,00 krap aanbod, 4,00 of meer zeer krap.

***** Aantal openstaande vacatures bij UWV (in derde kwartaal) in de regio West-Brabant.

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

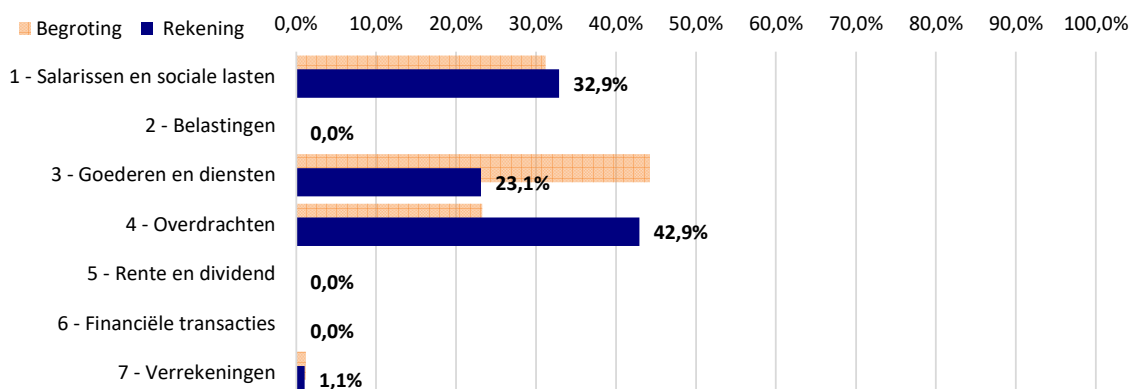
Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	1.199	981	1.047	66
Baten	214	220	201	19
Saldo baten & lasten	985	761	846	85
Storting in reserves	0	0	54	54
Onttrekking aan reserves	181	210	135	75
Resultaat	804	551	765	214
Specificatie lasten per thema				
De bruisende binnenstad	339	334	339	5
Toerisme en recreatie	241	219	137	-82
Ruimte om te ondernemen	619	428	571	143
Specificatie baten per thema				
De bruisende binnenstad	89	101	87	14
Toerisme en recreatie	2	0	0	0
Ruimte om te ondernemen	123	119	114	5
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	-21	0	-54	-54
Reserve investeringsprojecten	0	0	54	54
Bestemmingsreserve Toerisme fonds	-160	-210	-81	129

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3 Overzicht van baten en lasten.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Investerings	Investerings plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
Investerings binnenstad	100	0	100
Vrije reserve:			
Kwaliteitsverbetering binnenstad Schapendries	0	54	-54
Totaal	100	54	46

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar paragrafen 3.5 Verloop vrije reserve en 6.4 Investerings.

Programma 4

De levendige gemeente

Portefeuillehouders: R.van der Helm, C.Piena, A.Kastelijns

De levendige gemeente

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden partijen

Metingen

Wat heeft het gekost?

Onderwijs & Jeugd:

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

Cultuur & evenementen:

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties).

Sport

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

- Informatiebijeenkomsten over versterking positie van et Oosterhoutse onderwijs;
- Gebruik van normatieve leegstand van onderwijshuisvesting;
- Besteding van de specifieke uitkering onderwijsachterstanden;
- Gestart met het Jongerenpaneel Oosterhout.

- Onderzoek naar de toekomst van De Pannehoef;
- Afronding van de evaluatie van het speelgoed- en carnavalsmuseum ;
- Faciliteren van evenementenorganisaties;
- Vaststelling geactualiseerd museumbeleid;
- Verlenging subsidiecontracten culturele instellingen.

- Ondertekening Regeling Lokale Sportakkoorden;
- Diverse activiteiten in het kader van de Brede Buurt;
- Investerings in de buitensportaccommodaties;
- Bewegingsonderwijs in het zwembad;
- De toekomstvisie van de Oosterheidehal is doorgeschoven naar de volgende bestuursperiode;
- De toekomstvisie reactie-oord De Warande is doorgeschoven naar 2021;
- Vaststelling van de uitkering SPUK 2019;

- Regionaal Bureau Leerplicht: Andere invulling taken van de leerplichtambtenaren en RMC-trajectbegeleiders vanwege de sluiting van de scholen als gevolg van corona.

- Evenementen en festivals in de gemeente
- Aandeel 18+ dat minimaal één culturele voorziening bezocht
- Aandeel 18+ dat een voorstelling bezocht
- Aandeel 18+ dat minimaal één vorm van (amateur) kunst heeft beoefend
- Culturele voorzieningen in de gemeente
- Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente
- Verenigingen/clubs in de gemeente
- % bevolking dat lid is van de bibliotheek
- Aantal ingeschreven leners, bezoekers en uitleningen bibliotheek
- Aantal scholen met de formule "De Bibliotheek op School "
- Aantal voorstellingen De Bussel
- Aantal kaarten De Bussel
- Aantal bezoekers musea
- Aantal verleende activiteitensubsidies

- Niet sporters %
- Sportvoorzieningen in de gemeente
- Aandeel 18+ dat minimaal één sport heeft beoefend
- Bezoekersaantallen recreatieoord de Warande
- Aantal deelnemers abonnementen Warande vanuit minimabeleid
- Aantal deelnemers zwemles Warande vanuit minimabeleid
- Aantal bezoekers Warande via samenwerkende partners
- Aantal samenwerkingspartners Warande

- Absoluut en relatief verzuim
- Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie
- Onderwijsvoorzieningen in de gemeente
- Waardering basisonderwijs in de woonbuurt
- Voorzieningen voor jongeren in de gemeente
- % verzuimpercentage RBL
- Omvang voortijdige schoolverlaters 18- en 18 +
- Omvang relatief en absoluut verzuim
- Omvang thuiszitters
- Wet Kinderopvang: aandeel tijdig afgehandelde aanvragen, aandeel geïnspecteerde locaties, aandeel ingezette handhavingstrajecten en aantal keer geen actie op tekortkomingen

	lasten	baten	Saldo
Onderwijs	3.406	121	3.285
Jeugd	113	0	113
Totaal	3.519	121	3.398

	lasten	baten	Saldo
Bibliotheek	1.644	255	1.389
Theater	2.475	800	1.675
Cultuur Onderwijs	81	131	-50
Overige podia	1.201	41	1.160
Musea,archieven	258	91	167
Evenementen	178	0	178
Totaal	5.837	1.318	4.519

	Lasten	baten	Saldo
Stimulering	621	112	509
Sportparken	1.581	151	1.430
Sporthallen,gymzalen	1.374	817	557
Zwembad	2.851	782	2.069
Totaal	6.427	1.862	4.565

Wat willen we bereiken?

Onderwijs & jeugd

Alle jeugdigen van 0-25 jaar in Oosterhout helpen wij op weg naar maatschappelijke zelfstandigheid en een positieve deelname aan het maatschappelijk leven. Het accent ligt daarbij op het vergroten van kansen en het voorkomen van (school)uitval.

Cultuur & evenementen

Het bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van cultuur en evenementen, het ondersteunen van kwetsbare vormen van kunst en cultuur en ijveren voor het behoud van het cultureel erfgoed in de stad (inclusief het beheer van collecties).

Sport

Het bevorderen van sportdeelname door inwoners van Oosterhout, zowel uit het oogpunt van volksgezondheid als vanuit sociaal perspectief (voorkomen maatschappelijk isolement, bevorderen integratie, tegengaan overlast).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderwijs en jeugd

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Versterking van de positie van het Oosterhoutse onderwijs

Door de gevolgen COVID19 en een bestuurswisseling bij Delta onderwijs is in 2020 geen Lokale educatieve agenda opgesteld. Wel heeft een tweetal informatiebijeenkomsten van en met de gemeenteraad plaatsgevonden. De eerste over de rol van de gemeenteraad bij het Openbaar onderwijs. De tweede bijeenkomst betrof een kennismaking met de nieuwe bestuurder en de raad van toezicht van Delta onderwijs, waarbij de jaarrekening van Delta onderwijs door de zittende bestuurder is toegelicht.

Vanuit een wettelijke opgave wordt voorjaar 2021 gestart met het opstellen van een nieuw Integraal Huisvesting Plan dat een doorkijk zal geven richting 2030. In het IHP zal de nadruk liggen op het verduurzamen van de bestaande schoolvoorraad en het verbeteren van de luchtkwaliteit in de klaslokalen. Voorts worden de mogelijkheden van flexibele bouw voor uitbreiding van bestaande schoolgebouwen nader onderzocht.

Ombuigingen

Gebruik van normatieve leegstand onderwijshuisvesting tegen commerciële prijzen

Hoewel het conform bestemmingsplan niet altijd mogelijk is om maatschappelijk vastgoed commercieel in te zetten, zijn er uit tijdelijk oogpunt wel mogelijkheden tot verhuur. De voorkeur gaat echter uit naar inzet voor maatschappelijk organisaties, die in samenspraak met het schoolbestuur kunnen streven naar een meer optimale bezetting van (gedeeltelijk) leegstaande schoolgebouwen door sector gerelateerde organisaties. Leegstaande schoolgebouwen worden, wegens ruimte behoefte elders, op dit moment gedeeltelijk ingezet als wisselruimte (normatieve verwijzing), daar waar scholen echt leeg staan wordt sloop en herontwikkeling overwogen of uitgevoerd. Dit geldt onder andere voor de locatie Rietgors.

Overige ontwikkelingen

Specifieke uitkering onderwijsachterstanden

De onderwijsachterstandsmiddelen zijn gebruikt om de voorschoolse educatie te subsidiëren en met de aanbieders te komen tot nieuwe afspraken over de (wettelijk verplichte) invoering van de uitbreiding van de voorschoolse educatie. Ook is de subsidie gebruikt om de NAZ voorziening in stand te houden.

Een deel van de resterende middelen wordt in het kader van het door het college vastgestelde plan laaggeletterdheid ingezet voor projecten die tot doel hebben de (taal)achterstanden van kinderen te voorkomen of verminderen zoals de Voorleesexpress en Boekstartcoach. In verband met de gevolgen van COVID19, waaronder de sluiting van de scholen, is in 2020 geen nieuw beleidsplan opgesteld.

Jongeren in gesprek met college en raad

Ondanks dat in het voorjaar van 2020 corona roet in het eten leek te gooien is er toch gestart met het samenbrengen van een groep jonge Oosterhouters: het Jongerenpanel Oosterhout. Met zo'n 25 jongeren is er in de zomer van 2020 een fysieke bijeenkomst geweest om te praten over de impact van corona. Vanaf najaar 2020 wordt er gebruik gemaakt van Teams en Whatsapp om met elkaar in contact te blijven. De groep die betrokken is bij het jongerenpanel bestaat nu uit 12 jongeren. Een kennismaking met wethouder heeft al in 2020 plaatsgevonden, het kennismaken met de raad en het gehele college staat nog op de planning voor 2021.

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) te Breda	
Doel (openbaar belang)	De samenwerking tussen de West-Brabantse gemeenten in het RBL West-Brabant zal de kwaliteit van dienstverlening verbeteren. De bundeling van mensen en middelen zal leiden tot een verdere verhoging van de deskundigheid van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en tot meer continuïteit in de dienstverlening naar kinderen, jongeren, ouders en scholen. Het hogere doel is duidelijk: een impuls voor het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval; een ambitie waar gemeenten, onderwijs en andere ketenpartners samen voor staan.
Financiële bijdrage 2020	€ 190.550
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	In schooljaar 2019-2020 werden het recht op onderwijs, de preventieve taken en het realiseren van oplossingen des te meer van belang toen de scholen dicht gingen vanwege corona. De taak van de leerplichtambtenaren en RMC trajectbegeleiders is veranderd. Ze hebben geholpen leerlingen in beeld te houden. Ze hebben deurb bezoeken afgelegd of telefonisch of online contact gehad met de leerlingen en hun ouders, om verbinding te leggen tussen de gezinnen en de scholen. En om mee te denken over wat er nodig was om de leerlingen weer onderwijs te laten volgen. Was er bijvoorbeeld goede apparatuur nodig, hulp bij het zoeken naar een stageplaats, of wellicht een andere opleiding, was het in het belang van een kind nodig om toch opvang op school of elders te organiseren? Zo werd steeds per situatie samen met het gezin en school bekeken wat nodig was om een kind of jongere onderwijs te kunnen laten volgen. De jongeren zijn centraal gezet en er is steeds op zoek gegaan naar verbinding.

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	n.b.	2	n.n.b.	DUO/RBL	
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	n.b.	24	n.n.b.	DUO/RBL	
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers, % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs)	2,1	1,9	n.n.b.	DUO/RBL	
Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
• Burgerindicatoren					
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,6	7,7	7,7	Burgerij-enq	
Waardering basisonderwijs in de woonbuurt	7,4	7,7	7,7	Burgerij-enq	
Voorzieningen voor jongeren in de gemeente	5,8	6,0	7,4	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
% schoolverzuim	3,3 %	3,5 %	3,0 %	--	Jaarverslag RBL*
% Verzuimpercentage RBL	4,5 %	4,8 %	4,7 %	3,25 %	Jaarverslag RBL*
Omvang voortijdig schoolverlaters 18-	10	20	8	12	VSV verkenner
Omvang voortijdig schoolverlaters 18+	79	70	55	65	VSV verkenner
Omvang relatief verzuim (aantal meldingen)	351	368	300	248	Jaarverslag RBL
Omvang absoluut verzuim (aantal meldingen)*	37	25	20	15	Jaarverslag RBL
Omvang thuiszitters (aantal meldingen)	12	18	8	12	Jaarverslag RBL
Wet kinderopvang					
- Aandeel tijdig afgehandelde aanvragen	100%	n.b	95%	92,5%	DUO
- Aandeel geïnspecteerde locaties (KDV-BSO-GOB-PSZ)	100%	n.b	98%	36,7%	DUO
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO nieuw)	100%	n.b	100%	100%	DUO
- Aandeel geïnspecteerde locaties (VGO bestaand)	8,2%	n.b	5%	48%	n.n.b.
- Aandeel ingezette handhavingstrajecten	100%	n.b	100%	100%	DUO
- Aantal keer geen actie op tekortkomingen	0	0	0	0	DUO

* Vanaf de start van de samenwerking in het RBL berekenden we voor Oosterhout ons "oude" verzuimpercentage. Dat was tot 2018 nodig voor de vergelijking met vorige schooljaren. Dat kan nu ook vanuit de cijfers vanuit het jaarverslag van het Regionaal Bureau Leren. Met ingang van 2020 worden alleen de cijfers van het RBL als indicator gebruikt. Het RBL hanteert de volgende definitie: het % verzuim van het aantal werkprocessen verzuim. In bovenstaande tabel is de indicator % schoolverzuim dan ook niet meer gevuld.

Cultuur en evenementen

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

'Productiehuis', als een broedplaats voor amateur(podium)kunst

In 2020 is het onderzoek naar de haalbaarheid van een broedplaats voor (amateur)podiumkunst/Cultuurplaats afgerond. Uit dit uitgevoerde onderzoek komt naar voren dat een Cultuurplaats op het terrein van de voormalige Galvanitasfabriek kansrijk is, maar geen volledige vervanging zal zijn voor de functie die de Pannehoef op dit moment vervult.

Bedoeling was om in 2020 al te starten met de placemaking Cultuurplaats, maar vanwege de coronapandemie is dit uitgesteld naar 2021. Ook de besluitvorming rondom het structuurontwerp herontwikkeling Galvanitasfabriek en een financiële bijdrage voor de placemaking van de Cultuurplaats is doorgeschoven naar 2021.

Aansluitend op bovenstaande ontwikkeling heeft de gemeenteraad bij de begroting 2020 een motie aangenomen inzake het behoud van de Pannehoef voor de inwoners van Oosterhout. In 2020 is aansluiting gezocht bij de visie op het sociale domein en is een onderzoek gestart naar een samenwerking tussen de Pannehoef en een zorgaanbieder om aan de huidige culturele functie van de Pannehoef (voor het verenigingsleven) de functie van vrij toegankelijke dagbesteding toe te voegen. Dit onderzoek in combinatie met een onderzoek naar de onderhoudsstaat van het pand zullen in 2021 leiden tot een besluitvorming rondom de toekomst van de Pannehoef.

Cultureel Oosterhout adviseert de gemeente

Het aangaan van gesprekken om te onderzoeken of een 'cultuurraad' (werktitel) kan helpen bij de uitvoeren van de rol van de gemeente is door corona uitgesteld naar 2021.

Speelgoedmuseum

De evaluatie van het Speelgoed- en carnavalsmuseum is afgerond. Uit de evaluatie gebleken dat het museum een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt op vele terreinen van het cultureel ondernemerschap. De gemeenteraad heeft in maart 2020 besloten op basis van de evaluatie de huurovereenkomst met de het museum te verlengen voor 10 jaar.

Evenementenbeleid

We werpen conform de huidige werkwijze voor evenementenorganisatoren zo weinig mogelijk drempels op en faciliteren daar waar nodig bij het verkrijgen van een vergunning of bij de organisatie van een evenement.

De evenementencoördinator speelt hierbij een belangrijke rol. De pandemie Covid-19 heeft grote impact op het kunnen houden van evenementen en geeft onduidelijkheid en onzekerheid over hoe evenementen in de toekomst kunnen plaatsvinden.

Ook heeft de pandemie financieel impact op evenementenorganisatoren en ook dat geeft hen grote onzekerheid.

In de toekomst, wanneer het opstellen van nieuw evenementenbeleid aan de orde is, zullen zowel economische aspecten, aspecten van gezondheid, gebruik openbare ruimte, leefbaarheid, duurzaamheid en ook de aspecten vergunningverlening, toezicht en handhaving meegenomen worden.

Ombuigingen

Culturele instellingen/Energielasten Bussel en Theek 5

In de afgelopen jaren is gebleken dat de energielasten van het pand de Bussel structureel lager liggen dan oorspronkelijk bij de vernieuwbouw was begroot. Op de subsidie aan Theater de Bussel en bibliotheek Theek 5 is met ingang van 2020 daarom een structurele korting toegepast. Het onderzoek naar het in eigen beheer nemen van de energieafname door theater en bibliotheek bleek geen voordelen op te leveren. De levering van de energie blijft daarom via de gemeente lopen.

Overige ontwikkelingen

Lokale omroep

De Oosterhoutse Radio en Televisie Stichting heeft een zendmachtiging tot 2025. De gemeente Oosterhout keert jaarlijks de wettelijke bijdrage in het kader van de zorgplicht lokale omroepen uit. De ORTS kan daarnaast een beroep doen op een aanvullende, gemeentelijke subsidie die verbonden is aan de strategische communicatiedoelen van de gemeente Oosterhout.

Musea

Het geactualiseerde museumbeleid is vastgesteld, waarbij de geformuleerde criteria zich richten op de functie, het publiek, de organisatie en financiën en de museumregistratie van musea.

Doelsubsidies culturele instellingen

De bestaande subsidiecontracten met Theater de Bussel, bibliotheek Theek 5 en h19 Centrum voor de Kunsten zijn met één jaar verlengd tot 31-12-2020. In 2020 zijn er nieuwe beleidskaders vastgesteld voor het theater en de bibliotheek die als basis hebben gediend voor nieuwe meerjarige subsidiecontracten (2021-2024) met de betreffende instellingen.

Ten aanzien van de cultuureducatie en -participatiefunctie welke door h19 wordt vervuld is een onderzoek gestart naar toekomstscenario's. Dit onderzoek is mede onder invloed van de coronapandemie iets vertraagd en wordt in 2021 afgerond. De bestaande subsidieafspraken met h19 zijn daarom met een halfjaar verlengd (tot 30 juni 2021).

Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
• Burgerindicatoren					
Evenementen en festivals in de gemeente	7,3	7,4	7,2	Burgerij-enq	
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden minimaal één culturele voorziening in Oosterhout heeft bezocht. *	n.b.	n.b.	n.b.	Burgerij-enq	
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden een voorstelling heeft bezocht in Oosterhout	38%	36%	32%	Burgerij-enq	
Aandeel 18-plussers dat in de afgelopen 12 maanden minimaal één vorm van (amateur) kunst heeft beoefend. *	n.b.	n.b.	n.b.	Burgerij-enq	
Culturele voorzieningen in de gemeente	7,2	7,5	7,3	Burgerij-enq	
Tevreden over de uitgaansmogelijkheden in de gemeente	7,1	7,3	7,2	Burgerij-enq	
Verenigingen/clubs in de gemeente	7,7	7,7	7,7	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Percentage bevolking dat lid is van de bibliotheek	26,3%	23,7 %	25%	22,15%	Theek 5
Aantal ingeschreven leners	13.817	13.284	13.800	12.456	
Aantal bezoekers	235.289	244.567	240.000	131.214	
Aantal uitleningen	316.988	298.460	295.000	183.522	
Aantal scholen met de formule "De Bibliotheek op School"	10	10	11	9	
Aantal activiteiten	337	320	320	142	
Aantal deelnemers van activiteiten	7.741	7.000	7.000	2.834	

Aantal voorstellingen de Bussel: - Professioneel - Amateur Aantal kaarten	118 44 29.618	126 51 35.832	110 50 29.000	76 32 5736	Theater de Bussel
Aantal bezoekers musea: - Huis voor Erfgoed/Speelgoed- en carnavalsmuseum - Brabant Museum Oud Oosterhout	12.926 12.280	15.249 12.455	14.500 13.000	6.139 4.700	Musea
Aantal verleende activiteitensubsidies binnen dit programma	28	29	30	25	Subsidie monitor

*In verband met Covid-19-corona-zijn deze vragen in 2020 niet gesteld.

Sport

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Maatschappelijke inzet van sportverenigingen

In januari 2020 zijn de deelnemende sportverenigingen geconsulteerd over deelname aan het Sportakkoord. De intentieverklaring is in juni 2020 voor deelname aan de Regeling Lokale Sportakkoorden ondertekend door de gemeente en door vertegenwoordigers van de deelnemende lokale sportverenigingen. Voor de aanstelling van een sportformateur en uitvoering van het akkoord zijn rijksmiddelen ontvangen. De sportformateur is in 2020 aangesteld. De geplande kick-off bijeenkomst met de sportverenigingen in oktober is uitgesteld naar begin 2021. De ontvangen rijksmiddelen worden overgeheveld naar het jaar 2021. Eind december heeft het college besloten om deel van de rijksmiddelen in te zetten voor implementatie van verbeterpunten Warande, zoals geconstateerd door Klankbord Ongehinderd Oosterhout.

Brede Buurt

In 2020 is de impactmonitor verder verbeterd zodat nog beter inzichtelijk is wat het effect is van de verschillende projecten en activiteiten die vanuit de Brede Buurt worden georganiseerd. Vanwege de coronapandemie konden echter veel reguliere activiteiten geen of beperkte doorgang hebben. Tijdens de lockdown is een deel van de noodopvang verzorgd voor het onderwijs en zijn er activiteiten in de wijken georganiseerd na schooltijd. Hierdoor hebben we een groot deel van de kwetsbare kinderen in Oosterhout kunnen bereiken door ze een fysiek en mentaal ontspanningsmoment aan te bieden. Ook tijdens de zomer- en winterperiode zijn met de Zomerkaravaan en Freeze veel jongeren 12-17 jaar bereikt. Met name voor de ouderen zijn er in samenwerking met de ORTS uitzendingen verzorgd en met allerlei prikboardactiviteiten op het platform www.InOosterhout.nl hebben met name de jongeren allerlei challenges en tips gekregen om actief en creatief te blijven.

Buitensportaccommodatiebeleid en Uitvoeringsplanning Sport

In 2020 zijn de onderstaande investeringen opgepakt en afgerond: de renovatie van het kunstgrasveld SCO, de aanleg van de twee kunstgrasvelden bij de Voltreffers, de renovatie en aanpassing van de kleedlokalen van de Voltreffers, de realisatie van ledverlichting bij de voetbalverenigingen Oosterhout, TSC, SCO, Irene en OVV. De renovatie van de vloer Oosterheidehal is ook uitgevoerd in 2020.

De kozijnen van de gymzaal aan de Ridderstraat zijn vervangen ondanks dat er asbest aanwezig was zijn de lasten binnen het gevoteerde krediet gebleven.

Bewegingsonderwijs

In 2020 is gestart met het bewegingsonderwijs in het zwembad. Met een volle planning van circa 100 groepen is de vraag en behoefte erg groot. Scholen hebben een positieve bijdrage in het regelen van vervoer en extra onderwijstijd. Door Corona en sluiting van de zwembaden is een groot deel van het programma niet doorgegaan.

Toekomstscenario Oosterheidehal

In oktober 2019 heeft het college besloten om de financiële uitwerking en uitvoering door te schuiven naar de volgende bestuursperiode 2022-2026. Tijdens de collegevergadering van 3 maart 2020 heeft het college verzocht om een aanvullend onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot woningbouw bij de Oosterheidehal en extra energieopwekking. Op basis van de beschikbare ambtelijke capaciteit en de financiële onduidelijkheid in relatie tot de coronacrisis is voorgesteld om dit aanvullend onderzoek door te schuiven naar de volgende bestuursperiode. Hierdoor blijft het besluit van oktober 2019 in stand en door te gaan met de huidige sporthal met alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud. Begin 2020 is geconstateerd dat de houten sportvloer van de Oosterheidehal dermate versleten is dat de veiligheid niet gewaarborgd kan worden. De raad heeft in de zomer 2020 krediet beschikbaar gesteld voor de renovatie van de topplaat van de sportvloer in de Oosterheidehal.

Toekomst recreatieoord de Warande

Als indirect gevolg van de Corona-crisis is een aantal zaken die gepland waren voor 2020, doorgeschoven naar 2021. De visie op het Sportcluster de Warande is daarvan een voorbeeld. De eerder geplande visiebijeenkomsten zullen in het tweede kwartaal van 2021 alsnog plaatsvinden, in samenspraak met partners en omliggende verenigingen van Recreatieoord de Warande. Op basis hiervan zal in de tweede helft van 2021 een visie ter besluitvorming aan gemeenteraad worden voorgelegd.

Ook in relatie tot het Oosterhoutse toerisme liggen er nog veel kansen. Om die reden zal bij het visieproces in 2021 ook het onderwerp 'Leisure' betrokken worden.

De gewenste doorontwikkeling van het Sportbedrijf is in 2020 gepresenteerd in een plan aan de directie. Hierin is aangegeven wat nodig is om ook de komende jaren in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht te blijven meegroeien met de veranderende omgeving. Het gemeentelijke Sportbedrijf ontwikkelt zich in deze context steeds meer van een uitvoeringsorganisatie naar een ontwikkelorganisatie die kansen ziet. Ook MOOVE zal in de toekomst een vast onderdeel zijn van het Sportbedrijf.

Het plan is in februari 2021 goedgekeurd door de directie om dit ten uitvoer te brengen.

Sporthal Arkendonk

Op 16 juni 2020 heeft de gemeenteraad de visie Arkendonk vastgesteld. De sporthal en het activiteitencentrum blijven beide als functie in Arkendonk.

Ombuigingen

Combinatie maken van prijzen in Oosterhout

Het lag in de planning om in 2020 een aantal "gemeentelijke" evenementen te combineren in een (meerdaagse) manifestatie "Oosterhout Ontmoet". Daarbij zou ook aan de orde komen in hoeverre hier de uitreiking van een aantal gemeentelijke prijzen kon worden meegenomen. Omdat gaandeweg het jaar bleek dat er voor een langere periode een streep zou gaan door het organiseren van grootschalige publieksmanifestaties, is hieraan verder geen gevolg gegeven.

Gymzaal Kruidenlaan

De raad is op 5 maart 2020 geïnformeerd door het college dat de gymzaal niet wordt gesloten, omdat uit nader onderzoek is geconstateerd dat de scholen in Dommelbergen meer zijn gaan gymmen ten opzichte van 2017. Daarnaast is gebleken dat de capaciteit van sporthal Arkendonk onvoldoende is voor het aantal uur bewegingsonderwijs waarop de basisscholen in Dommelbergen recht hebben. Het aantal uur bewegingsonderwijs in het primair onderwijs is naar aanleiding van een aangenomen amendement in de Tweede Kamer verhoogd van 1,5 uur naar 2 uur per week.

Brede Buurt

In 2020 is er een bezuiniging doorgevoerd van € 20.000 op de Brede Buurt. Omdat de budgetten ook niet geïndexeerd zijn voor 2020 en de loonkosten wel zijn gestegen viel de feitelijke bezuiniging nog hoger uit. Dit is opgevangen door een deel van de activiteiten van de Brede Buurt te financieren vanuit de onderwijsachterstandsmiddelen

Overige ontwikkelingen

BTW-compensatie Sport (SPUK)

Het Rijk heeft in november 2020 de uitkering 2019 SPUK sport vastgesteld op € 600.000. Na verrekening met de ontvangen voorschotten is 2019 door het Rijk afgerekend met € 2.000 nadeel. In juni 2020 heeft het Rijk het voorschot voor boekjaar 2020 beschikbaar op € 484.000. De afrekening over het boekjaar 2020 wordt verwacht in loop van 2021.

Landelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Niet sporters (%)		n.b.	n.b.	n.b.	RIVM	
Gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
• Burgerindicatoren						
Sportvoorzieningen in de gemeente		7,7	7,8	7,8	Burgerij-enq	
Aandeel 18-plussers dat in afgelopen 12 maanden minimaal één sport heeft beoefend		51%	55%	51%	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Bezoekersaantallen zwembad *		297.830	261.379	280.000	141.852	Eigen gegevens
Aantal deelnemers (abonnementen) vanuit minimabeleid **		649	655	650	0	Eigen gegevens
Zwemles vanuit minimabeleid		54	57	50	50	Eigen gegevens
Aantal bezoekers recreatieoord via samenwerkende partners. ***		5.100	6.200	4.500	3.077	Eigen gegevens
Aantal samenwerkingspartners recreatieoord		5	22	5	5	Eigen gegevens

* In 2020 zijn er minder bezoekers dan de prognose ivm Corona maatregelen (diverse momenten het zwembad gesloten en minder toegestane bezoekers)

** Geen deelnemers (abonnementen) ivm corona maatregelen.

*** Minder bezoekers via samenwerkende partners ivm corona maatregelen.

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

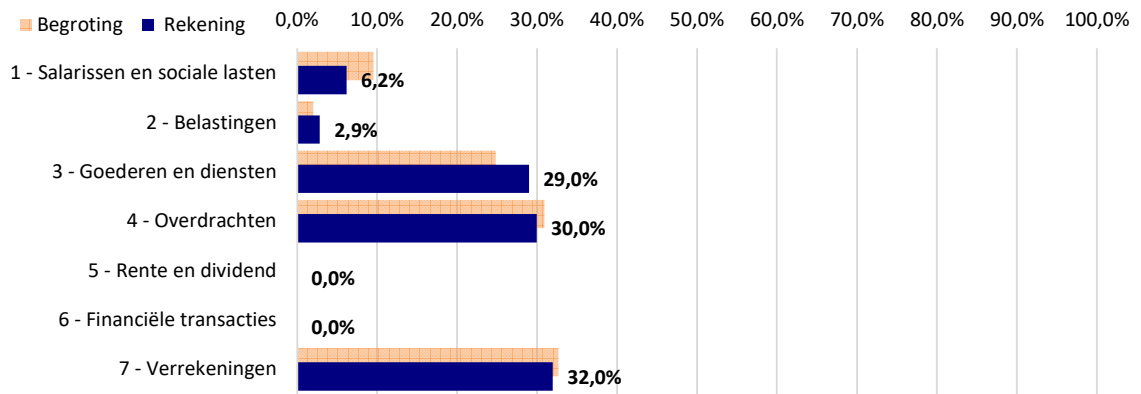
Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	14.889	15.615	15.783	168
Baten	4.139	3.600	3.301	299
Saldo baten & lasten	10.750	12.015	12.482	467
Storting in reserves	115	0	30	30
Onttrekking aan reserves	1.960	1.930	1.935	-5
Resultaat	8.905	10.085	10.577	492
Specificatie lasten per thema				
Onderwijs en jeugd	2.823	3.746	3.519	-227
Cultuur en evenementen	5.983	6.033	5.837	-196
Sport	6.083	5.836	6.427	591
Specificatie baten per thema				
Onderwijs en jeugd	114	93	121	-28
Cultuur en evenementen	1.478	1.396	1.318	78
Sport	2.547	2.111	1.862	249
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	-187	0	-30	-30
Reserve investeringsprojecten	-1.628	-1.890	-1.875	15
Bestemmingsreserve Toerisme fonds	0	-40	0	40
Bestemmingsreserve Sociaal domein	-30	0	0	0

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3
Overzicht van baten en lasten.

Investerings	Investerings plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
Onderwijs en jeugd:			
IHP 2016-2019	147	0	147
Cultuur en evenementen:			
Theater de Bussel	50	50	0
Sport:			
Buitensportaccommodaties (incl. verduurzaming gemeentelijke vastgoed)	1.084	1.149	-65
Sporthallen	74	101	-27
Zwembad	53	64	-11
Totaal	1.408	1.364	44

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar paragraaf 6.4 Investerings.

Programma 5

Ruimte & ontwikkeling

Portefeuillehouders: C.Piena, R. van der Helm, M. Willemsen, A. Kastelijns

Ruimte & Ontwikkeling

<p>Wat willen we bereiken? (Effect)</p> 	<p>Openbare Ruimte Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.</p>	<p>Verkeer & Mobiliteit Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van "Oosterhout Familiestad" als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren.</p>	<p>Natuur, Milieu & Afval Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd.</p>	<p>Ruimtelijke ordening & Wonen Via een gevarieerd aanbod van woningen en het creëren van ruimte voor bedrijven, ondersteunen van de ambities van "Oosterhout Familiestad". Op die manier wordt ervoor gezorgd dat Oosterhout een aantrekkelijke woon- en werkgemeente is en blijft voor alle categorieën inwoners.</p>																																																																																
<p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering onderhoudsprogramma's, • Afronding verbetering van de openbare ruimte op Weststad II; • Uitvoering reconstructie rotonde Bromtol; • Voorbereiding speelvoorziening Slotpark; • Voorbereiding herinrichting Heuvel; • Plaatsing walstroomkasten; • Het beheersscenario voor oppervlakte- en afvalwater is naar het wettelijk minimum gegaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie doorgeschoven naar 2021, wel 2 mobiliteitstafels doorlopen; • Lobby A27 en Hooipolder; • Verbetering openbaar vervoer Breda-Utrecht; • Bestuursvereenkomst snelfietsroute F629; • De concessieverlenging openbaar vervoer is uitgesteld tot na 2023; • Verbeteren openbaar vervoer Vrachelen; • Voorbereiding verbetering spoorlijn Dorst; • Voorbereiding aansluiting Baarschotsestraat op de N282; • Reconstructie kruispunt Vijf Eikenweg-Ketenbaan; 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgave Duurzaamheid en klimaatadaptatie: <ul style="list-style-type: none"> - Diverse activiteiten voor het terugdringen van de CO2-uitstoot; - Opstellen uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie en definitieve Klimaatagenda; - stimulering klimaatvriendelijke tuinen; - formalisatie regionale samenwerking op gebied van klimaatadaptatie; • Verruiming openingstijden en aanpassingen op de milieustraat; • Afronding onderzoek naar efficiëntere inzameling van gft-afval bij hoogbouw; • Handhaven op het dumpen van afval in de openbare ruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opgave (strategische) woningbouwontwikkeling: vaststelling van de nieuwe woningbouwstrategie; • Woonvisie Den Hout en Oosteind; • Uitvoering van de projecten De Contreie, Zwaikom, Slotjes Midden, 't Zandoogje, Wilhelminahaven, Dorst-Oost; Keiweg-Ridderstraat, Keiweg-Kloosterstraat, Santrijn, Slotjesveld brandweerlocatie, tuindorp Baarschot, Gentiaanstraat, Warandelaan en Galvanitas; • Opgave (implementatie) wijkgericht werken: vaststelling visie Wijkgericht werken, aanstelling wijkmakelaars en uitvoering van bewonersinitiatieven; • Omgevingswet: diverse voorbereidende werkzaamheden tot de inwerkingtreding per 1-1-2022. • Vaststelling van de verordening Stimuleringslening duurzaamheid en toegankelijkheid voor maatschappelijke instellingen. 																																																																																
<p>Verbonden partijen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Waardering groenvoorzieningen woonbuurt • Waardering onderhoud groen woonbuurt • Waardering schoonhouden woonbuurt • Waardering onderhoud wegen en fietspaden woonbuurt • Waardering straatverlichting in woonbuurt • Waardering speelplekken voor kinderen in de woonbuurt en gemeente • Speelplekken voor kinderen • Waardering maatregelen regenwater-verwerking • Aantal klachten en meldingen openbare ruimte • Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding • Aantal buurtbeheerprojecten 	<ul style="list-style-type: none"> • Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt • Openbaar vervoer in de gemeente • Waardering verkeersveiligheid en parkeergelegenheid in woonbuurt • Parkeer- en fietsmogelijkheden in gemeente • Verkeersveiligheid in de gemeente • Parkeertarieven (hoog tarief en dagtarief) 	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB): voorbereiding Omgevingswet, definitieve werking met MWB-norm, afronding project Intensief Toezicht op de Veehouderijen, meer uitvoering op de niet inrichting gebonden projecten. • Nazorg Gesloten stortplaatsen Bavel-dorst en Zevenbergen: gemeentelijke bijdrage 2022-2025 ongewijzigd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal nieuw gebouwde woningen • Waardering eigen woning • Verhouding aantal koop- en huurwoningen • Aantal nieuw toe te voegen woningen • Aantal aanvragen tegemoetkoming • Aantal gehonoreerde aanvragen planschade • Aantal anterieure overeenkomsten • Taakstelling verblijfsgerechtigden • Aantal daadwerkelijk gehuisveste verblijfsgerechtigden 																																																																																
<p>Metingen</p> 			<ul style="list-style-type: none"> • Omvang huishoudelijk restafval • Hernieuwbare elektriciteit • Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt • Waardering gemeentelijke milieustraat 																																																																																	
<p>Wat heeft het gekost?</p>																																																																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wegen</td> <td>5.808</td> <td>245</td> <td>5.563</td> </tr> <tr> <td>Openbaar groen</td> <td>3.792</td> <td>23</td> <td>3.769</td> </tr> <tr> <td>Buurt- en wijkbeheer</td> <td>140</td> <td>0</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>9.740</td> <td>268</td> <td>9.472</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Wegen	5.808	245	5.563	Openbaar groen	3.792	23	3.769	Buurt- en wijkbeheer	140	0	140	Totaal	9.740	268	9.472	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verkeer</td> <td>1.101</td> <td>79</td> <td>1.022</td> </tr> <tr> <td>Openbaar vervoer</td> <td>90</td> <td>9</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>Parkeren</td> <td>1.505</td> <td>1.709</td> <td>-204</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2.696</td> <td>1.797</td> <td>899</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Verkeer	1.101	79	1.022	Openbaar vervoer	90	9	81	Parkeren	1.505	1.709	-204	Totaal	2.696	1.797	899	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Milieu</td> <td>1.975</td> <td>193</td> <td>1.782</td> </tr> <tr> <td>Afvalverwijdering</td> <td>6.038</td> <td>2.366</td> <td>3.672</td> </tr> <tr> <td>Water en riolering</td> <td>3.860</td> <td>260</td> <td>3.600</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>11.873</td> <td>2.819</td> <td>9.054</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Milieu	1.975	193	1.782	Afvalverwijdering	6.038	2.366	3.672	Water en riolering	3.860	260	3.600	Totaal	11.873	2.819	9.054	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>lasten</th> <th>baten</th> <th>Saldo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ruimtelijke ordening</td> <td>2.483</td> <td>2.497</td> <td>-14</td> </tr> <tr> <td>Huisvesting</td> <td>840</td> <td>2.099</td> <td>-1.259</td> </tr> <tr> <td>Grondexploitatie</td> <td>8.333</td> <td>8.387</td> <td>-54</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>11.656</td> <td>12.983</td> <td>-1.327</td> </tr> </tbody> </table>		lasten	baten	Saldo	Ruimtelijke ordening	2.483	2.497	-14	Huisvesting	840	2.099	-1.259	Grondexploitatie	8.333	8.387	-54	Totaal	11.656	12.983	-1.327
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Wegen	5.808	245	5.563																																																																																	
Openbaar groen	3.792	23	3.769																																																																																	
Buurt- en wijkbeheer	140	0	140																																																																																	
Totaal	9.740	268	9.472																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Verkeer	1.101	79	1.022																																																																																	
Openbaar vervoer	90	9	81																																																																																	
Parkeren	1.505	1.709	-204																																																																																	
Totaal	2.696	1.797	899																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Milieu	1.975	193	1.782																																																																																	
Afvalverwijdering	6.038	2.366	3.672																																																																																	
Water en riolering	3.860	260	3.600																																																																																	
Totaal	11.873	2.819	9.054																																																																																	
	lasten	baten	Saldo																																																																																	
Ruimtelijke ordening	2.483	2.497	-14																																																																																	
Huisvesting	840	2.099	-1.259																																																																																	
Grondexploitatie	8.333	8.387	-54																																																																																	
Totaal	11.656	12.983	-1.327																																																																																	

Wat willen we bereiken?

Openbare ruimte

Schone, hele en veilige buurten waarin het aantrekkelijk is om te wonen, te werken en te recreëren. Bewoners willen veilig en rustig wonen in een goed verzorgde, groene omgeving. Bedrijven vragen om kwaliteit in winkelcentra en op bedrijfsterreinen. Het bereiken van deze doelstelling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en ondernemers.

Verkeer & mobiliteit

Het bereikbaar maken en houden van woningen, winkels en bedrijven (voor alle doelgroepen) op een zo efficiënt en veilig mogelijke wijze. Op deze manier de kwaliteiten van "Oosterhout Familiestad" als woon- en werkstad minimaal waarborgen en waar mogelijk verbeteren.

Natuur, milieu & afval

Het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het langs deze weg leveren van een bijdrage aan een veilige en mensvriendelijke leefomgeving. In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd.

Ruimtelijke ordening & wonen

Via een gevarieerd aanbod van woningen en het creëren van ruimte voor bedrijven de ambities van "Oosterhout Familiestad" ondersteunen. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat Oosterhout een aantrekkelijke woon- en werkgemeente is en blijft voor alle categorieën inwoners.

Wat hebben we ervoor gedaan ?

Openbare ruimte

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

In de toekomstvisie Oosterhout 2030 wordt uitgesproken dat Oosterhout een groene, ruime en prettige leefomgeving wil creëren waar lopen en fietsen actief wordt gestimuleerd. De buitenruimte moet bovendien bijdragen aan een beter klimaat (reductie CO₂, wateropvang, minder hittestress etc.). In 2020 is een plan van aanpak "Klimaatadaptatie" opgesteld, met daarin voorstellen over hoe in de toekomst met de fysieke omgeving om te gaan om in te kunnen spelen op het veranderende klimaat.

Dit is een belangrijk uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad. Bovendien moeten kansen benut worden om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren bij openbare ruimte projecten.

Wat hebben we hiervoor concreet gedaan in 2020?

Bij het opstellen van de programmering is vanwege de nadruk die ligt op de nieuwe stedelijke ontwikkelingen vooral ingezet op onderhoudsprogramma's. Daarin worden bestaande voorzieningen gerenoveerd, maar worden geen reconstructies uitgevoerd of verbeteringen doorgevoerd. Het programma asfaltreparaties, het programma spelen en het programma openbare verlichting zijn daar voorbeelden van.

Met de afronding van de verbetering van de openbare ruimte op Weststad II wordt een forse impuls gegeven aan de ruimtelijke uitstraling en de beperking van wateroverlast. De verbetering wordt afgerond in de eerste helft van 2021.

De reconstructie van de rotonde de Bromtol heeft voorrang gekregen in het afgelopen jaar. Er zijn extra middelen uit andere projecten vrijgemaakt voor de renovatie. De reconstructie van de Burgemeester Holtoplaan is daarvoor getemporeerd.

Stadsparken

In het voorjaar 2020 is een aanbesteding uitgezet voor het maken van een ontwerp van de speelvoorziening in het Slotpark. Onderdeel van deze aanbesteding was een stemming van de kinderen over het ontwerp. Door corona is deze stemming digitaal gehouden. Na de zomer is een archeologisch onderzoek uitgezet. Eind 2020 is de vergunning aangevraagd. In afwachting van de bezwaarperiode is de verwachting dat zomer 2021 de speelvoorziening wordt gerealiseerd.

Herinrichting Heuvel:

In november 2020 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. De aanbesteding is middels een EMVI-uitvraag (een economische meest voordelige inschrijving) gegaan waarbij het ontwerp in bouwteamverband verder uitgewerkt zal worden. In het eerste kwartaal 2021 wordt het ontwerp nader uitgewerkt en wordt bekeken of het past binnen het budget.

In 2021 wordt gestart met een gefaseerde uitvoering van de herinrichting van de Heuvel. De planning is dat de voetpaden ter hoogte van de noordelijke terrassen gereed zijn voor het zomerseizoen. De totale werkzaamheden moeten 1 oktober 2021 gereed zijn.

Onderhoud en beheer walstroom tbv binnenvaart:

Eind 2020 zijn vier walstroomkasten geplaatst aan de Wilhelminakanaal ter hoogte van de Erik Pinksterbloemstraat. Deze zijn eigendom van de gemeente. Het beheer en onderhoud is door de gemeente afgekocht. Het gebruik van de walstroomkasten wordt doorberekend aan de gebruikers. Daarnaast is gebruik gemaakt van de vrijstelling van de ertariefbelasting.

Ombuigingen

Onderhoud wegen:

In de programmeringen is sterk ingezet op het uitvoeren van reparaties. Met deze verschuiving in de onderhoudsaanpak worden renovaties uitgesteld en kan voor een relatief beperkte periode aan de zorgplicht worden voldaan. Renovaties kunnen met deze aanpak niet worden voorkomen maar hoogstens worden uitgesteld. De totale onderhoudskosten zullen niet dalen.

Met de reconstructie van de Bromtol heeft gekregen, is geïnvesteerd op verbetering van de hoofdwegen.

Water en Riolering:

Het beheerscenario voor oppervlakte- en afvalwater is naar de variant van het wettelijk minimum gegaan. De samenwerkingsvormen (waaronder Samenwerking Water West-Brabant) op gebied van water/riolering zijn daardoor beperkt tot de hoogstnoodzakelijke. Wel zijn er samenwerkingsvormen op gebied van klimaatadaptatie opgestart om vorm te geven aan de gemeentelijke ambitie en de regionale opgave op dit thema.

Door lopende contracten is het preventief onderhoud aan pompinstallaties in 2020 nog wel uitgevoerd. In het afgelopen corona jaar, met veel thuiswerkende mensen, stegen de storingsmeldingen door een toename van doekjes en mondkapjes in het riool.

Aangezien het oppervlaktewatersysteem binnen klimaatadaptatie een grote rol speelt is toch gestart met het inventariseren van het gemeentelijk oppervlaktewater. Door corona is een aantal onderzoeksopgaven vertraagd waardoor het daarvoor beschikbare budget ingezet is voor een eerste deel van het veldwerk van de inventarisatie.

Onderhoud speelvoorzieningen:

Vanwege een meerjarig overschot is in de begroting 2020 deze post verlaagd met € 10.000. Door de coronacrisis is er intensiever gebruik gemaakt van de speeltuinen. Daarnaast zijn er meer speeltuinen, onder andere in de Contreie waar nu ook onderhoudskosten gemaakt gaan worden. In 2020 is daarom de besparing van € 10.000 niet gehaald.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing

Gemeentelijke indicatoren	Score	Score	Score	Bron	
• Burgerindicatoren	2018	2019	2020		
Waardering groenvoorzieningen in de woonbuurt.	7,7	7,6	7,9	Burgerij-enq	
Waarderen onderhoud groen in de woonbuurt	6,6	6,6	7,0	Burgerij-enq	
Waardering schoonhouden van de woonbuurt	6,7	6,7	7,1	Burgerij-enq	
Waardering onderhoud wegen en fietspaden in de woonbuurt	7,0	7,1	7,4	Burgerij-enq	
Waardering straatverlichting in de woonbuurt	7,7	7,8	7,9	Burgerij-enq	
Waardering speelplekken voor kinderen in woonbuurt	7,0	6,8	7,3	Burgerij-enq	
Speelplekken voor kinderen in de gemeente	7,0	7,1	7,4	Burgerij-enq	
Waardering voor maatregelen tbv regenwaterverwerking/riolering	7,2	7,1	7,5	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren	Score	Score	Prognose	Score	Bron
	2018	2019	2020	2020	
Aantal klachten en meldingen openbare ruimte					Zaaksysteem
- product wegen/verhardingen	1.371	1.305	1.300	1.356	
- product openbaar groen*	2.040	2.680	2.000	2.886	
- product speelvoorzieningen (zie diversen)	55	73	60	98	
- product afval / ongedierte**	2.340	2.740	2.200	3.228	
- product verkeer (straatmeubilair, verkeerslichten, parkeerautomaten, stadsafsluitingen)***	500	604	500	618	
- product openbare verlichting	335	312	375	393	
- diversen (reiniging en onderhoud, speelvoorzieningen riolering en water, gladheidsbestrijding, evenementen)****	2.285	2.574	2.100	2.798	
Gemiddelde actietijd gladheidsbestrijding	3 uur	3 uur	3 uur	3 uur	Eigen gegevens
Aantal buurtbeheerprojecten (incl. buurtpreventie)	22	22	20	25	Eigen gegevens

* Er waren in 2020 veel meldingen over de eikenprocessierups.

** In de openbare ruimte is door de coronacrisis een toename van het gebruik van de openbare ruimte. Dit heeft een toename gebracht van het aantal meldingen met betrekking tot dumpingen en zwerfafval.

*** Extreme buien leiden tot meer klachten over kolken en riolering.

Verkeer en mobiliteit

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Mobiliteitsvisie

De mobiliteitsvisie zou in 2020 worden doorvertaald naar een uitvoeringsagenda met concrete projecten voor de komende jaren. Vanwege corona is in 2020 echter tijdelijk een pas op de plaats gemaakt. In 2021 is dit weer opgepakt.

Het proces met de mobiliteitstafels is in 2020 wel grotendeels doorlopen. Er zijn twee mobiliteitstafels geweest met bewoners- en belangenorganisaties waar de bereikbaarheidsopgave zuidwest is besproken en gekeken is naar mogelijke oplossingsrichtingen. Die oplossingsrichtingen zijn verder uitgewerkt in de vorm van factsheets. Begin 2021 vindt de afsluitende mobiliteitstafel plaats. De maatregelen die voortvloeien uit de mobiliteitstafels zullen moeten landen in de uitvoeringsagenda 2021-2024 van de mobiliteitsvisie.

Lobby A27 en Hooipolder:

De koers die de afgelopen jaren is gevolgd, is in 2020 gecontinueerd. Dit betekent dat we vooral via bestaande overlegstructuren proberen om zowel het zuidelijk deel van de A27 als een volwaardig knooppunt Hooipolder op de agenda van de provincie en het rijk te krijgen. De bedoeling was om aanvullend hierop een lobbystrategie te ontwikkelen. Hierover is wel gesproken met een aantal partijen en adviseurs die ons daarbij zouden kunnen ondersteunen. Echter vanwege corona en de beperkte beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit is hier in 2020 uiteindelijk niet op doorgesproken.

Openbaar vervoer (OV) Breda – Utrecht:

Voor de verbetering van het OV tussen Breda en Utrecht worden twee sporen doorlopen: Voor de korte termijn wordt gekeken hoe de overlast voor de Brabantliners tussen Breda en Utrecht en tussen Oosterhout en Utrecht, vanwege de werkzaamheden aan de A27 en het intrekken van de ontheffing om gebruik te maken van de vluchtstrook, zoveel mogelijk beperkt kan worden.

Voor de lange termijn wordt enerzijds gekeken naar de mogelijkheden van een innovatief busconcept, met grotendeels een eigen infrastructuur, in de A27 corridor. Anderzijds worden de mogelijkheden onderzocht om via het bestaande spoor (via Den Bosch) een betere verbinding tussen Breda en Utrecht te realiseren.

In 2020 lag de focus primair op de korte termijn, gezien de stand van zaken van de verbreding van de A27 Houten – Hooipolder en de afspraken die hierover moesten worden gemaakt. Het lange termijn spoor stond in afwachting daarvan tijdelijk op een laag pitje, maar in 2021 wordt dit ook weer actief opgepakt en wordt de innovatieve pilot uit 2019 verder uitgewerkt. Trekkers hiervoor zijn de drie provincies, de gemeente Breda en de U10 (een samenwerkingsverband van gemeenten uit de provincies Utrecht en Zuid Holland).

Snelfietsroutes:

In december 2020 is de bestuursovereenkomst F629 tussen de provincie, de gemeente Tilburg en de gemeenten Dongen en Oosterhout ondertekend. In de begroting 2021 is voor de komende jaren de financiering voor de uitvoering van deze route opgenomen. Deze uitvoering zal plaats vinden in 2022-2024, 2021 zal gebruikt worden als voorbereidingsjaar.

Verbeteren openbaar vervoer:

In december 2019 heeft de gemeente ingestemd met de “transitiestrategie gedeelde mobiliteit”. Hier is opgenomen dat Provincie en gemeenten gezamenlijk toewerken naar een nieuwe invulling van “gedeelde mobiliteit”.

Door Corona is de planning die in december 2019 was opgesteld, achterhaald. De nieuwe concessieverlenging openbaar vervoer is voornamelijk uitgesteld tot na 2023.

In 2021 zal de inzet voor de gemeente liggen op de vervoersknooppunten waar verschillende vormen van vervoer samen komen (hublocaties) en het uitbouwen/faciliteren van “samen” initiatieven.

Verbeteren openbaar vervoer Vrachelen

Om de bereikbaarheid per openbaar vervoer van Vrachelen te verbeteren, heeft overleg plaatsgevonden met Rijkswaterstaat, vertegenwoordigers van de binnenvaart, de provincie en het openbaar vervoer bedrijf over een koppeling tussen de centrale die de beweegbare bruggen aanstuurt en het communicatiesysteem (KAR) dat voor het openbaar vervoer wordt gebruikt. Naar aanleiding daarvan heeft Rijkswaterstaat in 2020 onderzoek gedaan naar vergelijkbare situaties. Hieruit is gebleken dat er weliswaar voorbeelden zijn waar brugopeningen worden beperkt vanwege autoverkeer of openbaar vervoer, maar dat die bruggen niet in beheer zijn bij Rijkswaterstaat en dat die bruggen in waterwegen liggen die met name een recreatief karakter hebben (minder beroepsvaart). Rijkswaterstaat heeft aangegeven geen medewerking te verlenen aan een pilot waarbij enige beperking ten aanzien van de brugopeningen plaatsvindt.

De verbetering van het openbaar vervoer naar Vrachelen is ook als wens ingebracht bij de provincie in het kader voor de voorbereiding van de nieuwe openbaar vervoerconcessie. Echter vanwege corona is in 2020 besloten de aanbesteding van de nieuwe concessie uit te stellen.

Bromtol

In 2020 is het aangepast ontwerp van de rotonde Bromtol vastgesteld. Een 5-taks turborotonde is aanbesteed en middels een bouwteam verder uitgewerkt. In september 2020 is men gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.

Gepland staat dat de werkzaamheden september 2021 gereed zijn met daarbij een geheel gerenoveerd Bromtol kunstwerk. Bij het gehele proces staat duurzaamheid en social return centraal en wordt gezocht naar praktische invullingen hiervoor.

Financieel loopt het project op schema. In 2020 is geen subsidie verkregen bij de provincie voor de verbetering van de verkeersveiligheid. Een mogelijke subsidie is niet in de projectbegroting opgenomen wat dus geen gevolgen heeft.

Spoorlijn Dorst:

Als resultaat van de overleggen in 2020 wordt in mei 2021 door ProRail de spoorwegovergang (Spoorstraat) vervangen door een modern type die minder geluid en naar verwachting ook minder trillingen zal veroorzaken. Op een nog in overleg nader te bepalen moment zal de oversteekbaarheid worden verbeterd. In mei 2021 is ook het (gemeentelijk) geluidscherm ter hoogte van de De Vliert/Bosuil gereed.

Aansluiting van de Baarschotsestraat op de N282:

Het was de bedoeling om in 2020 de bestemmingsplanprocedure te doorlopen. Door Corona was het niet mogelijk om een fysieke informatieavond over het ontwerpplan te houden, wat vanuit bestuurlijk oogpunt de nadrukkelijke wens was in relatie tot de snelfietsroute Breda-Tilburg. In de loop van 2021 zal de procedure opgestart worden zodat in 2022 daadwerkelijk met de uitvoering van de aansluiting begonnen kan worden.

Ombouw van het kruispunt Vijf Eikenweg – Ketenbaan naar een rotonde:

Eind 2020 is de reconstructie van het kruispunt Vijf Eikenweg-Ketenbaan tot een rotonde afgerond. De gemeente heeft financieel bijgedragen aan dit project.

Ombuigingen

Lokale bewegwijzering:

In 2020 zijn twee aanvragen in behandeling genomen. Deze aanvragen voor extra of vervangende toeristische bewegwijzering zijn niet gehonoreerd. Wel heeft een enkele ondernemer (door naamswijziging van de locatie) zelf een vervangende sticker op een verwijzingsbord aangebracht.

Beleid verkeer en maatregelen:

Dit budget is in 2020 structureel verlaagd met € 23.000. Het plan was om de verkeersonderzoeken die voorheen door externe bureaus werden uitgevoerd voortaan uit te voeren door eigen personeel. Door het hoge aantal Oosterhoutse initiatieven en de minimale personele bezetting binnen het team Buiten Beleid op het gebied van verkeer bleek deze bezuiniging niet reëel.

Parkeren:

Om invulling te geven aan de ombuiging van € 300.000 op parkeren, is in 2020 een aantal ombuigingsmaatregelen uitgewerkt en heeft daarover besluitvorming plaatsgevonden. De uitwerking is met name gericht op het beheer van de fietsenstalling, het terugbrengen van het aantal parkeerautomaten, digitalisering van parkeervergunningen- en producten, verlagen kosten parkeerhandhaving, fiscaliseringsmogelijkheden en het in rekening brengen van parkeerontheffingen. In 2020 zijn hierop ook de verordeningen aangepast en is een enkele ombuigingsmaatregel reeds geïmplementeerd. Bijvoorbeeld het verwijderen van parkeerautomaten, overeengekomen huurverlaging voor de fietsenstalling Arendshof en het doorbelasten van werkzaamheden door MidZuid die geen betrekking hadden op het beheer van de fietsenstallingen.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Score	Bron	
• Burgerindicatoren		2018	2019	2020		
Waardering openbaar vervoer in de woonbuurt		6,7	6,8	7,0	Burgerij-enq	
Openbaar vervoer in de gemeente		6,5	6,5	6,8	Burgerij-enq	
Waardering verkeersveiligheid in de woonbuurt		6,9	6,9	7,0	Burgerij-enq	
Waardering parkeergelegenheid in de woonbuurt		6,7	6,6	6,9	Burgerij-enq	
Parkeermogelijkheden in de gemeente		6,5	6,4	6,8	Burgerij-enq	
Fietsmogelijkheden in de gemeente		7,9	8,0	8,2	Burgerij-enq	
Verkeersveiligheid in de gemeente		6,5	6,7	6,5	Burgerij-enq	
• Overige gemeentelijke indicatoren		Score	Score	Prognose	Score	Bron
		2018	2019	2020	2020	
Parkeertarieven:						Verordening
- Hoog tarief (per uur)	€ 1,90	€ 1,50*	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	parkeerbelas-
- Dagtarief op diverse locaties	€ 3,80	€ 3,80	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	tingen 2020

* conform bestuursakkoord 2018-2022

Natuur, milieu en afval

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Opgave Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Terugdringen CO₂-uitstoot:

- De Regionale Energie Strategie (RES) 0.1 is doorvertaald naar de RES 0.5 en RES 1.0. De concept RES 1.0 is in januari 2021 verschenen en ter goedkeuring, via het college, naar de gemeenteraad verstuurd. In de RES staat op welke manier Oosterhout duurzame energie op gaat wekken (zonneweides, windmolens, zon op bedrijfsdaken);
- De werkgroep Amernet heeft een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) uit laten voeren, die is gedeeld met college en gemeenteraad. De werkgroep heeft een transitieplan uitgewerkt, die in januari 2021 als concept is verschenen. In 2021 wordt gewerkt aan de definitieve versie van het transitieplan;
- Voor de Transitie Visie Warmte (TVW) is een inventarisatie uitgevoerd van de warmtevraag van huur- en koopwoningen. Ook zijn de warmtebronnen verkend. Dit is vastgelegd in een rapportage TVW 0.1. Dit is gepresenteerd aan het college en de gemeenteraad. In 2021 wordt gewerkt aan een conceptrapport TVW 0.5.;
- Voor de Wijk Uitvoerings Plannen wordt in 2021 een 1^e start gemaakt;
- Het project Zon op Bedrijfsdaken is voor het 3^e jaar ingezet naar bedrijfsleven. Zowel in de voorjaars- als de najaarsronde zijn succesvolle SDE aanvragen (subsidies voor opwekken duurzame energie) ingediend door bedrijven, deels ondersteund door de gemeente;
- Met ONE (Oosterhout Nieuwe Energie) en het Regionaal Energieloket is, met financiering van Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) gelden, een campagne gestart om bewoners aan te zetten tot het nemen van (kleine) energiebesparende maatregelen zoals LED-lampen, tochtstrips en radiatorfolie;
- Het in 2019 opgezette Platform voor de Duurzame Ondernemer is gestart met 5 werkgroepen. Succesvol waren VANG (Van Afval Naar Grondstof) en Duurzaam Ondernemen (lancering website OosterhoutSGDLokaal.nl.) De Duurzaam Oosterhout week in oktober 2020 is beperkt doorgegaan: voor ondernemers is een webinar georganiseerd. Tijdens dit webinar is de website OosterhoutSDGLokaal.nl gelanceerd en de Groene Pluim uitgereikt;
- Het provinciale Laadpalenplan is vertaald naar de situatie in Oosterhout. Er zijn meerdere laadpalen geplaatst volgens het principe: leveren op aanvraag. Ook zijn er laadpalen op de parkeerterreinen rondom het gemeentehuis geplaatst;
- Met ONE wordt nog steeds gewerkt aan het plaatsen van zonnepanelen/PV panelen op de brandweerkazerne. De crowdfunding actie is in 2021 opgestart, zodat de panelen in 2021 geplaatst gaan worden;
- De duurzaamheidslening is weer succesvol ingezet. Deze is uitgebreid naar de categorie Maatschappelijk Vastgoed;
- Als innovatieve projecten zijn (door-)gestart het H₂O of waterstof laadstation en verwarmen van woningen met aquathermie;
- Voor het bouwspaspoort is geen voortgang geboekt door gebrek aan ambtelijke capaciteit.
- Het project Energiepark A59 is verder voorbereid. De principeverzoeken voor een zonneweide en een windmolenpark zijn in behandeling genomen. De vergunningaanvragen zijn vervolgens in procedure genomen;
- Het project zonneweide Bavelse Berg is verder voorbereid. Het principeverzoek is in behandeling genomen;

- Onderzocht is of het project Bromtol kan worden aangepast om er een energie neutrale rotonde van te kunnen maken. Dat blijkt mogelijk door het plaatsen van een zonnepanelen boom. Onderzocht wordt nog wat de beste locatie daarvoor is.

Ruimtelijke adaptatie (klimaat)

- Er is met een extern adviesbureau een uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie opgesteld. De definitieve Klimaatagenda is in routing gebracht en wordt begin 2021 vastgesteld;
- Er is een subsidieregeling opgezet om bewoners te stimuleren te komen tot klimaatvriendelijke tuinen. Te subsidiëren activiteiten zijn onder andere het aanbrengen van sedumdaken, het plaatsen van regentonnen en het verminderen van het versteende oppervlak in tuinen. In de maanden september t/m december 2020 is ruim € 17.000 van de beschikbare € 20.000 aan subsidies verstrekt;
- In het kader van de Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) aanpak is tussen 4 gemeenten (Altena, Geertruidenberg, Drimmelen, en Oosterhout) en Waterschap Brabantse Delta en Brabant Water de samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie geformaliseerd. Gestart is met de eerste verkenning van de regionale opgaven waarop partijen met elkaar kunnen samenwerken in regioverband, zoals aanpak van droogte in landelijk gebied of beschermen van Vitale infrastructuur als elektriciteitsvoorzieningen en ziekenhuizen.

Toekomstbestendigheid Milieustraat

De openingstijden zijn verruimd en de aanpassingen op de milieustraat zijn afgerond. Op piekdagen worden verkeersregelaars ingezet wanneer nodig. De uitgebreide openingsuren, en opening op bepaalde feestdagen zijn reeds opgenomen in de kalender.

De aanpassing van de aanrijroutes, de verkeersafwikkeling en het betrekken van de loswal is gekoppeld aan het project woonrijp maken Zwaaihoek en de herinrichting van Wilhelminakanaal-Oost.

Er worden druktemeter camera's geïmplementeerd. Uiterlijk eind maart 2021 is een stream van camerabeelden van de ingang en Wilhelminakanaal Oost operationeel. Zo kunnen bewoners op onze website zien of er een wachtrij staat en eventueel hun bezoek uitstellen.

Per 1 juli 2021 wordt ook de regeling bedrijfsafval milieustraat stopgezet, hier zal ook enige verlichting op de capaciteit uit voortkomen.

Onderzoek doen naar een efficiënte inzameling van gft-afval in hoogbouw.

Het onderzoek naar de afvaloptimalisatie hoogbouw, voornamelijk de GFE inzameling (Groente, Fruit en Etensresten), is nagenoeg afgerond. Het plaatsen van GFE cocons, bij voorkeur naast de ondergrondse restafvalcontainer, heeft de voorkeur om de GFE inzameling bij hoogbouw te bevorderen. De resultaten uit het onderzoek worden verder uitgewerkt.

Handhaven op het dumpen van afval in de openbare ruimte

In 2017 zijn vastgesteld de "Afvalstoffenverordening Oosterhout 2017" en het "Uitvoeringsbesluit 2017 behorende bij de Afvalstoffenverordening gemeente Oosterhout 2017". In deze verordening en uitvoeringsbesluit staat beschreven wanneer, wat en op welke wijze afval aangeboden kan worden aan de gemeente Oosterhout.

Overtredingen van de genoemde verordening en het uitvoeringsbesluit komen voor.

Handhaving hierop vindt plaats. Een enkele keer leidt dit tot bezwaarschriften. De afgelopen gerichte PBD (plastic, metaal en drankkartons) handhavingsacties hebben 70 boetes en 18 bezwaren voortgebracht.

In 2021 zal een beleidslijn voor het verkeerd aangeboden huis- en bedrijfsafval worden opgesteld en ter vaststelling worden aangeboden.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	
Doel (openbaar belang)	Deze gemeenschappelijke regeling (GR) is de afgeslankte vorm van de gemeenschappelijke regeling Milieu Afval Regio Breda. Enerzijds is deze regeling opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant in de vorm van het thema Ecologie/Duurzaamheid, anderzijds is de GR Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen blijven bestaan.
Financiële bijdrage 2020	€ 79.349
Ontwikkelingen 2020 (jaarekening)	Vanuit de GR wordt voorgesteld om de bijdrage voor de jaren 2022-2025 gelijk te houden aan de bijdrage zoals die vanaf 2019 is gehanteerd. Om die reden heeft ook geen actualisatie van de inwoneraantallen plaatsgevonden.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg (OMWB)	
Doel (openbaar belang)	<p>In 2009 zijn landelijke afspraken gemaakt over de vorming van een dertigtal Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) voor de uitvoering van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op het gebied van milieu.</p> <p>De hoofdreden voor het oprichten deze omgevingsdiensten, zoals de OMWB, is dat de overheid wil investeren in de kwaliteit van de processen die van belang zijn voor de veiligheid van de leefomgeving.</p> <p>Overige doelstellingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verminderen van versnippering in de uitvoering van de VTH-taken om eenduidiger en effectiever op te kunnen treden tegen slecht naleefgedrag; - Versterken van de kritische massa, expertise en deskundigheid voor de taakuitvoering door het bundelen van personeel in één organisatie; - Creëren van een 'level playing field' voor burgers en bedrijven met een gelijke benadering en behandeling; <p>Een centraal punt met milieu-informatie die uitwisseling en afstemming verzorgt tussen bestuursrecht en strafrecht (politie, openbaar ministerie).</p>
Financiële bijdrage 2020	€ 930.984
Ontwikkelingen 2020 (jaarrekening)	<p>- Voorbereiding omgevingswet: De invoering van de omgevingswet is uitgesteld. Noodzakelijke omgevingswetvoorbereidingen (bijv. opleidingen) zijn in 2020 vervallen en verschoven naar 2021. De begeleiding bij de deelname aan de pilot "samenwerking ketenpartners" is ten gevolge van COVID-19 in een online vorm uitgevoerd.</p> <p>- Definitieve werking met de MWB-norm : Door de wijziging van de bijdrage berekening van gemeenten aan de OMWB zullen er wel kleine verschillen gaan ontstaan in de opzet en duiding bij de opdrachtgeving.</p> <p>- Afronden en evaluatie met aanbevelingen van het project ITV (Intensief Toezicht op de Veehouderijen): COVID-19 heeft de uitvoering van het project ITV beïnvloed. Fysieke</p>

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant te Tilburg (OMWB)

	controles zijn niet mogelijk geweest. De afronding van het project wordt verschoven naar juni 2021. - Meer uitvoering op de Niet Inrichting gebonden projecten: COVID-19 heeft effect gehad op de uitvoering van de taken. Fysieke controles hebben deels in 2020 niet plaatsgevonden en zijn voor zover als mogelijk vervangen door toezicht op afstand. Dit betekent ook dat projecten volledig of deels zijn doorgeschoven naar 2021.
--	--

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	72,5	69,7	n.b.	Waar staat je gemeente.nl
Hernieuwbare elektriciteit (%)	8,8%	n.b.	n.b.	Waar staat je gemeente.nl
Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	.
• Burgerindicatoren				
Waardering inzamelen huisafval in de woonbuurt	7,2	7,5	7,7	Burgerij-enq
Waardering gemeentelijke milieustraat	7,8	7,8	8,0	Burgerij-enq

Ruimtelijke ordening en wonen

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Opgave (Strategische) woningbouwontwikkeling:

In 2020 zijn ruim 200 nieuwbouwwoningen opgeleverd in met name de projecten Contreie, Zwaikom (Laverie) en Slotjes-Midden. In de projecten Wilhelminahaven, Santrijn (drie appartementencomplexen) en het voormalige Heidehof is gestart met de bouw.

In de periode 2015 t/m 2020 zijn 1350 nieuwe woningen opgeleverd. Begin 2021 zijn er 1360 woningen die nog kunnen worden gebouwd binnen een onherroepelijk bestemmingsplan.

De nieuwe woningbouwstrategie is opiniërend in de gemeenteraad behandeld en inmiddels vastgesteld. Het onderzoek naar een nieuwe bouwlocatie buiten stedelijk gebied is begonnen en zal voor de zomer van 2021 worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Woonvisie Den Hout en Oosteind

Er hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van Dorpsbelang Den Hout met betrekking tot de te verrichten studie naar woningbouwlocaties. Men heeft aangegeven dat (waarschijnlijk in maart 2021) een online dorpsvergadering wordt georganiseerd. Daarin zal onder andere het plan Houtse Heuvel 2 en het plan voor het voetbalveld worden besproken. Dorpsbelang Den Hout zal vervolgens schriftelijk het standpunt van de Houtenaren over beide plannen kenbaar maken aan de gemeente. Het is vervolgens de bedoeling dat er besluitvorming gaat plaatsvinden in de gemeenteraad.

Er zijn plannen opgesteld door de werkgroep Dorpshart Oosteind, waarover met dorpsgenoten, stakeholders en de gemeente is gesproken. De daadwerkelijke studie is inmiddels opgestart. De input van de belangvertegenwoordigers wordt hierin meegenomen.

In 2020 zijn met name de volgende projecten die zorgen voor meer “bouwen aan Oosterhout 2030”:

- De Contreie
In 2020 is met name volop gebouwd op de Zuidwest locatie. Dit betreft zowel projectmatige bouw als particuliere bouw. Voorbereidingen zijn getroffen voor de realisatie van de deelprojecten Vrachelsplein en de Lanspunt. Nog niet duidelijk is wanneer exact gestart gaat worden met de uitvoering van deze plannen, dit is afhankelijk van de initiatiefnemers.
- Zwaaikom
In de Laverie is de 2^e fase bouwrijp gemaakt, zijn de eerste woningen opgeleverd en is gestart met de overige woningen uit fase 1.
Op het eiland is de voormalige vuilstort ingepakt en is gestart op het eiland en de Korenbocht met het bouwrijp maken door het kappen van de eerste bomen en het ophogen van het eerste deel van het eiland.
- Slotjes Midden
De grondgebonden woningen aan de Loevensteinlaan en Pieter Vreedestraat zijn in 2020 opgeleverd. De Pieter Vreedestraat en Van Hogendorpstraat zijn woonrijp gemaakt. Het 1^e blok appartementen aan het Wilhelminakanaal Noord zijn in 2020 opgeleverd.
Er is in 2020 gestart met de bouw in Deelplan 4 van de grondgebonden woningen aan de Loevensteinlaan en Pieter Vreedestraat. Er is in 2020 gestart in Deelplan 4 met de bouw van 2 appartementencomplexen aan het Wilhelminakanaal Noord.
- 't Zandogje
In september 2020 is – direct nadat de omgevingsvergunning onherroepelijk was - gestart met de bouw van de twee appartementencomplexen. De bouw verloopt voorspoedig. De oplevering staat gepland voor eerste kwartaal 2022. Na de oplevering wordt de buitenruimte door de gemeente ingericht als park.
- Wilhelminahaven
In 2020 zijn de werkzaamheden rond het bouwrijp maken van de projectlocatie afgerond. De omgevingsvergunning voor de eerste fase van het plan is verleend en er is gestart met de bouw van de appartementengebouwen in fase 1. De omgevingsvergunning voor fase 2 van het project is aangevraagd.
- Dorst-Oost
Voor de locaties Dorst-Oost en Steenovensebaan is verder gewerkt aan de uitwerking van de plannen en het uitvoeren van de benodigde onderzoeken. Het ontwerp bestemmingsplan is nog niet gereed. Om dit af te ronden moeten de lopende onderzoeken (verkeer, natuur) afgerond zijn.
- Keiweg- Ridderstraat
In 2020 is met de ontwikkelaar gesproken over het vervolg van het plan en de wijze waarop hierin stappen naar de ontwikkeling gezet kunnen worden. Dit heeft nog niet geleid tot een financieel haalbaar plan op deze locatie.
- Keiweg-Kloosterstraat
In 2020 heeft er in het kader van de herziening van het bestemmingsplan een inspraakprocedure plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd tot een gewijzigd plan. De bestemmingsplanprocedure wordt in 2021 voortgezet. Dit moet leiden tot een onherroepelijk gewijzigd bestemmingsplan op basis waarvan in 2022 gestart kan worden met de bouw van 22 sociale huurappartementen.
Woningbouwcomplex De Burcht wordt door Thuisvester gerenoveerd. In 2020 zijn hiervoor de voorbereidende werkzaamheden gestart. Er is inmiddels begin 2021 een omgevingsvergunning aangevraagd. De verwachting is dat deze in de loop van 2021 wordt afgegeven zodat spoedig erna met de werkzaamheden begonnen kan worden.

- Santrijn
De 13 grondgebonden woningen zijn opgeleverd en het eerste deel van de herinrichting van de openbare ruimte voor deze woningen is gestart. Het is nog niet afgerond, omdat er meer tijd nodig was om het ontwerp van de groene parkeerplaatsen uit te werken en de extra financiering hiervan rond te krijgen.
De bouw van de 72 appartementen is gestart. De aanleg van de 2^e fase van het park wordt uitgevoerd als de appartementen zijn opgeleverd, omdat een deel van het toekomstige park nu nog wordt gebruikt als bouwterrein voor de appartementen.
- Slotjesveld, locatie voormalige brandweerlocatie:
In 2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Doordat er bezwaar gemaakt was, heeft dit meer tijd in beslag genomen. Verder is er afstemming geweest met de visie van Slotjesveld, waardoor de bestemmingsplanprocedure later is opgestart. De start van de bouw is in 2021 en de verwachte oplevering is in 2022.
- Tuindorp Baarschot
De woningen zijn in 2020 nog in aanbouw en worden in 2021 opgeleverd. De bouw is iets later gestart dan in eerste instantie verwacht.
- Gentiaanstraat:
Het bestemmingsplan wordt naar verwachting begin maart 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Indien er geen beroep wordt aangetekend is het bestemmingsplan begin mei 2021 onherroepelijk. In de loop van mei 2021 kan vervolgens de omgevingsvergunning afgegeven worden waarna de bezwaarperiode ingaat. De bouw zal zodoende op zijn vroegst in de tweede helft van 2021 kunnen starten.
- Warandelaan; herontwikkeling (voormalige) locaties Intergas/Thebekantoor
In 2020 zijn de uitgangspunten voor de ontwikkeling definitief vastgelegd. Op basis daarvan is door initiatiefnemers gestart met de voorbereidingen voor het bestemmingsplan. Deze procedure wordt in 2021 doorlopen. In 2021 zullen ook de anterieure overeenkomsten worden gesloten.
- Galvanitas:
In 2020 is de omgevingsdialoog en de inspraakprocedure voor het structuurontwerp bestemmingsplan afgerond. Ook is een start gemaakt met het opstellen van de anterieure overeenkomst. In 2021 neemt de gemeenteraad een besluit over het ontwerp bestemmingsplan, waarna de bestemmingsplanprocedure wordt opgestart. De start van de bouw wordt verwacht in 2022.

Anterieure overeenkomsten

Doordat projecten een lange doorlooptijd hebben voor de invulling van een particuliere ontwikkeling vaststaat, zijn er van meerdere projecten al wel de exploitatiebijdragen berekend, maar de contracten zijn, mede door optimalisering van de ontwikkeling, nog niet afgerond. Door deze lange ontwikkelingstijd zullen deze inkomsten steeds een grillig verloop tonen.

Opgave (implementatie) wijkgericht werken:

In 2020 is er gestart met de opgave wijkgericht werken. De visie Wijkgericht werken is vastgesteld in de gemeenteraad van september 2020, de wijkmakelaars zijn aangesteld per 1 oktober 2020 en lopende het jaar is er veel aandacht geweest voor de uitvoering van de bewonersinitiatieven in heel Oosterhout. Er zijn veel en diverse initiatieven in Oosterhout van de grond gekomen variërend van Social Sofa's, verschillende groeiende en bloeiende initiatieven die worden samenpakt binnen Oosterhout Bloeit.

Met de aanstelling van de wijkmakelaars is er, ondanks de beperkingen van Corona, heel veel kennisgemaakt en zijn er veel verbindingen gelegd in de wijken. In de korte tijd dat de wijkmakelaars in 2020 actief waren, zijn ze al een meer vaste waarde geworden.

Naast de kennismakingen buiten is er ook veel aandacht voor de doorontwikkeling van de organisatie. Waarbij we samenwerken met inwoners, bedrijfsleven en andere (maatschappelijke) partners uit de stad en haar kerkdorpen aan een mooie stad.

Ombuigingen

Niet van toepassing.

Overige ontwikkelingen

Omgevingswet:

Naar verwachting treedt per 1-1-2022 de Omgevingswet in werking. Om klaar te zijn voor deze nieuwe wet zijn in 2020 volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Als onderdeel van de omgevingsvisie is het eerste concept Omgevingsplan opgesteld en vrijgegeven voor de dialoog met de maatschappij (stakeholders en andere georganiseerde). Dit concept dient als basis voor het ontwerp dat ter inzage kan worden gelegd.
- Voor het omgevingsplan is, om de basis op orde te hebben, een aantal bestemmingsplannen geactualiseerd.
- De lokale verordeningen zijn vertaald in het handboek Omgevingsplan
- Het deelproject functieprofielen is afgerond. Gebleken is dat de functieprofielen van onze medewerkers zoals omschreven in HR21, voldoen aan de taken, vaardigheden en competenties die de Omgevingswet van onze medewerkers verlangt. Er is inventarisatie gemaakt van de opleidingsbehoefte en een plan van aanpak voor het opleiden van de medewerkers
- De ketenpartners (met name de omgevingsdienst West-Brabant bereiden zich voor op de te maken nieuwe werkafspraken. Het Experiment Omgevingstafel met de ketenpartners loopt.
- De hoofdprocessen zijn in beeld gebracht.
- De aanbesteding voor VTH-software (Vergunning Toezicht en Handhaving) Digitaal Stelsel Omgevingswet is opgestart. Voor de aanbesteding van de plansoftware worden de voorbereidingen getroffen

Duurzaamheids-, -starters- en blijverslening

De gemeente heeft een duurzaamheids-, starters- en blijverslening. In het bestuursakkoord is vermeld dat de duurzaamheidslening geïntensiveerd moet worden. Hoewel er een mogelijkheid is om tussen de budgetten te schuiven, kan zich in de loop van de huidige bestuursperiode de situatie voordoen dat de bestaande budgetten op zijn en er nieuw budget nodig is om uitvoering te kunnen blijven geven aan de doelstelling vanuit het bestuursakkoord.

De raad heeft in juni 2020 de verordening Stimuleringslening duurzaamheid en toegankelijkheid voor maatschappelijke instellingen vastgesteld en hiertoe € 500.000 vrijgemaakt.

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Aantal nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 inwoners)	5,67	4,94	3,73	Eigen gegevens BAG
Gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
• Burgerindicatoren				
Waardering eigen woning	8,1	8,3	8,2	Burgerij-enq

• Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Verhouding aantal koop- en huurwoningen	58-42	58-42	58-42	58-42	Woonmonitor 2015
Aantal nieuw toe te voegen woningen	315	275	300	209	CBS/eigen MJWOPR
Aantal aanvragen tegemoetkoming planschade	2	0	5	2	Inschatting, gerelateerd aan voorliggende BP
Aantal gehonoreerde aanvragen tegemoetkoming planschade	2	3	5	1	Inschatting, gerelateerd aan voorliggende BP
Aantal anterieure overeenkomsten	4	3	10	5	Eigen gegevens
Taakstelling verblijfsgerechtigden per jaar	76	38	39	39	Circulaire ministerie
Daadwerkelijke gehuisveste verblijfsgerechtigden per jaar	76	37	39	54	COA

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

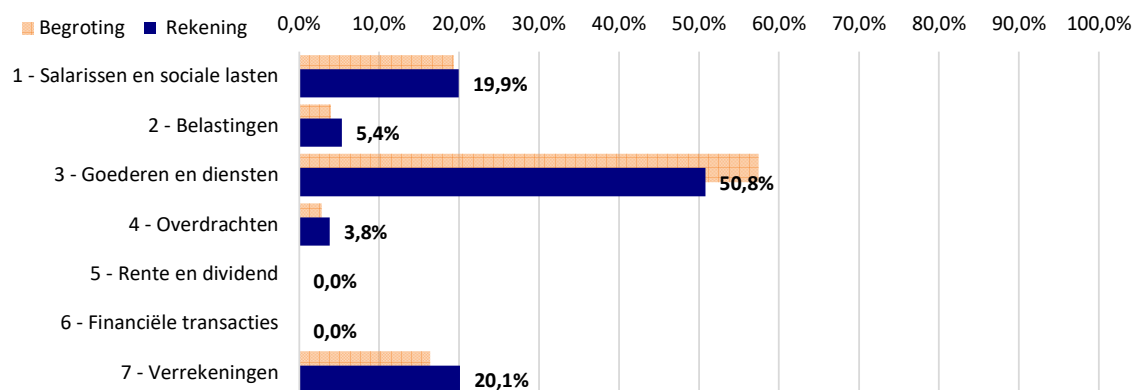
Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	38.936	41.227	35.965	-5.262
Baten	18.063	22.154	17.867	4.287
Saldo baten & lasten	20.873	19.073	18.098	-975
Storting in reserves	8.924	2.745	5.325	2.580
Onttrekking aan reserves	8.286	2.202	4.604	-2.402
Resultaat	21.511	19.616	18.819	-797
Specificatie lasten per thema				
Openbare ruimte	10.587	9.593	9.740	147
Verkeer en mobiliteit	2.726	2.727	2.696	-31
Natuur, milieu en afval	12.584	11.268	11.873	605
Ruimtelijke ordening en wonen	13.039	17.639	11.656	-5.983
Specificatie baten per thema				
Openbare ruimte	847	257	268	-11
Verkeer en mobiliteit	1.906	1.785	1.797	-12
Natuur, milieu en afval	3.055	1.976	2.819	-843
Ruimtelijke ordening en wonen	12.255	18.136	12.983	5.153
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	6.580	1.251	-356	-1.607
Reserve investeringsprojecten	219	839	3.273	2.434
Bestemmingsreserve NHG	-192	-192	-192	0
Bestemmingsreserve Groenfonds	79	0	49	49
Bestemmingsreserve Infrastructurele Werken	86	-1.145	-1.830	-685
Bestemmingsreserve Parkeerfonds	41	-210	-235	-25
Bestemmingsreserve Algemene Bedrijfsreserve	-6.175	0	25	25
Bestemmingsreserve Toerisme fonds	0	0	-13	-13

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3 Overzicht van baten en lasten.

Investerings (* € 1.000)	Investerings plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
Openbare ruimte:			
Prio-buurtten	525	883	-358
Wijken en buurten	1.846	1.846	0
Hoofdwegenstructuur en verkeersveiligheid	2.349	2.060	289
Openbare verlichting	371	304	67
Openbaar groen	83	83	0
Speeltoestellen	155	155	0
Verkeer en mobiliteit			
Snelfietsroutes	50	50	0
Natuur, milieu en afval:			
Cyclische vervanging ondergrondse containers	67	67	0
Milieustraat	100	50	50
Riolering en water bestaande voorzieningen	958	955	3
Riolering en water nieuwe voorzieningen	35	35	0
Ruimtelijke ordening:			
Aankoop Arendshof II	0	12.500	-12.500
Vrije reserve:			
Omgevingswet	600	600	0
Vorbereidingskrediet onderzoekstraject vrijliggend fietspad Bergsebaan	0	150	-150
Herontwikkeling Arendsplein	0	100	-100
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	0	60	-60
Bestemmingsreserve Toerisme fonds:			
Slotpark speelvoorzieningen	0	150	-150
Infrastructurele werken:			
Aanpassingen kruispunten ten gunste van Zwaaiikom	400	0	400
Mobiliteitsplan	400	0	400
Deel rotonde Vijf Eikenweg/Ketenbaan	200	0	200
Aanpassing infra particuliere ontwikkeling (Statendam)	153	0	153
Totaal	8.292	20.048	-11.756

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar de paragrafen 3.5 Verloop vrije reserve en 6.4 Investerings.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Portefeuillehouders: M. Buijs, M. Willemsen, C.Piena, A. Kastelijns

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Wat willen we bereiken? (Effect)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Verbonden partijen

Metingen

Wat heeft het gekost?

Algemene dekkingsmiddelen

In dit onderdeel is met name een aantal belangrijke gemeentebrede inkomsten- en uitgavenramingen opgenomen, zoals de algemene uitkering gemeentefonds, algemene belastingen, rente-inkomsten en –uitgave. Ook worden in dit onderdeel stelposten opgenomen voor toekomstige gemeentebrede kostenposten als kapitaallasten e.d. die (nog) niet exact toe te delen zijn naar de overige programma's.

- Lagere opbrengsten toeristenbelasting;
- Inzicht in gevolgen van geen gebruikersdeel opleggen voor de OZB niet woningen;

- Belasting samenwerking West-Brabant (BWB):
Coulanceregeling voor bedrijven, verlaging voorlopige aanslagen toeristenbelasting, 47% afgehandelde bezwaarschriften, zoveel mogelijk aanslagregels gecombineerd, vaststelling nieuwe kostenverdeelsystematiek, implementatie nieuwe belasting- en financiële software, bedrijfsvoering aangepast aan de coronacrisis, uitvoering van de waardering van woningen op basis van gebruiksovervlak.

- Gemiddelde WOZ-waarde
- Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens
- Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens

	lasten	batens	Saldo
Beleggingen	1	2.112	-2.111
Belastingen	944	13.253	-12.309
Gemeentelijke heffingen	456	11.249	-10.793
Algemene uitkering	0	89.575	-89.575
Algemene baten en lasten	734	1.240	-506
Totaal	2.135	117.429	-115.294

Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het zo effectief en efficiënt mogelijk en pro-actief (intern) faciliteren van de gemeentelijke bedrijfsvoering.

- Opgave Ontwikkeling Slotjesveld: vaststelling visie en uitgangspunten voor nieuw duurzaam en toekomstbestendig stadhuis en aankoop Arendshof 2 ;
- Organisatieontwikkeling: nieuwe structuur en nieuwe manier van werken, team- en managementontwikkeling,
- Informatiegestuurd werken: bewustwording binnen de organisatie, plan van aanpak voor de komende jaren, richten op feitelijk gebruik van de data door de organisatie;
- Versnelling digitale transformatie;
- Verkoop van gemeentelijk vastgoed;
- Uitvoering taakstelling bezuiniging op personele kosten door verlaging toegestane formatie.

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead (%)
- Ziekteverzuim
- Percentage bezwaarschriften tijdig afgedaan
- Percentage (on)gegronde bezwaar- en beroepschriften Awb
- Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem archiefbestanden
- % te bewaren en geregistreerde archiefbestanden
- Aanwezigheid veilige opslag papier en digitaal
- % geregisteerde bewaartermijn archiefbestanden
- Toepassing vervangingsbesluit archiefbestanden
- % tijdig overgebrachte archiefbestanden naar RAT
- Voldoen aan eisen Archiefbesluit- en regeling
- Correcte toepassing openbaarheidsbeperkingen gemeenteachivaris

	lasten	batens	Saldo
Overhead	22.096	4.234	17.862
Vennootschapsbelasting	394	0	394
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	22.490	4.234	18.256

Resultaat

Dit onderdeel bevat de stortingen en onttrekkingen aan reserves en het begrote resultaat van de gemeente.

	lasten	batens	Saldo
Resultaat			
Reserves	7.878	8.854	-976
Totaal	7.854	8.854	-976

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

---

Wat willen we bereiken?

Algemene dekkingsmiddelen
In dit onderdeel is met name een aantal belangrijke gemeentebrede inkomsten- en uitgavenramingen opgenomen, zoals de algemene uitkering gemeentefonds, algemene belastingen, rente-inkomsten en –uitgave. Ook worden in dit onderdeel stelposten opgenomen voor toekomstige gemeentebrede kostenposten als kapitaallasten e.d. die (nog) niet exact toe te delen zijn naar de overige programma's
Gemeentelijke organisatie/overhead
Het zo effectief en efficiënt mogelijk en pro-actief (intern) faciliteren van de gemeentelijke bedrijfsvoering.
Onvoorzien
Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen
Resultaat
Dit onderdeel bevat de stortingen en onttrekkingen aan reserves en het begrote resultaat van de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Algemene dekkingsmiddelen

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Toeristenbelasting

In verband met de Coronacrisis en de bijbehorende maatregelen is de opbrengst toeristenbelasting lager dan begroot. Vanuit het Rijk is inmiddels € 122.000 ontvangen ter compensatie. Het is echter lastig om op het moment van het opstellen van de jaarstukken 2020 een goede inschatting te maken van de op te leggen toeristenbelasting. Verzoeken tot de aangifte toeristenbelasting over 2020 worden pas in april 2021 door de Belastingdienst West-Brabant aan de recreatieve bedrijven verzonden. De in deze jaarrekening opgenomen post nog op te leggen toeristenbelasting is daarmee nog onzeker. Zie verder programma 3 Toerisme.

Ombuigingen

OZB niet woningen

Een aantal gemeenten in Nederland heeft er in het verleden reeds voor gekozen om geen gebruikersdeel van de OZB voor niet-woningen op te leggen. Voordeel hiervan is dat leegstand van niet-woningen geen effect meer heeft op de OZB-opbrengst en tevens dat eigenaren van leegstaande niet-woningen wellicht meer worden gestimuleerd om de leegstand aan te pakken. Middels een interne memo is inzichtelijk gemaakt wat hier voor Oosterhout de consequenties van zijn. Vooralsnog is ervoor gekozen hier niets mee te doen.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) gevestigd te Etten-Leur	
Doel (openbaar belang)	De BWB verzorgt voor burgers en deelnemers de heffing en inning van gemeentelijke en waterschapsbelastingen en de uitvoering van de Wet WOZ. Tevens worden onder andere bezwaar- en beroepschriften behandeld en wordt de informatieverstrekking aan de betreffende burgers/bedrijven verzorgd.
Financiële bijdrage 2020	€ 1.058.400 (excl. compensabele BTW) € 108.000 project Transitie waarderen naar grondoppervlak
Ontwikkelingen 2020 Jaarrekening	<p>De BWB had te maken met de impact van de corona-crisis op de bedrijfsvoering en primaire processen. Ook stond 2020 in het teken van de overgang naar een nieuw financieel systeem en een nieuw belastingssysteem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanwege de corona crisis is een coulanceregeling voor bedrijven doorgevoerd en is besloten de de voorlopige aanslagen toeristenbelasting te verlagen; - de BWB heeft de kwalificatie GOED weten te behouden van de Waarderingskamer op het WOZ-proces; - Door de stijging van het aantal bezwaren en de coronacrisis is er 47% van de bezwaarschriften afgehandeld; - Met het meervoudig gebruik van de gegevens zijn zoveel mogelijk aanslagregels gecombineerd. De vereenvoudiging van de belastingprocessen is niet volledig gelukt vanwege de coronacrisis; - De nieuwe kostenverdeelsystematiek is vastgesteld en de nieuwe belasting- en financiële software is grotendeels geïmplementeerd; - In het verlengde van de WNRA heeft de BWB zich aangesloten bij de Werkgeversvereniging SGO; - De BWB heeft haar bedrijfsvoering aangepast aan de coronacrisis en de AO/IB en informatieveiligheid zijn verder geborgd in de organisatie. - De waardering van de woningen is uitgevoerd op basis van gebruiksoppervlak. Bij 85% van de woningen komt het gebruikersoppervlak in de WOZ overeen met wat in de BAG staat.

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron
Gemiddelde WOZ –waarde (x € 1.000)	230	244	270	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (€)	627	674	690	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€)	693	749	769	COELO

Gemeentelijke organisatie/ Overhead

Toekomstvisie 2030/Bestuursakkoord 2018-2022/Perspectiefnota 2020

Opgave Ontwikkeling Slotjesveld (stadhuis)

In april 2020 is de visie en uitgangspunten voor een nieuw duurzaam en toekomstbestendig stadhuis vastgesteld. Daarmee zijn een set van uitgangspunten en randvoorwaarden vastgesteld die richting geven aan de uitwerking tot het Programma van Eisen (PvE). Dit PvE is, inclusief een raming van de investeringskosten, in oktober door de gemeenteraad vastgesteld. Op basis van een

aanbestedingsstrategie is in november begonnen met de diverse (Europese) aanbestedingen voor het ontwerpteam. Deze is in december stilgezet vanwege actuele ontwikkelingen ten aanzien van de aankoop van Arendshof 2 door de gemeente.

Organisatieontwikkeling

Vanaf januari 2020 is de organisatie in de nieuwe structuur en manier van werken, aan de slag gegaan, gebaseerd op de uitgangspunten van de nieuwe organisatievisie. 2020 was bedoeld als experimenteer periode, om te zien of deze manier van werken uitpakte zoals verwacht. In 2020 is in een aangepaste (veelal online) vorm geïnvesteerd in team- en managementontwikkeling. Deze trajecten geven beweging aan de ‘zachte’ kant van de organisatieontwikkeling. Zo is aan elk team een externe team coach toegewezen om de teams bij deze verandering te ondersteunen, is het leiderschapstraject gestart en zijn er opleidingen gevolgd. Alle geplande activiteiten zijn van start gegaan maar vanwege Corona soms wel op een later tijdstip en in een digitale vorm. Dit kan betekenen dat er mogelijk later, als dat fysiek mogelijk is, nog wel extra ‘verdiepende’ activiteiten zullen plaatsvinden.

Inmiddels heeft een evaluatie plaatsgevonden en verwacht wordt dat we de structuur kunnen “vastklikken” per 1 juli 2021. Met de Ondernemingsraad is afgesproken dat eerst ons Sociaal Statuut geactualiseerd moet worden. De gesprekken hierover met de bonden hebben meer tijd gevraagd dan aanvankelijk was ingeschat. We zijn nu in de afrondende fase en verwachten de inrichting en herplaatsingsprocedure alsnog in het eerste half jaar van 2021 af te kunnen ronden.

Voor de doorontwikkeling is een krediet beschikbaar gesteld van € 784.000, waarvan de verwachting is dat alle activiteiten binnen dit budget gerealiseerd kunnen worden.

Informatiegestuurd werken

In 2020 is door middel van een workshop voor team- en opgaveleiders en directie gewerkt aan de bewustwording over informatiegestuurd werken. Daarnaast is een plan van aanpak opgesteld om de stappen voor de komende jaren uit te zetten. Met de team- en opgaveleiders is gesproken over hun informatie- en databehoeftes. Deze inventarisatie is geprioriteerd en de projecten worden op een scrum/agile manier uitgevoerd. De gesprekken met de partners in de stad moeten nog worden opgestart. Gepland was om hier middels een inspiratiemiddag mee te beginnen, helaas heeft deze middag vanwege Corona niet kunnen plaatsvinden. In 2021 zal, als de maatregelen versoepeld zijn, gevolg worden gegeven aan deze bijeenkomst.

Naast bewustwording richten we ons ook op het feitelijk gebruik van data door de organisatie, de stad en de maatschappelijke partners. Een belangrijk onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het Datafundament, de centrale landingsplaats voor onze data zodat we informatiegestuurd werken nog beter kunnen faciliteren.

Ombuigingen

Printers, telefonie, personeelsrestaurant

In december 2020 is winkelcentrum Arendshof 2 aangekocht door de gemeente. In het voorjaar van 2021 wordt aan de raad voorgesteld om hier het nieuwe gemeentehuis te vestigen. Na besluitvorming door de raad worden de plannen verder uitgewerkt en doorgerekend. De beheerbudgetten van printers, telefonie en personeelsrestaurant worden dan onder de loep gehouden en beoordeeld of hier invulling kan worden gegeven aan de voorgestelde ombuigingen.

Aantal applicaties of modules verminderen

De coronapandemie heeft ervoor gezorgd dat de digitale transformatie van gemeenten in een stroomversnelling terecht is gekomen. Waar diensten al steeds meer digitaal aangeboden werden, was afgelopen jaar de urgentie extra hoog. Ook nut en noodzaak om nieuwe technologieën en technieken in te zetten om het werk makkelijker en beter te kunnen uitvoeren en hiermee een betere dienstverlening te kunnen wegzetten, wordt steeds meer gezien en ervaren. Deze ontwikkelingen leiden ertoe dat steeds meer processen door applicaties ondersteund worden. Door het aanschaffen

van nieuwe software gezamenlijk met de andere Equalit gemeenten te doen, wordt hierbij zoveel mogelijk schaalvoordeel behaald. Convergentie vindt niet alleen plaats bij de aanschaf van nieuwe software, maar ook bij de inrichting van deze software. Door software gezamenlijk aan te schaffen en te implementeren worden kosten zoveel mogelijk tot een minimum beperkt.

Verkoop gemeentelijk vastgoed

In de voorbereidingen naar een nieuw gemeentehuis zijn de mogelijkheden verkend om het beheer in een nieuw te vormen stichting onder te brengen. Deze optie is niet nader uitgewerkt. Ook voor het gemeentelijk maatschappelijk wordt hier geen gebruik van gemaakt. Voor onderwijshuisvesting, dat voor een grootschalige renovatie en verduurzamingsopgave staat, wordt deze vorm mogelijk wel nader onderzocht.

Voor het pand Zandheuvel 49 is in 2020 het verkoopproces in gang gezet. Het voormalig zwembad Arkendonk en de leegstaande bibliotheek, maken beide onderdeel uit van de toekomstvisie herontwikkeling Arkendonk. Voor het terrein Lievenshove en haar opstallen wordt eveneens een toekomstvisie opgesteld en wordt voorjaar 2021 een zinvolle exploitatie van de leegstaande woongroepen ingezet, indien dit leidt tot een positief financieel resultaat.

Diverse gemeentelijke panden die aan een grondige verduurzaming toe zijn, worden in herontwikkelingsprojecten meegenomen. Dit geldt voor de drie activiteitencentra, de vier gemeentelijke eigendommen in Arkendonk en het stadhuis. Voorts worden ten aanzien van reguliere onderhoudsprojecten daar waar mogelijk duurzame vervangingsinvesteringen doorgevoerd. Zoals isoleren van de gevel Ridderstraat 5, energiezuinige en gasloze oplevering van de kleedaccommodaties Neerlandia, LED-verlichting in de Klip, gemeentewerf en Oosterheidehal. Er is derhalve aanvullend geen sprake van verkoop gemeentelijk vastgoed, waarvoor geen ontwikkelperspectief is.

Bezuiniging op personele kosten

De taakstelling van € 600.000 uit de perspectiefnota 2020 is in de begroting 2020 verwerkt door het verlagen van de toegestane formatie. Hiermee is deze taakstelling geheel gerealiseerd.

Overige ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Landelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Bron	
Formatie (per 1.000 inwoners)	7,13	7,28	7,1	workforce	
Bezetting (per 1.000 inwoners)	6,42	6,49	6,7	workforce	
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 491	€ 514	€ 526	Eigen begroting	
Externe inhuur (kosten per inwoner)	€41,99	€ 35,32	€ 36,62	Eigen begroting	
Overhead (%)	12,6%	13,2%	13,8%	Eigen begroting	
Overige gemeentelijke indicatoren	Score 2018	Score 2019	Prognose 2020	Score 2020	Bron
Ziekteverzuim gemeente Oosterhout	5,6%	4,78%	5,8%	5,9%	workforce
Percentage bezwaarschriften dat binnen 18 weken na afloop van de termijn voor het indienen van bezwaar is afgedaan (binnen wettelijke termijn)**	77%	49,8%	90%	60,4%	Eigen registratie

Percentage gegronde bezwaar –en beroepschriften Awb: - het aantal zaken dat echt dit dictum heeft gekregen - het aantal zaken dat in bezwaar en beroep vóór het eindoordeel 'gegrond' door het college is hersteld (gereviseerd, maar waarin de bezwaarmaker dus wel gewoon gelijk had) wordt meegeteld.	10%	19,3%	10%	8,8%	Eigen registratie
	20%	26,1%	20%	25,2%	
Toetsen en evalueren kwaliteitssysteem voor het bewaren van archiefbescheiden, voor het laatst uitgevoerd in het jaar (verantwoording wordt tweejaarlijks opgesteld).	2018	2019	2020	2021	KPI rapportage ***
% van de te bewaren archiefbescheiden dat is opgenomen in het overzicht (papier & digitaal).	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 100%	KPI rapportage ***
% van de archiefbescheiden dat is geregistreerd op basis van het metadatasysteem (papier en digitaal)	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 80%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 90%	KPI rapportage ***
Aanwezigheid veilige opslag papier en digitaal (criteria?)	Papier: ja Digitaal: ja	Papier: 100% Digitaal: 80%	Papier: 100% Digitaal: 100%	Papier: 100% Digitaal: 90%	KPI rapportage *
% van alle archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is geregistreerd obv Selectielijst gemeentelijke en intergemeentelijke organen	100%	98%	100%	100%	KPI rapportage *
Toepassing van vervangingsbesluit van papieren door digitale archiefbescheiden. Is het besluit (college) aanwezig. Is de werkwijze conform besluit?	Ja Ja Ja	Ja Ja Deels	Ja Ja Ja	Ja Ja Deels	KPI rapportage *
% van archiefbescheiden dat tijdig is overgebracht naar de archiefdienst (RAT)	100%	100%	100%	100%	KPI rapportage *
Aanwijzing archief bewaarplaats die aan de eisen voldoet van de Archiefbesluit- en regeling (RAT): JA/NEE	Ja	Ja	Ja	Ja	KPI rapportage *
In hoeverre voldoet de aangewezen archief bewaarplaats aan de eisen van Archiefbesluit- en regeling (RAT): %	100%	100%	100%	100%	KPI rapportage *
Correcte toepassing van openbaarheidsbeperkingen door gemeente archivaris: ja / nee	Ja	Ja	Ja	Ja	KPI rapportage *

* Bron van de indicatoren is het "verslag ten behoeve van horizontale verantwoording archieven – uitvoering Archiefwet 1995 op grond van de VNG archief KPI's – KPI rapportage gemeente Oosterhout 2016". Dit verslag wordt 2 jaarlijks opgesteld door de gemeente archivaris van de gemeente Oosterhout.

** Bezwaarschriften betreffende Sociaal domein zijn afgehandeld met een tijdigheid van 50%. Dit heeft te maken met het verder wegwerken van achterstanden uit 2019. Deze achterstand is in beperkte mate ingelopen vanwege vervallen hoorzittingen vanwege coronamaatregelen. Er is wel schriftelijk en digitaal gehoord. Overige bezwaarschriften afgehandeld

binnen de wettelijke termijn bedraagt 74,3%. Ook hier heeft het annuleren van hoorzittingen van de Adviescommissie AWB vanwege de coronamaatregelen tot vertragingen geleid.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn alle overheidsondernemingen belastingplichtig geworden voor de Vennootschapsbelasting ('Vpb'). Doel hiervan is om economische activiteiten van de gemeente waarmee in concurrentie wordt getreden met marktpartijen in de heffing te betrekken om zo (mogelijk) oneerlijke concurrentie tegen te gaan.

Uit de door de gemeente Oosterhout uitgevoerde inventarisatie blijkt dat de volgende activiteiten Vpb-plichtig zijn:

- De grondexploitaties. Hiervoor is een Vaststellingsovereenkomst (VSO) met de Belastingdienst afgesloten waarin staat hoe hierover aangifte dient te worden gedaan. Nieuwe grondexploitaties die na 1 januari 2016 zijn geopend (i.c. De Zwaaiikom) zijn niet meegenomen in deze overeenkomst. Hierover zal de Belastingdienst bij aangifte een standpunt innemen.
- Equalit. Het fiscale resultaat van Equalit is – na overleg met de Belastingdienst - vrijgesteld van Vpb op basis van de samenwerkingsvrijstelling.
- Opbrengsten uit de verkoop van afvalstromen (papier, textiel, etc). Hiervoor is in 2019 ook een VSO met de Belastingdienst afgesloten.

Hiermee is het aangifte doen van Vpb een regulier onderdeel van de werkzaamheden geworden.

Onvoorzien

Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen.

In 2020 is aanspraak gedaan op de post onvoorzien voor beschoeiing langs Het Perk voor een bedrag van € 39.000 en voor een bijdrage aan het Logistiek Platform Amerstreek voor een bedrag van € 15.000.

Wat heeft het gekost?

Kosten en opbrengsten

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	2.963	2.925	2.135	-790
Baten	109.943	112.580	117.429	-4.849
Saldo baten & lasten	-106.980	-109.655	-115.294	-5.639
Storting in reserves	1.381	1.293	2.654	1.361
Onttrekking aan reserves	513	780	1.527	-747
Resultaat	-106.112	-109.142	-114.167	-5.025
Specificatie lasten per thema				
Dekkingsmiddelen	2.963	2.925	2.135	-790
Specificatie baten per thema				
Dekkingsmiddelen	109.943	112.580	117.429	-4.849
Mutaties reserve(s)				
Vrije reserve	-157	-400	-693	-293
Reserve investeringsprojecten	-157	-380	310	690
Mutatie rente reserve	587	593	569	-24
Bestemmingsreserve SSC	427	0	945	945
Bestemmingsreserve Toeristen fonds	168	300	158	-142
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	42	400	171	-229
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling	-42	0	0	0
Bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling	0	0	61	61

Bestemmingsreserve Algemeen Bedrijfsreserve	0	0	-394	-394
--	---	---	------	------

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	20.885	22.434	22.096	-338
Baten	3.207	2.857	4.234	-1.377
Saldo baten & lasten	17.678	19.577	17.862	-1.715
Storting in reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat	17.678	19.577	17.862	-1.715
Specificatie lasten per thema				
Gemeentelijke organisatie	21.397	22.589	22.515	-74
Administratieve doorbelastingen	-512	-155	-419	-264
Specificatie baten per thema				
Gemeentelijke organisatie	3.179	2.857	4.234	-1.377
Administratieve doorbelastingen	28	0	0	0
Mutaties reserve(s)				
n.v.t.				

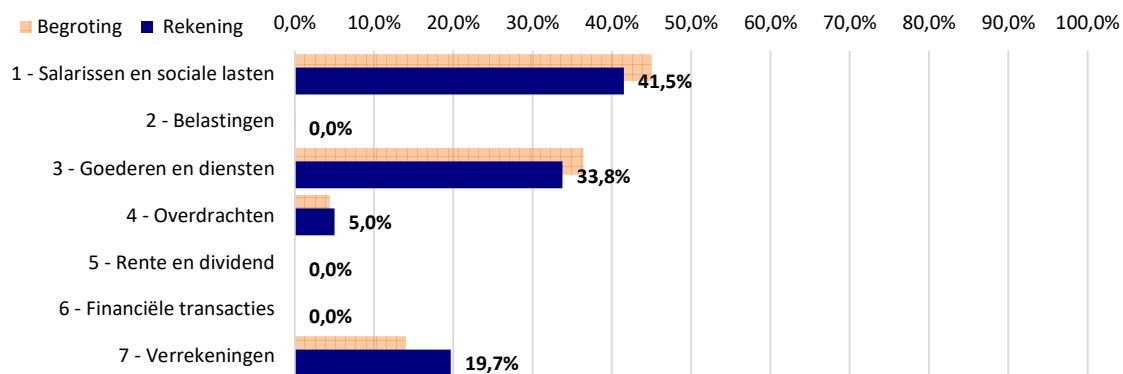
Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Vennootschapsbelasting	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo 2020
Lasten	-743	2	394	392
Baten	0	0	0	0
Saldo baten & lasten	-743	2	394	392
Storting in reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat	-743	2	394	392
Specificatie lasten per thema				
Vennootschapsbelasting	-743	2	394	392
Specificatie baten per thema				
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Mutaties reserve(s)				
n.v.t.				

Voor de toelichting op resultaten van de exploitatie wordt verwezen naar paragraaf 6.3 Overzicht van baten en lasten.

Investerings (* € 1.000)	Investerings plan 2020	Gevoteerd 2020	Saldo 2020
Overhead:			
ICT (informatieplan, e-portaal website, informatiebeheer	315	70	245
(Ver)nieuwbouw stadhuis	25	0	25
Tractiemiddelen	492	363	129
Gemeentelijke accommodatie/voorzieningen	156	150	6
Vrije reserve:			
Organisatieontwikkeling	400	400	0
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering:			
Organisatieontwikkeling	0	384	-384
Totaal	1.388	1.367	21

Voor de toelichting op de investeringen wordt verwezen naar de paragrafen 3.5 Verloop vrije resserve en 6.4 Investerings.

5 Paragrafen

82	5.1 Lokale heffingen
88	5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
108	5.3 Onderhoud kapitaalgoederen
117	5.4 Treasury (financiering)
122	5.5 Bedrijfsvoering
124	5.6 Informatiebeveiliging & privacy
126	5.7 Verbonden partijen
130	5.8 Grondbeleid
138	5.9 Subsidies
141	5.10 EMU-saldo
143	5.11 Klachtafhandeling
148	5.12 Interbestuurlijk Toezicht
152	5.13 Corona

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Gezien het belang van de betrokken onderwerpen en vanwege het feit dat de raad in het duale stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad een overzicht heeft van de betrokken onderwerpen en voor die onderwerpen een instrument heeft om de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren.

5.1 Lokale heffingen

Overzicht gemeentelijke heffingen

Er zijn diverse gemeentelijke heffingen. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste gemeentelijke heffingen weergegeven.

bedragen * € 1.000

	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Onroerende zaakbelasting	11.871	11.819	12.619
Afvalstoffenheffing	6.461	6.076	5.936
Rioolheffing	5.285	5.264	5.087
Hondenbelasting	179	149	177
Toeristenbelasting	368	500	443
Precario	214	91	113
Leges vergunningverlening openbare orde en veiligheid	20	19	15
Leges burgerzaken	783	1.016	775
Leges bouwvergunningen	919	1.466	2.062
Marktgeden	48	47	40
Parkeeropbrengsten (parkeerautomaat, vergunning en naheffing)	1.819	1.716	1.707
Totaal	27.967	28.163	28.974

Onroerende zaakbelasting

Bij het opstellen van de begroting werden de volgende uitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de belastingopbrengsten OZB:

- de opbrengsten te verhogen voor inflatie met 1,4%.

De belangrijkste ontwikkelingen voor de onroerende zaakbelastingen in 2020 is de herwaardering per 1 januari 2020 naar de waarde per peildatum 1 januari 2019.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
Niet-woning	5.378	5.669	-291
Woning	6.440	6.950	-510
Totaal	11.818	12.619	-801

Voor een toelichting op dit voordeel van € 801.000 wordt verwezen naar paragraaf 6.3.1. Analyse op hoofdlijnen, onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

Afvalstoffenheffing

Het beleid is gericht op 100% kostendekkendheid. De afvalstoffenheffing moet dus zowel in de begroting als de rekening kostendekkend worden opgenomen. Als de baten de lasten overtreffen of andersom wordt er respectievelijk een bedrag gestort dan wel onttrokken aan de voorziening egalisatie-rekening reiniging.

Voor het jaar 2020 werden de tarieven bij de begroting niet kostendekkend vastgesteld door het College en de gemeenteraad. In de begroting werd daarvoor € 89.990 uit de voorziening egalisatie-rekening reiniging. Bij de rekening is het € 91.179 voordeliger dan geraamd. Hierdoor is € 1.189 gestort in de voorziening egalisatie-rekening reiniging, conform het geldend beleid.

Bedragen * € 1 - = voordeel

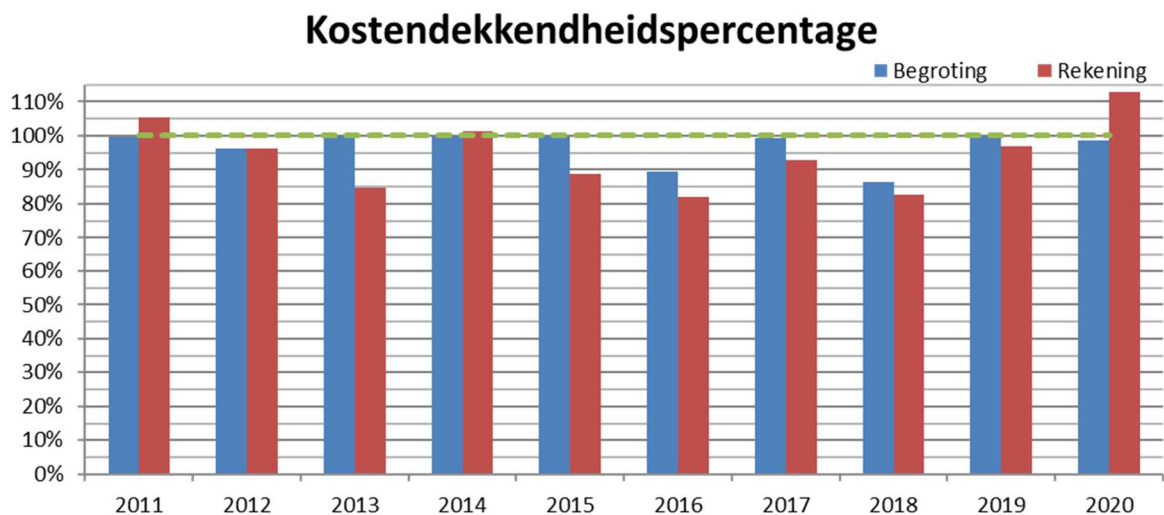
Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
---------------------------------------	-------------------	------------------	---------

(Meer) jarenplan afvalverwijdering	55.377	49.687	-5.690
Inzamelen Huisvuil	2.705.735	2.368.423	-337.312
Inzameling via Milieustraat	1.221.674	1.897.869	676.195
Inkomsten droge component, milieustraat en bedrijfsafval	-1.819.674	-2.233.645	-413.971
Subtotaal beïnvloedbare kosten	2.163.112	2.082.334	-80.778
Kapitaallasten	412.526	420.088	7.562
Tractie	825.727	871.730	46.003
Veegkosten	231.877	224.512	-7.365
Kosten van aanslagoplegging en -inning	161.960	151.313	-10.647
Kwijtschelding	279.000	321.438	42.438
Subtotaal kosten activiteiten	4.074.202	4.071.415	-2.787
Concernoverhead	1.268.419	1.268.419	-
Kosten van oninbaarheid	19.000	24.948	5.948
Compensabele BTW	714.519	596.339	-118.180
Totale kosten te verhalen via tarieven	6.076.140	5.961.120	-115.020
<i>Netto opbrengst</i>	<i>-5.986.150</i>	<i>-5.959.932</i>	<i>26.218</i>
Mutatie voorziening (=onttrekking)	-89.990	1.189	

Voor de verklaring van het nadeel op de opbrengsten van € 26.000 wordt verwezen naar paragraaf 6.3.1. Analyse op hoofdlijnen, onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

In de onderstaande grafiek wordt een beeld gegeven van de mate van kostendekkend zijn van de afvalstoffenheffing in de jaren 2011 tot en met 2020, hierbij wordt het percentage aangegeven bij de begroting en de jaarrekening. Percentages kleiner dan 100% betekenen dat de lasten de baten overstijgen, terwijl percentage hoger dan 100% inhouden dat de baten hoger zijn dan de lasten.

Rioolheffing

Het beleid is gericht op 100% kostendekkendheid. De rioolheffing moet dus zowel in de begroting als de rekening kostendekkend worden opgenomen. Als de baten de lasten overtreffen of andersom wordt er respectievelijk een bedrag gestort dan wel onttrokken aan de voorziening riolering.

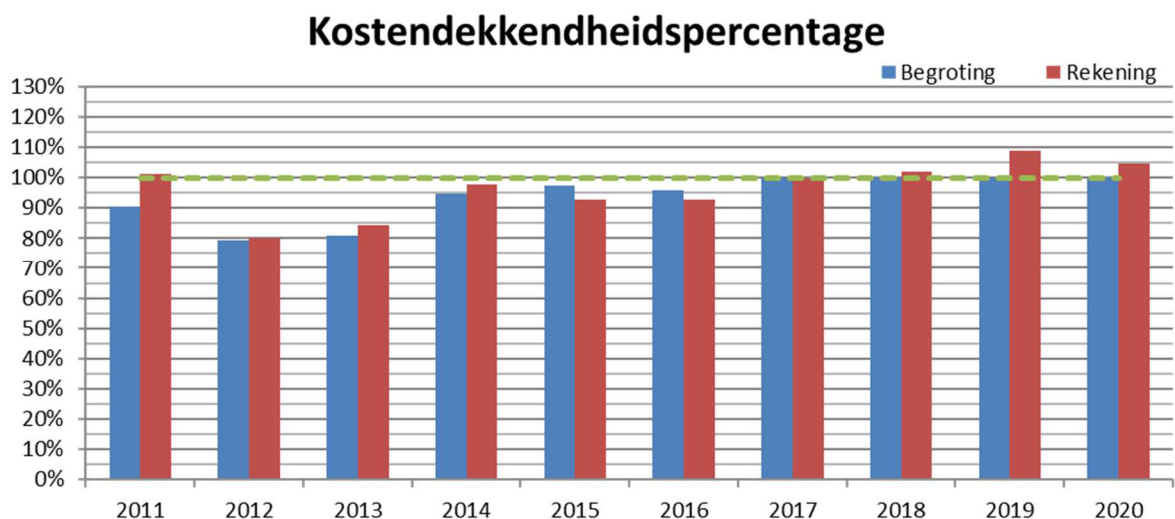
Het jaar 2020 werd voor de rioolheffing afgesloten met een positief saldo van € 254.911. Dit saldo is gestort in de voorzieningen egalisatie-rekening riolering, conform het geldend beleid.

Welke activiteiten worden uitgevoerd?	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil
---------------------------------------	----------------	---------------	---------

Jaarplan riolering en water	564.780	578.979	14.199
Verzamelen rioolbeheergegevens	27.000	20.806	-6.194
Monitoring en telemetrie	42.000	10.501	-31.499
Onderhoud pompen en gemalen	183.418	220.507	37.089
Onderhoud riolering	156.850	159.839	2.989
Reiniging riolering	167.870	172.285	4.415
Zakelijke lasten CWA	19.500	20.985	1.485
Subtotaal beïnvloedbare kosten	1.161.418	1.183.902	22.568
Kapitaallasten	2.010.188	1.934.098	-76.090
Tractie	11.412	12.050	638
Veegkosten	231.877	224.512	-7.364
Kosten van water	251.738	231.666	-20.072
Kosten van aanslagoplegging en -inning	76.153	79.404	3.251
Kosten van kwijtschelding	350.000	288.976	-61.024
Subtotaal kosten activiteiten	4.092.786	3.954.608	-138.094
Concernoverhead	646.125	646.125	-
Kosten van oninbaarheid	12.000	20.250	8.250
Compensabele BTW	513.204	466.980	-46.224
Totale kosten te verhalen via tarieven	5.264.115	5.087.963	-176.152
<i>Netto opbrengst</i>	<i>-5.264.115</i>	<i>-5.342.874</i>	<i>-78.759</i>
Mutatie voorziening (- = onttrekking)	-	254.911	

Voor de verklaring van het voordeel op de opbrengsten van € 79.000 wordt verwezen naar de paragraaf 6.3.1. Analyse op hoofdlijnen, onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

In de onderstaande grafiek wordt een beeld gegeven van de mate van kostendekkend zijn van het rioolrecht in de jaren 2010 tot en met 2020, hierbij wordt het percentage aangegeven bij de begroting en de jaarrekening. Percentages kleiner dan 100% betekenen dat de lasten de baten overstijgen, terwijl percentage hoger dan 100% inhouden dat de baten hoger zijn dan de lasten.

Afvalverwijdering en riolering in relatie tot BTW compensatiefonds (BCF)

Zoals op meerdere onderdelen binnen onze gemeentelijke exploitatie is binnen afvalverwijdering en riolering vanaf 2003 de BTW door ons terug te krijgen bij het BCF. Hiermee worden onze lasten netto verantwoord en ontstaat een positief saldo op de producten, aangezien de BTW wel in rekening wordt gebracht (bruto lasten worden in rekening gebracht). De wetgever heeft deze uitzondering in haar regelgeving opgenomen, daar er anders een aanzienlijk gat in de gemeentelijke exploitatie zou ontstaan. Immers ten einde de BTW te kunnen terugvragen heeft er een uitname uit de algemene uitkering plaatsgevonden. Het niet meer in rekening mogen brengen van de BTW op afvalstoffenheffing en rioolrecht zou daardoor een dubbel nadeel inhouden.

Hondenbelasting

Voor het houden van honden zijn inwoners van Oosterhout hondenbelasting verschuldigd voor het aantal maanden dat de honden gehouden worden.

Bedragen * € 1 - = voordeel

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Netto opbrengst	148.127	177.270	-29.143

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf door personen in Oosterhout die niet in de gemeentelijke bevolkingsadministratie staan ingeschreven wordt toeristenbelasting geheven. Deze belasting wordt geheven aan campings, bungalowparken en hotels, die gevestigd zijn in Oosterhout.

Bedragen * € 1 - = voordeel

	Begroting 2020	Rekening 2020	Verschil
Netto opbrengst	500.000	442.886	57.114

Kwijtschelding

Voor mensen uit de lagere inkomensgroepen, die te maken hebben met bijzondere omstandigheden, bestaat de mogelijkheid om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan te vragen van het Rioolrecht, de Afvalstoffenheffing, de Onroerende zaakbelastingen of de Hondenbelasting voor de eerste hond.

De gemeenteraad heeft (evenals verreweg de meeste gemeenten) besloten dat bij de beoordeling de 100%-bijstandsnorm wordt gehanteerd. Dit in afwijking van de landelijke norm van 90%. Hierdoor kan iemand met nagenoeg geen vermogen en een inkomen op bijstandsniveau volledige kwijtschelding krijgen van de gemeentelijke heffingen.

Mensen, die een uitkering ontvangen, worden automatisch kwijtgescholden. Zij ontvangen dan ook geen aanslagbiljet.

Bedragen * € 1

	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	258.907	279.000	321.438
Kwijtschelding rioolheffing	320.665	350.000	288.976
Kwijtschelding hondenbelasting	8.961	6.000	7.418
Totaal	588.533	635.000	617.832

Gemeentelijke belastingcapaciteit in %

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en het jaarverslag dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de belastingcapaciteit van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

	Gemeentelijke belastingcapaciteit (in %)	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	248,87	254,59	258,15	276,74
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	204,00	210,00	197,00	197,00
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	199,00	229,00	252,00	252,00
D	Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	651,87	693,59	707,15	725,94
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in T-1	723,00	711,00	740,00	740,00
	Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	90,0%	97,6%	95,6%	98,1%

Kostendeckendheid overige leges

Legesverordening titel 1	Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
hfst 1 Burgerlijke stand	191.913	250.902	442.815	68.675	15,5%
hfst 2 Reisdocumenten	95.697	43.049	138.746	148.259	106,9%
hfst 3 Rijbewijzen	151.932	63.622	215.554	284.537	132,0%
hfst 4 Verstrekkingen basisregistratie personen	46.210	42.288	88.498	26.588	30,0%
hfst 8 Vastgoedinformatie	76.328	68.147	144.475	-	0,0%
hfst 9 Overige publiekszaken	71.441	85.243	156.684	69.074	44,1%
hfst 10 Gemeentearchief	32.530	-	32.530	-	0,0%
hfst 11 Huisvestingswet	1.830	1.746	3.576	-	0,0%
hfst 12 Leegstandswet	1.525	2.328	3.853	-	0,0%
hfst 16 Kansspelen	-	-	-	-	
hfst 17 Telecommunicatie	66.541	111.091	177.632	130.000	73,2%
hfst 19 Verkeer en vervoer	28.060	-	28.060	23.555	83,9%
Totaal titel 1	764.008	668.416	1.432.424	750.689	52,4%

Legesverordening titel 2		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
hfst 2	Vooroverleg, beoordelen conceptaanvraag	-	-	-	-	-
hfst 3	Omgevingsvergunning	500.257	610.921	1.111.178	2.065.630	185,9%
hfst 5	Afwijkende tarieven	-	-	-	-	-
hfst 7	Wijziging omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
hfst 8	Bestemmingswijziging zonder activiteit	49.063	55.294	104.357	-	0,0%
hfst 10	In deze titel niet benoemde beschikking	35.145	28.825	63.970	3.749	5,9%
	Totaal titel 2	584.465	695.040	1.279.505	2.069.379	161,7%
Legesverordening titel 3		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
hfst 1	Horeca	19.635	9.001	28.636	-	0,0%
hfst 2	Organiseren evenementen	31.022	67.310	98.332	100	0,1%
hfst 3	Prostitutiebedrijven	-	-	-	-	-
hfst 6	Brandbeveiligingsverordening	-	-	-	-	-
hfst 7	Archeologie	12.200	11.641	23.841	21.105	88,5%
hfst 8	Diversen	72.545	73.988	146.533	-	0,0%
	Totaal titel 3	135.402	161.940	297.342	21.205	7,1%
	Totaal legesverordening	1.483.875	1.525.396	3.009.271	2.841.272	94,4%
Marktgeden		Netto taakveld	Overhead	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
	Marktgeden	66.642	8.693	75.335	40.133	53,3%

5.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt de financiële robuustheid weergegeven. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. De paragraaf weerstandsvermogen dient volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ten minste de volgende inhoud te bevatten:

- A. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- B. Een inventarisatie van risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie;
- C. Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

A. Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. De beleidslijn voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota risicomangementbeleid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. De post onvoorzien. Deze bedraagt € 100.000;
2. De onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

3. Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves;
4. Eventuele stille reserves.

De post onvoorzien

In de begroting is jaarlijks een post onvoorzien opgenomen van € 100.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden, die een gemeente heeft om haar inkomsten via extra belastingopbrengsten te verhogen. De belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente Oosterhout zijn OZB-inkomsten, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn beiden begroot op een kostendekkend niveau. Dit betekent dat hierin geen onbenutte capaciteit aanwezig is.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend door de verwachte taxatiewaarde van het totale areaal woningen te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen in Oosterhout en het landelijk normtarief OZB voor beroep op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Het normtarief is door het Rijk in de meicirculaire 2020 bepaald op 0,1809% (2019: 0,1853%). Dit tarief is hoger dan ons gemiddeld tarief. Onderstaand is berekend dat er een onbenutte belastingcapaciteit is van circa € 4,2 miljoen. Dit is de ruimte ten opzichte van de tarieven die landelijk vastgesteld zijn om te kunnen worden toegelaten als artikel 12 gemeente.

Bedragen * € 1.000

	Waarde 2020 (*1.000)	Tarief 2020	Tarief artikel 12 (2021)	Bruto Opbrengst 2020*	Bruto opbrengst tarief art 12	Onbenutte capaciteit
- woningen eigenaar	6.139.180	0,1049%	0,1809%	6.440	11.106	4.666
- niet woningen eigenaar	1.484.131	0,2111%	0,1809%	3.133	2.685	-448
- niet woningen gebruiker	1.216.802	0,1845%	0,1809%	2.245	2.201	-44
Totaal				11.818	15.992	4.174

* Op basis van begroting 2020

Uiteraard is het goed om te beseffen dat het gebruiken van de onbenutte belastingcapaciteit echt een noodmaatregel is in geval de gemeente in financieel zwaar weer terecht komt. Het gebruik van deze onbenutte belastingcapaciteit betekent namelijk een zeer forse verhoging van de huidige OZB voor woningen.

Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is:

1. Het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten. De benodigde omvang is sterk afhankelijk van de interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Als de planning- en controlcyclus goed functioneert dan zullen via bijsturing tekorten/overschotten in de uitvoering van de begroting met behulp van een aanpassingsproces in uiterlijk 2 à 3 jaar weer worden gecorrigeerd.
2. Onvoorzienbare externe ontwikkelingen op te vangen.

Vrije reserve / bestemmingsreserves

De vrije reserves en bestemmingsreserves (m.u.v. reserve investeringsprojecten) zijn allen vrij te besteden voor de diverse doeleinden. De bestemmingsreserves zijn wel gelabeld voor bepaalde doeleinden, maar de raad kan te allen tijde besluiten hier een ander doel aan te geven. De ontwikkeling van de vrije reserve is beschreven in het hoofdstuk investeringen van de financiële begroting. De reserves hebben zich als volgt ontwikkeld cq. gaan zich naar verwachting als volgt ontwikkelen:

Bedragen * € 1.000

Incidentele weerstandscapaciteit	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Algemene reserves	5.283	5.283	5.283	5.283
Vrije reserve	22.638	31.777	23.509	33.257
Reserves grondexploitatie	24.017	17.927	17.266	16.479
Overige bestemmingsreserves*	9.441	3.861	2.088	3.536
Totaal	61.379	58.849	48.146	58.555

* De reserve investeringsprojecten en SSC/ICT worden bij de bepaling van het weerstandsvermogen buiten beschouwing gelaten.

In bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit worden vrijwel alle reserves meegenomen. Dit is ook toegestaan bij het bepalen van het weerstandsvermogen; de raad kan immers bepalen de reserves voor een ander doel in te zetten. Het is echter zo dat er reeds bestedingsdoelen aan de bestemmingsreserves hangen en dat geldt ook voor een groot deel van de vrije reserve. Als de incidentele weerstandscapaciteit wordt gezuiverd van deze 'claims' ontstaat het volgende beeld:

Bedragen * € 1.000

Incidentele weerstandscapaciteit	Ultimo 2020
Algemene reserves	5.283
Vrije reserve*	6.411
Reserve grondexploitatie**	9.930
Totaal	21.624

* Binnen de vrije reserve is alleen het gedeelte waar nog geen claim op ligt meegenomen plus de reservering voor Corona, welke in karakter voor risico's bestemd is.

** Betreft de algemene bedrijfsreserve van de GREX en het niet-geclaimde deel van reserve infrastructurele werken.

Conclusie weerstandscapaciteit

Bedragen * € 1.000

Post	
Structurele weerstandscapaciteit	4.174
Incidentele weerstandscapaciteit	21.624
Totale weerstandscapaciteit	25.798

De gemeente Oosterhout beschikt hiermee over een weerstandscapaciteit van € 25,8 miljoen.

B. Risico's

Tegenover de hierboven geïnventariseerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen gevormd. De risicoparagraaf geeft een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Mogelijke voor- of nadelen op exploitatieposten worden hier niet als risico gedefinieerd.

De onderstaande risico-inschatting is gestoeld op diverse aannames. De globale inschatting van kans en omvang is tijdsgebonden, waarbij het (voortschrijdend) inzicht sterk afhankelijk is van vele onzekere toekomstige factoren. Onder dergelijke risico's verstaan wij derhalve: alle redelijk voorzienbare onzekerheden die niet direct vooraf kwantificeerbaar zijn. Daarom kunnen er geen voorzieningen voor worden gevormd.

Het gaat om de volgende zaken:

Covid-19 (Coronacrisis)	
Omschrijving:	Door de coronavirus en de beperkende maatregelen en economische neergang die daaruit voortvloeit kunnen op verschillende beleidsterreinen nog sprake blijven van hogere lasten en lagere baten.
Impact:	Het is nog onzeker in welke mate impacts in 2021 en verdere jaren zullen optreden. Op gebied van de belastingopbrengsten, parkeren, bedrijfsvoering, uitkeringen, bijzondere bijstand, maatschappelijke en culturele instellingen en sport zullen we in ieder geval de komende jaren met voortdurende effecten rekening moeten houden. Naast rechtstreekse kosten die de gemeente op korte termijn maakt, dient ook rekening gehouden te worden met het niet of beperkt kunnen realiseren van de doelstellingen van de gemeente en haar partners. Daarnaast kan deze crisis leiden tot een verschuiving in de prioriteiten van de gemeente.
Financiële impact:	Het COVID-19 (Corona) virus heeft in 2020 op veel beleidsterreinen van onze begroting effect gehad. Naast de directe uitgaven die

	<p>gedaan zijn, heeft deze crisis in 2020 financieel effect gehad op de beleidsterreinen: lokale heffingen (ozb, rioolheffing, precario, marktgelden, BIZ, toeristenbelasting), huurinkomsten, schuldhulpverlening, kwijtscheldingen, bouwleges, reclame-inkomsten. Een totaaloverzicht hiervan is opgenomen in de Coronaparagraaf bij deze jaarrekening. Daarnaast brengt deze crisis nog risico's op het gebied van de door de gemeente verleende garantstellingen, voortgang van projecten, realiseren van gemeentelijke doelstellingen, etc.</p> <p>Deze crisis raakt velen in de stad; inwoners, instellingen en bedrijven. De impact op sociaal, maatschappelijk en economisch gebied is groot. De gevolgen van bijvoorbeeld inwoners die hun baan kwijtraken, ondernemers die mogelijk failliet gaan, gesubsidieerde en culturele instellingen die het moeilijk hebben, zorgaanbieders die zorg niet goed kunnen continueren, etc. raken direct of indirect ook onze gemeentelijk organisatie.</p>
Maatregelen:	<p>We beschikken over een robuuste weerstandscapaciteit en financiële positie. Met de saldobestemming 2019 is € 2,25 miljoen binnen de vrije reserve gereserveerd om de gevolgen van de Coronacrisis op te kunnen vangen. In 2020 hebben we op diverse terreinen coronacompensatie ontvangen vanuit het Rijk. Hierdoor is het tot op heden niet nodig geweest om de gereserveerde middelen voor Corona aan te spreken en blijven deze beschikbaar. Daarnaast is in de begroting 2021 € 1,4 miljoen aan extra Coronakosten begroot en hebben we inmiddels ook al de eerste Coronacompensatie voor 2021 ontvangen vanuit het Rijk.</p> <p>Maar wat deze crisis op langere termijn voor onze gemeente gaat betekenen blijft onzeker.</p>

Algemene uitkering	
Omschrijving:	<p>Op gebied van het gemeentefonds spelen momenteel diverse zaken. Allereerst is de invoering van de nieuwe herverdeling is inmiddels wederom met één jaar uitgesteld tot 2023. Het adviestraject door de minister van BZK over de herijking is gestart. Eerst is het ROB om advies gevraagd, daarna zal de VNG om advies worden gevraagd. De ROB en VNG verwachten in mei 2021 haar advies te geven. Het ministerie heeft gelijktijdig indicatieve herverdeeffecten per gemeente gepubliceerd.</p> <p>Daarnaast is vanwege de Coronacrisis het accres voor de jaren 2020 en 2021 bevroren. Echter vanaf 2022 dient het accres weer 'ontdooit' te worden. Het is echter de vraag op welk niveau dit gebeurt en wat dit voor de financiën van de gemeente betekent.</p>
Impact:	<p>De publicatie van de effecten van de herijking door BZK heeft een golf van protest opgeleverd. Gezien de impact van de herijking en het vele commentaar dat hierop is, lijkt het niet reëel te veronderstellen dat de herijking in de huidige vorm zal worden doorgevoerd, maar dat hierop nog aanpassingen zullen plaatsvinden. Zo is in de publicatie van de effecten per gemeente uitgegaan van kengetallen uit 2017. De effecten kunnen bij het toepassen van nieuwere kengetallen anders komen te liggen. Maar ook inhoudelijke aanpassingen aan het verdeelmodel, en ook de omvang van het totale gemeentefonds zijn nog aan verandering onderhevig.</p>

Financiële impact:	<p>Uit de indicatieve berekeningen van het ministerie blijkt dat de herijking voor de gemeente Oosterhout op basis van het huidige model ongeveer € 180.000 nadelig zal uitpakken.</p> <p>De impact van het ontdooien van het accres is voor ons momenteel nog niet in te schatten. Het Rijk zal naar alle waarschijnlijkheid moeten gaan bezuinigen om de extra Corona uitgaven te compenseren. Als zij dat doet, gaan wij mee de trap af.</p>
Maatregelen:	<p>De gemeente Oosterhout volgt (voornamelijk via de M50) de ontwikkeling van de verdeelmodellen en laat zich hierover periodiek informeren en draagt via deze groep haar mening uit richting VNG / Rijk. De M50 is ook (ambtelijk en bestuurlijk) vertegenwoordigt in de werkgroepen die over de verdeelmodellen nadenken, en ambtelijk in een werkgroep die de formatie voorbereid en in de werkgroep Coronacompensatie.</p>

Kostenontwikkeling jeugdzorg & WMO	
Omschrijving:	<p>Per 1 januari 2015 zijn er taken op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze overheveling zijn gepaard gegaan met gelijktijdige budgetverlagingen vanuit het Rijk. In 2017 zijn grote tekorten op gebied van jeugd en WMO zichtbaar geworden. Deze lijn zet zich door naar toekomstige jaren. In de begroting 2019 is het uitgangspunt van budgetteren op basis van het Rijksbudget losgelaten en is er op basis van de verwachte kosten gebudgetteerd.</p>
Impact:	<p>WMO</p> <p>In de begroting 2019 was voor € 1,8 miljoen aan extra budget voor de WMO opgenomen. In de begroting 2020 is nog eens ruim € 2 miljoen extra budget opgenomen. Daarnaast lag er voor 2020 nog een totale taakstelling van € 1.200.000 op. Kostenbeheersingsmaatregelen van fase II van het project Wmo Budgetneutraal zijn in 2020 tot uitvoering gebracht, maar desondanks stijgen de vraag en de uitgaven door., Enerzijds door de Coronacrisis, anderzijds door de aanhoudende stijging van het aantal cliënten met huishoudelijke hulp en de stijgende tarieven voor ondersteuning. De begroting 2021 is daarom structureel verhoogd met € 1,4 miljoen. Daarnaast is de taakstelling fase 3 van € 600.000 geschrapt, omdat deze taakstelling gezien de autonome groei, momenteel niet reëel wordt geacht. In 2021 zal er een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheden om de autonome kostenstijging binnen de WMO te beperken.</p> <p><i>Jeugdzorg</i></p> <p><i>De taakstelling op jeugdzorg van in totaal € 2 miljoen is gerealiseerd, maar we zien vanaf Q4 2020 toch weer een stijging in de kosten Jeugdhulp op de producten Behandeling, Begeleiding en Ambulante GGZ. Waarschijnlijk heeft dit ook te maken met de voortdurende coronacrisis. We zien dat de coronacrisis met name een grote impact heeft op de jongeren.</i></p> <p><i>Het rapport van AEF laat zien dat gemeenten in 2019 zo'n € 1,7 miljard meer uitgeven aan jeugdzorg dan dat ze aan middelen ontvangen. Daarnaast laat het onderzoek zien dat het enorme verschil tussen inkomsten en uitgaven niet houdbaar is. Dit laat de noodzaak van een structurele oplossing zien. Dit rapport is een</i></p>

	<p><i>belangrijke stap in het gesprek met het Rijk over de benodigde structurele middelen voor gemeenten. Op basis van het rapport zal de VNG gesprekken met het Rijk voeren over een combinatie van structureel extra budget en maatregelen om de Jeugdwet financieel beheersbaar te maken.</i></p> <p>Zonder maatregelen komt de houdbaarheid van ons zorgstelsel en onze financiële positie als gemeente in het gedrang. Om te voorkomen dat de kosten nog verder zullen stijgen sturen we op de transformatie en het nemen van beheersmaatregelen bij de inkoop en de toegang. De integrale visie op het Sociale domein en de monitor van het Sociale domein bieden hiervoor de basis. Risico blijft echter dat door het geheel aan wet- en regelgeving, de ontwikkelingen in de samenleving en de vraag naar en noodzaak van de inzet van hulp een tekort onvermijdbaar blijft.</p>
Financiële impact:	€ 1.500.000
Maatregelen:	Met ingang van de begroting 2019 is de jeugdzorg en de WMO niet meer budgetneutraal opgenomen, maar is hier reëel geraamd conform de verwachte kosten. Er vinden maandelijks voortgangsgesprekken en –rapportages plaats op de ombuigingen, waardoor snel bijgestuurd kan worden. In 2021 zal er een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheden om de autonome kostenstijging HbH binnen de WMO te beperken.

Liquidatie Juzt	
Omschrijving:	Per einde 2020 is de liquidatie van Juzt grotendeels gerealiseerd. Hiermee zijn ook de risico's voor Oosterhout beter inzichtelijk geworden en kleiner geworden. In de jaarrekening 2019 was een voorziening voor de liquidatie van Juzt gevormd van € 1,2 miljoen. In de jaarrekening 2020 is deze voorziening verlaagd naar € 500.000. De laatste resterende onzekerheid zit in de verkoop van één vastgoedlocatie van Juzt, zijnde Krabbebossen.
Impact:	Voor de verkoop van deze vastgoedlocatie is inmiddels een conceptovereenkomst gesloten, maar deze wacht nog op bestuurlijke goedkeuring van de gemeente Zundert. Indien deze overeenkomst geen doorgang vindt, zal gezocht moeten worden naar een nieuwe koper.
Financiële impact:	€ 450.000
Maatregelen:	Zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau wordt deze ontwikkeling gemonitord.

Verbonden partijen / Gemeenschappelijke regelingen	
Omschrijving:	In de paragraaf verbonden partijen wordt inzicht gegeven in de aard, omvang en betekenis van de privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente Oosterhout een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en daarmee ook risico's loopt.
Impact:	Verbonden partijen zijn verplicht om in hun begroting en jaarstukken een risicoparagraaf op te nemen waarin de door de verbonden partij onderkende risico's zijn opgenomen. Over het algemeen is de afspraak gemaakt dat verbonden partijen er geen eigen reserves op na houden, maar dat men zich, in geval een risico zich daadwerkelijk voor doet, wendt tot de deelnemende gemeenten om dit op te

	vangen. Hiermee loopt de gemeente Oosterhout een direct financieel risico.
Financiële impact:	Voor een overzicht van de verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen (paragraaf 5.6). De verbonden partijen hebben in hun begroting (vanaf 2019) weliswaar risico's benoemd, maar deze zijn veelal niet gekwantificeerd. Hierdoor is het niet mogelijk voor de gemeente Oosterhout om te bepalen hoe hoog het financiële risico is dat wij vanuit de verbonden partijen lopen. De totale bijdrage van de gemeente Oosterhout in 2021 aan de verbonden partijen bedraagt ruim € 9,7 miljoen. Omdat de GR'en de risico's veelal nog niet hebben gekwantificeerd wordt nu 5% (€ 485.000) van dit begrotingstotaal als risicopost opgenomen.
Maatregelen:	De ontwikkeling van de risicoparagraaf van alle verbonden partijen zal worden gemonitord via vertegenwoordiging in het AB/DB. Gedurende het kalenderjaar zijn er verschillende momenten (bestuursrapportage) om (bij) te sturen op een verbonden partij.

Risico aansprakelijkheid brand Moerdijk

Omschrijving:	Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio MWB worden door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die ze zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Er is nog steeds geen dagvaarding inzake aansprakelijkstelling uitgebracht, maar de mogelijkheid is nog steeds aanwezig; er is nog geen sprake van de verjaringstermijn. Het kan hier gaan om een claim die in de (tientallen) miljoenen loopt.
Impact:	Het risico van de brand in Moerdijk is niet financieel vertaald in het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. Daarom worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling geadviseerd met dit risico zelf rekening te houden.
Financiële impact:	Voor Oosterhout kan dit neerkomen op een risico van ruim 300.000. (aandeel 4,8 %)
Maatregelen:	n.v.t

Ontwikkeling MidZuid

Omschrijving:	<p>Het budget dat wij van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De middelen die hierin zitten voor uitvoering van de Wsw zijn onvoldoende om de uitvoering hiervan door WAVA te dekken. Dit betekent dat er sprake is van een aanvullende gemeentelijke bijdrage.</p> <p>Hoewel de meerjarenbegroting van WAVA vanaf 2021 een lichte daling van de gemeentelijke bijdrage laat zien, blijft er sprake van een aanzienlijke bijdrage. Verder is het gezien de huidige economische omstandigheden als gevolg van de coronacrisis de vraag of de bedrijfsresultaten op peil kunnen blijven.</p> <p>De Participatiewet kent de participatievoorziening beschut werk. Op dit moment is WAVA hiervoor onze belangrijkste uitvoerder. Via het BUIG-budget en het participatiebudget ontvangen wij hiervoor middelen van het Rijk die voor de uitvoering aan WAVA beschikbaar gesteld worden. Het Rijk bepaalt jaarlijks een aantal plaatsen beschut</p>
---------------	---

	<p>werk dat de gemeente moet realiseren voor zover er personen een indicatie hebben. Evenals bij de Wsw laat de praktijk steeds meer zien dat deze rijksmiddelen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. Daarnaast hoeft het niet te betekenen dat ieder plaatsing in het kader van de participatievoorziening beschut werk bij WAVA/MidZuid plaatsvindt. Uitgangspunt bij plaatsing is dat er een werkplek wordt gezocht die het best bij de kandidaat past. Dit kan dus ook betekenen dat dit bij een andere organisatie is.</p>
Impact:	Groot
Financiële impact:	€ 847.609 (aanvullende gemeentelijke bijdrage 2020)
Maatregelen:	<p>De ontwikkelingen bij WAVA krijgen continu aandacht. Hierbij blijft er aandacht voor de vraag welke taken weggelegd dienen te worden bij WAVA. Ook de bedrijfsvoering binnen WAVA heeft blijvende aandacht.</p> <p>In 2020 is gestart met het opstellen van een nieuw strategisch plan. Dit proces zal in 2021 afgerond worden. Er zullen hierin keuzes worden gemaakt over de toekomstige rol van WAVA/MidZuid. Tevens kunnen op basis van dit strategisch plan keuzes gemaakt worden ten aanzien van de huisvesting.</p>

Afval algemeen	
Omschrijving	<p>De afvalbegroting is geen statische begroting. Veel is afhankelijk van niet of moeilijk beïnvloedbare factoren zoals de afvalverbrandingsbelasting, kwantitatieve en kwalitatieve afvalscheiding door bewoners (afvalgedrag), marktwerking van verwerkingstarieven of prijzen voor de inname van waardevolle recyclebare producten (papier, blik, textiel, etc.). Doorlopend zullen nieuwe contracten afgesloten moeten worden voor de verwerking van verschillende afvalstromen. De verwerkingstarieven zijn aan marktwerking onderhevig. Er kan dus moeilijk een betrouwbare inschatting worden gegeven over de daadwerkelijke toekomstige tarieven. De huidige tendens is wel dat de inkomsten uit grondstoffen zullen dalen en de kosten voor afvoer zullen stijgen.</p>
Impact:	<p>Het risico is interen op de egalisatievoorziening en een hogere afvalstoffenheffing. Onverwachtse prijswijzigingen zetten de egalisatievoorziening verder onder druk. De voorziening mag niet negatief zijn, in dat geval moet worden bijgestort uit de algemene middelen.</p>
Financiële impact:	<p>Aan inkomsten uit recyclebare stromen is in de begroting 2020 zo'n € 1,76 miljoen opgenomen. Het totale risico van deze post wordt ingeschat op zo'n 10% hiervan. Daarnaast zijn de afgelopen jaren de kosten voor kwietschelding en oninbaar fors gestegen, en kunnen ook niet alle ledigingen daadwerkelijk opgelegd worden bij inwoners. Hierin bestaat echter momenteel nog weinig inzicht. Deze effecten worden totaal ingeschat op zo'n € 230.000 per jaar.</p>
Maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> - Meedoen aan grote aanbestedingen om gunstige tarieven in contracten vast te leggen - Geen eenmalige tariefsmatiging - Afvalscheiding zowel kwalitatief als kwantitatief bevorderen - Grip op bedrijfsvoering houden (efficiency verbetering continue opgave)

Rente / treasury

Omschrijving:	De gemeente Oosterhout heeft geld vanuit de markt aangetrokken om de gewenste investeringen te kunnen realiseren. Momenteel is deze rente erg laag. Hier wordt in de begroting rekening mee gehouden en hierdoor ontstaat ieder jaar extra financiële ruimte binnen de exploitatie. Indien de rente stijgt dan kan dit tot meerjarige budgettaire consequenties (lees extra bezuinigingen) leiden. Per 31 december 2020 is er totaal € 70,0 miljoen aan langlopende leningen en € 26,9% aan kortlopende leningen aanwezig. Een rentestijging van 1% betekent dus al een extra rentebetaling van € 700.000 op de langlopende leningen.
Impact:	Jaarlijks wordt in de begroting een inschatting gemaakt van het budgettair effect van de rente. Met ingang van 2017 mag de gemeente (vanwege een wijziging in het BBV) niet meer dan de werkelijk betaalde externe rente doorrekenen naar de gemeentelijke producten, waar voorheen een meerjarig (hoger) gemiddelde werd gehanteerd. Hiermee wordt de gevoeligheid van de begroting voor renteschommelingen ook aanzienlijk vergroot. Voor de beeldvorming: een rentewijziging van 0,1% heeft al direct een budgettair effect van € 70.000. Aangezien de rente momenteel historisch laag staat, is het te verwachten dat deze de komende jaren weer gaat stijgen; de eerste tekenen hiervan zijn nu al zichtbaar. Dit betekent dat er dan nadelen ontstaat in de exploitatie.
Financiële impact:	€ 300.000
Maatregelen:	Er zijn intern maatregelen genomen om deze risico's te beheersen en te mitigeren. Deze zijn veelal vastgelegd in het treasurywetboek. Deze risico's worden beperkt door de renteontwikkeling voortdurend te volgen en verschillende rentevisies naast elkaar te leggen. Daarnaast zorgen we in de leningenportefeuille voor een goede spreiding in looptijd van de leningen.

Achtervang gewaarborgde geldleningen	
Omschrijving:	<p>De gemeente staat – via een achtervangconstructie – samen met het rijk borg / garant voor de betaling van rente en aflossing van een afgesloten geldlening voor woningbouw die aan corporaties zijn verstrekt via het waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarnaast staan gemeente en Rijk garant voor hypotheekleningen die aan particulieren zijn verstrekt via het Nationaal Hypotheek Garantiefonds (NHG). Het primaire risico ligt bij de betreffende corporaties c.q. de particulieren zelf.</p> <p>Met betrekking tot de WSW betreft het een getrappt systeem waarbij de eerste lijn is: als een corporatie niet langer beschikt over voldoende geld, en dus niet meer aan rente- en aflossingsverplichting kan voldoen, kan deze een beroep doen op het saneringsfonds van Autoriteit Woningcorporaties al dan niet met extra geborgde financiering via WSW.</p> <p>Daarna (tweede lijn) kan de corporatie een beroep doen op aanvullende steun vanuit de buffers van het WSW en de gezamenlijke corporaties. Als deze tweede lijn ook niet toereikend is, kunnen rijk en de gezamenlijke gemeenten worden aangesproken op hun achtervangfunctie (derde lijn). Deze achtervangfunctie bestaat uit het verstrekken van renteloze leningen aan het WSW. Het WSW zal deze leningen te zijner tijd terugbetalen.</p> <p>Daarbij geldt de volgende verdeelsleutel: 50% voor rekening van het rijk, 25% voor rekening van de schadegemeenten en 25% voor rekening van de gezamenlijke Nederlandse Gemeenten. Het verlies blijft door deze constructie beperkt tot een klein aandeel in de rente van de extra geldleningen.</p>

	Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achtervangfunctie door het Rijk vervuld. Bij dreigende liquiditeitstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten kan het WEW een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%).
Impact:	Het totaal aan gewaarborgde geldleningen met achtervangconstructie bedraagt € 395,8 miljoen (per 31 december 2020). Dit bestaat voornamelijk uit leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw en waarbij de gemeente een achtervangfunctie vervuld (396 miljoen). Over dit bedrag staat de gemeente voor 50% (€ 198 miljoen) borg.
Financiële impact:	€ 1.980.000
Maatregelen:	Het WSW heeft ten doel woningbouwcorporaties tegen een zo laag mogelijke rente geld te laten lenen op de kapitaalmarkt, om zo de kosten van sociale woningbouw te kunnen drukken. Door het risico met andere gemeenten te delen, wordt hierbij het risico van individuele gemeenten beperkt. Bij opzegging van de overeenkomst met WSW zal de gemeente Oosterhout of zelf leningen moeten gaan verstrekken of zelf direct garant moeten gaan staan in de richting van (vooral) Thuisvester dat het risico vergroot. De claim op WSW dient nauwlettend te worden gemonitord. Gezien het feit dat er sprake is van een getrappt systeem is het risico niet theoretisch, maar ook niet groot.

Garantstellingen	
Omschrijving:	De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen aan instellingen, stichtingen of verenigingen die een doel nastreven met een maatschappelijk belang. In alle gevallen geldt dat er sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden. Die bijzondere omstandigheid bestaat veelal daarin dat de instelling geen of onvoldoende zekerheid aan de bank kan verstrekken. Daar waar mogelijk vestigt de gemeente zekerheidsrechten. Veel van onze garantstellingen betreft sportinstellingen. Zij missen door de Coronacrisis een groot deel van hun inkomsten. De kans dat de gemeente wordt aangesproken op haar rol als borgsteller is daardoor groter geworden.
Impact:	Samenstelling van de gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende hoofdposten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgsector: ▪ Volkshuisvesting particulieren (door langdurige aflossing op geldleningen en stijging huizenprijzen risico nagenoeg nihil) ▪ Volkshuisvesting Thuisvester; ▪ Milieu ▪ Sport/ Welzijn Tezamen vertegenwoordigen deze (31 december 2020) een waarde van € 8,5 miljoen.
Financiële impact	€ 85.000
Maatregelen:	Aan elke garantstelling gaat een draagkrachttoets vooraf en worden waar mogelijk zekerheidsrechten gevestigd. Voorts wordt bedongen dat op leningen wordt afgelost waardoor het risico voor de gemeente geleidelijk afneemt.

Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen via SVn	
Omschrijving:	<p>Wanneer de partij die een starters-, blijvers- en duurzaamheidslening via de SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) heeft opgenomen niet in staat is om deze terug te betalen, dan zal deze direct afgeboekt moeten worden van de vordering. Hierdoor treedt er een direct verlies op voor Oosterhout.</p> <p>Bij de starterslening kan men na drie jaar een hertoets aanvragen indien men op basis van het inkomen na de maandelijkse aflossing niet kan voldoen.</p> <p>Bij de stimuleringsregeling is de gemeente drager van het risico als een vereniging/stichting niet aan terugbetaling kan voldoen.</p>
Impact:	<p>De totale omvang van de door Oosterhout weggezette leningen bedraagt € 5,7 miljoen. Dit bedrag is uitgesplitst over de vier leenvormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Starterslening: €2.950.000; -Duurzaamheidslening: €2.000.000; -Blijverslening: €250.000; -Stmuleringslening: €500.000
Financiële impact	De leningen zijn revolverend, dat wil zeggen dat terugbetaalde leningen opnieuw worden ingezet om nieuwe leningen van te verstrekken.
Maatregelen:	<p>Door SVn wordt bij de starters-, duurzaamheids- en blijverslening een toets naar kredietwaardigheid uitgevoerd op de gevraagde lening.</p> <p>Daarnaast liggen er voor de starters- en blijversleningen veelal hypothecaire zekerheden aan ten grondslag. De starterslening wordt met NHG (nationale hypotheek garantie) verstrekt.</p> <p>Bij het onderdeel Stimuleringslening toetst de SVn de drie meest recente jaarrekeningen en de meerjarenbegroting van de stichting/vereniging die in aanmerking wil komen voor de lening.</p> <p>In geval van wanbetaling kan SVn via een betaalregeling met de gemeente het verlies op de betreffende lening beperken.</p>

Informatiebeveiliging & privacy	
Omschrijving:	<p>Als gemeente werken we veel met waardevolle en privacygevoelige informatie. Informatiebeveiliging en dus ook het nemen van allerlei beveiligingsmaatregelen om de risico's te beperken, wordt daarom steeds belangrijker. Per 1 januari 2020 zijn de normenkaders van het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies gebundeld in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De nieuwe baseline is het nieuwe normenkader voor alle overheden geworden en dus ook voor de gemeente Oosterhout. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Binnen de gemeente Oosterhout maken we veelvuldig gebruik van gewone en bijzondere persoonsgegevens. Het zorgvuldig omgaan met deze persoonsgegevens staat hoog in het vaandel bij zowel de organisatie als de medewerkers. Met de komst van de AVG is het nog duidelijker omschreven welke plichten wij hebben als gemeente en welke rechten onze burgers hebben. Daarnaast biedt de AVG een omschrijving van een set aan maatregelen om onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens te voorkomen, of in ieder geval te verkleinen.</p>
Impact:	<p>Het neerzetten van een betrouwbare informatievoorziening is noodzakelijk voor het goed functioneren van de gemeente en de basis voor het beschermen van rechten van burgers en bedrijven. Als er inbreuk plaatsvindt op de beschikbaarheid, integriteit of</p>

	<p>vertrouwelijkheid van informatie kan de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komen en bedrijfsprocessen kunnen uitvallen. Zo kan een beveiligingsincident grote impact hebben op de diensten die de gemeente levert aan inwoners en bedrijven. Ook kan de veiligheid en privacy van burgers in gevaar komen op het moment dat de gemeente geen betrouwbare informatievoorziening kan neerzetten. Als gemeente verwerken wij veelal gevoelige informatie (zoals de verwerkingen in het kader van het Sociaal Domein en/of Veiligheid). Als zich een incident voordoet waarbij (persoons)gegevens onrechtmatig worden verwerkt (bv gelekt of verloren) kan dit lijden tot imago schade van de gemeente. Daarnaast kan een incident ernstige nadelige gevolgen hebben voor de persoonlijke levenssfeer van een inwoner.</p>
Financiële impact	<p>Wanneer de gemeente aantoonbaar onvoldoende oog heeft voor informatieveiligheid en privacy kan de Autoriteit Persoonsgegevens een maximale boete opleggen van € 10.000.000 bij een inbreuk op de privacy van een betrokkene (bv bij een datalek). Bij aanwijsbaar niet naleven van de eisen uit de AVG kan de boete zelfs oplopen tot € 20.000.000. Hiernaast kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor schade die is opgelopen door individuen als gegevens onrechtmatig verwerkt worden. Tevens kunnen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, die nodig zijn om risico af te dekken of incidenten op te lossen, onverwachte kosten met zich meebrengen. Tenslotte zijn er ook structurele kosten zoals personeelskosten voor beveiligingsbeheerders en kosten voor bewustwording en concernbrede technische en fysieke maatregelen.</p>
Maatregelen:	<p>Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy nemen we een aantal maatregelen. Zo is er jaarlijks een bewustwordingscampagne voor de hele organisatie, hierin komen de verschillende onderwerpen van omgaan met en beveiligen van informatie aan de orde. Naast de fysieke en de digitale (werk)omgeving zijn ook de aandachtspunten voor het thuiswerken nadrukkelijk in de bewustwordingscampagne behandeld. Bewustwording is een continue proces, dit doen we niet eenmalig. Zo kunnen we als organisatie groeien op de volwassenheidsladder omdat onze medewerkers steeds beter worden in het zorgvuldig omgaan met (persoons)gegevens en het beveiligen van de informatie. Daarnaast is er een jaarplan voor informatiebeveiliging opgesteld. De activiteiten beschreven in het jaarplan zijn gebaseerd op een uitgevoerde gap- en risicoanalyse. Enkele activiteiten uit dit jaarplan zijn inmiddels al opgepakt. Zo zijn alle applicaties binnen de gemeente geclassificeerd en is er een data classificatiebeleid opgesteld. Ook op het gebied van logische toegangsbeveiliging zijn stappen gezet door het opstellen van autorisatiematrixen en is continuïteitsplan voor de korte termijn opgesteld. In 2021 zal de focus liggen op het verder uitvoeren van de activiteiten beschreven in het jaarplan. Ook op het gebied van privacy is er een GAP-analyse uitgevoerd. De bevindingen en speerpunten zijn uitgewerkt in het jaarplan privacy. Waarbij de focus voornamelijk ligt op het uitvoeren van de DPIA's op de bestaande processen van het register van verwerkingen als nieuwe verwerkingen en het goed borgen van de privacy organisatie. De DPIA's op de bestaande processen willen we Q1 2022 uitgevoerd hebben.</p>

	Voor zowel informatiebeveiliging als privacy geldt dat dit thema's zijn die nooit gereed zijn. Het is een groeiproces dat we met elkaar doormaken. Waarbij we steeds volwassener worden. Vandaar dat we voor beide thema's een volwassenheidsladder doorlopen. Waarbij gezegd moet worden dat 100% veiligheid een illusie is en zal blijven.
--	--

BTW Sportaccommodaties (SPUK)	
Omschrijving:	Vanaf 1 januari 2019 is de aftrek op de BTW sport komen te vervallen. De budgetten zijn in de begroting 2020 geraamd inclusief BTW. Via de specifieke uitkering sport (SPUK) kan de gemeente subsidie ontvangen vanuit het Rijk voor de BTW verhogingen.
Impact:	Omdat de gemeente 70% van de aanvraag heeft begroot en het Rijk heeft in 2020 100% uitgekeerd was er in 2020 een financieel voordeel van € 143.000
Financiële impact:	Positief € 143.000
Maatregelen:	Gezien het feit dat er aan de voorkant meer wordt aangevraagd dan beschikbaar is gesteld bij het Rijk, zijn wij ook in de meerjarenraming voorzichtigheidshalve al uitgegaan van maximaal 70% teruggave van de BTW voor 2021 en verder. Hierdoor lopen wij hoogstwaarschijnlijk geen aanvullend risico op dit vlak.

Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	
Omschrijving:	De economie blijft aantrekken, waardoor een stijging van de kosten voor bouw- en onderhoudsprojecten zichtbaar blijft. De komende jaren staan grote projecten op stapel in de openbare ruimte, nieuwe gemeentehuis, onderwijshuisvesting, etc.
Impact:	De bouwkostenindexen zijn de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. Dit hebben we ook gezien bij de nieuwbouw van het Mgr. Frenckencollege. Risico hierdoor is dat het gereserveerde budget ontoereikend is voor de realisatie van het kwalitatief gewenste / noodzakelijke niveau.
Financiële impact:	Aanbestedingen die hoger zijn dan de kostenraming zullen moeten worden bijgeplust. Dit betekent een hogere onttrekking aan reserves of het prioriteren en naar achter verschuiven van andere projecten.
Maatregelen:	De kostenontwikkelingen scherp blijven monitoren aan de hand van aanbestedingen in het land. Ook een scherper onderscheid maken tussen noodzakelijk onderhoud en verbeteringsonderhoud.

Omgevingswet	
Omschrijving:	Per 1 januari 2022 treedt de omgevingswet in werking. De Omgevingswet heeft grote gevolgen voor de heffing van de leges voor omgevingsvergunningen. Er komen minder vergunningplichten, de huidige omgevingsvergunning wordt gesplitst in een 'technisch deel' en een 'ruimtelijk deel' en gemeenten mogen milieuleges gaan heffen. Gelijkijdig met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Deze wet bewaakt de kwaliteit van ontwerp en uitvoering van bouwplannen. Een groot deel van het werk dat gemeenten nu uitvoeren, moet na inwerkingtreding van deze wet door aanvragers van omgevingsvergunningen worden gedaan.
Impact:	Voor gemeenten vervallen kosten omdat deze werkzaamheden dan niet meer door gemeenten worden uitgevoerd. In de berekeningen van de legestarieven én de kostendekkendheid, maken deze

	<p>werkzaamheden een substantieel deel uit van de totale kosten. Kosten die nu nog, door de toepassing van kruissubsidiëring, worden verhaald via tarieven voor grotere bouwwerken. Door het wegvallen van kosten zullen de legestarieven moeten worden verlaagd om te blijven voldoen aan de wettelijke kostendekking van maximaal 100 procent. Daarnaast gaat de legesverordening er vanaf dat moment anders uit zien.</p>
Financiële impact:	In de meerjarenbegroting (vanaf 2022) is momenteel € 1.083.000 aan legesinkomsten bouwvergunningen meegenomen.
Maatregelen:	Door het opstellen van een impactanalyse voor de leges kunnen de financiële gevolgen in beeld worden gebracht en worden meegenomen in de begrotingsvoorstellen voor 2022. Ook kan een nieuwe legesverordening worden voorbereid die rekening houdt met de Omgevingswet.

Grondexploitaties algemeen	
Omschrijving:	<p>Via scenarioanalyses en het periodiek doorrekenen van alle grondexploitaties projecten ontstaat er goed inzicht in de risico's. Daarnaast wordt in het MPG per project en totaal specifieke berekeningen gemaakt inzake risico's en weerstandsvermogen. Everdenberg Oost is financieel het grootste project binnen onze gemeente met een boekwaarde (geïnvesteed bedrag per 31-12-2020) van € 11,09 miljoen. Van de overige projecten zijn met name de projecten Santrijn, de Contreie en Zwaikom risicovol, waarbij hier ook een belangrijke component ligt in het risico van afzet van de gronden en bij Zwaikom ook in de verdere ontwikkeling van het plan. Tenslotte is er ook voor Slotjes Midden een toelichting opgenomen. In dit project zijn alle inkomsten ontvangen maar moeten de komende jaren nog grote investeringen worden gedaan in het openbaar gebied. Het risico dat de inkomsten uit grondverkopen onder druk komen te staan is ver afgenomen, door het aangaan van overeenkomsten van uitgifte binnen het project de Contreie. Alle projecten worden hieronder specifiek toegelicht</p>
Impact:	<p>Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op basis van de zogenoemde IFLO-methode.</p> <p>Op basis van de actualisatie uit het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) van september 2020 en actualisatie van de grondexploitaties blijkt de volgende marges van het benodigde weerstandsvermogen:</p> <p>IFLO methode :€ 3,2 miljoen</p>
Financiële impact:	€ 3.287.000 (risico grondexploitaties totaal)
Maatregelen:	<p>De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van actuele inzichten, waarbij meerdere scenario's in beeld worden gebracht. Thans is niet de afzet van gronden het meest kritieke in de totale grondexploitatie, maar de planning. Binnen de vrije reserve worden de bedragen binnen de P&C cyclus steeds geactualiseerd, wat zorgt voor de periodiek afstemmingsmoment tussen de uitgaven en inkomsten. Daarnaast is er binnen de grondexploitatie een algemene bedrijfsreserve beschikbaar ter hoogte van circa € 9,9 miljoen.</p>

De Contreie	
Omschrijving:	<p>Alle particuliere kavels in de Contreie zijn definitief verkocht dan wel onder optie. Van de acht woonwerkkavels zijn vier kavels definitief verkocht, de overige kavels zijn onder optie of verkocht onder voorbehoud. Het financiële risico van ten aanzien van deze kavels is hierdoor afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren.</p> <p>Een aantal percelen van de Zuidwestlocatie, het Vrachelsplein en de Lanspunt moeten door ontwikkelende partijen nog van de gemeente worden afgenomen. Hierin is de gemeente afhankelijk van deze partijen. Latere levering van de gronden en latere start bouw heeft zowel consequenties voor financiën als voor de planning.</p> <p>Er moeten nog een aantal werken bouw- en woonrijp maken worden aanbesteed/uitgevoerd. Het risico bestaat dat prijzen stijgen ten opzichte van wat eerder is geraamd in de grondexploitatie als gevolg van de algehele stijging in de bouwkosten.</p>
Impact:	<p>Een vertraging in de afzet van grond resulteert voor de gemeente in latere grondopbrengsten. Door latere afzet van de gronden loopt de grondexploitatie langer door, waardoor rente langer doorloopt.</p> <p>Ook qua uitvoeringsplanning vormt eventuele vertraging een risico. Zolang deellocaties niet gereed zijn, kan de buitenruimte niet definitief worden ingericht. Dit brengt extra kosten met zich mee omdat tijdelijke maatregelen getroffen moeten worden getroffen. Ook speelt het risico dat bouwkosten in de loop ter tijd toenemen.</p>
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen:	Met projectontwikkelaars is regulier overleg om o.a. de voortgang in projecten met elkaar te bespreken. Hierbij wordt gezocht naar mogelijkheden om snel tot ontwikkeling over te gaan.

Everdenberg Oost	
Omschrijving:	<p>In 2020 heeft de gemeente Oosterhout met haar ontwikkelpartner de samenwerking zowel juridisch als administratief geformaliseerd door Everdenberg Oost CV/BV op te richten. Dit is nodig voor onder andere de uitgaven van de bedrijfskavels, het inrichten en het ontsluiten van het bedrijventerrein etc. Het terrein wordt ontsloten op het project "vernieuwing N629". Ten behoeve van de ontsluiting van Everdenberg Oost is het noodzakelijk dat de eerste fase van de N629 is afgerond. Dit is in de loop van 2020 gebeurd. Ook dient er een (tijdelijke) aansluiting aangelegd te worden tussen Everdenberg Oost en de N629. Voordat de bedrijven hun deuren kunnen openen moet de tijdelijke aansluiting eveneens gereed zijn. Daarnaast zijn er in 2020 verschillende voorbereidende werkzaamheden (onderzoeken, vergunningaanvragen, ontwerpen maken etc.) voor het bouwrijp maken van het bedrijventerrein verricht. Er hebben ook oriënterende gesprekken plaatsgevonden met belangstellende bedrijven. De bedoeling is dat in het derde kwartaal van 2021 met de bouwrijp werkzaamheden wordt begonnen en dat de eerste bedrijven in het 2^e kwartaal van 2022 hun deuren kunnen openen.</p>
Impact:	<p>In overleg met de provincie wordt bekeken hoe Everdenberg Oost het beste ontsloten kan worden op de N629. De voorkeur gaat uit naar het definitieve PIP traject. Hiervoor moet nog een perceel van een derden verworven worden. De kans bestaat dat het perceel niet op tijd verworven wordt. Daarnaast zijn er nog vergunning/ontheffing trajecten bij Rijkswaterstaat en de provincie die doorlopen moeten</p>

	worden om het bedrijventerrein op tijd bouwrijp te krijgen. Zo is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig in verband met beschermende diersoorten in het gebied. Al deze zaken kunnen leiden tot vertraging. Mocht dit zo zijn, dan heeft dit consequenties voor het 2021 uitgeven van de bedrijfskavels en heeft dit door een langere afzetperiode financiële gevolgen. De grondexploitatie biedt ruimte voor enige uitloop, maar dit komt de opbrengst niet ten goede. Nu is de belangstelling voor de bedrijfskavels groot, maar door de COVID-19 pandemie kan de belangstelling wijzigen en minder worden. Dit zou eveneens financiële gevolgen kunnen hebben voor de grondexploitatie.
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal.
Maatregelen:	Nauw overleg met Rijkswaterstaat en de provincie over de benodigde vergunningen en overleg met alle betrokkenen in het kader van het draagvlak voor het project.

Ontwikkeling Santrijgebied excl. parkeergarage	
Omschrijving:	Gronden voor bebouwing zijn geleverd. <i>Voor het openbaar gebied geldt:</i> Verwachte risico kan met name zijn de hogere kosten voor aanleg openbaar gebied.
Impact:	Voor het openbaar gebied geldt dat onder andere door bodemverontreiniging de kosten voor aanleg van openbaar gebied hoger kunnen worden.
Financiële impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Maatregelen:	De grond voor de parkappartementen is geleverd. <i>Aanleg openbaar gebied</i> -Er vindt een aanbesteding plaats voor de aanleg van de 2 ^e fase van het Santrijnpark, zodat er concurrerend wordt ingeschreven.

Zwaaiikom	
Omschrijving:	De belangrijkste risico's binnen het project Zwaaiikom zijn: <ol style="list-style-type: none"> 1. Subsidie: vervallen van provinciale subsidie. 2. Verplaatsen handboogvereniging 3. Verkoop woningen 4. Looptijd totale project Daarnaast dienen er nog voor diverse onderdelen nader onderzoek plaats te vinden, hetgeen afhankelijk van de bevindingen kan leiden tot andere kosten.
Impact:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mogelijke planschadeclaims en vertragingsprocedures. 2. Het niet tijdig verplaatsen kan zorgen voor extra kosten voor de gemeente vanwege de vertraging die wordt opgelopen door de ontwikkelaar. 3. Binnen het project de Laverie (vaste wal) gaat de verkoop minder snel dan in eerste instantie verwacht. Naar aanleiding hiervan wordt het stedenbouwkundig plan per fase opnieuw bekeken of het voldoende aansluit bij de huidige vraag en zo nodig aangepast. 4. De totale looptijd van het project loopt langer door, waardoor de totale kosten hoger zullen zijn. 5. Er dienen extra onderzoeken plaats te vinden voor de Pfas, dit werkt vertragend en kostenverhogend
Financiële impact:	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal

Maatregelen:	<p>Algemeen: Intensief overleg met alle betrokken partijen (onder meer ontwikkelaars, provincie, organisaties, belanghebbenden, verenigingen en bewoners). De voorziening is verhoogd, gezien feit dat de eindwaarde negatiever is geworden, doordat er enkele nieuwe onderdelen zijn opgenomen.</p> <p>2. Voor de verplaatsing van de handboog is een vergunning verleend voor het plaatsen van een nieuw gebouw. Opdrachten voor de werkzaamheden zijn en/of worden op korte termijn gegeven.</p> <p>3. De verkoop van de woningen gaat momenteel goed.</p>
--------------	---

Herontwikkeling Slotjes Midden	
Omschrijving:	De herontwikkeling van Slotjes Midden is in volle gang. Er wordt een deel van het bestaande woningbestand gesloopt, er worden nieuwe woningen gebouwd en het openbaar gebied wordt heringericht en gerevitaliseerd. Met de herstructurering, die in nauwe samenwerking met woningbouwcorporatie Thuisvester wordt vormgegeven, wordt de toekomstwaarde van het gebied voor de (toekomstige) bewoners veilig gesteld.
Impact	Onderdeel van de impact grondexploitaties totaal
Financiële impact	<ul style="list-style-type: none"> - Hogere prijzen inrichting kanaalzone door te kiezen voor invulling hiervan met projecten rondom klimaatadaptatie. - Inrichten openbare ruimte is (met name voor deelplan 5 t/m 7) nog niet concreet. Kostenraming hiervan is nog redelijk abstract.
Maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> - Regelmatig overleg en afstemming met Thuisvester en ontwikkelaar ten aanzien van de planning en de gemaakte afspraken vastleggen. - Goed inzicht in en zo nodig bijstellen van hoogte en moment van uitgaven voor herinrichting openbaar gebied. - In nauw overleg met de buurtcoördinator de leefbaarheid van de wijk blijven volgen en zo nodig aanvullende maatregelen treffen. - Zoeken naar subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld via de provincie, om de kosten van projecten rondom klimaatadaptatie te verlagen.

Totaaloverzicht van onderkende risico's:

Het risico wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet. Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Kans	Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich in werkelijkheid zal voor doen
Zeer klein	Zeer onwaarschijnlijk	1%
Klein	Onwaarschijnlijk	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	50%
Groot	Waarschijnlijk	80%

In onderstaande tabel zijn de onderkende risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd en ingedeeld per type risico.

Nr	Item	Maximaal risico	Kans	I/S	Impact
1	Covid-19 (Corona)	2.000.000	Groot	S/I	1.600.000
2	Algemene uitkering	1.800.000	Groot	S	1.440.000
3	Taakstelling jeugd en WMO	1.500.000	Groot	S	1.200.000
4	Liquidatie Juzt	450.000	Klein	I	45.000
	Verbonden partijen	485.000	Gemiddeld	S/I	242.500
	Brand Moerdijk	300.000	Klein	I	30.000
	WAVA / Go	404.000	Groot	S/I	323.000
	Afvalverwijdering	230.000	Groot	S	184.000
	Rente / treasury	300.000	Gemiddeld	S	150.000
	Achtervang gewaarborgde geldleningen	198.000.000	Zeer klein	I	1.980.000
	Garantstellingen	8.500.000	Klein	I	850.000
	Starters-, blijvers- en duurzaamheidsleningen	2.750.000	Klein	I	275.000
	Informatiebeveiliging & privacy	500.000	Gemiddeld	I	250.000
	BTW sportaccommodaties	0	-	-	0
	Conjuncturele ontwikkelingen bouwkosten	5.000.000	Groot	I	4.000.000
	Omgevingswet	1.083.000	Gemiddeld	S	540.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit excl. grondexploitatie					13.109.500
Risico grondexploitatie					3.287.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit					16.396.500

Wanneer de risico's maal de kans berekend wordt ontstaat er een benodigd weerstandsvermogen van € 16,4 miljoen om de onderkende risico's af te dekken.

C. Confrontatie weerstandsvermogen en risico's

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie wordt weergegeven in onderstaand figuur.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortkomt, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Bij de vaststelling van de beleidsnota risicomangement 2020 – 2023 is vastgesteld dat deze zogenoemde ratio weerstandsvermogen minimaal 1,5 moet zijn.

	Beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit	Weerstands-ratio
Netto weerstandsvermogen	25,8 mln	16,4 mln	1,6

We kunnen concluderen dat we momenteel met dit ratio over voldoende weerstandscapaciteit beschikken. Het is echter wel zo dat er een aantal risico's benoemd zijn welke een structurele doorwerking hebben en ook is er sprake van risico welke nog niet is doorgerekend in financiële zin. Wanneer we er, indien deze risico's zich voordoen, niet in slagen deze snel genoeg door te vertalen in beleid drukken de structurele risico's langer op het weerstandsvermogen.

Het moge ook duidelijk zijn dat de keuze om geld vanuit de reserves in te zetten om te investeren in de stad op termijn leidt tot een kleinere reservepositie en dus een lagere weerstandscapaciteit.

D. Kengetallen

Onderstaande kengetallen behoren tot een set die landelijk verplicht is gesteld in het BBV. Deze set maakt het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente (zowel in ontwikkeling over de tijd, alsook – zij het beperkter - in vergelijking met andere gemeenten). In de tabel is tevens aangegeven in welke paragraaf een nadere berekening van deze kengetallen is opgenomen.

	Paragraaf	JR 2019	Begr 2020	JR 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
Netto schuldquote	5.4. Treasury	36,5%	36,6%	35,9%	47,2%	52,7%	56,3%	60,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	5.4. Treasury	36,7%	36,8%	37,3%	47,4%	52,9%	56,4%	60,7%
Solvabiliteitsratio	5.4. Treasury	58,6%	58,7%	57,2%	56,2%	54,5%	52,9%	51,0%
Structurele exploitatieruimte	6.3.5. structurele toev. en onttrek.	-1,43%	0,00%	0,79%	0,03%	-0,58%	-1,25%	-1,48%
Grondexploitatie	5.7. Grondbeleid	9,8%	8,1%	8,5%	7,0%	4,5%	3,2%	2,6%
Belastingcapaciteit	5.1. Lokale heffingen	97,2%	95,6%	98,1%	93,3%	93,3%	93,3%	93,3%

- **De netto schuldquote** wordt berekend door het vreemd vermogen te delen door het begrotingstotaal. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als 'normaal' kan worden beschouwd en boven de 100% is voorzichtigheid geboden.
- **De solvabiliteitsratio** wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft de mate aan waarmee het bezit van de gemeente is gefinancierd met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio tussen 30 en 80% ligt wordt dit als normaal beschouwd. Bij een ratio onder de 30% is voorzichtigheid geboden.
- **De structurele exploitatieruimte** is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met inachtneming de dotaties aan de reserves. Dit kengetal geeft aan hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen norm aanwezig voor het niveau van dit kengetal.
- **Grondexploitatie.** Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van de GREX in verhouding tot de totale gemeentelijke inkomsten. Er is geen norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van de GREX voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente.
- **De belastingcapaciteit** geeft de gemiddelde lasten uit hoofde van OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hier is geen norm voor. Een ratio hoger dan 100% betekent dat de lasten hoger zijn dan landelijk gemiddeld.

De financiële kengetallen m.b.t. de schuldquote en de solvabiliteit liggen ruim binnen de norm van de VNG.

De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig perspectief. Hier is zichtbaar dat dit percentage een dalend verloop kent, hetgeen betekent dat er steeds minder 'vrije' ruimte binnen de begroting aanwezig is. Dit is voornamelijk te verklaren door de tekorten op gebied van jeugd en WMO in die jaren; een deel van deze kosten is structureel en werkt ook door naar komende jaren. Hiervoor zijn maatregelen genomen, door het ophogen van deze budgetten en het instellen van de taskforces jeugd en Wmo om de kosten te beteugelen. Voorzichtigheid hier blijft echter geboden.

Het kengetal grondexploitatie kent in meerjarenperspectief een dalende trend. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat dit betekent dat de totale boekwaarde van de grondexploitatie verder afneemt, waardoor de risico's voor de gemeente lager worden. Nieuwe grondexploitaties zullen echter weer voor een stijgende lijn gaan zorgen.

Op basis van de huidige cijfers kan geconcludeerd worden dat de gemeente Oosterhout een robuuste financiële positie heeft. Echter kengetallen kunnen vooral in onderlinge samenhang waardevolle informatie geven. Van belang is om te kijken naar de ontwikkelingen van deze kengetallen onderling en over de jaren heen. Met name het feit dat de structurele exploitatieruimte negatief is geworden geeft de noodzaak aan om de komende tijd alert te blijven op (met name) de structurele uitgaven van de gemeente.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand en de kosten van groen, wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken, etc. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. Achtereenvolgens zal worden ingegaan op de kapitaalgoederen:

- o Groen
- o Wegen
- o Riolering
- o Water
- o Speelvoorzieningen
- o Openbare verlichting
- o Verkeersregelinstallaties
- o Civieltechnische kunstwerken
- o Gebouwen

De hieronder genoemde bedragen zijn de in de exploitatie opgenomen bedragen. Deze zijn exclusief de in de investeringsplanning opgenomen bedragen.

Kapitaalgoed	Groen		
Areaal		<i>binnen de kom</i>	<i>buiten de kom</i>
	bomen	26.000	4.700
	bepantingen	117 ha	122 ha
	gras	204 ha	71 ha
Begroting onderhoud 2020	€ 2.108.515		
Werkelijke kosten 2020	€ 2.325.944		
Doelstelling			
Het zorgen voor een aantrekkelijke en overzichtelijke, groene leefomgeving en het bieden van recreatieve gebruiksmogelijkheden.			
Beleidskader			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte ▪ Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte ▪ Groenbeheerplan c.q. groenbeheersysteem ▪ Groenstructuurplan ▪ Ecologische visies GroenBlauw en GroenGoud ▪ Landschapsbeleidsplan ▪ Richtlijn Bomencompensatie ▪ Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO) ▪ Rapport "Bezuinigingsmogelijkheden door verlaging onderhoudsniveau" ▪ Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026 			
Financiële consequenties beleidskader			
Ter ondersteuning van de groenopgaven en gedeeltelijke invulling van vacatureruimte is een beroep gedaan op inhuur van tijdelijk extern personeel. De dekking van deze lasten vond binnen het PBS-budget plaats. De bestrijding van de eikenprocessierups heeft ook dit jaar weer veel extra inspanningen gekost. Het jaarlijks preventief (spuiten met biologisch bestrijdingsmiddel) en curatief (het wegzuigen van nesten het hele seizoen door) bestrijden van de rupsen is een kostbaar werk.			
Stand van zaken			

In het voorjaar 2020 is een aanbesteding uitgezet voor het maken van een ontwerp van de speelvoorziening in het Slotpark. Eind 2020 is de vergunning aangevraagd. In afwachting van de bezwaarperiode is de verwachting dat zomer 2021 de speelvoorziening wordt gerealiseerd.

De vertraagde projecten in het jaar 2019 aan de Venkelhof, Collijstraat, Dr. J.m. den Uijlstraat en Wibautstraat door personeelscapaciteit en PFS-onderzoeken zijn begin 2020 uitgevoerd. Het resterende groenbudget voor 2020 is volledig ingezet voor eerstejaars onderhoud.

Voor gras en bermen is een ander maaibeleid uitgevoerd, namelijk insectenvriendelijk maaien. Vanwege de warme, droge zomer is ook minder gemaaid. In 2020 is een pilot gedraaid (van klepelers naar maaien).

Kapitaalgoed	Wegen
Areaal	Verharde rijbanen 361 km ¹ Fietspaden 104 km ¹ Andere verharde oppervlakken zoals pleinen, bushavens, voetpaden etc. 394.841 m ²
Begroting onderhoud 2020 Werkelijke kosten 2020	€ 1.543.559 * € 1.460.518 * alleen de onderhoudslasten exclusief de belastingen, verzekeringen, kapitaallasten, energiekosten en opbrengsten meegenomen als lasten.
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Oosterhout streeft een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen en paden na, zodat een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen wordt gegarandeerd, die bijdraagt aan een aantrekkelijke en functionele leefomgeving. De marges voor beleid op dit product worden bepaald door de volgende nota's, wetten en regelingen: <ul style="list-style-type: none"> Beheerplan Wegen; Gladheidsbestrijdingsplan; Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte Prioriteit voor de Renovatie van de Inrichting van de Openbare ruimte in de directe woonomgeving (PRIO) Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026 	
Financiële consequenties beleidskader	
Eén van de resultaten uit de inventarisatie van de Zero Based Budgetting 2020 is het korten van € 300.000 op het jaarlijkse budget voor onderhoud aan wegen. In de programmeringen is daardoor sterk ingezet op het uitvoeren van reparaties. Met deze verschuiving in de onderhoudsaanpak worden renovaties uitgesteld en kan voor een relatief beperkte periode aan de zorgplicht worden voldaan.	
De reconstructie van de rotonde de Bromtol heeft voorrang gekregen in het afgelopen jaar. Er zijn extra middelen uit andere projecten vrijgemaakt voor de renovatie. De reconstructie van de Burgemeester Holtoplaan is daarvoor getemporeerd.	

Door de zachte winter van het afgelopen jaar is minder sprake geweest van gladheidsbestrijding en heeft minder vorstschade aan de wegen veroorzaakt.

Stand van zaken

In het voorjaar van 2020 heeft de Rekenkamer een onderzoek uitgevoerd naar het wegenonderhoud en -beheer in Oosterhout. De resultaten zijn in het najaar ontvangen en gedeeld met de raad. Het belangrijkste advies was om een meerjarenplanning op te stellen. Dit wordt uitgewerkt in zomer 2021.

Bij het opstellen van de programmering is vanwege de nadruk die ligt op de nieuwe stedelijke ontwikkelingen vooral ingezet op onderhoudsprogramma's. Daarin worden bestaande voorzieningen gerenoveerd, maar worden geen reconstructies uitgevoerd of verbeteringen doorgevoerd.

Kapitaalgoed	Riolering
Areaal	Ca. 206 km gemengde riolering Ca. 59 km vuilwaterriool Ca. 93 km regenwaterriool Ca. 9 km infiltratieriool Ca. 53 km drukriolering Ca. 22 km persleiding 223 drukrioleringspompen 58 rioolgemalen 6 bergbezinkbassins 19 vuilwater overstorten naar oppervlaktewater 71 regenwater overstorten naar oppervlaktewater
Begroting onderhoud 2020	€ 449.788
Werkelijke kosten 2020	€ 474.780
Doelstelling	
<p>In het belang van de volksgezondheid wordt een adequate inzameling en transport van rioolwater naar de rioolwaterzuivering nagestreefd.</p> <p>Om de burger te beschermen tegen de gevolgen van overvloedige regenval wordt getracht om geen wateroverlast te laten optreden met een financieel gevolg.</p> <p>Er wordt waar mogelijk met de waterpartners samengewerkt om, met een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen, een schone en veilige leefomgeving te behouden.</p>	
Beleidskader	
<p>In oktober 2016 is het water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) vastgesteld. Daarin is de ambitie vastgesteld waarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplichten wordt ingevuld. Betrof het voorheen slechts de zorg voor afvalwater (afvalwaterzorgplicht), tegenwoordig dient de gemeente, vanwege de verbrede watertaken, tevens zorg te dragen voor afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht) en grondwater (grondwaterzorgplicht). In het WRP wordt per waterstroom aandacht gegeven aan thema's als techniek, overlast, veiligheid en imago. Een toekomstgerichte aanpak bij de verwerking van regenwater blijft de belangrijkste ambitie binnen dit WRP. In het kader van de Zero Based Budgetting 2020 is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn.</p>	
Financiële consequenties beleidskader	
<p>De focus van het ambtelijke apparaat was met name gericht op de klimaatadaptatie, advisering bij nieuwbouwontwikkelingen, initiatieven en bouwvergunningen. Voor onder</p>	

andere het opstellen van basisrioleringsplannen en onderzoeken voor het opstellen van beleid voor het nieuwe water- en rioleringsplan zijn taken extern uitgevoerd. De riolering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerd saldo van de kosten als de baten van het product riolering aan het eind van 2020 wordt verrekend met de egalisatievoorziening riolering.

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

Het beheersscenario voor oppervlakte- en afvalwater is naar de variant van het wettelijk minimum gegaan. De samenwerkingsvormen (waaronder Samenwerking Water West-Brabant) op gebied van water/riolering zijn daardoor beperkt tot de hoogstnodzakelijke. Wel zijn er samenwerkingsvormen op gebied van klimaatadaptatie opgestart om vorm te geven aan de gemeentelijke ambitie en de regionale opgave op dit thema. Door lopende contracten is het preventief onderhoud aan pompinstallaties in 2020 nog wel uitgevoerd. In het afgelopen corona jaar, met veel thuiswerkende mensen, stegen de storingsmeldingen door een toename van doekjes en mondkapjes in het riool.

Aangezien het oppervlaktewatersysteem binnen klimaatadaptatie een grote rol speelt is toch gestart met het inventariseren van het gemeentelijk oppervlaktewater. Door corona is een aantal onderzoeksopgaven vertraagd waardoor het daarvoor beschikbare budget ingezet is voor een eerste deel van het veldwerk van de inventarisatie.

Kapitaalgoed	Water
Areaal	<ul style="list-style-type: none"> • Lengte watergangen stedelijk gebied 22 km; • Lengte watergangen buitengebied 53 km; • Waterlopen (niet watervoerend) in gemeentelijk beheer 76,5 hectare; • Waterlopen in beheer Waterschap 83,3 ha; • Waterlopen (watervoerend) in gemeentelijk beheer langs spoorlijn Weststad 7.800 m;
Begroting onderhoud 2020	€ 198.577
Werkelijke kosten 2020	€ 196.279
Doelstelling	
<p>Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de klimaatsverandering te kunnen ondergaan. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang. Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken. Samen met de waterpartners wordt gewerkt aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenemende regenval.</p>	
Beleidskader	
<p>Water(management) heeft op de verschillende bestuursniveaus de laatste jaren steeds meer aandacht gekregen. Het taakveld is op alle niveaus nog volop in ontwikkeling. De gemeente Oosterhout benadert het watersysteem en de waterketen vanuit Europese en nationale wet- en regelgeving steeds integraler.</p> <p>Gemeente Oosterhout beschikt over een water- en rioleringsplan 2017-2021 (WRP) waarin de gemeentelijke wettelijke zorgplichten zijn uitgewerkt. Oppervlaktewater is hieraan toegevoegd omdat dit een belangrijke rol speelt in de gehele waterhuishouding. In het WRP is de wijze waarop de gemeente Oosterhout met water om zou willen gaan aangegeven. Hierin speelt ook "waterkwaliteit" een belangrijke rol. Door de bezuinigingsopgave is de ambitie van de afvalwaterzorgplicht en het beheer van</p>	

oppervlaktewater bijgesteld naar de minimale variant waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn.

Binnen de gemeentegrenzen van Oosterhout liggen twee grondwaterwinningen ten behoeve van de drinkwaterproductie. Hier omheen zijn grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen waarvoor regels zijn vastgelegd in de Provinciale Milieu Verordening (PMV)

Ten aanzien van de klimaatverandering en de daaraan gekoppelde Deltawet zijn de eerste denkrichtingen geformuleerd om klimaatadaptatie vorm te geven. Water speelt een belangrijke rol bij de bestrijding van droogte, hittestress en regenwateroverlast en overstroming.

Financiële consequenties beleidskader

Klimaatadaptatie staat hoog op de agenda en deze lasten zijn grotendeels gedekt uit de ontvangen tranches van het Rijk.

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

Een doelstelling is om het watersysteem robuuster te maken zodat grotere regenbuien verwerkt kunnen worden door een grotere berging of afvoer van overtollig regenwater. Bij de nu gekozen minimale variant heeft dit geen prioriteit waardoor vertraging optreedt in het toekomstbestendig maken van het oppervlaktewatersysteem. Binnen de huidige financiële middelen is wel een kleine start gestart met het verzamelen van de ontbrekende beheergegevens. Met actuele beheergegevens kan het beheer beter afgestemd worden en ontwerpen geoptimaliseerd. Hiervoor wordt de samenwerking met het waterschap gezocht, omdat zij van oudsher veel beter uitgerust is voor deze taak.

Kapitaalgoed	Speelvoorzieningen
Areaal	<p>In totaal 139 speel- en sportplekken,</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22 ballenvangers, 69 voetbaldoelen, 14 tafeltennistafels, 7 pannaveldjes, 19 overige sporttoestellen • 7 jeu de boulesbanen • 10 asfaltvloeren en 14 betontegelvloeren tbv sporten • 1 Cruyff Court en 1 voetbalkooi • 2 JOP's • 4 skateterreinen met 25 skatetoestellen • 11 rubbertegelvloeren, 4 rubbergietvloeren, 2 kunstgrasvloer en 139 zandvloeren tbv spelen • 449 speeltoestellen
Begroting onderhoud 2020	€ 172.623
Werkelijke kosten 2020	€ 171.071
Doelstelling	
Het aanbieden van gevarieerde en veilige speelvoorzieningen met als doel dat kinderen en jeugd zich sociaal en fysiek kunnen ontwikkelen en ontspannen.	
Beleidskader	
In september 2016 is de beleidsnota Buiten spelen in Oosterhout, actualisatie 2016 vastgesteld. Gestreefd wordt overal in de stad een voldoende gevarieerd en gespreid aanbod in stand te houden. Daarnaast worden verbeteringen en kwaliteitsimpulsen doorgevoerd.	
Financiële consequenties beleidskader	

Corona heeft het participatietraject bemoeilijkt in 2020. Via bewonersbrieven en e-mails zijn de bewoners bereikt. Hun voorkeuren zijn verwerkt binnen het vastgestelde budget.

Vanaf 2020 is het budget onderhoud speelvoorzieningen structureel verlaagd met € 10.000. Deze taakstelling is financieel niet gehaald.

Stand van zaken t.o.v. doelstelling

In 2020 zijn de volgende speelplekken gerealiseerd: Ferdinand Bolstraat, Poortersdam, Mispelstraat, Klaverbeemd, Nassaustraat en Tijmhof. In 2020 zijn geen omvormingen uitgevoerd vanwege bezwaren uit de omgeving.

Kapitaalgoed	Openbare verlichting
Areaal	13.057 masten
Begroting onderhoud 2020 Werkelijke kosten 2020	<p>€ 301.276 *</p> <p>€ 202.306</p> <p>*dit is inclusief schademeldingen die verhaald worden bij de verzekeringsmaatschappij.</p> <p>Deze lasten zijn exclusief de energiekosten (raming € 225.000 en werkelijk € 292.000)</p>
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van openbare verlichting voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
<ul style="list-style-type: none"> • NPR13201-A1 Openbare verlichting- Kwaliteitscriteria(opgesteld door Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde. • Beleidsplan Veilige Elektrotechnische Bedrijfsvoering gemeente Oosterhout. • Doelstellingen van het SER- energieakkoord van 2013 om tot een besparing van energie te komen van 20% in 2020 ten opzichte van 2013. • Uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021 (vastgesteld door het college in juli 2017) 	
Financiële consequenties beleidskader	
Het uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021 is financieel vertaald in de jaarlijkse exploitatiebudgetten voor onderhoud en vervanging van de openbare verlichting. Binnen dit budget zijn de gewenste vervangingen uitgevoerd en de stijging van de energielasten opgevangen.	
Stand van zaken	
Uitvoering verloopt conform Uitvoerings- en beheerplan openbare verlichting periode 2017-2021.	

Kapitaalgoed	Verkeerstechnische installaties
Areaal	<ul style="list-style-type: none"> • 47 parkeerautomaten in functie in de openbare ruimte; 3 automaten op voorraad op de gemeentewerf • 24 Verkeersregelinstallaties in eigendom en beheer van de gemeente • 3 VRI's in beheer van de provincie waaraan de gemeente een financiële bijdrage levert voor verbruiks-en onderhoudskosten • 5 geregelde oversteekplaatsen (GOP) in 2019 toename van 1 (locatie Heistraat).

	<ul style="list-style-type: none"> • LED lights/ dynamische markering bij 2 fietsoversteken en 1 rotonde • 14 Dynamische Route Informatie Displays (DRIS) bij de bushaltes • 3 Dynamische Route Informatie Displays t.b.v. routewijzing als de sluizen open staan.. • 1 Dynamisch parkeerverwijssysteem met 10 dynamische displays
Begroting onderhoud 2020	€ 289.959
Werkelijke kosten 2020	€ 356.829
Doelstelling	
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van verkeerstechnische installaties voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.	
Beleidskader	
<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersregelinstanties: Mobiliteitsnota 2007-2015, Sturingsstrategie Oosterhout. • Openbaar vervoer: Kwaliteitsslag openbaar vervoer (Provinciaal beleid) • Parkeerverordening en bijbehorende aanwijzingsbesluiten 2018 	
Financiële consequenties beleidskader	
<p>Het budget beleid verkeer en maatregelen is in 2020 structureel verlaagd met € 23.000. Het plan was om de verkeersonderzoeken die voorheen door externe bureaus werden uitgevoerd voortaan uit te voeren door eigen personeel. Door het hoge aantal Oosterhoutse initiatieven en de minimale personele bezetting binnen het team Buiten Beleid op het gebied van verkeer bleek deze bezuiniging niet reëel.</p> <p>Om invulling te geven aan de ombuiging van € 300.000 op parkeren, is in 2020 een aantal ombuigingsmaatregelen uitgewerkt en daarover is besluitvorming geweest. De uitwerking is met name gericht op het beheer van de fietsenstalling, het terugbrengen van het aantal parkeerautomaten, digitalisering van parkeervergunningen- en producten, verlagen kosten parkeerhandhaving, fiscaliseringsmogelijkheden en het in rekening brengen van parkeeronthefingen. In 2020 zijn hierop ook de verordeningen aangepast en is een enkele ombuigingsmaatregel reeds geïmplementeerd. Bijvoorbeeld het verwijderen van parkeerautomaten, overeengekomen huurverlaging voor de fietsenstalling Arendshof en het doorbelasten van werkzaamheden door MidZuid die geen betrekking hadden op het beheer van de fietsenstallingen.</p>	
Stand van zaken t.o.v. doelstelling	
<p>De ombuigingsmaatregelen op parkeren zijn uitgewerkt en geïmplementeerd.</p> <p>In 2020 zijn kosten gemaakt voor uitvoeren tracéstudie fietsroute Oosterhout (fietspad Hooipolder) naar aanleiding van raadvragen doortrekken Statendamweg naar Geertruidenberg (Hooipolder) en voor het uitvoeren van haalbaarheidsstudie fietsbrug Zwaikom-Vrachelen. Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden bij de verkeersdeskundigen is extern personeel ingehuurd. Deze kosten zijn gedekt uit het PBS budget.</p>	

Kapitaalgoed	Civieltechnische kunstwerken
Areaal	3 tunnels 8 bruggen 2 viaducten 3 geluidschermen 39 kleine bruggen
Begroting onderhoud 2020	€ 73.500
Werkelijke kosten 2020	€ 46.477

Doelstelling
Een duurzame ontwikkeling en instandhouding van civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen.
Beleidskader
Op basis van inspectieresultaten worden de onderhoudsmaatregelen in volgorde van urgentie uitgevoerd.
Financiële consequenties beleidskader
In 2019 zijn de inspecties aan de bruggen uitgevoerd. Naar aanleiding van deze inspecties moesten drie bruggen worden vervangen/onderhouden in 2020. De werkzaamheden zijn binnen het geautoriseerde budget uitgevoerd.
Stand van zaken t.o.v. doelstelling
Onderhoud vindt plaats conform de meerjarenplanning 2019-2023.

Kapitaalgoed	Gebouwen
Areaal	200 vastgoedobjecten ¹
Begroting onderhoud 2020	€ 1.712.531 *
Werkelijke kosten 2020	€ 1.418.246
	* inclusief de accommodaties Floralia Park, binnensportaccommodaties, Warande, busstation Leijshoek en de parkeergarage
Doelstelling	
	Het beheren en onderhouden van accommodaties gemeentelijk vastgoed
Beleidskader	
	Binnen het cluster Vastgoed wordt invulling gegeven aan het onderhoud, beheer & exploitatie en (her)ontwikkeling van de bestaande maatschappelijke vastgoedportefeuille.
Financiële consequenties beleidskader	
	De gebouwen zijn zowel op bouwkundig als installatietechnisch gebied onderhouden op basis van meerjaren onderhoudsplanningen. Hieronder vallen ook vervangingen en renovatie van gebouwonderdelen en/of installatiecomponenten. Kunstwerken zijn op basis van schouwingen onderhouden. Ten aanzien van de baten heeft het college in 2020 besloten tot gedeeltelijke kwijtschelding van huur van een aantal panden vanwege Corona. Vanuit het Rijk is hiervoor deels compensatie ontvangen.
Stand van zaken t.o.v. doelstelling	
	Gemeente Oosterhout heeft een aantal panden in bezit waarover onzekerheid bestaat over de toekomstige exploitatie. Dit wordt deels veroorzaakt door actuele leegstand en deels door geplande ontwikkelingen waarover nog geen besluit is genomen. Vanwege deze onzekerheden over het voortbestaan van deze gebouwen is (logischerwijs) de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden op het minimumniveau van instandhouding gezet. Dit houdt in dat enkel wettelijk verplichte periode keuringen (o.a. aan installaties) worden verricht en onderhoud enkel op basis van klachten plaats vindt. Er zijn derhalve geen grote onderhouds- of vervangingsinvesteringen uitgevoerd zoals deze volgens de meer jaren onderhoudsplanning uitgevoerd zouden moeten worden. Voorbeelden hiervan zijn de sporthallen Oosterheide (Op basis van de beschikbare ambtelijke capaciteit en de financiële onduidelijkheid in relatie tot de coronacrisis is voorgesteld om dit aanvullend onderzoek door te schuiven naar de volgende bestuursperiode. Hierdoor blijft het besluit van oktober 2019 in stand en door te gaan met de huidige sporthal met alleen de hoogst

¹ Het hier genoemde areaal en de onderhoudsbegroting hebben betrekking op de panden die onder de centrale budgetten vallen. Dit betreft zo'n 200 objecten met een verzekerde waarde van 300 miljoen euro. De gebouwen van buitensport, grondexploitatie, onderwijs en asielwoningen zijn separaat begroot op betreffende programma's, zo'n 112 objecten.

noodzakelijke onderhoud), Arkendonk (het college heeft eind 2020 besloten onderzoek te doen naar de (financiële) haalbaarheid van een volledige herinrichting) en de Pannehoef (in 2020 is het onderzoek naar de haalbaarheid van een broedplaats voor (amateur)podiumkunst/Cultuurplaats afgerond. Uit dit uitgevoerde onderzoek komt naar voren dat een Cultuurplaats op deze plek kansrijk is, maar geen volledige vervanging zal zijn voor de functie die de Pannehoef op dit moment vervult. Bedoeling was om in 2020 al te starten met de placemaking Cultuurplaats, maar vanwege de coronapandemie is dit uitgesteld naar 2021).

De gemeenteraad heeft in maart 2020 besloten op basis van de evaluatie de huurovereenkomst met het speelgoedmuseum te verlengen voor 10 jaar.

Voor alle drie de activiteitencentra geldt dat deze momenteel onderdeel uit maken van herontwikkelingsvisies, waarbij met name voor Bunthoef in samenwerking met Thuisvester de mogelijkheden voor een nieuw te ontwikkelen activiteitencentrum worden onderzocht onder een te ontwikkelen appartementen complex. AC De Slotjes maakt onderdeel uit van de toekomstvisie Slotjesveld en AC Dommelbergen, maakt onderdeel uit van de toekomstvisie Arkendonk.

Voor het pand Zandheuvel 49 is in 2020 het verkoopproces in gang gezet.

5.4 Treasury (financiering)

De uitgaven en de inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. De gemeente leent soms geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen.

De gemeente Oosterhout hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentelasten en rentebaten worden verzameld en daarna toegekend aan de gemeentelijke producten op basis van een zogenoemde omslagrente. In de begroting 2020 is gerekend met een **omslagrente** van 1,3%. Alle geldstromen van de gemeente lopen via de centrale treasuryfunctie. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de gemeentelijke rentelasten zo laag mogelijk blijven.

Rentebeeld 2020

De rentepercentages voor kortlopende leningen en langlopende leningen blijven erg laag. De percentages voor zowel langlopende als kortlopende leningen zijn zelfs nog gedaald ten opzichte van 2019. Ook afgelopen jaar hebben we weer kunnen profiteren van een uitzonderlijk gunstig rentepercentage bij het afsluiten van nieuwe langlopende leningen. Kortlopende leningen hebben we in 2020 steeds tegen een negatieve rente af kunnen sluiten. Het aangaan van zo'n kortlopende lening levert ons rente-inkomsten op.

Looptijd:	1 januari 2020	1 juni 2020	31 december 2020
één maand	-/- 0,4 %	-/- 0,4 %	-/- 0,5 %
drie maanden	-/- 0,3 %	-/- 0,3 %	-/- 0,5 %
zes maanden	-/- 0,3 %	-/-0,1%	-/- 0,5 %

Looptijd:	1 januari 2020	1 juni 2020	31 december 2020
vijf jaar	-/- 0,2 %	0,1 %	-/- 0,2 %
tien jaar	0,3 %	0,3 %	0,0 %
vijftien jaar	0,6 %	0,4 %	0,1 %

De hierboven genoemde percentage zijn advies percentages. In 2020 waren de rentepercentages voor kortlopende leningen het gehele jaar negatief. Voor kortlopende kasgeldleningen geldt dit al meerdere jaren. Ook leningen met een langere looptijd kunnen tegenwoordig met een negatieve rentepercentage worden afgesloten.

Rentetoerekening en -resultaat

In de paragraaf financiering (treasury) dient inzicht gegeven te worden in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door onderstaand schema in de begroting en de rekening op te nemen wordt invulling gegeven aan dit inzicht.

	Renteschema	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.562.796	1.160.196
b.	Externe rentebaten	-549.834	-577.234
	<i>Totaal door te rekenen externe rente</i>	<i>1.012.961</i>	<i>582.962</i>
c.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-116.850	-102.925
	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-	-
	<i>Saldo door te rekenen rente</i>	<i>896.111</i>	<i>480.037</i>
d1.	Rente over eigen vermogen	1.970.523	2.111.532
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-
	De aan taakvelden toe te rekenen rente	2.866.634	2.591.569
e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.754.205	2.498.961
f.	Renteresultaat	-112.429	92.607
	Rekenrente	1,30%	1,32%

De rentelasten voor 2020 waren (voor de korte en de lange financiering) begroot op € 1,6 miljoen. De gerealiseerde rentelast bedraagt € 1,2 miljoen. Een voordeel van € 0,4 miljoen.

Financieringsrisico's

Bij het risicobeheer op de gemeentelijke financiering wordt onderscheid gemaakt in kortlopende financiering en langlopende financiering. Kortlopende financiering (ook wel vlottende schuld genoemd) heeft betrekking op leningen met een looptijd korter dan één jaar. Leningen met een looptijd van langer dan één jaar vallen onder de langlopende financiering.

Renterisico's op korte financiering (kasgeldlimiet)

Het renterisico op kortlopende financiering wordt beperkt door de kasgeldlimiet. De totale omvang van de kortlopende schuld mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bedragen. De kasgeldlimiet voor Oosterhout bedroeg voor 2020 €13,7 miljoen (8,5% van € 160,8 miljoen).

Gemiddeld per kwartaal mag de gemeente geen grotere (kortlopende) schuld hebben dan deze kasgeldlimiet. In onderstaand overzicht wordt de stand van de korte schuld weergegeven ten opzichte van de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet 2020	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1. Vlottende schuld	13,3	3,3	-	5,0
2. Vlottende middelen	7,5	13,2	14,0	10,1
3. Netto vlottende schuld (1-2)	5,8	-/- 9,9	-/- 14,0	-/-5,1
4. Kasgeldlimiet	13,6	13,6	13,6	13,6
5. Onder- of overschrijding	-/- 7,8	-/- 22,5	-/- 27,6	-/- 18,7

Artikel 4.2 van de wet Fido schrijft voor dat bij het derde achtereenvolgende kwartaal overschrijding van de kasgeldlimiet de toezichthouder op de hoogte wordt gesteld. De gemeente Oosterhout voldoet hieraan.

Renterisico's op lange financiering (renterisiconorm)

De maximale toegestane omvang van langlopende financiering is gekoppeld aan de renterisiconorm. De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijzigingen. De renterisiconorm bevordert de spreiding van de afloop van aangegane leningen en daarmee de renterisico's over de jaren. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. Voor 2020 bedroeg de renterisiconorm voor Oosterhout € 32,2 miljoen.

Renterisiconorm	JR 2019	BEGR 2020	JR 2020	BEGR 2021
1. Begrotingstotaal	158	161	161	160
2. Percentage	20%	20%	20%	20%
3. Renterisiconorm (1*2)/100	31,7	32,2	32,2	32,0
4. Renteherziening	-	-	-	8,7%
5. Aflossingen	21,4	15,4	15,4	9,0
6. Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (4+5)	21,4	15,4	15,4	17,7
7. Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	10,3	16,8	16,8	14,3

Lening portefeuille

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de aangetrokken lange financieringen.

Leningportefeuille	2019	2020	2021
Saldo 1 januari	72,4	76,0	70,6
-/- aflossingen	21,4	15,4	9,4
+/+ nieuwe leningen	25,0	10,0	31,0
Saldo 31 december	76,0	70,6	92,2

Gedurende 2020 is het totaal aan langlopende leningen afgenomen. Vanwege de aankoop van Arendshof2 eind 2020 zijn er begin 2021 wel nieuwe langlopende leningen afgesloten. Mede hierdoor en door een te verwachten inhaalslag betreft uitgestelde uitgaven uit 2020 zal het totaal aan leningen in 2021 zeker toenemen.

Verantwoord schuldenniveau

Om te sturen op een verantwoord schuldenniveau kan het kengetal schuldratio gehanteerd worden. Dit kengetal geeft de netto schuld weer als aandeel van de exploitatie. Bij het bepalen van de exploitatie zijn de baten exclusief de inzet van reserves het uitgangspunt. Een schuldratio kleiner dan 100% is wenselijk.

Schuldratio • * € 1 miljoen	JR 2019	Begr 2020	JR 2020	Begr 2021
A. Vaste schulden	76,0	75,4	70,7	86,0
B. Vlottende schulden	16,0	8,5	26,9	8,5
C. Overlopende passiva	9,0	12,0	13,0	12,0
D. Financiële vaste activa	18,5	18,1	20,5	12,6
D. Financiële vaste activa m.u.v. kapitaalverstrekkingen	18,2	17,7	18,0	12,3
E. Kortlopende uitzettingen	12,4	8,0	12,7	8,0
F. Liquide middelen	0,4	0,5	1,2	0,5
G. Overlopende activa	12,3	11,0	14,5	11,0
H. Saldo baten	157,4	159,5	172,0	157,5
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%	36,5%	36,6%	35,9%	47,2%
Netto schuldquote Gecorrigeerd voor kapitaalverstrekkingen	36,7%	36,8%	37,3%	47,4%

Hieruit blijkt dat de netto schuldquote van de gemeente Oosterhout in het jaar 2020 iets lager is geworden. Hoewel de langlopende leningen eind 2020 lager waren, valt voornamelijk te toename in kortlopende leningen op.

Solvabiliteitsratio

Een ander verplicht kengetal betreft de solvabiliteitsratio. Dit kengetal geeft de mate aan waarin het bezit van de gemeente gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven wanneer deze ratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld. Lager dan 20% is onvoldoende.

Solvabiliteitsratio * € 1 miljoen	JR 2019	Begr 2020	JR 2020	Begr 2021
A. Eigen vermogen	146.936	142.407	154.975	136.864
B. Passiva (balanstotaal)	250.716	242.664	270.790	243.364
Solvabiliteitsratio (A/B)*100%	58,6%	58,7%	57,2%	56,2%

Kredietrisico's

De gemeente heeft in het verleden leningen en garanties aan derden verstrekt.

Verstreckte leningen

Begin 2020 was er voor € 18,2 miljoen aan leningen verstrekt. In 2020 is dit nagenoeg gelijk gebleven. Het saldo aan verstrekte leningen woningbouwcorporaties is gedaald en het totaal aan verstrekte startersleningen en duurzaamheidsleningen is gestegen.

Verstreckte geldleningen	Stand per 1-1-2020	Mutatie 2020	Stand per 31-12-2020
Woningbouwcorporaties	15.044	-365	14.679
Overige langlopende leningen	3.091	225	3.316
1/3 regelingen	6	-3	3
Overig	20	0	20

Gegarandeerde leningen

De gemeente heeft in het verleden – onder voorwaarden – geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van woningen door particulieren. De leningen van woningcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en andere gemeenten zit Oosterhout in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als de genoemde waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dit nog niet voorgekomen. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de toelichting op de balans.

Schatkistbankieren

Wanneer de gemeente een (tijdelijk) overschot heeft aan liquide middelen is zij verplicht deze tegoeden te storten op een rekening bij de Nederlandse schatkist. In 2020 is er regelmatig sprake geweest van een overschot aan liquide middelen. Het saldo bij de Nederlandse schatkist per 31 december 2020 bedroeg € 3,0 miljoen

5.5 Bedrijfsvoering

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is bepaald dat in de begroting paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen worden vastgesteld voor beheersmatige aspecten. Doel van de paragraaf is dat informatie die anders versnipperd in de begroting is opgenomen op één plek gebundeld staat. Hierdoor krijgt de raad voldoende inzicht in de betreffende onderwerpen.

Personeel & Organisatie

Wat willen we bereiken:

We willen dat onze medewerkers betrokken zijn bij onze stad en met trots voor deze stad werken, zij zijn hierbij dienstverlenend en resultaatgericht. Zij voelen zich verantwoordelijk voor hun werk en zijn hierop aanspreekbaar. De stad Oosterhout en haar burgers staat in hun werken voor de gemeente centraal.

Hierbij is het belangrijk te beschikken over een personeelsbestand dat zowel kwantitatief als kwalitatief op orde is. Een personeelsbestand waarmee we de wettelijke taken en ambities van de organisatie kunnen realiseren.

En minstens zo belangrijk: tevreden medewerkers die blij zijn met hun baan bij de gemeente Oosterhout en met plezier naar het werk komen.

Wat hebben we ervoor gedaan:

De effectuering en de implementatie van de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) en de Wab (Wet arbeidsmarkt in balans) zijn in 2020 in de praktijk verlopen zoals verwacht bij de begroting. Vanaf 1 januari 2020 geldt voor ambtenaren het arbeidsrecht in plaats van het ambtenarenrecht. Het betreft juridische aspecten van het werken. De werkzaamheden zelf, salaris en pensioenopbouw zijn ongewijzigd gebleven. Er waren hiervoor geen bijzondere extra kosten benodigd.

Kengetallen

Omschrijving	Realisatie 2019	Prognose 2020	Realisatie 2020
Ziekteverzuimpercentage Oosterhout	4,78%	5,8%	5,9%
Ziekteverzuimpercentage landelijk	5,5%		n.b.

Overhead

Als gevolg van de vernieuwing van het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) is in de meerjarenbegroting 2017-2020, en dus ook vanaf de jaarrekening 2017, voor het eerst een overzicht Overhead opgenomen. Het doel is om de overhead bij gemeenten beter inzichtelijk te maken. Het nieuwe BBV schrijft voor dat gemeenten met ingang van de begroting 2017 de overhead niet langer meer mogen toerekenen aan de afzonderlijke programma's. Met dit overzicht wordt de omvang en samenstelling van de overhead van de gemeente Oosterhout inzichtelijk gemaakt. Hiermee wordt de raad inzicht geboden in de omvang en aard van de totale apparaatslasten van de gemeente Oosterhout.

Overhead kosten bestaan uit kosten die gemaakt worden om de gehele organisatie te laten functioneren. In het algemeen worden hieronder verstaan de kosten die gemaakt worden voor ondersteunende activiteiten die niet direct toe te rekenen zijn aan producten. Uiteraard leveren deze activiteiten wel een bijdrage aan alle producten.

Het begrip overhead

Het BBV schrijft voor dat de definitie van overhead uit Vensters voor bedrijfsvoering moet worden gebruikt. Deze definitie luidt: overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van het primaire proces. Overhead bestaat uit:

- Leidinggevenden primair proces (projectleiding valt hier buiten);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de (eigen) gemeentelijke organisatie;
- Personeel en Organisatie;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Communicatie (interne en externe communicatie, uitgezonderd klantcommunicatie);
- Juridische zaken;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT);
- Facilitaire zaken en Huisvesting;
- DIV;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Managementondersteuning primair proces.

Voor de toerekening van overhead (waar toegestaan) wordt dezelfde systematiek gehanteerd als voorgaande jaren. De overheadkosten worden verdeeld op basis van een percentage. Dit percentage wordt berekend op door de overheadkosten te delen door de totale personele kosten (apparaatskosten + inhuur derden).

In de onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de verschillende kosten die tot de overhead gerekend worden.

Bedragen x € 1.000 - = voordeel

Kostensoort	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Resultaat op overhead
Bestuur, Control & Advies	2.866	2.469	-397
Directie en management	2.488	2.309	-179
Automatisering	4.400	4.088	-312
Bestuurs- en managementondersteuning	1.648	1.775	127
Financiële ondersteuning & uitvoering	836	836	-
Personeel en organisatie	1.253	1.195	-58
Statistiek	27	30	3
Telefonie	186	164	-22
Afdelingskosten	1.090	2.087	997
Staf Ondersteuning	744	509	-235
Accommodatiebeheer	1.966	1.844	-122
DIV	1.087	778	-309
Facility Management	858	865	7
Inkoop	283	277	-6
Tractie	-	-	-
Consolidatie Equalit*	-	-945	-945
Saldo kostenplaatsen	162	-86	-248
Subtotaal	19.894	18.195	-1.699
Doorberekende concernoverhead GREX	-317	-333	-16
Concernoverhead	19.577	17.862	-1.715

*De begroting van Equalit wordt kostenneutraal in de begroting van de gemeente Oosterhout opgenomen, bij de jaarrekening is het voordelige resultaat van Equalit gestort in de bestemmingsreserve.

Zoals reeds eerder toegelicht is het in de begroting alleen toegestaan om de overhead direct door te rekenen aan de grondexploitaties. Voor een aantal andere producten zal de overhead alleen extracomptabel worden toegerekend om de integrale kostprijs te bepalen.

5.6 Informatiebeveiliging & privacy

Informatieveiligheid

Als gemeente hebben we de wettelijke taak om een groot aantal diensten te leveren aan inwoners en bedrijven. Diensten die, waar mogelijk, steeds meer digitaal afgehandeld worden. Juiste, volledige en beschikbare informatie vormt een belangrijke randvoorwaarde van deze dienstverlening. Informatiebeveiliging is essentieel voor de beschikbaarheid en integriteit van deze gegevens en de systemen waarmee het werk wordt uitgevoerd. Naast beschikbaarheid en integriteit speelt ook de vertrouwelijkheid van gegevens een rol. Persoonlijke gegevens van inwoners over werk, inkomen, zorg en welzijn mogen niet zomaar op straat komen te liggen.

Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van toepassing. De BIO is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Waar voorheen iedere overheidslaag zijn eigen normenkader had, is er vanaf 1 januari 2020 één BIO voor de gehele overheid. Om aan de BIO te voldoen zijn in 2020 beleidstukken waar nodig opgesteld of aangepast.

Daarnaast is er in het derde kwartaal van 2020, op basis van de BIO, een GAP-analyse gemaakt. Een GAP-analyse is een methode om een vergelijking te maken tussen een bestaande en een gewenste situatie. Voor de bevindingen die voortgekomen zijn uit deze analyse zijn de risico's bepaald en geprioriteerd. De maatregelen om de risico's te beperken zijn opgenomen in het jaarplan informatiebeveiliging 2021.

Het inzichtelijk maken en classificeren van alle aanwezige applicaties binnen de gemeente is een van de eerste acties die uitgevoerd is. Andere onderwerpen die in 2020 opgepakt zijn, is het borgen van de continuïteit van de dienstverlening en logische toegangsbeveiliging. Bewustwording omtrent informatiebeveiliging heeft in 2020 veel aandacht gehad omdat we sinds maart 2020 voornamelijk thuiswerken. De mens is namelijk de cruciale schakel in de informatiebeveiliging, zonder bewuste medewerkers zijn genomen maatregelen beperkt effectief.

Privacy

Binnen de gemeente verzamelen en gebruiken we veel persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens zijn onder meer nodig om de gemeentelijke taken uit te kunnen voeren. De AVG verplicht ons een aantal maatregelen te treffen ter bescherming van deze persoonsgegevens.

In 2018, het jaar van de inwerkingtreding van de AVG lag de focus voornamelijk op het goed wegzetten van de privacy governance binnen de organisatie. De aangewezen privacybeheerders (pb-ers) zijn opgeleid en we zijn gestart met het uitvoeren van de DPIA's op de bestaande processen waarbij persoonsgegevens verwerkt worden. Het jaar 2019 was er op gericht om meer 'privacy bewustzijn' te creëren. Zo zijn er verschillende bewustzijn campagnes georganiseerd en hebben alle medewerkers een e-learning privacy gevolgd. Daarnaast is in 2019 een nauwe samenwerking met informatiebeveiliging opgezet. Binnen beide thema's zit een duidelijke overlap met onderwerpen, ook al worden die op hun eigen manier door de thema's belicht. Inmiddels ligt er een integraal beleid voor privacy en informatiebeveiliging, het beveiligingsbeleid 2019-2022, dat wordt opgevolgd.

Het domein privacy kent verschillende continue activiteiten zoals: Het bijhouden van het verwerkingsregister, de verwerkersovereenkomsten, de privacy verklaringen c.q. privacy protocollen en incidenten. Daarnaast is het uitvoeren van DPIA's (bij nieuwe projecten of bij wijzigingen in een proces of applicatie) en privacy bewustzijn creëren, core business als het gaat om privacy. Deze activiteiten hebben als voornaamste doel om de privacy van de inwoners en andere betrokkenen te kunnen waarborgen. Deze acties zijn nodig om op een aantoonbare wijze naleving van de privacywetgeving te borgen binnen de gemeente Oosterhout. In 2020 lag de focus op inbedding van

privacy by design en default bij de afdelingen, het controleren op uitvoering van de verwerkersovereenkomsten en de taken van de privacybeheerders beter uiteenzetten.

Na drie jaar AVG hebben we het borgen van de privacywetgeving binnen de gemeente geëvalueerd. Ondanks dat we al grote stappen hebben gezet om een goede privacy governance weg te zetten moeten we onderkennen dat het domein privacy complexe en omvangrijker is, dan initieel bedacht. Om er voor te zorgen dat we geen onnodige risico's lopen op het onrechtmatig verwerken van persoonsgegevens word in 2021 hard ingezet op het verrichten van de DPIA's op het bestaande register van verwerkingen en het goed uiteenzetten hoeveel tijd een team beschikbaar moet stellen voor privacy taken. Daarnaast zijn er nieuwe pb-ers aangewezen en opgeleid. Ook word de privacy organisatie uitgebreid met een privacy officer (PO). De PO neemt privacy taken uit handen van de teams en zorgt met zijn coördinerende operationele rol voor een goede taakverdeling tussen de operatonele taken van de pb-ers en PO, en de controlerende en adviserende taken van de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

5.7 Verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Oosterhout participeert in verschillende verbonden partijen. Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en/of waarin zij een financieel belang heeft. Het uitgangspunt hierbij is dat de samenwerking moet resulteren in het opstellen en/of uitvoeren van beleid wat voor een individuele gemeente als de gemeente Oosterhout niet zelfstandig mogelijk is (vanwege financiële overwegingen, het borgen van een kwaliteitsniveau, het ontbreken van specifieke expertise, etc.). Hier staat tegenover dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich brengen. Over het algemeen betreft het hier financiële en/of bestuurlijk/politieke risico's.

Kerncijfers

In een samenvattend overzicht staan de bijdragen aan de samenwerkingsverbanden in de vorm van een privaatrechtelijke rechtspersoon en verbonden partijen weergegeven, zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke opbrengsten worden verkregen uit de deelnemingen (gemeente als aandeelhouder) en wat de jaarlijkse bijdragen zijn voor taken die door de verbonden partijen worden uitgevoerd (mede) namens de gemeente Oosterhout.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

NAAM	OPENBAAR BELANG	Wijziging belang in begrotingsjaar	EIGEN VERMOGEN		VREEMD VERMOGEN		RESULTAAT 2020
			01-01-20	31-12-2020	01-01-20	31-12-20	
Bank Nederlandse Gemeenten	de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	n.v.t.	4.887 mln	5.097 mln	144.802 mln	155.262 mln	221 mln
NAAM	OPENBAAR BELANG	Wijziging belang in begrotingsjaar	EIGEN VERMOGEN		VREEMD VERMOGEN		RESULTAAT 2019 (*1.000)
			01-01-19 (*1.000)	31-12-2019	01-01-19 (*1.000)	31-12-19	
Brabantwater NV	Aanvankelijk telde Nederland zo'n 220 drinkwaterbedrijven. In de jaren daarna fuseerden deze tot de huidige tien, waarvan Brabantwater er één is. Brabantwater bestaat in haar huidige vorm sinds 2002 en	n.v.t.	635.876	665.384	300.543	303.076	29.508

	richt zich op het maken van drinkwater.						
--	---	--	--	--	--	--	--

De BNG heeft op 17 maart 2020 haar jaarcijfers over 2019 gepubliceerd. De bank is een structuurvennootschap. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. Oosterhout bezit in totaal 35.100 aandelen. De nettowinst bedraagt EUR 221 miljoen, ondanks de zeer lage rentetarieven. BNG Bank stelt voor om EUR 101 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de banken aanbevolen om tot 30 september 2021 af te zien van dividenden of deze te beperken.

De cijfers van Brabant Water over het jaar 2020 zullen pas in juni 2021 bekend gemaakt worden. Bovenstaand overzicht is derhalve gebaseerd op 2019. Het bedrijf heeft een nettowinst over 2019 gerealiseerd van € 29,5 mln. Het eigen vermogen is daardoor tijdens het boekjaar 2019 gestegen van € 636 miljoen naar € 665 miljoen per 31 december 2019.

Het beleid van onze gemeente is erop gericht om tot een dividenduitkering bij Brabant Water te komen.

Gemeenschappelijke regelingen

GEMEENSCHAP- PELIJKE REGLINGEN	BIJDRAGE aan GR opgenomen in de BEGROTING 2020		BETAALDE BIJDRAGE aan GR JAARREKENING 2020 (excl. afrekeningen en btw correcties)	
GR Regio West- Brabant	Apparaatskosten € 366.319	Programmakosten € 1.035.741	Apparaatskosten € 213.238	Programmakosten € 1.027.375
<i>Apparaatskosten</i>	€ 366.319	-	€ 213.238	€ -
<i>Kleinschalig Collectief Vervoer</i>	-	€ 904.000	-	€ 895.500
<i>Regiofondos O&O</i>		€ 35.846		€ 35.845
<i>Sociaal Economische Zaken</i>		€ 24.636	-	€ 24.771
<i>Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen</i>	-	€ 30.690	-	€ 30.690
<i>Mobiliteitscentrum</i>	-	€ 40.569	-	€ 40.569
GR Regionale Ambulance voorziening Brabant Midden West Noord		€ 0		€ 0
GR Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GROGZ)		€ 1.846.220		€ 1.846.220
GR Midzuid (voormalige WAVA/GO)		€ 837.373		€ 847.609
GR Veiligheidsregio Midden en West- Brabant		€ 3.138.172		€ 3.138.172
GR Regionaal		€ 190.550		€ 190.550

Bureau Leerplicht		
GR Omgevingsdienst Midden en West-Brabant	€ 930.984	€ 930.984
GR Nazorg gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	€ 79.349	€ 79.349
Belastingsamenwerking West-Brabant	€ 1.072.584	€ 1.166.400 (excl. BTW)

(Bedragen x € 1.000)

NAAM	OPENBAAR BELANG	Wijziging belang verbond en partij in begrotingsjaar	EIGEN VERMOGEN		VREEMD VERMOGEN		RESULTAAT 2020
			01-01-20	31-12-2020	01-01-20	31-12-20	
Regio West Brabant te Etten-Leur	Bijdrage leveren bij boven-gemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken	n.v.t.	€ 1.110	€ 1.240	€ 6.332	€ 8.909	€ 423
Regionale Ambulance voorziening Brabant Midden West Noord te Tilburg	Het verlenen of doen van ambulancezorg	n.v.t.	€ 13.670	€ 13.738	€ 25.506	€ 25.744	€ 173
Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GROGZ) te Breda	Samenwerking op het gebied van openbare en preventieve gezondheidszorg	n.v.t.	€ 4.712	€ 5.717	€ 10.978	€ 21.827	€ 797
Werkvoorzieningschap MidZuid te Oosterhout	Op doelmatige wijze behartigen van gesubsidieerde arbeid en arbeidsintegratie	n.v.t.	€ 1.655	€ 3.030	€ 7.763	€ 6.464	€ 1.648
Veiligheidsregio Midden - en West Brabant te Tilburg	Vergroten fysieke veiligheid en verbeteren kwaliteit rampenbestrijding / crisisbeheersing	n.v.t.	€ 19.531	€ 18.832	€ 40.519	€ 43.130	€ 3.300
Regionaal Bureau Leerplicht	Handhaven leerplicht	n.v.t.	€ -43	€ 131	€ 1.347	€ 525	€ 131

Omgevingsdienst Midden en West Brabant	Regionale uitvoering van VTH-taken	n.v.t.	€ 2.609	€ 2.385	€ 6.489	€ 5.805	€ 542
GR Nazorg gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	Betreft de afgeslankte vorm van de GR Milieu Afval regio Breda	n.v.t.	€ 1.227	€ 1.083	€ 25.888	€ 26.263	-€143
Belasting-samenwerking West-Brabant (BWB) te Etten-Leur	Kwalitatief goede en bedrijfszekere WOZ-administratie en aanslagoplegging aan burgers en bedrijven	n.v.t.	€ -424	€ 560	€ 4.550	€ 2.930	€ 560

De (financiële) ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden rondom de gemeenschappelijke regelingen zijn toegelicht bij de programma's (hoofdstuk 4 Programmaverantwoording).

5.8 Grondbeleid

Algemeen

Grond vormt de basis voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en geeft zeggenschap.

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren.

Samengevat zijn de doelen van het gemeentelijk grondbeleid de volgende:

- het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, de zeggenschap van de burgers en de marktwerking op de grondmarkt;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten van gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en de gemeente;
- het genereren van inkomsten ten algemeen nut.

De gemeenteraad heeft bij besluit van 26 maart 2013 de Nota Grondbeleid 2013-2017 vastgesteld. De nota is kaderstellend. Dat wil zeggen, zij geeft de uitgangspunten voor het te voeren grondbeleid weer. Tevens biedt zij structuur bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen. Eind 2018 zal er een nieuwe Nota Grondbeleid ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2021 zal er een nieuwe Nota Grondbeleid aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Belangrijke punten uit de vigerende Nota Grondbeleid zijn:

- ❑ **Maatwerk;** per project of plan zal bekeken worden welke vorm van grondbeleid het meest passend of gewenst is. Voor de reeds lopende projecten blijft de gemeente actief grondbeleid voeren, bij nieuwe projecten wordt in beginsel faciliterend grondbeleid gehanteerd.
- ❑ Bij actief grondbeleid wordt er een verwervingsstrategie vastgesteld. Uitgangspunt is dat de gemeente altijd zal trachten om minnelijke overeenstemming te bereiken met als ultimium remedium een onteigening.
- ❑ De gemeente stelt zich terughoudend op ten aanzien van strategische en anticiperende grondverwerving vanwege de grote financiële risico's die de gemeente daarbij kan lopen.
- ❑ Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente haar kosten. Het heeft de voorkeur om een anterieure overeenkomst met de grondeigenaar te sluiten. Indien er geen zicht is op anterieur contracteren stelt de gemeente gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vast.
- ❑ De gemeente continueert het beleid van aanbesteden van een locatie, waarbij door marktpartijen een bod gedaan wordt op de grond en eventueel de aanleg van het openbaar gebied. Hierbij worden kwaliteit en duurzaamheid als subgunningscriteria opgenomen waarbij gegund wordt op basis van economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).
- ❑ Indien er geen aanbesteding plaatsvindt dan zal de verkoopprijs van gronden welke verkocht worden aan een onderneming door middel van taxatie worden bepaald.
- ❑ In geval van projectbouw hanteert de gemeente het grondquote- systeem voor de koopsector en huursector bij complex(woning)bouw. De gemeente heeft goede ervaringen met dit systeem en blijft dit hanteren.
- ❑ Het college stelt jaarlijks de gronduitgifteprijs vast, uitgangspunt is dat deze prijzen marktconform zijn.
- ❑ In het kader van het budgetrecht stelt de raad zolang er nog geen grondexploitatie is vastgesteld het krediet beschikbaar voor grondaankopen. Het college is bevoegd tot aankopen passend binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie.

Tevens heeft de gemeente bij besluit van 19 september 2017 de Nota Kostenverhaal 2017-2022 vastgesteld. In deze nota wordt een actueel beeld gegeven van het juridisch kader van

kostenverhaal en de beleidskeuzes die de gemeente Oosterhout daarin maakt. In de nota wordt onder meer uitgelegd wanneer de gemeente kosten verhaalt en op welke wijze zij dat doet.

Financieel beleid

Reserves

De **Algemene Bedrijfsreserve** (ABR) is de belangrijkste gemeentelijke reserve in relatie tot het grondbeleid. Door het instellen van een aparte reserve voor het grondbedrijf worden de financiële resultaten en risico's van het grondbedrijf gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De ABR vormt een buffer voor de financiële risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als onderdeel van het risicomangement wordt een gewenste hoogte voor de ABR bepaald.

Als een gemeentelijke grondexploitatie positief wordt afgesloten, wordt de winst vaak toegevoegd aan de ABR. Als op een gemeentelijke grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening gecreëerd die van de ABR wordt afgeschreven. Bij de opening van de grondexploitatie Zwaaiikom is een voorziening ter hoogte van € 3 miljoen gevormd ten laste van de ABR. Deze is eind 2018 met € 1 miljoen verhoogd naar € 4 miljoen. Ook worden uit de ABR de heffingen voor de vennootschapsbelastingen betaald.

Voor de komende jaren is, door vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2020-2023 (raadsvergadering november 2019) de ABR verlaagd naar maximaal € 12,5 miljoen. Voor het project Zwaaiikom is een voorziening van € 4 miljoen getroffen.

Voor zover het saldo van deze reserve uitstijgt boven het maximum zal het meerdere worden afgestort aan de Vrije reserve. De feitelijke hoogte van deze reserve bedroeg per 31-12-2020 € 9,9 miljoen.

Binnen de grondexploitatie is daarnaast een **reserve infrastructurele werken** opgenomen. Deze reserve is vanaf de jaren 90 gevormd voor de geraamde investeringen voor met name de aanpassingen aan de infrastructuur zoals opgenomen in de structuurvisie Vrachelen. Deze reserve wordt gevoed door bij iedere positieve grondexploitatie een bedrag van € 10 per m² uitgeefbare grond in deze reserve te storten. Afwijking hiervan is alleen mogelijk bij een negatieve exploitatie en separate besluitvorming door de Raad. De stand van deze reserve bedroeg per 31-12-2020 € 6,57 miljoen.

Bij het vaststellen van de nota kostenverhaal zijn er twee nieuw te vormen reserves opgenomen die wettelijk verplicht zijn bij sommige methoden van kostenverhaal.

Deze reserves zijn de **reserve bovenwijkse voorzieningen** en de **reserve bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen**

In de nota kostenverhaal is opgenomen:

De gemeente heeft 3 methoden om haar kosten te verhalen, via:

- 1. Het sluiten van een anterieure overeenkomst;*
- 2. Het verbinden van een financiële voorwaarde aan een omgevingsvergunning, gebaseerd op een exploitatieplan;*
- 3. Het sluiten van een posterieure overeenkomst, gebaseerd op een exploitatieplan.*

Indien er op basis van een anterieure overeenkomst kosten worden verhaald, kunnen deze inkomsten naar de reguliere reserves worden overgeheveld. Indien methode 2 of 3 wordt toegepast kan het zijn dat er later een verrekening moet plaatsvinden, waardoor de ontvangen inkomsten separaat in beeld dienen te zijn. Om die reden kunnen bovengenoemde nieuwe reserves worden ingesteld.

Rentebeleid

Bij de toerekening van de rente maken we onderscheid in de rente die daadwerkelijk wordt toegerekend (nacalculatorisch) en de rente die voorcalculatorisch bij herijkingen (looptijd van soms 8 tot 10 jaar vooruit) wordt toegepast.

Voor 2020 en verder is binnen de functie grondexploitaties afgesproken dat de voorcalculatorische rekenrente 1% bedraagt voor alle prognoses ongeacht de looptijd 1,0%.

De hoogte van de nacalculatorische rente is gebaseerd op de feitelijke rente van het vreemd vermogen binnen de totale financieringsportefeuille. Deze bedroeg in 2020 0,67%.

Grondexploitaties verloop 2020

Algemeen

Onderstaand is een toelichting gegeven op de grondexploitaties. Om de leesbaarheid te vergroten is hier getracht een totaalbeeld te scheppen, dus zowel inhoudelijk als financieel, waarbij naast een toelichting van de kosten en opbrengsten in 2020 een overzicht is opgenomen van de betreffende reserves en voorzieningen en het verwachte verloop (en mogelijke winstnemingen) van de geopende grondexploitaties.

Daarnaast is zoals gebruikelijk in het bijlagenboek van de jaarrekening een overzicht van de gemaakte kosten en opbrengsten per project opgenomen voor de geopende grondexploitaties. Per 31 december 2020 zijn er in totaal 6 complexen waar een exploitatieberekening voor is opgesteld.

Financieel verloop en toelichting 2020

De totale boekwaarde van de gronden in exploitatie (BIE) bedroeg op 31 december 2020 € 14,652 miljoen. Dit is een daling van € 710.000 ten opzichte van 31 december 2019, en procentueel een daling van circa 4,6%. De totale investering in grondexploitaties uitgedrukt in bedrag per inwoner bedraagt circa € 261.

Onderstaand wordt de afname samenvattend toegelicht en vervolgens per post een korte toelichting:

Bedragen * € 1.000

Saldo voorraad (de boekwaarde) per 1 jan 2020		15.362
Verwerving grond		4.360
Bouw- en woonrijp maken		2.095
Planontwikkelingskosten (inclusief promotie en acquisitiekosten)		389
Kapitaallasten		103
Administratiekosten		211
Beheer terreinen		18
Mutatie saldo op basis van structurele kosten		22.538
Winstneming		25
Mutatie reserve infrastructurele werken		0
Storting ontvangsten naar reserve Groenfonds		29
Derhalve in totaal kosten/vermeerderingen		22.592
Verkopen		7.266
Ontvangen huren en inschrijfgelden		13
Overige inkomsten (met name exploitatiebijdragen en rentevergoedingen)		661
Saldo voorraad (de boekwaarde) per 31 december 2020		14.652

Verwerving en sloopkosten grond

De totale kosten voor verwerving van ruim € 4,3 miljoen bestaan grotendeels uit de aankoop van 100.000 m² grond binnen het project Everdenberg-Oost, waar na de oprichting van de CV/BV onder andere de gronden van de ontwikkelaar door de gemeente zijn verworven. Binnen het project Slotjes Midden is conform de samenwerkingsovereenkomst grond geruild, maar hier is voor de fiscale afwikkeling een waarde aan de door de gemeente in eigendom verkregen gronden aan toegekend. Deze waarde van circa € 766.000 is hier opgenomen, maar bij de inkomsten staat daar de waarde van de door de gemeente verkochte gronden tegenover. Ook is de laatst aangekochte stal binnen het project de Contreie gesloopt en omdat hier ook een asbest sanering plaats moest vinden, zijn de totale kosten die hiervoor in 2020 gemaakt zijn € 163.000. Als laatste post is een verwerving binnen het project de Zwaaiikom bij teruglevering aan de ontwikkelaar van het eiland in 2019 administratief niet correct verantwoord waardoor er een kostenpost bij verwerving ontstond. Dit is in 2020 gecorrigeerd, totaal € 81.000.

Bouw- en woonrijp maken (BWRM)

In 2020 hebben de kosten van bouwrijp maken geheel betrekking op de herinrichting of afronding van het openbaar gebied binnen alle projecten:

- In de Contreie is in 2020 met name het woonrijp maken van een aantal deelgebieden afgerond, zoals de Kreeklocatie, de Slot- en Sluis locatie en de Noordwest locatie. Hier zijn mogelijk nog laatste aanpassingen nodig omdat niet alles is afgebouwd, maar deze zijn, voor zover mogelijk, afgerond. In totaal bedroegen de kosten BWRM inclusief voorbereiding en toezicht circa € 874.000.
- In het Santrijngebied is verder gewerkt aan het inrichten van het Santrijnpark, en is de locatie waar de parkappartementen komen verder bouwrijp gemaakt. Na de bouw van de parkappartementen zal het resterend deel van het park en de woonomgeving van de appartementen definitief worden ingericht. Ook de herinrichting van het openbaar gebied bij de nieuwbouw van het Santrijnhof is opgepakt. Dit zal in 2021 worden afgerond. De totale kosten bedroegen circa € 420.000.
- De kosten in Slotjes Midden zijn voor het merendeel kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte van afgebouwde deelplannen. Op de locatie van de gesloopte portiekflats aan de Thorbeckestraat en Wilhelminakanaal Noord zijn voor de zomer 2020 40 huurappartementen opgeleverd. Het openbaar gebied is aansluitend woonrijp gemaakt. Aansluitend zijn in totaal 39 huurwoningen aan de Thorbeckestraat, Loevensteinlaan en Pieter Vreedestraat opgeleverd en deels woonrijp gemaakt.
Voor de realisatie van de deelplannen 4 tot en met 7 is in 2019 het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Hier worden nu kosten gemaakt voor het bouwrijp maken. De totale kosten bedroegen in 2020 € 810.000. Ook zijn voor deze werkzaamheden ambtelijke kosten voor voorbereiding en toezicht opgenomen.
- Het project Zwaaiikom is ook opgestart. De werkzaamheden aan het deelproject De Laverie zijn gestart en gelijktijdig is de Wilhelminakanaal Oost bouwrijp gemaakt. De eerder begrote kosten zijn op basis van nacalculatie verrekend, hetgeen tot een terugontvangst leidde. Daarnaast is er in 2020 vanuit het JOR een bijdrage van bijna € 270.000 overgemaakt naar de grondexploitatie voor het deelproject Koningsdijk, omdat deze kosten in de grondexploitatie niet voorzien waren. Wel voorzien waren de kosten voor de aanpassing van de kade, welke ruim 2 ton bedroegen. Deze drie grote posten gezamenlijk zorgden ervoor dat de kosten bouwrijp maken in 2020 voor dit project negatief zijn.
- Bij de Beneluxweg-Zuid is na verkoop van de laatste kavel in 2019 de locatie in 2020 bouwrijp gemaakt. Deze kosten bedroegen € 53.000. Nadat het pand opgeleverd is

zal dit project afgerond worden met het woonrijp maken van de omgeving. Dit zal in 2021 afgerond zijn.

- Voor het bedrijventerrein Everdenberg-Oost zijn de voorbereidingen voor het bouwrijp maken in volle gang. Om die reden zijn er ook kosten gemaakt voor de ambtelijke voorbereidingskosten hiervan. Dit bedrag is in 2020 in totaal bijna € 80.000.

In totaal is in 2020 aan bouw- en woonrijp maken ruim € 2,094 miljoen uitgegeven.

Planontwikkelingskosten

De totaal benodigde plankosten in 2020 (€ 389.000) zijn voor 41% aan het project Zwaaiikom (€160.000) toe te schrijven, voor 27% aan het project de Contreie (€ 105.000) en voor 24% aan het project Everdenberg-Oost (€ 93.000) en). In de totale kosten zitten de interne apparaatskosten voor de planontwikkeling voor in totaal € 245.000. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor onderzoeken en adviezen van derden. Voor archeologisch onderzoek aan met name de Herweg is € 36.000 aan kosten gemaakt, terwijl voor bodemonderzoeken de kosten circa € 7.500 bedroegen. Voor de inzet van het kwaliteitsteam binnen de Contreie bedroegen de kosten € 12.500. De overige kosten betroffen voor een deel adviezen van derden o.a. met betrekking tot stedenbouwkundige invullen, juridisch advies, civieltechnisch advies en dergelijke. Deze kosten zijn voor het overgrote deel toe te schrijven aan de projecten Zwaaiikom en Everdenberg Oost.

Overige lasten (incl. financieringskosten)

De aan de projecten toegerekende financieringskosten zijn 0,67%. Dit is lager dan in 2019 (0,9%).

De huidige rentetoevoegingen zijn berekend over de boekwaarde per 1 januari 2020 van de onderscheiden complexen. De totale rente over deze boekwaarden bedroeg in 2020 circa € 103.000.

De administratie- en beheerskosten zijn, voor zover mogelijk, direct aan de betreffende complexen toegerekend. De indirecte kosten zijn volgens een verdeelsleutel toegerekend. In totaal zijn de overige lasten circa € 211.000. Dit is circa € 30.000 hoger dan in 2019. Deze kosten zijn over alle complexen verdeeld, maar vooral De Contreie (€ 98.000), en Everdenberg Oost (€ 45.000), Santrijn (€ 25.000) en Zwaaiikom (€ 25.000) zijn belast. Dit is gebaseerd op een verdeelsom per complex waarbij de aan- en verkopen van de afgelopen 3 boekjaren de verdeling grotendeels bepalen. Voor Slotjes Midden bedroegen deze kosten circa € 13.000. Deze kosten zijn op het project Beneluxweg-Zuid lager dan € 10.000. De beheerskosten voor panden en terreinen (totaal € 18.500) zijn gemaakt voor de onbebouwde gronden en panden binnen het project de Contreie, inclusief de hiervoor in rekening gebrachte onroerend zaak belasting. Hier staan weer inkomsten van huren tegenover alsmede rente- en optievergoedingen van totaal € 13.000.

Uitgiften

De totale grondverkopen hebben in 2020 ruim € 7,2 miljoen opgeleverd. Deze zijn als volgt te splitsen:

▪ Verkoop grond aan projectontwikkelaars in de Contreie	€ 0,39 milj.
▪ Verkoop grond aan projectontwikkelaars in Santrijngebied	€ 3,75 milj.
▪ Verkoop grond via eerder genoemde grondruil in Slotjes Midden	€ 0,75 milj.
▪ Verkoop kavels binnen project de Contreie	€ 2,39 milj.

Doordat ten laste van deze post ook kosten geboekt worden voor de verkoop van € 26.000, is deze post hiermee verminderd.

Overige inkomsten

De totale overige inkomsten bedragen circa € 661.000. Dit zijn een deel van de inkomsten van een anterieure overeenkomst binnen het project de Contreie (€416.000) en een

ontvangen subsidie voor explosieven-onderzoek (€ 208.000). De andere inkomsten zijn bijdragen voor het groenfonds ten gevolge van de verkoop van grond binnen de projecten de Contreie en Santrijn.

Winstneming

Conform het door de Commissie BBV sinds 2017 verplichte POC-principe (percentage of completion methode) is bepaald of winst moet worden genomen. Dit bleek voor het project Beneluxweg het geval. Ten gevolge van deze methode diende de eerder genomen winst voor het project de Contreie te worden verminderd.

Bedragen * € 1.000

Grondexploitatie	Winstneming
Beneluxweg Zuid	100.000
De Contreie	-75.000
TOTAAL	25.000

In het bijlagenboek is per project een financiële toelichting over het boekjaar 2020 opgenomen.

Reserves en voorzieningen

Voor een algemene toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar het financieel beleid van deze paragraaf grondbeleid, waarin de beleidsaspecten zijn opgenomen. Hier wordt voornamelijk ingegaan op het feitelijk verloop van deze reserves en voorzieningen met betrekking tot de grondexploitaties.

Reserve infrastructurele werken

In 2020 zijn er vanuit diverse stedelijke ontwikkelingen geen stortingen in deze reserve gedaan:

Bedragen * € 1.000

Grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkelingen	Storting reserve infrastructurele werken
Ontvangsten via anterieure overeenkomsten	0
Ontvangsten vanuit grondverkoop	0
TOTAAL	0

In 2020 zijn de volgende posten ten laste van deze reserve gebracht:

Bedragen * € 1.000

Grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkelingen	Onttrekking reserve infrastructurele werken
Dekking deel kosten aanpassing "bromtol"	838
Dekking deel kosten aanpassing N629 op A27	978
Dekking kosten N282 Dorst	13
TOTAAL	1.829

Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van toekomstige verwachte uitgaven van deze reserve opgenomen, waarbij de geraamde investeringen hieruit voornamelijk voor aan te leggen/aan te passen infrastructuur vanuit de structuurvisie Vrachelen zijn.

Bedragen * € 1.000

Reserve infrastructurele werken stand op 31 december 2020	6.574
Aanpassing infra particuliere ontwikkelingen (Statendam)	155
Ontsluiting N282 Dorst West	620
Aanpassing rotonde Weststadweg/Technologieweg restant	1.942
Aanpassing kruispunten t.g.v. Zwaaiikom	800
Reconstructie en aansluiting Kruising N629 restant	484

Resteert voor uitvoering projecten mobiliteitsplan	2.573
Saldo	0

Algemene bedrijfsreserve (ABR)

Ter uitvoering van het beleid zoals hiervoor beschreven is de stand op 31 december 2020 € 9,905 miljoen.

Bedragen * € 1.000

Verloop ABR	Storting/onttrekking
Stand 31 december 2019	9.524
Storting door winstneming in 2020	25
Terugontvangen voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting 2016, 2017 en betaling 2019 (resultaatbestemming 2019)	750
Voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2020	-394
TOTAAL	9.905

Groenfonds

Ook het groenfonds wordt deels gevoed door de ontvangsten van verkopen van grond binnen diverse projecten.

Bedragen * € 1.000

Groenfonds	Storting/onttrekking
Stand 31 december 2019	618
Storting vanuit grondexploitatie in 2020	29
Storting vanuit verkopen en anterieure overeenkomsten 2020	20
Reeds besloten	
Bijdrage groenstructuur N629	300
TOTAAL	667

Weerstandsvermogen

Bedragen * € 1.000

Specificatie reserves grondexploitatie	31 dec 2019	31 dec 2020
Algemene bedrijfsreserve	9.524	9.905
Reserve Infrastructurele Werken	8.403	6.574
Totaal	17.927	16.479

Het weerstandsvermogen bestaat uit het verschil tussen de aanwezige weerstandscapaciteit (reserves & voorzieningen) en de vereiste weerstandscapaciteit (dekking verliezen & risico's). Op 31 december 2020 bedroeg de hoogte van de aanwezige weerstandscapaciteit:

Bedragen * € 1.000

Aanwezige weerstandscapaciteit	Bedragen 31-12-2020
Algemene bedrijfsreserve	9.905
Voorziening voor project Zwaaiikom	4.000
Reserve infrastructuurle werken*	0
TOTAAL	13.905

* Dit is exclusief de bestaande claims op de reserve bovenwijkse voorzieningen en derhalve hetgeen per 2020 vrij beschikbaar is.

De vereiste weerstandscapaciteit kan snel worden bepaald aan de hand van de IFLO-norm (IFLO: Inspectie Financiën Lagere Overheden).

De IFLO-norm relateert de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit aan de boekwaarden van de complexen in exploitatie en de nog te maken kosten.

De norm bestaat dus uit twee elementen

- 10% van de boekwaarden van de exploitaties.

- 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties.

De IFLO-norm is een eenvoudige en snelle manier om het risico te berekenen maar geeft dan ook slechts een indicatieve en minimale schatting. Ten eerste levert de methode geen maatwerk ten opzichte van de risico's die worden gelopen. Ten tweede houdt de IFLO-norm onvoldoende rekening met jaarlijkse fluctuaties in de twee gebruikte grootheden, de uitkomst is dus slechts een momentopname. Ten derde worden de risico's van aankomende exploitaties nog niet meegenomen. Toepassing van deze norm betekent voor onze gemeente per 31 december 2020

1) 10% van de boekwaarde ad. € 14,65 miljoen is € 1,46 milj.

2) 10% van de nog te maken kosten in deze exploitaties circa € 1,82 milj.

Derhalve bedraagt het benodigde weerstandsvermogen voor de grondexploitaties totaal circa € 3,28 milj.

Geconcludeerd kan worden dat het op deze manier bepaalde weerstandsvermogen (aanwezig versus vereiste weerstandscapaciteit inclusief getroffen voorziening) 4,23 bedraagt. Indien de gevormde voorziening niet meegewogen wordt, dan bedraagt het weerstandsvermogen 3,01

Bij een weerstandsvermogen hoger dan 1, dus bij meer aanwezig weerstandscapaciteit dan vereist, is sprake van een gezonde financiële situatie.

Risico's binnen grondexploitaties

Binnen de grondexploitaties zijn De Contreie, Santrijn, Everdenberg-Oost en Zwaaiikom momenteel de grote projecten binnen onze gemeente. Voor de overige projecten is het risico beperkt te noemen. Zij zijn beperkt van omvang en hebben momenteel nauwelijks tot geen boekwaarden. Sinds er vanaf maart 2020 sprake is van het Coronavirus zijn met name de risico's op afzet vergroot. Dit geldt voor de projecten De Contreie in beperkte mate en voor Everdenberg Oost. Hier hebben circa 65 bedrijven belangstelling getoond om zich te vestigen in Everdenberg Oost. Dit varieert van kleine bedrijven tot grote bedrijven. Inmiddels zijn per maart 2021 alle kavels onderwerp van optie met potentie kopers. In de grondexploitatie is ruimte voor uitloop, maar dat kan ten koste gaan van de opbrengst. In het project Zwaaiikom, waar het merendeel van de gronden van projectontwikkelaars zijn, is het risico ook beperkt.

Voor een toelichting op de risico's per project wordt verwezen naar de paragraaf 5.2 weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overzicht nog te verwachten kosten en opbrengsten per complex

Bedragen * € 1.000

Complex	laatste actualisatie	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen baten	Verwacht resultaat	Toelichting onderbouwing
Santrijn	Maart 21	1.263	108	0	Grondexploitatie in juni 2012 vastgesteld; een groot deel van de kosten moeten nog worden gerealiseerd
Slotjes Midden	Maart 21	3.152	3.010	-1	Gelden vanuit vrije reserve ingezet om deel kosten in openbaar gebied te dekken
Zwaaiikom	Maart 21	4.534	2.791	3.988	Grondexploitatie in mei 2017 geopend, werkzaamheden gestart. Voorziening gevormd
De Contreie	Maart 21	3.036	5.978	-77	Betreft nu nog kosten van woonrijp maken, alsmede de uitgifte van de laatste percelen
Beneluxweg-Zuid	Maart 21	153	4	-116	Nog een uit te geven kavel. Kosten en opbrengsten geheel afhankelijk van moment van deze uitgifte
Everdenberg Oost	Maart 21	6.077	24.313	-7.141	Eind 2015 in exploitatie genomen. Bouw- en woonrijp maken in voorbereiding

Verwachte exploitatieresultaten per project

Uit bovenstaande tabel blijkt ook de te verwachte exploitatieresultaten per complex op basis van de huidige inzichten, verkoopprognoses van gronden en verwachte kostenramingen. Hierin zitten natuurlijk aanzienlijke risico's in, zoals risico's wanneer de resultaten later in de toekomst worden gerealiseerd.

Daarnaast dient te worden gerealiseerd dat per 1-1-2016 de vennootschapsbelasting voor gemeenten van toepassing is met name voor de grondexploitaties, hetgeen betekent dat over de fiscale winsten (die door de regelgeving kunnen afwijken van bovenstaand resultaat) een belasting van 25% moet worden afgedragen. Dit heeft gevolgen voor het financiële eindresultaat op de projecten. Bovenstaande resultaten dienen dan ook te worden gelezen als resultaat voor belastingen.

Kengetal grondexploitatie

In de begroting en het jaarverslag dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. Eén van deze kengetallen heeft betrekking op de grondexploitatie. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

	Kengetal grondexploitatie (in%)	JR 2018	JR 2019	JR 2020	Begr 2021
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	19.580	15.362	14.652	11.000
C	Totale baten (excl. mutaties reserves)	155.033	157.423	172.036	157.488
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	12,6%	9,8%	8,5%	7,0%

5.9 Subsidies

In 2020 zijn 118 structurele en 146 incidentele subsidies verstrekt. De spelregels voor de subsidieverlening zijn vastgelegd in de algemene subsidieverordening Oosterhout 2018 en in de beleidsregels voor subsidieverstrekking 2020.

Algemene subsidieverordening Oosterhout 2018

De algemene subsidieverordening Oosterhout 2018 (ASV) is in december 2017 door de gemeenteraad vastgesteld en biedt daarmee het kader waarbinnen de subsidieverlening van de gemeente Oosterhout dient plaats te vinden. In de ASV is bepaald voor wie de te verstrekken subsidie bestemd is (bevolking van Oosterhout), hoe de subsidie aangevraagd kan worden (termijnen, voorwaarden) en welke informatie de subsidieaanvrager moet geven om in aanmerking te komen voor subsidieverstrekking.

De verordening gaat dus over het proces van subsidieverlening en over verantwoordelijkheden en niet over inhoudelijke criteria voor subsidieverlening. Deze criteria staan in de beleidsregels voor subsidieverstrekking die door het college worden vastgesteld, met in achtneming van de door de raad gestelde kaders zoals opgenomen in:

- De algemene subsidieverordening
- De begroting (met de daarin opgenomen subsidieplafonds)
- Het gemeentelijk beleid zoals verwoord in de diverse beleidsnota's (sport, cultuur, WMO, etc)

Beleidsregels voor subsidieverstrekking 2020

In de ASV staat opgenomen dat het college nadere regels kan stellen ten aanzien van de subsidieverleningen. Deze nadere regels staan opgenomen in het document Beleidsregels voor subsidieverstrekking 2020. De beleidsregels worden jaarlijks opnieuw door het college vastgesteld. In de beleidsregels staan per subsidievorm en per beleidsveld de nadere regels opgenomen, zoals o.a. de doelstellingen, de doelgroep, het subsidieplafond en de rekenregels.

Corona

Vanwege de coronapandemie zijn er minder activiteitensubsidies aangevraagd. Daar staat tegenover dat er een aantal incidentele subsidies zijn verstrekt in 2020 als compensatie voor de gevolgen van de coronapandemie. Daarnaast is er gestart met een nieuwe subsidieregeling voor klimaatvriendelijke tuinen. Hier zijn maar liefst 73 aanvragen voor ingediend. Hierdoor zijn het aantal incidentele subsidies t.o.v. 2019 gestegen.

Subsidieverlening 2020

Subsidievorm	Beleidsregel	Subsidieplafond	Subsidietoekenning
Waarderingssubsidie			
	3.1.1.1 Scoutingverenigingen	€10.000,00	€ 9.175,00
	3.3.1.1 Culturele verenigingen	€ 40.000,00	€ 36.210,00
	3.4.1.1 Bewonersgroepen	€ 20.000,00	€ 29.150,00
	3.4.1.2 Ouderenbonden	€ 8.000,00	€ 7.149,00
	3.4.1.3 Zorgverenigingen	€ 4.000,00	€ 2.790,00
	3.4.1.4 Veteranenverenigingen	€ 1.000,00	€ 625,00
	3.4.1.5 Slachtofferhulp	€ 12.000,00	€ 12.000,00
	3.7.1 Verkeersregelaars	€ 1.750,00	€ 1.750,00
	3.7.1.2 Buurtbusverenigingen	€ 8.534,00	€ 3.668,00
		€ 105.284,00	€ 102.517,00
Exploitatiesubsidie			
	3.2.1.1 Sportverenigingen	€ 83.558,00	€ 77.923,97
	3.2.1.2 Sportgala	€ 5.095,00	€ 5.095,00

Subsidievorm	Beleidsregel	Subsidieplafond	Subsidietoekenning
	3.3.2.1 Jeugdcircus	€ 30.000,00	€ 30.000,00
	3.3.2.2 Musea	€ 111.983,00	€ 111.983,00
	3.3.2.3 Lokaal (cultureel) erfgoed	€ 8.000,00	€ 8.000,00
	3.3.2.4 Volksfeesten en evenementen	€ 52.500,00	€ 49.657,81
	3.3.2.5 Ijsmarkt	€ 30.000,00	€ 30.000,00
	3.3.2.6 Broedplaats voor (amateur) podiumkunst	€ 132.500,00	€ 132.500,00
	3.4.2.1 EHBO	€ 8.000,00	€ 8.000,00
	3.4.2.2 Oosterhout Hartveilig	€ 9.100,00	€ 9.100,00
	3.4.2.3 Dorpshuizen	€ 112.621,00	€ 105.121,00
	3.5.1.1 Goederenbank	€ 15.000,00	€ 15.000,00
	3.6.1.1. Stimulering duurzame energie	€ 15.000,00	€ 5.000,00
	3.8.2.1 Verkeersveiligheid en -educatie	€ 25.000,00	€ 20.000,00
		€ 638.357,00	€ 607.380,78

Doelsubsidie			
	3.1.2.1. Peuteropvang Voorschoolse educatie (VVE)	€ 900.000,00	€ 702.800,00
	3.1.4 Niet aanspreekbare zij-instromers	€ 70.000,00	€ 70.000,00
	3.3.3.1 STOOFF	€ 50.000,00	€ 50.000,00
	3.3.3.2 Bruisende binnenstad	€ 140.000,00	€ 140.000,00
	3.3.3.3 Lokale omroep	€ 44.000,00	€ 44.000,00
	3.3.3.4 Bibliotheek (incl. UITpunt en VVV)	€ 1.446.438,00	€ 1.446.438,00
	3.3.3.5 Centrum voor de kunsten	€ 570.930,00	€ 570.930,00
	3.3.3.6 Theater	€ 1.641.675,00	€ 1.641.675,00
	3.4.3.1 Maatschappelijke Ondersteuning	€ 2.264.674,00	€ 2.264.674,00
	3.5.2.1 Leergeld	€ 225.000,00	€ 225.000,00
	3.6.1.1 Milieueducatie en Kinderboerderij	€ 59.478,00	€ 59.478,00
		€ 7.412.195,00	€ 7.214.995,00
Totaal structurele subsidie			
		€ 8.155.836,00	€ 7.924.892,78

Subsidievorm	Beleidsregel	Subsidieplafond	Subsidietoekenning
Activiteitensubsidie : Tendersysteem			
	4.1.1 Programmering van de stad	€ 81.337,00	€ 55.503,50
	4.1.2 Stimuleringsregeling vrijetijdseconomie/Toeristisch Fonds	€ 75.000,00	€ 62.165,00
		€ 156.337,00	€ 117.668,50
Activiteitensubsidie : Wie het eerst komt, die het eerst maalt'			
	4.2.1. Podiumkunsten	€ 34.500,00	€ 25.416,59
	4.2.2 Lokaal sociaal beleid	€ 37.500,00	€ 21.795,91
		€ 72.000,00	€ 47.212,50
Zapbudget			
	4.2.1 Buurtzapbudget	€ 10.000,00	€ 5.500,00
	4.2.2 Jong zapbudget	€ 6.500,00	€ 1.630,00
	4.2.3 Buitenspeeldag	€ 12.500,00	
	4.3.4. Zapsubsidie klimaatbestendige tuinen	€ 20.000,00	€ 17.552,50
		€ 49.000,00	€ 24.682,50
Impulssubsidie		n.v.t.	€ 141.725,00
Totaal incidentele subsidie		€ 277.337,00	€ 331.288,50

In deze subsidieparagraaf wordt alleen gerapporteerd over subsidies die worden verstrekt in het kader van de beleidsregels voor subsidieverstrekking.

5.10 EMU-saldo

De landen van de Europese Unie hebben afgesproken dat de totale overheid (inclusief gemeenten en andere lagere overheden) in landen jaarlijks een tekort mag hebben van maximaal 3% van het bruto nationaal product. Dit is het EMU-saldo.

Het EMU-saldo is dus het saldo van de gehele overheid in een land. Gemeenten tellen hierin dus ook mee. Om dit te benadrukken is in het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen dat in de jaarrekening en begroting inzicht moet worden gegeven in het EMU-saldo. De onderstaande tabel geeft aan op welke wijze vanuit het exploitatieresultaat het EMU-saldo wordt berekend.

Bedragen * € 1.000

EMU-saldo		JR 2019	Begr na wijz 2020	JR 2020	Begr 2021	Begr 2022	Begr 2023	Begr 2024
	Exploitatieresultaat na mutaties in reserves	-3.473	0	-8.503	-7	928	1.620	1.940
-	Reserves (- betekent storting, + betekent onttrekking)	3.176	1.515	976	2.687	2.833	3.360	2.977
	Exploitatieresultaat voor mutaties in reserves	-297	1.515	-7.527	2.680	3.761	4.980	4.917
-	Onttrekkingen aan voorziening	1.636	174	961	144	106	106	106
+	Toevoegingen aan voorzieningen	3.147	0	3.072	0	0	0	0
+	Afschrijving op activa	11.251	13.032	11.538	12.718	14.451	15.867	16.406
-	Investeringsplafond	11.653	7.872	24.877	13.364	16.711	13.728	8.515
-	Investeringsplafond via reserves	2.764	3.330	4.844	3.806	14.598	1.650	5.330
+	Bijdragen Rijk, provincie, EU t.b.v. investeringen	38	0	680	0	0	0	0
+	Opbrengsten uit desinvesteringen in activa	0	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst op desinvesteringen in activa	0	0	0	0	0	0	0
-	Aankoop gronden, bouw- en woonrijp maken e.d.	4.045	4.341	6.844	3.444	2.690	1.324	2.885
+	Opbrengsten uit verkopen	9.391	14.785	7.266	6.028	3.055	5.336	3.481
-	Boekwinst op grondverkoop	825	667	25	0	600	1.000	600
-	Betalingen GREX ten laste van voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
-	Betalingen GREX direct ten laste van reserves	0	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	2.606	12.948	-22.522	668	-13.438	8.375	7.368

Hieruit volgt voor de jaarrekening 2020 een EMU-tekort van ruim € 22,5 miljoen. Dit tekort wordt met name verklaard door enkele incidentele investeringen die Oosterhout in 2020 heeft gedaan. Denk hierbij aan de aankoop van Arendshof 2, de aankoop van Lievenshove, de aanleg van de Bromtol en de bijdrage van Oosterhout aan de aansluitingen op de N629.

Hoe dit te interpreteren wordt vastgelegd in de Wet Hof.

Wet HOF (Houdbare OverheidsFinanciën)

Op grond van de in Europa gemaakte afspraken is in economisch slechte tijden een EMU-tekort toegestaan (de overheidsschuld mag groeien), maar in economisch goede tijden moet de overheidsschuld afnemen, en daarvoor is een EMU-overschot nodig. Rijk en decentrale overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor beheersing van het Nederlandse EMU-tekort. Decentrale overheden hebben een procentueel even grote rol als de centrale overheid om het begrotingstekort terug te dringen. De uitkomst ervan beïnvloedt met name de ruimte die gemeenten hebben om investeringen te doen.

Aan het begin van elke nieuwe kabinetsperiode wordt het maximum van het nationale begrotingstekort bepaald. Was deze de vorige kabinetsperiode nog 0,5% van het BBP (Bruto Binnenlands Product), is deze in het huidige regeerakkoord naar beneden bijgesteld naar 0,4% van het BBP voor de periode 2019-2022. Afgesproken is dat het ministerie jaarlijks in de septembercirculaire de individuele referentiewaarde per gemeente publiceert. Voor de gemeente Oosterhout is dit in 2020 bepaald op € 5.795.000. Deze waarde komt tot stand door het aandeel tekort gemeenten (bepaald op bijna € 2,218 miljard) te verdelen over gemeenten op basis van de individuele begrotingstotalen van alle gemeenten. Dit is overigens geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat onze gemeente heeft in het tekort. De Wet HOF bepaald overigens ook dat het aandeel dat een gemeente heeft in een gemeenschappelijke regeling, ook aan de gemeente wordt toegerekend. Het EMU-saldo van onze gemeenschappelijke regelingen, maken dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de gemeente.

5.11 Klachtenafhandeling

Door het indienen van een klacht geeft een inwoner een signaal af. Klachten maken veelal zichtbaar dat er (terecht of onterecht) gevoelens van onvrede zijn over bepaalde gedragingen van de medewerkers van de gemeente. Klagen is dan ook een vorm van communiceren. Soms is sprake van de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen, soms zijn er misverstanden en onduidelijkheden die op eenvoudige wijze kunnen worden opgehelderd. Door deze signalen kan de gemeente Oosterhout zich in de toekomst op verschillende gebieden verder verbeteren en ontwikkelingen. De digitalisering, waaronder de website www.oosterhout.nl, is een voorbeeld van een ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening die aansluit bij de behoefte van de klanten, inwoners en bedrijven.

Dit jaarverslag wordt opgesteld door de klachtencoördinator, beleidsadviseur en de Commissie Ombudsman. Door het gezamenlijk opstellen van het jaarverslag door de gemeentelijke organisatie en de Commissie Ombudsman, wordt inzicht gegeven in de totale klachtenafdoening van het afgelopen jaar.

Klacht of geen klacht?

Hieronder wordt kort uitgelegd wanneer een klacht onder de verordening klachtenregeling 2012 (zie website gemeente Oosterhout) valt. Niet iedere uiting van onvrede van een inwoner, bedrijf of instantie aan het adres van de gemeente is een klacht in de zin van de Klachtenregeling.

Het moet gaan om een *gedraging, dat wil zeggen een handeling, mondeling of schriftelijk of juist de afwezigheid daarvan, al of niet ondanks toezegging van een handeling*. Nadrukkelijk wordt hieronder niet verstaan een bezwaar of beroep tegen een inhoudelijk besluit. In dit jaarverslag wordt dan ook over klachten gerapporteerd die strikt aan deze eis voldoen. Dit impliceert dat niet alle ingediende klachten in dit jaarverslag inzichtelijk worden gemaakt.

Soms gaan ingediende klachten over organisaties waarmee de gemeente een relatie heeft, maar waarvoor geen verantwoordelijkheid wordt gedragen. Dergelijke klachten worden dan doorgestuurd en de indiener van de klacht wordt daarover geïnformeerd.

De klachtencoördinator draagt zorg voor de algemene coördinatie van de algehele gemeentelijke klachtenprocedure. De klachtenaccounts van de afdelingen vormen het aanspreekpunt voor de klachtencoördinator. Er wordt gestreefd naar een uniforme werkwijze voor het oplossen van een klacht, echter waar nodig wordt van deze standaard methodiek afgeweken. Niet elke klacht is hetzelfde en bij de afwikkeling van klachten zal altijd rekening worden gehouden met de betreffende specifieke situatie.

Commissie Ombudsman

Gedurende het verslagjaar 2020 was de Commissie Ombudsman als volgt samengesteld:

- mevrouw D.G. Smiers, voorzitter;
- de heer M.A.A.M. Simons, lid;
- de heer M. Poppelaars, lid

De Commissie Ombudsman vormt de tweede lijnvoorziening voor klachtrecht. Bij de vaststelling van de verordening is destijds niet voor gekozen om aansluiting te zoeken bij de Nationale Ombudsman.

Mediation

Mediation of conflictbemiddeling is een proces waarin partijen die met elkaar een conflict hebben met behulp van een onafhankelijke derde (de mediator) door onderhandelen proberen zelf een oplossing voor dat conflict te vinden. Het is een vorm van buitengerechtelijke geschiloplossing, gericht op het overbruggen van tegenstellingen tussen partijen en op een door beide partijen gewenste oplossing van het conflict.

Resultaten 2020

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de klachtenafdoening over 2020 weergegeven. Hierbij wordt telkens de vergelijking getrokken met eerdere jaren. Hierdoor ontstaat inzicht in de ontwikkeling van het aantal klachten en de afhandeling hiervan.

Overzicht Klachten

In 2020 zijn in totaal 61 klachten binnen gekomen. In bijna alle gevallen zijn deze klachten via bemiddeling (59 van de 61) in de eerste fase van de klachtafhandeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld. Bij 1 klacht is de volledige eerste- en tweedelijnsprocedure doorlopen.

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Totaal aantal klachten	61	51	41	32	37	46
Bemiddeling	59	44	39	31	32	44
Volledige procedure	2	7	2	1	3	1
Gegronde	1	1	0	0	1	1
Ongegronde		6	2	1	2	-
Niet-ontvankelijk	1	-	-	-	-	-
Mediation Commissie Ombudsman		-	-	-	-	-
Openstaand	0	0	0	2	2	0

Tabel Aantal klachten

De belangrijkste oorzaken voor het indienen van een klacht over de gemeentelijke organisatie zijn:

- 1) De klant voelt zich onheus bejegend;
- 2) De klant wacht te lang op afhandeling/antwoord, zonder dat hij er een verklaring voor krijgt;
- 3) De klant heeft het idee dat gemaakte afspraken niet zijn nagekomen.

Jaarverslag Commissie Ombudsman Oosterhout

Overzicht verzoeken Commissie Ombudsman

Hieronder volgt het onafhankelijke verslag van de Commissie Ombudsman aan de gemeenteraad inzake de bevindingen ten aanzien van het klachtrecht over 2020.

Algemeen

De taak van de Commissie Ombudsman is om een aan haar voorgelegde klacht over het gedrag van ambtenaren en bestuurders te onderzoeken en hierover een oordeel te geven. Dit doet zij als beroepsinstantie, dus nadat de organisatie eerst zelf in de gelegenheid is geweest om de klacht naar tevredenheid van de klager af te doen.

De commissie onderzoekt of de ambtenaar of de bestuurder zich in de voorgelegde kwestie behoorlijk gedragen heeft. Door het onderzoek te doen en een eindoordeel te geven over de

bejegening, probeert de commissie een goede verstandhouding tussen de burger en de overheid te bewerkstelligen of zo nodig te herstellen.

Naast het herstel van de verstandhouding wil de commissie met de uitgesproken oordelen en de aanbevelingen daarin, een bijdrage leveren aan een verbetering van de dienstverlening. De commissie heeft gemerkt dat deze doelstelling vaak ook het achterliggende streven van een burger is. Immers, daar waar gewerkt wordt, kunnen 'fouten' worden gemaakt. Veelal is daar ook begrip voor vanuit de burger. Maar, een klacht zonder aandacht voor verbetering, is een gemiste kans.

Een klacht is dan ook geen kritiek, maar een uitnodiging aan de organisatie om de blik van 'buiten naar binnen' te richten: hoe komt de organisatie over als dienstverlener? En, kan dat misschien verbeterd of geoptimaliseerd worden? Belangrijk is dus wat de gemeente met de leerpunten en aanbevelingen uit de klachtbehandeling doet: wordt de dienstverlening hier op aangepast of geoptimaliseerd?

Voor de commissie is elke uiting van ongenoegen een klacht en daarmee gaat de commissie uit van een ruim klachtbegrip, waarbij vanuit de beleving van de burger wordt gekeken. Dit is ook het uitgangspunt van de wetgever, zoals omschreven in de Memorie van Toelichting bij artikel 9:1 Algemene wet bestuursrecht. Dit uitgangspunt voorkomt dat de burger wordt belast met vragen wie, waarvan is. De burger wil namelijk met zijn klacht een signaal afgeven. Door dit signaal onnodig in een hokje te stoppen van 'klacht', 'bezwaar' of 'verzoek om informatie' kan de organisatie er van weerhouden worden om een lerende organisatie te zijn.

Aan de andere kant heeft ook de commissie te maken met het wettelijk kader van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht waarin de bevoegdheden van de ombudsfunctie omschreven zijn.

In sommige gevallen past het niet om een klacht in beroep te onderzoeken. Bijvoorbeeld in het geval andere procedures open staan, zoals bezwaar of beroep. Het klachtrecht mag niet gebruikt worden om andere (rechterlijke) procedures te omzeilen.

De Commissie beoordeelt het handelen op basis van de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman. Hierin zijn 4 kernwaarden opgenomen: (1) 'open en duidelijk', (2) 'respectvol', (3) 'betrokken en oplossingsgericht' en (4) 'eerlijk en betrouwbaar'. Deze kernwaarden zijn vervolgens uitgeschreven in 22 behoorlijkheidsnormen. Hieraan toetst de Commissie Ombudsman de bij haar aangedragen verzoeken als er daadwerkelijk een onderzoek wordt gestart.

Burger en overheid in 2020

De coronacrisis heeft sinds maart vorig jaar behoorlijk ingegrepen op het dagelijks leven van iedereen. Veel burgers hebben de overheid sindsdien extra hard nodig. Ondernemers voor financiële ondersteuning, mensen die hun baan verloren voor een uitkering en kinderen voor een laptop bijvoorbeeld, omdat zij voor een groot deel onderwijs online moeten volgen. Tegelijkertijd is voor veel burgers de overheid moeilijker te bereiken. Loketten zijn gesloten; dienstverlening van de overheid is opeens niet 'live' beschikbaar.

Behoorlijk overheidshandelen op basis van behoorlijkheidsnormen zoals toegankelijkheid, verantwoordelijkheid en betrouwbaarheid komen in crisistijd onder een vergrootglas te liggen. Sommige processen lopen spaak, terwijl andere met stoom en kokend water opeens wel mogelijk zijn omdat in crisistijd regels soepeler toegepast kunnen worden.

Deze pandemie doet een beroep op ons allemaal: op de overheid om de dienstverlening zo in te richten dat het begrijpelijk blijft én rekening houdt met de menselijke maat. Maar ook op de burger om de regels die worden opgelegd na te leven en geduld te betrachten met het zo gewenste 'terug naar normaal', omdat we dat zo graag op de meest korte termijn zouden willen.

De Commissie Ombudsman heeft in samenwerking met de Nationale Ombudsman vanaf maart vorig jaar in het oog gehouden of bij de bij haar aangesloten organisaties als gevolg van de pandemie beklag is ontstaan, dat hiermee rechtstreeks verband heeft. Daarvoor heeft de Commissie géén aanleiding gevonden. Burgers hebben de commissie niet specifiek aangeschreven met klachten die een relatie hebben met of een gevolg zijn van de corona-maatregelen. Dat is opvallend, maar mogelijk te verklaren uit het feit dat de meeste mensen begrijpen dat de overheid naar beste kunnen handelt.

Begrip van de burger naar de overheid ten aanzien van haar handelen is een belangrijke voorwaarde voor het kunnen hebben van vertrouwen in die overheid.

Maar ook het tegenovergestelde is van belang; het daadwerkelijke begrip willen opbrengen door de overheid voor het handelen van de burger, ook als de regels niet helemaal (tijdig en/of kunnen) worden opgevolgd. Het is de zogenoemde 'menselijke maat' die op deze wijze ingebracht kan worden in de processen waarbij 'het systeem' vaak leidend is.

Op landelijk niveau hebben we in het afgelopen jaar kunnen zien wat het doet met mensen als het hieraan schort. In de zogenoemde 'toeslagenaffaire' blijkt dat het vertrouwen van vele burgers in de overheid ernstig geschonden wordt als het handelen van de overheid niet op een open, adequate en proportionele wijze plaatsvindt, maar op een wijze waarvoor geen enkel ter zake doende excuus is. De overheid had geen begrip voor het handelen van de burger en deed daar overigens onvoldoende onderzoek naar uit eigen beweging. De schade die deze affaire op de betrokkenen heeft, is immens.

Op basis van een kritische blik op het overheidshandelen kan de overheid zelf tijdig haar dienstverlening of procedures optimaliseren; dit moet de overheid initiëren en ook omarmen. Deze zogenoemde georganiseerde 'tegenmacht' kan een belangrijk tegenwicht bieden, tegen een al te voortvarende overheid die – soms tegen beter weten in – de regels handhaaft.

De ongelijke positie van burgers ten opzichte van die overheid, op allerlei gebied, moet steeds gewaardeerd worden en van de juiste middelen worden voorzien om de zogenoemde 'gelijkwaardigheid' te organiseren. Een burger kan dat niet altijd en alleen zelf. Daarvoor zijn procedures vereist zoals het klachtrecht dat bijvoorbeeld biedt. Daar gaat het ombudswerk over en daar zet de Commissie Ombudsman zich graag voor in.

Klachtrecht binnen de gemeente Oosterhout

In deze alinea volgt een weergave van het aantal ontvangen klachten, als ook van de inhoudelijke afhandeling ervan.

In 2020 zijn 8 verzoeken bij de Commissie Ombudsman binnengekomen. Deze verzoeken betreffen het totaal van de klachten die bij de commissie aanhangig zijn gemaakt en waartoe de commissie in eerste instantie bekijkt of ze wel ontvankelijk zijn. Immers, als de gemeente een klacht nog niet in behandeling heeft gehad, dient de commissie verzoeker eerst terug te verwijzen naar de gemeente, het zogenoemde 'kenbaarheidsvereiste' van artikel 9:20 van de Algemene wet bestuursrecht.

- 2 Verzoekers kon de commissie na informatie-inwinning direct doorverwijzen naar het juiste proces. Deze klachten waren nog niet door de gemeente zelf behandeld.

Ten aanzien van 1 verzoek heeft de commissie voorzien in een interventie en – na contact met zowel de gemeente als verzoeker gezien de inhoud van het beklag – geen onderzoek gestart. Het beklag viel buiten de reikwijdte van het klachtrecht.

Een andere klacht betrof deels een procedure waartoe beroep nog open stond, reden waarom de commissie geen onderzoek startte maar verzoeker adviseerde juridische bijstand te zoeken. Deels betrof deze klacht ook ontevredenheid over de afhandeling van de klacht door de gemeente. Na contact met verzoeker gaf zij aan dat zij onvoldoende energie had om deze klacht in beroep aanhangig te maken waarna het dossier is gesloten.

Ten aanzien van 1 verzoek heeft de commissie een onderzoek uitgevoerd en afgerond, waarover hieronder een samenvatting volgt.

2. Klacht over contact met gemeente rondom verkeerssituatie

Verzoeker verkreeg maar geen reactie op haar primaire beklag dat het er sedert lange tijd geen reacties kwamen op haar mailtjes aan de betreffende ambtenaar over de verkeerssituatie bij haar woning, als ook dat deze beklagde ambtenaar vervolgens zelf de afhandelingsbrief op de klacht had geschreven. Overigens bleek de afhandelingsduur van de klacht erg lang. Voor dit laatste had de gemeente in haar afhandelingsbrief van 5 november 2019 al excuses gemaakt.

De gemeente verwees naar een eerder gedane uitspraak dat zij van mening was dat het contact dat verzoeker zocht, ging over zaken die herhaald besproken waren. Dit zou gemeld zijn door de gemeente. Echter, deze e-mail bleek van 20 februari 2018 te zijn. Daarnaast gaf de gemeente aan dat het inderdaad niet juist was dat de beklagde ambtenaar zélf een afhandelingsbrief schreef. Dat was niet alleen wettelijk gezien onjuist, maar geeft degene die de klacht indient eveneens niet het gevoel van een neutrale behandeling van de klacht.

De commissie heeft voorzien in een gesprek tussen verzoeker en de leidinggevende van de beklagde ambtenaar. Tijdens dit gesprek maakte de gemeente excuses voor de ervaring die verzoeker had gehad met de gemeente. Daarnaast bood de leidinggevende verzoeker aan om voor het toekomstige contact met de gemeente één aanspreekpunt te hebben. Hiermee hoopte de gemeente te kunnen voorzien in een adequate afhandeling, ook als de vragen van verzoeker afdeling-overstijgend en eventueel meer complex waren.

De Commissie Ombudsman achtte de klachten van verzoeker derhalve gegrond voor zover het betrof het onvoldoende of niet adequaat reageren op de vragen, de afhandeling van de klacht door de beklagde ambtenaar zelf, als ook ten aanzien van de overschrijding van de termijn waarbinnen de klacht was afgedaan.

Na de afronding verkreeg de commissie wederom e-mails van verzoeker waarin zij aangaf alsnog niet tevreden te zijn met het ene aanspreekpunt; beloftes en toezeggingen werden wederom niet nagekomen. Navraag bij de gemeente leerde dat de leidinggevende wel reacties gaf, maar dat verzoekster het niet eens was met de inhoudelijke beantwoording van de gemeente. De commissie wilde een en ander bespreken in een gezamenlijk gesprek, maar verzoeker had daar geen vertrouwen meer in, waarna de commissie het dossier sloot.

Organisaties waarvoor de Commissie Ombudsman klachten behandelt

De Commissie Ombudsman heeft in 2020 naast de gemeente Oosterhout ook werkzaamheden verricht ten aanzien van het klachtrecht voor de gemeenten Breda, Dongen, Etten-Leur, Moerdijk, Roosendaal en Rucphen en de Belastingssamenwerking West-Brabant, het Werkplein Hart van West-Brabant, CJG Breda de Stichting Sociale Wijkteams Oosterhout en de Regionale Samenwerking West-Brabant.

Dit maakt het werk voor de commissieleden zeer boeiend. De ervaring met klachten en bemiddeling bij de diverse organisaties – groot én klein, in de stad of een dorpsgemeenschap – geeft de mogelijkheid om de opgedane expertise nog meer uit te nutten en in te zetten voor de burgers van alle organisaties waarvoor de commissie de klachtbehandeling in beroep vormgeeft.

5.12 Interbestuurlijk toezicht

In de Wet Revitalisering generiek Toezicht is opgenomen dat het in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar aan vertegenwoordigende organen als de gemeenteraad is om in het kader van de horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitvoering van taken (vooral medebewindstaken) door de colleges. Het toezicht dat het Rijk en de provincies op de gemeenten houden kan dan soberder worden ingericht en meer op afstand en op risico's gericht plaatsvinden.

In 2016 heeft de gemeenteraad tijdens een informatieavond gesproken over de rolopvatting van de gemeenteraad bij Interbestuurlijk toezicht. Als onderdeel hiervan is afgesproken dat het interbestuurlijk toezicht een prominenter rol krijgt in de P&C-cyclus van de gemeente. Daartoe zullen in het jaarverslag van de gemeente de belangrijkste uitkomsten van het IBT worden toegelicht en tevens zal er met ingang 2017 jaarlijks één van de toezichtsgebieden nader worden uitgediept tijdens een informatieavond.

Naast de informatie in deze paragraaf kan ook gebruikt gemaakt worden van Waarstaatjegemeente.nl. Deze site bevat prestatie-indicatoren voor de horizontale verantwoording. Deze indicatoren geven informatie over de prestaties van gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke medebewindstaken.

Provinciaal toezicht

Ten aanzien van het toezicht van de provincie ligt het accent op de toezichtsgebieden Archief- en informatiebeheer, Financiën, Huisvesting vergunninghouders, Monumentenzorg, Omgevingsrecht en Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Binnen deze toezichtsgebieden besteedt de provincie jaarlijks aandacht aan verschillende thema's.

Resultaten interbestuurlijk toezicht 2020

De bovenstaande zes toezichtgebieden worden beoordeeld op een driepuntsschaal.

Om de resultaten goed te kunnen interpreteren is bij ieder toezichtsgebied een korte toelichting gegeven van de gepresenteerde resultaten. Samengevat is het beeld als volgt:

Domein	Resultaat 2019	Resultaat 2020
Archief- en informatiebeheer	Voldoet	Voldoet
Financieel toezicht	Voldoet deels*	Voldoet
Huisvesting vergunninghouders	Voldoet niet, doch verschoonbaar	Voldoet niet, doch verschoonbaar
Monumentenzorg	Voldoet	Geen toezicht in 2020
Omgevingsrecht	Voldoet	Voldoet
Ruimtelijke ordening	Voldoet	Geen toezicht in 2020

* Betreft oordeel over de begroting 2019

Archief- en informatiebeheer

Waar moet de gemeente aan voldoen?

Voor het jaarlijks toezicht op het archief- en informatiebeheer sluit de provincie aan bij de aanbeveling van de VNG, dat het college de raad jaarlijks informeert over archiefzorg en – beheer via Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Hierbij geeft de provincie de volgende vijf van de tien KPI-thema's prioriteit:

KPI-nr	Omschrijving
1	Lokale regelingen
3	Ordering, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
4	Digitale archiefbescheiden in het bijzonder
6	Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats
7	Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots

Voor het systematisch toezicht baseert de provincie zich op de interne rapportage van het college aan de raad. Daarbij gaan ze er van uit dat:

1. Het college jaarlijks verslag uitbrengt aan de raad over de uitvoering van de Archiefwet in het voorgaande jaar.
2. Het college de raad tegelijk met het verslag op de hoogte brengt van de verbeteringen die naar aanleiding van het verslag zijn of worden opgestart.
3. De provincie afschriften ontvangt van het verslag en de verbetervoorstellen die naar de raad zijn gestuurd.

Naast dit kwalitatief oordeel, houdt de provincie ook bij of de lokale overheden de verslagen tijdig toegestuurd hebben.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

De gemeente Oosterhout voldoet aan de gestelde vereisten van het interbestuurlijk toezicht.

Financieel toezicht

Waaraan moet de gemeente voldoen?

Bij het financieel toezicht is sprake van specifiek toezicht. Hierdoor wijkt de wijze waarop de provincie dit toezicht uitoefent enigszins af van de andere vijf toezichtgebieden.

Bij het financieel toezicht worden de volgende drie categorieën onderscheiden: Voldoet, Voldoet met kanttekeningen en Voldoet niet. Voldoet en Voldoet met kanttekeningen leiden tot repressief toezicht, terwijl voldoet niet preventief toezicht tot gevolg heeft.

2. De begroting is structureel en reëel in evenwicht en
2. Uit meerjarenraming is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd en
3. Er is voor zover bekend geen sprake van bestuurlijke relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

De vastgestelde begroting 2020 en de bijbehorende meerjarenraming 2021-2023 is door de toezichthouder beperkt onderzocht. De uitkomsten van deze beperkte controle vormden geen aanleiding om de begroting uitgebreider te controleren. We presenteerden in 2020 een begroting die in de eerste twee jaren (2020 en 2021) reëel en structureel in evenwicht was. Voor onze gemeente was daarom voor het begrotingsjaar 2020 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. Op basis van de criteria in ons beleidskader IBT 2016-2019 beoordeelt de provincie onze begroting 2020 als 'voldoet'. De gemeente Oosterhout heeft daarom in 2020 de kleur 'groen' op de kaart gekregen.

Huisvesting vergunninghouders

Waaraan moet de gemeente voldoen?

Wij hebben een wettelijke taak, op basis van de Huisvestingswet, om vergunninghouders te huisvesten. De rijksoverheid legt ons elk half jaar een taakstelling op voor het aantal te huisvesten vergunninghouders. Het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) heeft de verantwoordelijkheid om deze taakstelling uit te voeren in samenwerking met de gemeenten. Een vergunninghouder moet binnen 14 weken na aanmelding een passende woning aangeboden krijgen, met daaraan gekoppeld een traject om uitkering, onderwijs en inburgering te organiseren. Wij voeren als

gemeente de regie op dit traject. Huisvesting gebeurt voornamelijk door de woningcorporaties, begeleiding van de individuele vergunninghouders gebeurt in onze gemeente.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

Op grond van de realisatiecijfers van het COA heeft de gemeente Oosterhout per 1 januari 2021 niet haar taakstelling over 2020 niet tijdig gerealiseerd. De achterstand uit eerdere perioden bedraagt op de peildatum 1-1-2021 15 te huisvesten personen. De achterstand die vanwege de corona-uitbraak is opgelopen dient in de komende taakstellingsperiode tot 1 juli 2021 te worden ingelopen.

Monumentenzorg

Waaraan moet de gemeente voldoen?

Een van de wettelijke eisen is dat gemeenten een commissie instellen die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument. Van deze commissie mogen burgemeester of wethouders geen lid zijn en enkele leden moeten deskundig zijn op het gebied van monumentenzorg. De provincie monitort of de Brabantse gemeenten een dergelijke commissie hebben ingesteld en ze ook altijd consulteert.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

In 2020 is door de provincie geen systematisch toezicht uitgevoerd op gebied van monumenten.

Omgevingsrecht

Waaraan moet de gemeente voldoen?

De hoofddoelstelling van de wetgeving op het terrein van het omgevingsrecht is een veilige en gezonde leefomgeving te bewerkstelligen. En deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden, beheren, gebruiken en ontwikkelen. De lokale overheden spelen daarbij een belangrijke rol door een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken). Als de overheden deze VTH-taken niet goed uitvoeren, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

Op grond van de Wabo dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

- a) Een actueel beleidsplan VTH, gebaseerd op een adequate probleemanalyse, met inzicht in prioriteitenstelling die aansluit op de gestelde doelen, inzicht in de methodiek om de gestelde beleidsdoelen te bereiken, inzicht in de benodigde en beschikbare financiële en personele capaciteit voor het bereiken van de doelen en het uitvoeren van de activiteiten.
- b) Jaarlijks uiterlijk 1 februari: een uitvoeringsprogramma VTH, met daarin de voorgenomen activiteiten waarbij inzichtelijk rekening wordt gehouden met gestelde doelen en prioriteiten uit het beleidsplan en de verbeterpunten uit het voorgaande evaluatieverslag.
- c) Jaarlijks uiterlijk 1 mei: een evaluatieverslag VTH, waarin inzichtelijk rekening wordt gehouden met de uitgevoerde activiteiten uit uitvoeringsprogramma, het bereiken van de gestelde beleidsdoelen en – indien van toepassing – aangevuld met verbeterpunten voor het volgende jaar.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

Op basis van de Beleidscriteria IBT heeft de provincie geoordeeld dat de gemeente Oosterhout **voldoet** op het punt omgevingsrecht. De provincie stelt vast dat onze gemeente behoort tot de categorie die alle handavingsdocumenten in 2020 tijdig vaststelde. Samen met het overgrote deel van andere gemeenten behoort Oosterhout tot de categorie koplopers in Brabant op het gebied van het bestuurlijk tijdig vaststellen van de wettelijke handavings-documenten. Oosterhout geeft daarmee een uitstekende invulling aan de voorbeeldfunctie richting burgers, bedrijven en andere overheden.

Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro)

Waaraan moet de gemeente voldoen?

De volgende 4 thema's worden door de provincie beoordeeld:

1. Verplichtingen uit de Wro:

- a. hebben van gebiedsdekkende structuurvisies;
- b. hebben van gebiedsdekkende bestemmingsplannen of beheersverordeningen;
- c. hebben van actuele bestemmingsplannen en beheersverordeningen;
- d. jaarlijks bekendmaken, hoe in het ruimtelijk spoor wordt gehandhaafd;

2. Instructieregels voor gebiedsbescherming uit de Verordening ruimte:

Zijn deze instructieregels, m.n. met betrekking tot de bescherming van natuur- en landschapswaarden, cultuurhistorische waarden en waterbergingsgebieden, in een bestemmingsplan opgenomen.

3. Regels voor zorgvuldige veehouderij uit de Verordening ruimte:

De regels in de Verordening ruimte voor de ontwikkeling van veehouderijen dienen binnen een termijn van 2 jaar in gemeentelijke bestemmingsplannen te zijn verwerkt.

4. Uitvoering handhaving en toezicht in relatie tot de Verordening ruimte:

Het betreft hier toezicht en handhaving, specifiek gericht op kwaliteitsverbetering landschap en de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij.

Wat is de stand van zaken bij de gemeente Oosterhout?

In 2020 is door de provincie geen systematisch toezicht uitgevoerd op gebied van Ruimtelijke Ordening.

5.13 Corona

De coronacrisis raakt de samenleving op vele manieren. Lokaal is de impact van de crisis voelbaar. Qua beperkende, preventieve maatregelen, maar ook sociaal en economisch. Steeds meer sectoren zoeken en vinden mogelijkheden om binnen de kaders op een aangepaste manier te werken en producten en diensten aan te bieden. Dit geldt ook ons als gemeente zelf. Covid-19 heeft een groot effect op onze bedrijfsvoering gehad en heeft impact gehad op vele producten en programma's. Middels het uitvoeren van de Corona Impact Analyse (CIA deel 1 en 2) hebben we zicht gekregen op de opgave waar de Oosterhoutse samenleving voor staat op de korte en langere termijn, inclusief inzicht in risico's voor de gemeente op verschillende niveaus: voor de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

De Coronacrisis heeft ook een behoorlijke impact gehad op de jaarrekening 2020 van de gemeente Oosterhout. Dit enerzijds vanwege het uitvoeren van regelingen namens het Rijk (TOGS, TOZO, TONK, etc), maar ook op lokaal niveau door bijvoorbeeld het wegvallen van inkomsten (parkeerbelasting, toeristenbelasting) en hogere kosten voor het in standhouden van ons voorzieningenniveau. Los van deze directe financiële effecten in 2020 kan de Coronacrisis ook nog effect hebben op onze balans.

Deze paragraaf beoogt inzicht te geven in de financiële effecten van Corona op de jaarrekening 2020.

Reeds vroeg in de Coronacrisis hebben wij onze financiële boekhouding aangepast om de extra kosten die wij maken in het kader van Corona inzichtelijk te maken. Hierdoor beschikken wij over een vrij compleet beeld van deze extra kosten. Deze kosten zitten verspreid door de hele begroting van de gemeente en variëren van extra inhuur voor de uitvoering van TOZO, tot de aanschaf van desinfectiemiddelen. En van het extra subsidiëren van instellingen, tot de aanschaf van hulpmiddelen ten behoeve van thuis werken en digitaal overleggen.

Het is niet zo dat deze kosten op alle plaatsen leiden tot overschrijdingen op de begroting. Doordat sommige reguliere kosten ook lager uitvallen, of omdat bijvoorbeeld vormen van alternatieve zorg binnen de reguliere budgetten vallen, is er slechts op een aantal plaatsen in de begroting sprake van overschrijdingen. Ondanks dat kosten dus soms wel binnen de begroting passen, hebben we deze waar ze Corona-gerelateerd zijn, wel opgenomen als Coronakosten.

Naast de extra kosten en gemiste inkomsten heeft het Rijk gedurende 2020 reeds een compensatiepakket voor Corona uitbetaald.

Samengevat zien de kosten en opbrengsten die met Corona samenhangen er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag
Coronakosten	3.283.555
Gemiste inkomsten	1.257.489
Ontvangen compensatie Rijk	-3.260.981
TOTALE ONGEDEKTE CORONASCHADE 2020	1.280.063

Daarnaast is er voor ongeveer € 6,4 miljoen aan steunmaatregelen TOZO uitgekeerd.

Hieronder volgt een uitsplitsing per programma van de gemaakte coronakosten, de gemiste inkomsten en de eventuele reeds ontvangen vergoeding vanuit het Rijk, met een korte toelichting. Voor een uitgebreide toelichting op alle verschillen wordt verwezen naar paragraaf 6.3.

Programma Verbindend bestuur

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
Relatie burger en bestuur	17.034	-	-
Regionale samenwerking	-	-	-
Dienstverlening	6.740	-	-
Totaal saldo van lasten en baten	23.774	-	-

Toelichting:

Relatie burger en bestuur

Dit betreft voornamelijk extra kosten voor Starleaf in verband met het digitaal vergaderen.

Dienstverlening

Aanschaf van telefonie en hulpmiddelen ten behoeve van telefonische bereikbaarheid tijdens thuiswerken.

Programma Sociaal domein

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
Beheerskosten sociaal domein	-	-	-
Maatschappelijke zorg	371.787	19.498	-
Sociaal beleid	186.296	-	-
Jeugdzorg	180.848	-	-
Veiligheid	4.148	40.000	-
Totaal saldo van lasten en baten	743.079	59.498	-

Toelichting:

Maatschappelijke zorg

- Voor de organisatie van de voorschoolse opvang voor ouders met cruciale beroepen is € 4.400 uitgegeven.
- Binnen de Wmo is ruim € 210.000 doorbetaald voor het Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV). In verband met het coronavirus en de maatregelen die de overheid genomen heeft om verspreiding van het virus te beperken is het gebruik van doelgroepenvervoer sinds maart 2020 fors gedaald. Het Rijk heeft opgeroepen om aanbieders van essentiële zorg door te betalen om daarmee dreigende faillissementen te voorkomen. De bestuurscommissie KCV heeft besloten 80% van de geraamde ritvergoeding te betalen, om daarmee dreigende faillissementen van aanbieders van taxivervoer te voorkomen. De werkelijk gemaakte ritten zijn wel 100% vergoed. Voor HbH is ruim € 92.500 uitbetaald. De HbH die als gevolg van de coronacrisis niet geleverd mag of kan worden, maar wel is geïndiceerd, mocht eveneens voor 80% gedeclareerd worden. Tot slot zijn nog mantelzorgbonnen verstrekt met een totale waarde van ruim € 52.000.
- De gemiste inkomsten van bijna € 19.500 betreffen de kwijtschelding van de huur van dorpshuis de Klip en het Oostquartier.

Sociaal beleid

- De kosten van ruim € 186.000 bij sociaal beleid betreft een doorrekening van de uren van het eigen personeel voor de uitvoering van de TOZO-regeling. Naast het eigen personeel is er ook nog extra ingehuurd voor de TOZO. Deze inhuurkosten zijn opgenomen onder programma 6.

Jeugdzorg

- De vervoerders van leerlingen in het speciaal onderwijs zagen tijdens de sluiting van de scholen het aantal ritten sterk dalen en daarmee de geraamde inkomsten. Ook hier was het uitgangspunt om de continuïteit te garanderen (net als het KCV), door 80% van de geraamde ritvergoedingen uit te betalen (€ 95.000).

Daarnaast is een vergoeding uitbetaald aan de aanbieders van jeugdzorg voor de meerkosten die te maken heeft met de maatregelen die zij hebben genomen om de continuïteit van zorg op grond van de jeugdwet te garanderen (€ 83.000).

Veiligheid

- De kosten op veiligheid betreft inhuur voor toezicht op de naleving in de horeca. De gemiste inkomsten hangen samen met het besluit om over 2020 geen precario op de terrassen te heffen.

Programma Werkgelegenheid & economie

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
De bruisende binnenstad	26.560	-	-
Toerisme en recreatie	-	-	-
Ruimte om te ondernemen	21.472	-	-
Totaal saldo van lasten en baten	48.032	-	-

Toelichting:

Bruisende binnenstad

Dit betreft de huur van een tekstwagen voor de binnenstad, de huur van extra fietsenrekken, een extra subsidie voor de veilige viering van Sinterklaas en advieskosten rondom de Coronamaatregelen voor de binnenstad.

Toerisme en recreatie

De lagere opbrengst van toeristenbelasting is meegenomen onder programma 6 bij de belastingen.

Ruimte om te ondernemen

Betreft de huur van toiletten op de Markt en de Heuvel. De aanschaf van tegelstickers in de binnenstad. Daarnaast zijn ook de kosten van de voucherregeling voor horecaondernemers op dit product geboekt.

Programma De levendige Gemeente

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
Onderwijs & jeugd	69.248	-	-
Cultuur & evenementen	40.254	43.426	-
Sport	351.214	762.091	190.631
Totaal saldo van lasten en baten	460.716	805.517	190.631

Toelichting:

Onderwijs & jeugd

Hier zijn de kosten geboekt voor de compensatie van het vervallen van de ritten van het gymvervoer. Ook deze vervoersvorm is voor 80% doorbetaald. Daarnaast zijn hier de kosten geboekt van de aangekochte zeecontainers voor Loods 16.

Cultuur & evenementen

Theater de Bussel heeft in 2020 een extra subsidie gekregen van € 35.000. Datzelfde geldt voor museum Oud Oosterhout; zij ontvingen € 5.000 extra subsidie.

De gemiste inkomsten ad € 43.000 betreft het kwijtschelden van de huur voor H19 en de Pannenhoef.

Sport

Ook op gebied van sport heeft Corona een behoorlijke impact gehad. De grootste extra kostenposten betreffen de inhuur van extra personeel, de aanschaf van schoonmaakmiddelen, aanpassingen voor looproutes e.d., de overname van de inventaris van de horeca, na de sluiting hiervan. Maar ook het aanpassen van de mechanische ventilatie op diverse binnenlocaties om aan de eisen voor ventilatie te kunnen voldoen.

De gemiste inkomsten betreft de kwijtschelding van de huren buitensport (€ 110.000) en de gemiste inkomsten / kwijtschelding van de huren binnensport (€ 102.000) en ook voor de huur van het zwembad (€ 64.000). Maar bovenal de gemiste inkomsten vanuit de kaartverkoop van de Warande, waar de limieten in de bezoekersaantallen (circa € 460.000).

De ontvangen vergoeding van € 190.000 betreft de reeds ontvangen vergoeding voor de gemiste huurinkomsten van het ministerie van VWS.

Programma Ruimte & ontwikkeling

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
Openbare ruimte	74.536	-	-
Verkeer en mobiliteit	50.466	219.701	-
Natuur, milieu & afval	15.000	-	-
Ruimtelijke ordening & wonen	-	-	-
Totaal saldo van lasten en baten	140.002	219.701	-

Toelichting:

Openbare ruimte

De extra kosten bij openbare ruimte betreft de kosten voor de extra straatreiniging die in Coronatijd is toegepast, zoals het vaker legen van prullenbakken en onderhoud van parken.

Verkeer & mobiliteit

Dit betreft voornamelijk de kosten voor de inhuur van extra toezichthouders. Daarnaast de aanschaf van borden.

Natuur, milieu & afval

De € 15.000 die hier geboekt zijn, betreft een extra subsidie voor het MEK.

Programma Algemene dekkingsmiddelen & overhead

Omschrijving	Coronakosten	Gemiste inkomsten	Ontvangen vergoeding
Algemene dekkingsmiddelen	267.556	236.750	2.340.000
Gemeentelijke organisatie	1.600.398	-61.478	730.350
Administratieve doorbelastingen	-	-	
Onvoorzien	-	-	
Vennootschapsbelasting	-	-	
Totaal saldo van lasten en baten	1.867.954	175.272	3.070.350

Toelichting:

Algemene dekkingsmiddelen

De extra personele uren die vanwege Corona zijn gemaakt door de handhavers e.d. zijn hier geboekt (ruim € 200.000). Ook de 'Straks eten-horecabonnen' voor et personeel zijn hier geboekt (€ 19.000).

De gemiste inkomsten die hier staan aangegeven betreffen voornamelijk de lagere inkomsten uit de toeristenbelasting.

De ontvangen rijksvergoeding betreft de vanuit het Rijk ontvangen 1^e, 2^e en 3^e corona-compensatiepakket, van in totaal € 2.430.000.

Gemeentelijke organisatie

De meeste uren die door de ambtelijke organisatie zijn gemaakt voor Corona zijn centraal onder het product gemeentelijke organisatie geboekt. Dit zijn uren die normaal naar andere producten gaan, maar vooral in het begin van de Coronacrisis is veel personeel tijdelijk werk gaan doen tbv de Corona aanpak, zoals deelname aan het CoActeam, belpanel voor de TOGS, TOZO en andere Rijksregelingen, etc. Maar ook bijvoorbeeld het nemen van maatregelen in gemeentelijke gebouwen

en uren voor de crisisorganisatie (€ 566.000). Daarnaast is vanwege de Corona voor € 710.000 extra ingehuurd. Deze inhuur hing ook voor een groot deel samen met de uitvoering van de TOZO. Op gebied van communicatie rondom Corona is bijna € 200.000 aan extra kosten gemaakt. Dit betreft de kosten van advertenties, drukwerk, grafische vormgeving die hierbij hoort en de uren van eigen personeel.

De ruim € 61.000 in de kolom inkomsten betreft vanuit de regio ontvangen vergoeding van gedetacheerd personeel aan de regionale crisisorganisatie.

De ontvangen vergoeding van € 730.350 in de laatste kolom betreft de vergoeding die wij bij het Rijk hebben aangevraagd voor de uitgevoerde TOZO-dossiers.

Specificatie ontvangen Rijksbijdragen

Middels de algemene uitkering en middels een aantal specifieke uitkeringen heeft de gemeente Oosterhout reeds een aantal tegemoetkomingen voor Corona ontvangen van het Rijk. Deze zijn hierboven in de programma's al globaal genoemd en zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	Bedrag
<i>1^e compensatiepakket Corona (via AU)</i>	
Voorschoolse voorziening peuters	-21.000,00
Toeristenbelasting	-122.000,00
Parkeerbelasting	-211.000,00
Inhaalzorg Wmo 2015 (€ 41k);	-41.000,00
Inhaalzorg Jeugdwet (€ 106k) ;	-106.000,00
Lokale culturele voorzieningen (€ 189k)	-189.000,00
3 D's in het sociale Domein	-285.000,00
<i>Subtotaal</i>	<i>-975.000,00</i>
<i>2^e compensatiepakket Corona (via AU)</i>	
Toezicht en handhaving	-147.000,00
Lokale culturele voorzien. (2)	-184.000,00
Vrijwilligersorganisaties	-23.000,00
Buurt- en dorpshuizen	-50.000,00
Misgelopen inkomsten uit precariobelasting (terrassen) en markt- en evenementenleges	-45.000,00
Tweede Kamerverkiezingen 2021	-69.000,00
Compensatie voor noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep	-71.000,00
Compensatie voor het tijdelijk niet innen van eigen bijdragen voor WMO	-79.000,00
Compensatie 1 juni tot en met 31 december exploitatietekorten van de SW bedrijven	-291.000,00
Incidenteel compenseren van de oploop van de opschalingskorting	-208.000,00
<i>Subtotaal</i>	<i>-1.167.000,00</i>
<i>3^e compensatiepakket Corona (via AU)</i>	
Compensatie quarantainekosten	-12.000,00
Continuïteit van zorg	-70.000,00
Bijzondere bijstand	-14.000,00
Gemeentelijk schuldenbeleid	-41.000,00
Aanvullend pakket re-integratie	-61.000,00
<i>Subtotaal</i>	<i>-198.000,00</i>
<i>Ministerie VWS</i>	
Huurcompensatie sportparken buiten	-36.555,00
Huurcompensatie sportaccommodaties binnen	-96.725,34
Huurcompensatie zwembad De Warande	-57.350,18
Vergoeding behandeling TOZO	-730.350,00

<i>Subtotaal</i>	-920.980,52
SUBTOTAAL ONTVANGEN COMPENSATIE OVERHEID	-3.260.980,52

Het 3^e compensatiepakket Corona welke middels de decembercirculaire is toegekend, bevat ook een aantal compensatiemaatregelen die in 2021 worden uitbetaald aan de gemeente. Dit betreft:

Omschrijving	Bedrag
<i>3^e compensatiepakket Corona (via AU) in 2021</i>	
Aanvullend pakket re-integratie	-167.000
Gemeentelijk schuldenbeleid	-84.000
Bijzondere bijstand	-29.000
Impuls re-integratie	-89.000
Cultuurmiddelen	-467.000
Tweede Kamerverkiezingen	-77.000
<i>Totaal</i>	<i>-913.000,00</i>

Maatregelen voor ondernemers

De basisgedachte bij de maatregelen die de gemeente voor ondernemers heeft genomen was dat de maatregelen waren gericht op het terugbrengen van vaste lasten van ondernemers om zoveel mogelijk werkgelegenheid in de stad – en de continuïteit van bedrijvigheid te behouden.

De maatregelen en compensatieregelingen van het Rijk verzachten de economische pijn van deze crisis zoveel mogelijk. Daar waar nodig hebben wij aanvullende maatregelen genomen om te ondersteunen en ook middelen beschikbaar gesteld om bedrijven gevestigd in de gemeente te helpen om deze crisis door te komen.

Maatregelen:

- De gemeente heeft bij de invordering de regionale lijn van de Belasting Samenwerking West Brabant (BWB) (samenwerking van 11 gemeenten en een waterschap) gevolgd: automatisch uitstel van betaling tot en met 30 juni 2020. Daarna konden ondernemers individueel contact op nemen met de gemeente om een betalingsregeling af te spreken.
- Verruiming terrassen en precario (tijdelijk mochten terrassen ruimer worden opgesteld en werd geen precario geheven over 2020).
- Voucherregeling voor ondernemers, waarbij de gemeente een groot deel van de kosten voor een financiële quickscan voor haar rekening heeft genomen.
- Versnelling van de betalingstermijn van de gemeente (zodra een factuur goedgekeurd was is deze betaald ongeacht of de 30 dagen termijn nog niet was verstreken).

Verwachtingen voor 2021 en verder

De Coronacrisis kent dus ook een doorwerking in 2021 en verder. De verwachte effecten voor 2021 zullen worden meegenomen in de 1^e concernrapportage 2021. Hierbij verwachten wij vanwege de beperkingen / na-ijlende effecten van Corona, conform 2020, financiële effecten op het gebied van parkeren, toeristenbelasting, precario, cultuur, sport, bijstand en sociale werkbedrijf.

In 2020 is de eerste fase van de Corona Impact Analyse (CIA) uitgevoerd. Daarbij zijn de gevolgen van de Coronacrisis voor de Oosterhoutse samenleving in beeld gebracht. Bij het afsluiten van de eerste fase van de Corona Impact Analyse is de afspraak gemaakt dat we ook in het vervolg de effecten van COVID-19 voor de Oosterhoutse samenleving zouden blijven monitoren. Dat doen we met de CIA fase 2.

Ook in de tweede fase wordt een grote hoeveelheid externe partners betrokken. Daarnaast richten we ons in deze fase ook expliciet op jongeren, cliënten binnen het sociaal domein en bewoners van de wijken en de kerkdorpen.

Wij gaan allereerst onze maatschappelijke partners schriftelijk bevragen naar de meest recente inzichten naar de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de Oosterhoutse samenleving. Daarnaast

gaan we op een aantal manieren (peilingen en verdiepende gesprekken) de dialoog aan met jongeren, cliënten binnen het sociaal domein en wijk- en kerkdorpbewoners. Beide processen vormen de basis voor werkconferenties rondom de thema's jeugd, economie en arbeidsmarkt en samenleving / sociaal.

Daarmee vormt CIA2 een belangrijke basis voor de op te stellen Perspectiefnota 2022 en overig gemeentelijk beleid, maar tegelijkertijd ook een "reflectie" op de voortgang van de Toekomstvisie 2030.

Risico's

Voor de langere termijn zien wij de volgende risico's / ontwikkelingen:

- Druk op sociaal domein en inkomensregelingen zal mogelijk toenemen (uitgaven op sociaal domein, inkomensregelingen, welzijn en participatie);
- De toekomst van lokale ondernemers en de aantrekkelijkheid van de binnenstad (inkomsten OZB, precario, parkeerinkomsten, toeristenbelasting);
- Ook na de crisis blijven we meer thuiswerken (interne bedrijfsvoering gemeente – digitalisering en huisvesting).

Jaarrekening (financieel)

160

160

164

203

208

210

228

241

243

244

6.1 Inleiding

**6.2 Grondslagen voor waardering en
resultaatbepaling**

6.3 Overzicht van baten en lasten

6.4 Investeringsen

6.5 Balans

6.6 Toelichting op de balans

6.7 (Begrotings)rechtmatigheid en SiSa

6.8 Publicatie Wet Normering Topinkomens

6.9 Gebeurtenissen na balansdatum

6.10 Controleverklaring

6 Jaarrekening (Financieel)

6.1 Inleiding

In hoofdstuk 6 worden de cijfers over het jaar 2020, zowel de exploitatie als de balans, op gemeentebreed niveau toegelicht.

De jaarrekening 2020 geeft samengevat het volgende beeld:

Exploitatie	Bedragen * € 1.000 - = voordeel		
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020
Lasten	157.127	162.805	164.534
Baten	157.424	162.553	172.061
Totaal saldo van baten en lasten	-297	252	-7.527
Storting in reserves	10.590	4.038	7.878
Onttrekking aan reserves	13.766	5.552	8.854
Resultaat	-3.473	-1.262	-8.503

6.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

6.2.1 Voorschriften

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- De gemeentewet;
- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex artikel 212, 213, en 213a;
- Het op 26 januari 2021 door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol en normenkader rechtmatigheid voor de accountantscontrole 2020;
- Overige (financiële) afspraken, zoals de vastgestelde Planning & Controlcyclus, de nota reserves en voorzieningen, de nota investeringen en afschrijvingsbeleid en de nota inkoop en aanbesteding.

Financieel verslag

Het financieel verslag bevat de balans, de exploitatierekening en de toelichting daarop. De voorgeschreven overzichten zijn afzonderlijk opgenomen in de bijlagen.

6.2.2 Grondslagen voor waardering

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen nominale waarde.

- Onderscheid activa met economisch en maatschappelijk nut.

In de jaarrekening wordt conform de voorschriften onderscheid gemaakt tussen activa met een economisch nut en activa met een maatschappelijk nut. Activa met een economisch nut zijn activa die gelden genereren of waar een aspect van verhandelbaarheid in zit. Deze activa moeten worden geactiveerd. Bij de activa met economisch nut wordt onderscheidt gemaakt in activa waarvoor een heffing wordt geheven. Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op deze investeringen en resultaatafhankelijk afschrijven is definitief verboden.

Vanwege een BBV-wijziging moeten Investeringen met een maatschappelijk nut, evenals investeringen met een economisch nut, worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur worden afgeschreven. De vrije keuze om investeringen met een maatschappelijk nut wel of niet te activeren is komen te vervallen. Hiermee wordt een betere vergelijkbaarheid van de kosten tussen gemeenten beoogd. Het nieuwe beleid is van toepassing op de investeringen vanaf 2017. Voor de bestaande activa (gerealiseerde investeringen tot en met 2016) blijft het oude activabeleid van kracht.

- Algemene waardering

De immateriële- en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen, subsidies, bijdragen en onttrekkingen aan de reserves. De afschrijvingen zijn gebaseerd op economische levensduur volgens de lineaire methode. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

- Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar, of indien korter maximaal de gebruiksduur van de bijbehorende activa, afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 ook onder de immateriële vaste activa.

- Vaste activa

Bij de waardering van de vaste activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De nog niet in bouwexploitatie genomen gronden (NIEGG), zijn per 1 januari 2016 niet langer verantwoord onder de grondexploitaties, maar onder de materiële vast activa, gronden en terreinen.

- Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen. De leningen u/g en de overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening is gehouden met vermoedelijke oninbaarheid. Bijdragen, die worden verstrekt aan derden ten behoeve van een investering vallen met ingang van 1 januari 2016 niet langer onder de financiële vaste activa, maar onder de immateriële vaste activa.

- Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs.

- Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

- Grondexploitatie

De in bouwexploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen historische kostprijs, vermeerderd met de investeringen en verminderd met de opbrengsten wegens grondverkoop, bijdragen en subsidies. In de specificaties van de grondexploitatie zijn de opbrengsten opgenomen tegen de te verwachten uitgifteprijs, terwijl de nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de exploitatieoverzichten c.q. tussencalculaties. Winst wordt binnen een grondexploitatie genomen conform de voorgeschreven berekening van de POC-methode.

Verliezen worden genomen als uit de financiële verkenning of grondexploitatie blijkt dat er een negatief resultaat te verwachten is. Dit kan zijn op moment van aankoop van perceel of moment van openen c.q. actualisatie van grondexploitatie.

- Vorderingen

De vorderingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

- Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

- Voorzieningen

In het BBV worden vier mogelijkheden aangereikt waarvoor voorzieningen gecreëerd kunnen worden:

1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.;
2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.;
4. De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Conform Artikel 49 BBV worden deze sinds 2008 onder de overlopende passiva opgenomen. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. In het verslagjaar zijn geen onderhoudsegalisatievoorzieningen aanwezig.

- Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

6.2.3 Grondslagen van resultaatbepaling

In de jaarrekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden conform begroting, dan wel besluitvorming door de Raad, rechtstreeks op de reserves gemuteerd. Bij de presentatie van het rekeningsaldo zijn wel alle mutaties afzonderlijk gepresenteerd in het kader van de verslaggevingsvoorschriften.

Baten en lasten

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het moment waarop de gelden worden ontvangen c.q. betaald.

Eigen bijdrage via CAK

Door het CAK worden in verband met privacy bepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage ad € 397.988

(2019: € 481.614) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Algemene uitkering

De gemeente Oosterhout heeft bij de berekening van de algemene uitkering 2020 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2020 aansluiting gezocht bij de december-circulaire.

Afschrijvingen

De investeringen worden lineair afgeschreven waarbij voor de rente de rekenrente is gehanteerd. Ten aanzien van de rentetoerekening zijn meerdere uitzonderingen gemaakt.

In de nota investeringen en afschrijvingsbeleid is vastgesteld dat in het algemeen wordt gestart met het afschrijven van activa in het jaar **na** de gereed melding.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur en opgenomen in de nota investerings- en afschrijvingsbeleid.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Resultaatbestemming

Het voordelig rekeningresultaat van de rekening van baten en lasten is afzonderlijk in de balans onder het eigen vermogen verantwoord. Bij vaststelling van de jaarrekening zal de gemeenteraad een nadere bestemming geven aan het rekeningsaldo. In de loop van 2021 wordt het rekeningresultaat van 2020 bestemd.

Om transparant te laten zien hoe reserves worden gevormd of worden benut, lopen alle mutaties in de reserves via een apart product. Hierdoor is er op één product inzicht in alle mutaties.

Een aantal reserves zijn door de gemeenteraad als 'gesloten circuits' aangemerkt. Dit betekent dat het aanwezige saldo op die producten binnen de jaarrekening rechtstreeks in de reserve wordt gemuteerd. Deze vallen in principe dus buiten de resultaatbestemming. Het betreft:

- Bestemmingsreserve SSC Equalit;
- Bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering;
- Bestemmingsreserve parkeerfonds;
- Bestemmingsreserve Groenfonds (alleen stortingen);
- Bestemmingsreserve toeristisch fonds;
- Bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling;
- Reserve investeringsprojecten.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Door de snelle invoering van de nieuwe regeling en de onduidelijkheid die er was met de intreding van deze nieuwe regeling als ook het feit dat gaandeweg de regeling is aangepast, maakten dat zaken soms lastig interpreteerbaar waren en het geen gemakkelijk proces was. Het proces is overigens met alle zorgvuldigheid vanuit de vakafdeling ingericht. Door die snelle invoering is gebleken dat het inkomensbegrip van zelfstandig ondernemers niet altijd duidelijk was.

De vakafdeling is ter invulling van het M&O-beleid een heronderzoek gestart, waarbij onder andere alle dossiers waarbij inkomsten uit zelfstandige onderneming is aangegeven (in totaal betreft dit 471 dossiers) opnieuw worden beoordeeld. Hierbij wordt nu gebruik gemaakt van een standaard sjabloon berekening die voldoet aan de vereisten van de juiste berekening: omzet minus bedrijfskosten = winst minus 18% = netto inkomsten uit eigen onderneming. Dit onderzoek is momenteel nog lopende en zal naar verwachting in juli 2021 worden afgerond. De eventuele daaruit voortvloeiende correcties zullen in het begrotingsjaar 2021 worden verwerkt.

Deze werkwijze achten wij in de geest van de regeling billijk en in lijn met de richtlijnen, zoals uitgevaardigd door het Ministerie van BZK.

6.3 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand is een overzicht gegeven van de totale lasten en baten voor de rekening 2020, in vergelijking primitieve begroting 2020 en de bijgestelde begroting 2020.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Programma		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Vershil
Burger en bestuur	Lasten	5.418	5.013	5.753	740
	Baten	1.130	1.130	1.738	-608
	Saldo	4.288	3.883	4.015	132
Sociaal domein	Lasten	73.193	74.562	81.360	6.798
	Baten	20.002	20.012	27.290	-7.278
	Saldo	53.191	54.550	54.070	-480
Werkgelegenheid en economie	Lasten	1.014	981	1.047	66
	Baten	220	220	201	19
	Saldo	794	761	846	85
De levendige gemeente	Lasten	15.644	15.615	15.784	169
	Baten	3.600	3.600	3.302	298
	Saldo	12.044	12.015	12.482	467
Ruimte & ontwikkeling	Lasten	41.154	41.227	35.965	-5.262
	Baten	20.654	22.154	17.867	4.287
	Saldo	20.500	19.073	18.098	-975
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	2.865	2.925	2.135	-790
	Baten	111.490	112.580	117.429	-4.849
	Saldo	-108.625	-109.655	-115.294	-5.639
Overhead	Lasten	21.372	22.434	22.096	-338
	Baten	2.438	2.857	4.234	-1.377
	Saldo	18.934	19.577	17.862	-1.715
Onvoorzien	Lasten	100	46	0	-46
	Baten	0	0	0	0
	Saldo	100	46	0	-46
Heffing VPB	Lasten	2	2	394	392
	Baten	0	0	0	0
	Saldo	2	2	394	392
Totaal saldo van baten en lasten	Lasten	160.762	162.805	164.534	1.729
	Baten	159.534	162.553	172.061	-9.508
	Saldo	1.228	252	-7.527	-7.779
Stortingen in reserves	Lasten	2.039	4.038	7.878	3.840
Onttrekkingen uit reserves	Baten	4.805	5.552	8.854	-3.302
Saldo mutatie reserves	Saldo	-2.766	-1.514	-976	538
Resultaat	Lasten	162.801	166.843	172.412	5.569
	Baten	164.339	168.105	180.915	-12.810
	Saldo	-1.538	-1.262	-8.503	-7.241

Voor een overzicht van de begrotingswijzigingen 2020 wordt verwezen naar de bijlage 6.

Voor de staat van incidentele baten en lasten wordt verwezen naar paragraaf 6.7.

6.3.1 Analyse op hoofdlijnen

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van het resultaat.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie	belangrijke afwijkingen		
	jaarrekening 2020	voor-/ nadeel	2 ^e rapportage
Burger en bestuur	132	N	104 N
Sociaal domein	-480	V	670 N
Werkgelegenheid en economie	85	N	51 N
De levendige gemeente	467	N	908 N
Ruimte en ontwikkeling	-975	V	-581 V
Algemene dekkingsmiddelen	-5.639	V	-2.676 V
Overhead	-1.715	V	1.797 N
Vennootschapsbelasting	392	N	-
Onvoorzien	-46	V	-
Personele kosten*			228 N
Kapitaallasten*			-2.000 V
Begrotingssaldo (na wijziging)	-1.262	V	-1.262 V
Subtotaal	-9.041	V	-2.761 V
Reserves	538	N	-
Totaal resultaat exploitatie	-8.503	V	-2.671 V

*Bij de jaarrekening zijn de resultaten van de personele kosten en de kapitaallasten opgenomen binnen de resultaten van de programma's.

Bovenstaand geven de afwijkingen per programma en de onderdelen algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien weer.

Bij de 2^e concernrapportage 2020 was een totaal voordeel geprognostiseerd van € 2.761.000. Dit resultaat bestond uit een voordelig resultaat van € 4.858.000 als gevolg van reguliere afwijkingen en een nadelig resultaat van € 3.359.000 als gevolg van corona.

In de 2^e corap was nog geen rekening gehouden met de Coronacompensatie vanuit het Rijk (met uitzondering van de compensatie voor parkeren en toeristenbelasting).

Het voordeel op de reguliere afwijkingen bij de 2^e concernrapportage was gebaseerd op kosten en baten van derden en kapitaallasten, exclusief apparaatskosten.

Het verschil ten opzichte van de jaarrekening wordt op grote hoofdlijnen verklaard door de onderstaande posten (in volgorde van programma):

- Uitvoering volksgezondheid € 166.000 voordeliger:
De coronacrisis heeft als gevolg gehad dat er minder taken hebben kunnen plaatsvinden op het gebied van volksgezondheid (€ 98.000). Daarnaast zijn er extra middelen ontvangen waarvan de uitvoering in 2021 plaatsvindt of waarvoor dekking bestaande middelen is gevonden (€ 68.000).
- Transitie AWBZ € 387.000 nadeliger:
De overgang van de medewerkers van het Sociaal Wijk Team is doorgeschoven van 2020 naar 2021. Hierdoor is de opdracht aan het SWT om onderdelen van het sociaal domein voor de gemeente uit te voeren met een jaar verlengd. In de 2^e concernrapportage was dit als een p.m.-post opgenomen.
- Huishoudelijke verzorging € 483.000 nadeliger:
De stijging in het aantal voorzieningen is nog harder gegaan dan was ingeschat bij de 2^e concernrapportages (€ 380.000). Tevens zijn de verwachte eigen bijdragen lager uitgevallen (€ 100.000).
- Inkomensregelingen € 1.815.000 voordeliger:
Bij de 2^e concernrapportage was bekend dat de rijksinkomsten vanuit het Buig-budget voordeliger

- zou uitvallen. De prognose over het resultaat over de uitgaven was toen nog niet bekend vanwege de onzekere tijd in verband met corona. Uiteindelijk bleken de uitgaven € 1.815.000 lager te zijn.
- Participatie € 598.000 voordeliger:
De ontvangen ESF-subsidie is € 120.000 hoger dan was voorzien in de 2^e concernrapportage. Aan het eind van jaar is gebleken dat er minder re-integratie-activiteiten en trajecten uitgevoerd konden worden als gevolg van corona (€ 400.000 voordelig).
  - Sociale regelingen € 305.000 voordeliger:
De uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel is uitgesteld naar 1 januari 2022. Hiervoor is in 2020 een incidentele bijdrage ontvangen (€ 89.000 voordelig). Verder is de stijging van het aantal aanmeldingen voor de collectieve zorgverzekering voor minima uitgebleven (€ 70.000 voordelig). Ook zijn er door corona minder schuldhulpaanvragen geweest en lagere kosten voor activiteiten voor preventie (€ 197.000 voordelig).
  - Jeugd € 314.000 nadeliger:
Vanaf het 3^e kwartaal is een stijging te zien bij met name de ambulante GGZ als gevolg van een lagere uitstroom en een hogere uitnutting van de afgegeven beschikkingen. We zien hier een samenhang in de landelijke berichtgeving rondom de toenemende psychische problematiek bij de jeugd door de gevolgen van de coronapandemie. Een direct causaal verband kan niet worden aangetoond, maar dit lijkt wel degelijk gerelateerd te zijn aan de coronapandemie.
  - Beheer gronden en gebouwen € 319.000 voordeliger:
De verkopen van grond inclusief de bijbehorende kosten zijn hoger uitgevallen. Dit betreft het Zandooje (€89.000 voordelig) en grond ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats (€ 172.000 voordelig). Verder heeft het project snippergroen € 58.000 meer opgeleverd dan was voorzien in de 2^e concernrapportage.
  - Omgevingsvergunningen € 433.000 nadeliger:
Bij de 2^e concernrapportage was rekening gehouden met een vergunningaanvraag van ca. € 700.000. Deze inkomsten worden in 2021 verwacht. Daar staat tegenover dat er meer diverse vergunningen zijn afgegeven voor bedrijfspanden en voor verbouwingen aan woningen.
  - Belastingen € 187.000 voordeliger:
Het voordeel op de inkomsten uit OZB van niet woningen (€ 300.000 voordelig) was ten tijde van de 2^e corap nog niet bekend vanwege het uitstel van betaling in verband met corona. De OZB voor woningen is € 50.000 hoger ten opzichte van de 2^e concernrapportage. De kosten voor de BWB zijn € 100.000 hoger uitgevallen als gevolg van de hogere kosten van het project waarderen naar oppervlakte en een extra bijdrage over 2019 vanwege het negatieve resultaat over 2019. Verder zijn inkomsten uit toeristenbelasting €60.000 lager. Dit is inclusief de ontvangen compensatie van het Rijk.
  - Algemene uitkering € 1.524.000 voordeliger:
De prognose bij de 2^e concernrapportage was gebaseerd op de meicirculaire, de jaarrekening op de decembercirculaire 2020. Bij de 2^e concernrapportage konden alleen de effecten van het 1^e Compensatiepakket coronamaatregelen worden doorgerekend. Per saldo is het effect hiervan € 1.365.000 hoger. Door afrekening van WOZ-waarden 2018-2020, mutaties in maatstaven en aanpassing van de uitkeringsfactor en verhoging van de integratie- en decentralisatieuitkering voor maatschappelijke begeleiding en zijn de inkomsten hiervoor € 159.000 hoger.
  - Algemene baten en lasten € 890.000 voordeliger:
Dit voordeel bestaat in hoofdlijnen uit de gedeeltelijke vrijval van de voorziening Juzt (€ 700.000 voordelig), de BTW correctie voor het BCF (€ 416.000 voordelig), het vrijvallen diverse balansposten (€ 211.000 voordelig), de BTW op eten en drinken inclusief de vrijval van de voorziening Eten den Drinken (€ 105.000 nadelig) en een niet voorziene dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren nodig geweest (€ 335.000 nadelig).
Deze posten waren bij de 2^e concernrapportage nog niet bekend.
  - Automatisering € 287.000 voordeliger:
Ten opzichte van de 2^e concernrapportage zijn de kosten van systeembeheer € 145.000 voordeliger, hetgeen veroorzaakt is door lagere kosten van Centric en doorbelasting aan andere gemeenten. Ook is het nadeel op het aandeel Oosterhout in Equalit € 140.000 lager, veroorzaakt door minder

uitgevoerde projecten, hogere inkomsten voor het Sociaal wijkteam en lagere kostprijsverhogende BTW.

TOELICHTINGEN OP DE RESULTATEN

Onderstaand worden per programma per product de financiële resultaten weergegeven met daarbij een toelichting op de belangrijkste afwijkingen per product.

Uitgangspunt hierbij is dat afwijkingen toegelicht worden als de afwijking bij de kosten en baten derden hoger zijn dan € 10.000 en voor de apparaatskosten en kapitaallasten hoger dan € 25.000.

De verschillen in de personele kosten en de kapitaallasten worden ook als totaal in de paragrafen 6.3.2 en 6.3.3 toegelicht.

Programma 1: Burger en bestuur

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor/nadeel	I/S
Relatie burger en bestuur	943	-831	34	-	146	N	I
Gemeenteraad	26	-	-27		-1	V	I
College	917	-831	61	-	147	N	I
Regionale samenwerking	12	-	-	-	12	N	I
Regionale samenwerking	12	-	-	-	12	N	I
Dienstverlening	-149	223	-100	-	-26	V	I
Dienstverlening	-149	223	-100	-	-26	V	I
TOTAAL	806	-608	-66		132	N	I

Relatie burger en bestuur (€ 146.000 nadelig)

Gemeenteraad (€ 1.000 voordelig)

De kosten van de Griffie zijn overschreden, hetgeen met name veroorzaakt is door de kosten voor een abonnement ten behoeve van digitale raadsvergaderingen vanwege de corona (€ 17.000). Tevens zijn er door corona gedurende het jaar 2020 minder verlofuren opgenomen dan in normale jaren. De richtlijnen geven aan dat voor dit "boven normale" verlof een voorziening moet worden gevormd. Ten gevolge hiervan is een storting in de voorziening opgenomen van € 23.000.

Op de apparaatskosten is een voordeel van € 33.000 door vacatureruimte voor de functie van raadsadviseur/locogriffier in het eerste kwartaal van 2020. Verder zijn de kosten voor de raads- en fractieondersteuning lager uitgevallen (€ 9.000 voordelig).

College (€ 147.000 nadelig)

Eind 2020 is het APPA-fonds geactualiseerd en is een extra storting benodigd geweest om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichting conform de BBV-voorschriften (€ 298.000 nadelig).

Verder is er afgerond € 176.000 betaald aan wachtgeld voor gewezen bestuurders. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers (€ 176.000 voordelig).

Daarnaast is € 635.000 ontvangen als gevolg van het vrijvallen van een polis pensioenvoorziening van een voormalig wethouder vanwege de ingang van de pensioenleeftijd. Dit bedrag is gestort in het APPA-fonds (per saldo neutraal).

De overschrijding op de apparaatskosten is veroorzaakt doordat de salariskosten hoger zijn dan begroot omdat de raming hiervan niet meer is aangepast sinds 2017 (€ 56.000 nadelig). De begroting 2021 is hierop aangepast.

Regionale samenwerking (€ 12.000 nadelig)

Door een BTW-correctie is een nadeel ontstaan op de kosten van de RWB van € 12.000.

Dienstverlening (€ 26.000 voordelig)

Eind 2019 is gestart met het in kaart brengen van de “brandweerputten”. De gemeente is wettelijk verplicht voor een goede bereikbaarheid en veiligheid van de brandweerputten. De dekking was niet voorzien in de begroting waardoor dit geleid heeft tot een incidentele overschrijding van € 22.000.

Bij de burgerlijke stand zijn minder uittreksels burgerlijke stand uitgegeven dan waar in de begroting rekening gehouden is (550 ten opzichte van 1.200). Verder zijn er minder (betaalde) huwelijken geweest dan begroot (137 ten opzichte van 220). In totaal €43.000 nadelig.

Ook zijn er minder Verklaringen omtrent gedrag uitgegeven dan waarmee in de begroting rekening is gehouden; hierdoor zijn er minder rijksinkomsten en ook minder rijksafdrachten. De rijksinkomsten en rijksafdrachten lopen niet altijd gelijktijdig op waardoor er een saldo kan ontstaan (€ 20.000 voordelig).

De onderschrijding op de apparaatskosten is met name het gevolg van vacature ruimte gedurende het hele jaar bij het team Eerst Lijn & burgerzaken (€ 90.000 voordelig).

Door corona zijn er gedurende het jaar 2020 minder verlofuren opgenomen dan in normale jaren. De richtlijnen geven aan dat voor dit “boven normale” verlof een voorziening moet worden gevormd. Ten gevolge hiervan is een storting in de voorziening opgenomen van € 21.000.

Programma 2 Sociaal domein

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaal-lasten	Totaal 2020	Voor/nadeel	I / S
Beheerskosten sociaal domein	16	-	403	-	419	N	I
Beheerskosten sociaal domein	16	-	403	-	419	N	I
Maatschappelijke zorg	2.374	200	140	28	2.742	N	I 2189/ S 553
Maatschappelijke samenleving	-50	-	-	-	-50	V	I
Volksgezondheid	-224	-15	-3	-	-242	V	I
Transitie AWBZ	837	-	-	-	837	N	I
Individuele voorzieningen WMO	1.945	207	84	-	2.236	N	I 1683/ S 553
Algemene voorzieningen WMO	-134	8	59	28	-39	V	I
Sociaal beleid	3.720	-7.852	332	-	-3.800	V	I
Inkomen (voorlopig)	4.057	-7.884	312	-	-3.515	V	I
Sociale regelingen	-337	32	20	-	-285	V	I
Jeugdzorg	38	401	-384	392	447	N	I
Transitie Jeugd (voorlopig)	38	401	-384	392	447	N	I
Veiligheid	-136	-27	-125	-	-288	V	I
Veiligheid	-136	-27	-125	-	-288	V	I
TOTAAL	6.012	-7.279	366	420	-480	V	I -1033 / S 553

Beheerskosten sociaal domein (€ 419.000 nadelig)

Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de ureninzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd hoger. De overschrijding op de apparaatskosten is met name het gevolg van meer productieve inzet dan de norm en tevens uren voor sport algemeen.

Maatschappelijke zorg (€ 2.742.000 nadelig, waarvan € 553.000 structureel)

Maatschappelijke samenleving (€ 50.000 voordelig)

In verband met de sluiting van de kinderopvang als gevolg van Corona is de decentralisatie uitkering Voorschoolse Voorziening peuters verhoogd. Ouders/verzorgers zijn in de periode van sluiting opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen. Dat gold ook voor ouders van een kind dat gebruik maakt van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie. In Oosterhout gaat het daarbij om de Voorscholen. Deze bijdrage is bedoeld om de eigen bijdrage die de ouders in deze periode hebben doorbetaald te compenseren, net zoals ouders die onder de Rijksregeling vallen (kinderopvangtoeslag) door het Rijk worden gecompenseerd. Dit moet nog in 2021 uitgevoerd worden (€ 51.000 voordelig).

Volksgezondheid (€ 242.000 voordelig)

Omdat de inzet van de wijk GGZ-er in 2020 volledig bekostigd kon worden door een ZonMw subsidie en het beleidskader op 2 maart 2021 door onze raad is vastgesteld, zijn de middelen in 2020 niet uitgegeven (€ 53.000). We willen de middelen die in 2020 zijn ontvangen gebruiken om te investeren in het Oosterhoutse voorzieningenniveau voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Ten behoeve van de “impulsmiddelen kansrijke start” zijn er in 2020 intern voorbereidingen getroffen om een lokale coalitie te kunnen vormen. In 2021 wordt de lokale coalitie daadwerkelijk gevormd. De ontvangen impuls gelden zijn daarom niet uitgegeven (€ 15.000 voordelig). Om de lokale coalitie te vormen hebben we de impulsmiddelen die hiervoor bedoeld zijn nodig in 2021.

Als gevolg van een dubbele actualisatie in de begroting 2020 is na de begrotingswijziging in verband met de cao-ontwikkelingen van de GGD een voordeel ontstaan van € 80.000. De begroting 2021 is hierop aangepast.

Als gevolg van de coronacrisis zijn prioriteiten en aandachtspunten binnen veel beleidsterreinen verschoven, uiteraard ook binnen de volksgezondheid. De coronacrisis heeft ertoe geleid dat er minder taken en activiteiten hebben kunnen plaatsvinden. Zo heeft GGD minder plustaken kunnen uitvoeren (€ 35.000 voordelig), hebben er minder inspecties op kinderdagverblijven plaats kunnen vinden (€ 23.000 voordelig) en heeft ook de focus lokaal gelegen op corona, net als bij onze samenwerkingspartners, waar normaal gesproken de focus ligt op preventieve taken en activiteiten (€ 22.000 voordelig).

De onderschrijding (€ 18.000) op het gebied van de Wet verplichte ggz (Wvvggz) is gerelateerd aan de opstartfase. Met ingang van 1 januari 2020 is de Wvvggz van start gegaan.

Transitie AWBZ (€ 837.000 nadelig)

Het grootste deel van deze overschrijding is vanwege de korting op het budget door de investering in Floralia (€ 325.000). Deze verschuiving van budget werd acceptabel geacht gelet op de verwachte afname/afschaling van individuele naar deze algemene voorziening in 2020. Het betekent echter wel dat de afschaling naar de algemene voorziening – en daarmee dus minder inzet van individuele begeleiding – actief moet plaatsvinden. Door de coronacrisis moest Floralia net als de andere algemene voorzieningen de deuren sluiten, waardoor het beoogde effect dit jaar niet (in volledigheid) bereikt kan worden. Er is minder doorverwezen naar de algemene voorzieningen in plaats van individuele begeleiding (€ 179.000 nadelig). Daarbij is er is tijdens de coronacrisis wel 80% van het regulier gedeclareerde bedrag doorbetaald aan aanbieders van begeleiding/dagbesteding, zoals ook is aanbevolen door het Rijk. Sinds het einde van 2020 zien we wel een daling optreden in het aantal nieuwe indicaties en in het aantal herindicaties begeleiding.

Sociaal Wijkteam

Het streven was om de medewerkers van het Sociaal Wijkteam met ingang van 1 januari 2020 in dienst van de gemeente te laten komen. Op het laatste moment kon dit echter geen doorgang vinden vanwege problemen met de pensioenregeling van de SWT-medewerkers. We hebben daarom moeten besluiten om de overgang van de SWT-medewerkers een jaar op te schuiven. De betekent ook dat de opdracht aan de Stichting sociale wijkteams Oosterhout (hierna: Stichting) om onderdelen van het sociaal domein voor ons uit te voeren met een jaar is verlengd. Voor deze uitvoering is aan de Stichting ongeveer hetzelfde budget als in 2019 beschikbaar gesteld. Dit betekende overigens ook dat evenals in 2019 sprake is van hogere kosten dan wat hiervoor in de begroting is opgenomen (€300.000 nadelig).

In 2020 is samen met de Stichting gewerkt aan de realisatie van de overgang van de medewerkers van het SWT naar de gemeentelijke organisatie. Gedurende dit proces zijn ook al stappen gezet om de werkzaamheden van het Team Sociaal Domein Uitvoering en het SWT te integreren, zodat een verdere ontwikkeling naar een integrale aanpak binnen het sociaal domein kon plaatsvinden.

Eind 2020 is het proces van overgang van het SWT naar de gemeentelijke organisatie afgerond. Dit betekent dat de medewerkers van het SWT vanaf 1 januari 2021 een arbeidsovereenkomst bij de gemeente hebben.

Individuele voorzieningen WMO (€ 2.236.000 nadelig, waarvan € 553.000 structureel)

Beleidsontwikkeling WMO (€ 100.000 voordelig):

Deze middelen stonden primair gereserveerd voor kosten voortvloeiend uit de maatwerkvoorziening beschermd wonen. In 2020 was gemeente Breda de verantwoordelijke centrumgemeente beschermd wonen. Gemeente Breda kon in 2020 de kosten voor de maatwerkvoorziening beschermd wonen uit regionale middelen dekken. Derhalve zijn er geen kosten doorberekend aan de regiogemeenten (€200.000 voordelig).

Binnen het sociaal domein werken mensen voor beleid en voor de uitvoering. Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de inzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd. De overschrijding is met name het gevolg van meer productieve inzet dan de norm van 1.315 uur (€ 84.000 nadelig).

Externe advisering (€ 31.000 nadelig):

Als gevolg van het stijgende aantal WMO-voorzieningen zijn er ook meer adviezen uitgevoerd.

Gehandicaptenparkeerkaarten (€ 20.000 nadelig):

Als gevolg van minder afgegeven kaarten dan waar in de begroting rekening is gehouden zijn er minder inkomsten

Huishoudelijke verzorging (€ 1.933.000 nadelig, waarvan € 400.000 structureel):

De gestaag groeiende lijn in aantal voorzieningen HbH zet ook in 2020 door. Per april 2020 is het nieuwe contract ingegaan met de daarbij behorende hogere tarieven. Sinds de coronacrisis is een daling van nieuwe instroom niet zichtbaar. Het aantal HbH-voorzieningen is in 2020 met 13% gestegen (€ 1.682.000 nadelig).

De verwachte eigen bijdrage pakt vanwege de coronacrisis lager uit, nu de minister van VWS heeft besloten dat deze voor de maanden april en mei niet wordt geïnd (€ 250.000 nadelig) En ook voor de HbH is besloten dat 80% van de regulier gedeclareerde ondersteuning doorbetaald wordt gedurende de coronacrisis. De begroting 2021 is hierop gedeeltelijk aangepast.

Rolstoelvoorziening (€ 153.000 nadelig structureel):

Het aantal verstrekte rolstoelen neemt de afgelopen jaren gestaag toe. Begin 2020 hadden 574 inwoners een rolstoel van de gemeente. Hiervan zijn 127 elektrische rolstoelen en rolstoelen met aandrijfondersteuning.

Vervoersvoorziening (€ 129.000 nadelig):

De overschrijding op de vervoersvoorziening is hoofdzakelijk toe te schrijven aan meer uitgaven aan speciale vervoersvoorzieningen zoals elektrische twee- en driewielers, speciale buggy's en wandelwagens en een grote aanpassing aan een eigen auto. Dit soort uitgaven zijn niet te plannen, maar zorgen al enkele jaren voor een overschrijding van het budget (€ 100.000 nadelig).

Het aantal deeltaxiriten in 2020 is vanwege de coronacrisis zwaar verminderd. Op advies vanuit het rijk zijn er regionaal maatregelen genomen om de bij de leverancier aangesloten taxibedrijven overeind te houden en de continuïteit voor de toekomst te waarborgen. Dit betreft een bedrag van € 220.000. Voor de periode 1 maart tot en met 1 juli liften we mee met het centrale staatssteuntraject waarbij vanuit de Europese Commissie toestemming is verkregen voor het verlenen van staatssteun aan het doelgroepenvervoer. Voor de periode daarna is gekozen om nieuwe afspraken met de leverancier te maken. De afspraken over toepassing van de 80%-regeling in de periode juli-augustus, de nieuwe staffelprijzen september-december zijn contractueel vastgelegd. Er is naast de steunmaatregelen ook sprake van niet verreden ritten vanwege corona. De overschrijding op KCV is ongeveer € 28.000.

Woonvoorzieningen (€ 209.000 nadelig):

In 2020 heeft Thuisvester naast facturatie van het eerste kwartaal nog ruim € 100.000 aan aanpassingskosten over 2019 gefactureerd. Met ingang van het tweede kwartaal worden alle woningaanpassingen weer via de gemeente zelf opgepakt. Hiernaast zijn in 2020 grote woningaanpassingen uitgevoerd van in totaal € 100.000.

Veilig Thuis (€ 129.000 voordelig):

Via de septembercirculaire 2020 van de algemene uitkering is € 1,8 miljoen extra structureel beschikbaar gekomen bij de decentralisatie uitkering vrouwenopvang met ingang van 2020. Voor de inzet van deze middelen zijn in 2020 geen plannen voorbereid omdat dit pas in het voorjaar bekend werd en de middelen pas in september beschikbaar zijn gekomen. De middelen zijn verdeeld over de gemeenten. Oosterhout heeft in 2020 een extra bedrag retour ontvangen van de gemeente Breda.

Algemene voorzieningen WMO (€ 39.000 voordelig):

Onderhoud gebouwen WMO (€ -1.000 voordelig):

Door de herontwikkelingsplannen bij Arkendonk, Oosterheide en Slotjesveld wordt alleen hoog noodzakelijk onderhoud uitgevoerd aan de activiteitencentra. Dat in combinatie met een laag klachtenmelding is het voordeel ten opzichte van de raming € 37.000.

Een tweetal afgeronde investeringskredieten (straatwerk buurthuis De Klip en aanpassing verlichting en brandmeldinstallaties De Klip) zijn voordeliger uitgevallen waardoor ze onder de activeringsgrens van € 25.000 vallen. Dat leidt tot een volledige afschrijving met als gevolg een nadeel ten opzichte van de raming van € 28.000.

Samenkracht en burgerparticipatie WMO (€ 11.000 nadelig):

Met name als gevolg van het budget voor innovatie is op dit onderdeel van de WMO niet alles benut als gevolg van geen nieuwe initiatieven (€ 33.000 voordelig). Hiernaast was er in 2020 €15.000 beschikbaar voor de subsidieregeling zapbudget mantelzorg. Vanwege de coronacrisis is er geen aanspraak gemaakt op deze subsidie.

binnen het sociaal domein werken mensen voor beleid en voor de uitvoering. Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de ureninzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd. De overschrijding is met name het gevolg van meer productieve inzet dan de norm van 1.315 uur (€ 59.000 voordelig).

Advies en ondersteuning WMO (€ 46.000 voordelig):

Aan het begin van de coronacrisis zijn er minder nieuwe aanmeldingen voor cliëntondersteuning gedaan. Gaandeweg het jaar is dit weer gestegen. Over 2020 in zijn geheel is de instroom echter lager dan vooraf verwacht.

Sociaal beleid (€ 3.800.000 voordelig)

Inkomen (€ 3.515.000 voordelig)

Fraudebestrijding (€ 26.000 voordelig):

Vanwege efficiënte inzet is het budget niet geheel benut.

Inkomensregelingen (€ 1.953.000 voordelig)

Kosten afgezet tegen het Buig-budget:

Als de kosten van uitkeringsverstrekking en loonkostensubsidies die ten laste van het Buig-budget komen afgezet worden tegen de hoogte van dit Buig-budget, dan liggen deze kosten ongeveer €3 miljoen lager dan het toegekende Buig-budget. In de begroting is opgenomen dat de kosten ongeveer € 800.000 lager zijn dan het Buig-budget. Ten opzichte van de begroting is er dus sprake van een voordeel van ongeveer € 3,1 miljoen. Dit voordeel wordt hieronder per post toegelicht:

- *Buig-budget*

Voor het Buig-budget is in de begroting 2020 een bedrag opgenomen van € 16.102.000. Het definitieve Buig-budget dat het ministerie van SZW heeft toegekend bedraagt € 17.106.955. Ten opzichte van wat we hebben begroot betekent dit dus een voordeel van € 1 miljoen. In 2020 is er voor € 284.000 aan gelden ontvangen die onterecht zijn uitgekeerd

- *Bijstandsuitkeringen*

Aan het begin van de coronacrisis hebben we in de maanden maart en april een beperkte toename van het beroep op bijstand gezien. Daarna is het aantal bijstandsuitkeringen gestabiliseerd. Het gemiddeld aantal uitkeringen lag in 2020 ongeveer 20 lager dan begroot. Ook de gemiddelde kosten van een uitkering waren lager dan waarvan bij de begroting is uitgegaan. Dit verschil was ongeveer € 400. Per saldo waren de uitgaven voor bijstandsuitkeringen hierdoor ruim € 4 ton lager dan begroot. Hiernaast heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 154.000 aan de voorziening dubieuze debiteuren.

- *IOAW-uitkeringen*

Het gemiddeld aantal IOAW-uitkeringen lag met 56 ongeveer op het niveau waarmee in de begroting rekening gehouden is. Omdat de gemiddelde prijs per uitkering iets lager was dan waar we in de begroting van uitgegaan zijn, is er bij de IOAW sprake van een voordeel van iets meer dan € 57.000.

- *IOAZ-uitkeringen*

Als gevolg van de coronacrisis hebben we een toename van het beroep op de IOAZ. Gezien. Waarschijnlijk is deze toename nog beperkt gebleven doordat oudere zelfstandigen een beroep kunnen doen op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De gemiddelde prijs van een IOAZ-uitkering lag iets lager dan begroot. Per saldo is er bij de IOAZ sprake van een nadeel van een kleine € 10.000.

- *Bbz-uitkering*

Vanwege de coronacrisis is het Rijk met verschillende financiële regelingen gekomen om ondernemers te ondersteunen. Vanwege deze financiële regelingen heeft de coronacrisis niet geleid tot een toename van het beroep op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Het tegendeel is zelfs het geval want het beroep op het Bbz is minder dan in voorgaande jaren. Het gemiddeld aantal Bbz-uitkeringen lag hierdoor ongeveer een derde lagere dan waarmee bij de begroting rekening gehouden is. Omdat ook de gemiddelde prijs van een uitkering lager was, is er bij de Bbz-uitkeringen voor levensonderhoud sprake van een voordeel van € 240.000.

- *Loonkostensubsidie*

De kosten van de verstrekking van structurele loonkostensubsidie liggen aanmerkelijk lager dan begroot. In totaal is er sprake van een voordeel van ruim € 1,2 miljoen.

Er zijn twee redenen voor deze lagere uitgaven. In de eerste plaats is het gemiddeld aantal personen dat wordt geplaatst 40 lager dan waarmee bij de begroting rekening is gehouden. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het feit dat het als gevolg van de coronacrisis moeilijker is geweest om mensen met een arbeidsbeperking bij een werkgever te plaatsen

De tweede reden is dat de gemiddelde hoogte van de loonkostensubsidie lager is. Dit komt doordat de loonwaarde van de geplaatste personen hoger is en omdat de omvang (aantal uren per week) van het dienstverband gemiddeld genomen minder is.

Binnen het sociaal domein werken mensen voor beleid en voor de uitvoering. Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de ureninzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd (€ 316.000 nadelig). Tevens heeft er een verschuiving van de uren

plaatsgevonden naar inkomensregelingen van inkomensvoorzieningen (€ 615.000 nadelig) en participatie (€ 131.000 nadelig).

Inkomensvoorzieningen (€ 586.000 voordelig)

Het gebruik en uitgaven van de individuele inkomenstoeslag zijn hoger dan aanvankelijk begroot. De individuele inkomenstoeslag is een jaarlijkse toeslag voor inwoners die 3 jaar of langdurig een inkomen tot iets boven de geldende bijstandsnorm hebben gehad (€ 76.000 nadelig). De begroting 2021 is hierop aangepast.

In verband met de coronacrisis presenteerde het kabinet op 17 maart 2020 een uitgebreid pakket ter ondersteuning van economie en werkgelegenheid. Dit pakket bevatte steunmaatregelen voor bedrijven en zelfstandigen. Een belangrijk onderdeel van dit steunpakket was de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De Tozo voorziet in een uitkering voor levensonderhoud en een krediet bij liquiditeitsproblemen. Als gevolg van deze Tozo-regeling en de ander ondersteuningsregelingen is er in 2020 minder beroep gedaan op ondersteuning op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) (€ 49.000 voordelig).

Verder heeft er een verschuiving van de uren plaatsgevonden naar het onderdeel Inkomensregelingen (€ 615.000 voordelig)

Tozo-uitkeringen

Eind februari 2020 werd in Nederland de eerste vaststelling van een besmetting met het coronavirus Covid-19 gedaan. De ontwikkelingen die zich in de dagen daarna voordeden deed het kabinet besluiten om medio maart een intelligente lock-down af te kondigen. Als gevolg hiervan moesten veel ondernemers hun activiteiten staken of beperken. Om de economie te ondersteunen kondigde het kabinet op 17 maart een pakket aan maatregelen aan om bedrijven en ondernemers financieel tegemoet te komen. Een van deze maatregelen was de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De uitvoering van de Tozo werd neergelegd bij gemeenten. De Tozo kent twee onderdelen namelijk een periodieke uitkering voor levensonderhoud en een bedrijfskrediet bij liquiditeitsproblemen. Aanvankelijk kon tot 1 juni 2020 Tozo aangevraagd worden, maar aansluitend op deze termijn is een Tozo-2 gekomen met een aanvraagmogelijkheid tot 1 oktober en daaropvolgend Tozo-3 vanaf 1 oktober 2020.

Ruim 700 zelfstandigen hebben een Tozo-1 uitkering voor de kosten van levensonderhoud toegekend gekregen. Omdat bij Tozo-2 en Tozo-3 de partnerinkomenstoets geldt was het aantal zelfstandigen dat in aanmerking is gekomen voor deze uitkeringen aanmerkelijk lager. Bij Tozo-2 en Tozo-3 lag het aantal toegekende uitkeringen rond 300.

Naast de uitkering voor de kosten van levensonderhoud kent de Tozo ook de mogelijkheid van een lening bedrijfskapitaal indien de zelfstandige geconfronteerd wordt met liquiditeitsproblemen. De hoogte van de lening voor bedrijfskapitaal bedraagt maximaal € 10.157. Er zijn 125 ondernemers die een dergelijke lening hebben ontvangen.

De invoering van de Tozo betekende dat in zeer korte tijd een aanvraag procedure en een proces voor afhandeling van deze aanvragen neergezet moesten worden. Het is gelukt om dit op zeer korte termijn te realiseren in een periode waarin er nog zeer veel onduidelijk was over de Tozo. Omdat er geleidelijk meer duidelijk werd over de Tozo hebben we in de eerste weken regelmatig aanpassingen in het proces aan moeten brengen. De Tozo betekende dat in korte tijd honderden aanvragen van zelfstandigen afgehandeld moesten worden.

De kosten van uitkeringsverstrekking van de Tozo zullen volledig gecompenseerd worden door het Rijk. Daarnaast verstrekt het Rijk ook een vergoeding voor de uitvoeringskosten. Deze vergoeding voor de uitvoeringskosten bedraagt € 450 voor een aanvraag voor een periodieke uitkering levensonderhoud en € 800 voor een aanvraag voor een bedrijfskrediet. De totale kosten en bijdrage van het Rijk bedragen € 6.480.000

Participatie (€ 949.000 voordelig):

Voor de uitvoering van re-integratie-activiteiten ontvangt de gemeente via verschillende kanalen middelen. Voor de 'klassieke' re-integratietaken in het kader van de Participatiewet zijn middelen opgenomen in de algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor de nieuwe taken die de gemeente heeft gekregen bij de invoering van de Participatiewet ontvangt de gemeente middelen in het Participatiebudget dat onderdeel is van de integratie-uitkering sociaal domein.

Binnen de arbeidsmarktregio is voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2019 een beroep gedaan op een subsidie in het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Oosterhout heeft samen met de andere Dongemondgemeenten ook een aantal projecten in het kader van de subsidieaanvraag uitgevoerd. In 2020 is hiervoor € 320.000 ontvangen.

Verder zijn de uitgaven voor re-Integratieactiviteiten achtergebleven bij de begroting. Een belangrijke reden hiervoor zijn de gevolgen van de coronacrisis. Door de coronacrisis zijn er minder mensen met een arbeidsbeperking geplaatst bij werkgevers. Naast lagere kosten voor loonkostensubsidies, die hiervoor als zijn gemeld, betekent dit ook lagere begeleidingskosten. Deze kosten zijn ongeveer € 175.000 ton lager dan waarvan was uitgegaan bij het opstellen van de begroting. Als gevolg van de omgangsbepijking vanwege corona konden er ook minder re-integratie en activeringstrajecten worden in gezet. Als gevolg hiervan zijn deze kosten ook ongeveer € 175.000 ton achtergebleven bij waarmee bij het opstellen van de begroting van uitgegaan is.

De Wsw wordt uitgevoerd door MidZuid. Voor de uitvoering van de Wsw ontvangt de gemeentemiddelen van het Rijk via het Participatiebudget dat onderdeel uitmaakt van de integratie-uitkering sociaal domein. Het Wsw-budget dat wij van het Rijk ontvangen wordt doorbetaald aan MidZuid. Omdat deze middelen niet toereikend zijn om alle kosten van de uitvoering van de Wsw te dekken, wordt ook nog een aanvullende gemeentelijke bijdrage aan MidZuid beschikbaar gesteld.

In de septembercirculaire 2020 is het Wsw-budget dat wij van het Rijk ontvangen vastgesteld op € 6.150.107. Dit bedrag wordt dus doorbetaald aan MidZuid. In de begroting is een aanvullende gemeentelijke bijdrage opgenomen van € 857.071, dit is het bedrag dat opgenomen was in de oorspronkelijke begroting van MidZuid. In de gewijzigde begroting van MidZuid is een iets lagere gemeentelijke bijdrage (€ 837.373) opgenomen. Over het jaar 2019 is door MidZuid € 143.000 terugbetaald (€ 143.000 voordelig).

Verder heeft er een verschuiving van de uren plaatsgevonden naar het onderdeel Inkomensregelingen (€ 131.000 voordelig).

Sociale regelingen (285.000 voordelig):

Bijzondere bijstand (€ 45.000 nadelig):

De kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoering blijven echter onverminderd hoog. Er is wel sprake van voorgenomen wetgeving om gemeenten hier meer grip op te laten krijgen, maar nog onbekend of en wanneer deze wetswijziging ingevoerd wordt. In 2020 is er iets meer uitgekeerd dan begroot en is er iets minder teruggekomen dan begroot. De totale kosten van bijzondere bijstand is uitkomen op een overschrijding ten opzichte van de begroting van € 45.000.

Inburgering (€ 6.000 nadelig):

De Minister van SZW heeft op 11 november 2020 gemeld dat de invoering van het nieuwe inburgeringsstelsel, die gepland stond voor 1 juli 2021, wordt uitgesteld. Het streven is om de invoering met een half jaar door te schuiven naar 1 januari 2022. Dit heeft gevolgen voor de uitvoeringskosten. De incidentele bijdrage die wij in 2020 voor de invoeringskosten ontvangen hebben moet overgeheveld worden naar 2021 (€ 89.000 voordelig).

Binnen het sociaal domein werken mensen voor beleid en voor de uitvoering. Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de ureninzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd. De overschrijding is met name het gevolg van meer productieve inzet dan de norm van 1.315 uur (€ 95.000 nadelig).

Lokaal minimabeleid (€ 145.000 voordelig):

In 2020 is het benodigde budget geactualiseerd van € 245.000 naar € 400.000. De verwachting was dat het aantal meldingen zou toenemen. De verwachte stijging van het aantal meldingen is uitgebleven. Dit heeft mogelijk te maken met gevolgen van de maatregelen met betrekking tot de coronacrisis. De reguliere inlooppreekuren van de zorgverzekeraars in het overstapeseizoen zijn in verband met de coronamaatregelen komen te vervallen. Ook hebben de effecten van het sluiten van de inlooppreekuren van de Burgeradviseurs van Surplus mogelijk bijgedragen aan het feit dat minder inwoners zich hebben aangemeld. De Burgeradviseurs spelen een belangrijke rol bij het attenderen op de minimavoorzieningen zoals de Collectieve zorgverzekering. Er is minder aan premies betaald (€ 50.000 voordelig) en meer terugbetalingen van de deelnemers (€ 47.000 voordelig).

De uren zijn verantwoord op het onderdeel inburgering (€ 48.000 voordelig).

Schuldhelpverlening (€ 186.000 voordelig):

Door de coronamaatregelen zijn sommige activiteiten op het gebied van preventie, zoals cursussen uitgesteld of afgelast. Hierdoor zijn bepaalde voorziene uitgaven komen te vervallen. Er is daarnaast een daling te zien van het aantal schuldhulpverleningen van de Kredietbank. Dit is te verklaren doordat de reguliere inlooppreekuren in de lockdown zijn komen te vervallen. Er moest veelal gewerkt worden op afspraak, dit heeft er mogelijk aan bijgedragen dat minder inwoners zich hebben gemeld voor schuldhulpverlening. Ook kunnen bepaalde steunmaatregelen, zoals uitstel van betaling of coulance van deurwaarders hieraan hebben bijgedragen dat minder inwoners zich gemeld hebben voor schuldhulpverlening. Het is overigens een landelijk beeld dat het beroep op schuldhulpverlening in de coronaperiode is afgenomen.

Jeugdzorg (€ 447.000 nadelig)

Transitie jeugd (€ 447.000 nadelig)

De cijfers voor Jeugdzorg 2020 laten een negatief resultaat zien van in totaal € 339.000 ten opzichte van de begroting 2020. Hierbij is reeds rekening gehouden met de in de begroting 2020 opgenomen taakstelling van € 1 mln. Dit resultaat kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

- *Algemene kosten jeugdzorg (€ 137.000 voordelig)*
We hebben op basis van de kosten 2019 een realistische begroting 2020 proberen te maken. Doordat we de dalende lijn op de regionale niet vrij toegankelijke kosten Jeugdzorg hebben doorgetrokken hielden we budget over dat is opgenomen onder algemene kosten Jeugdzorg. Dit heeft ervoor gezorgd dat we hier in 2020 € 114.000 op over hebben gehouden. Daarnaast zijn de kosten voor het Dienstverleningsovereenkomst WBO ook lager uitgevallen dan begroot (€ 23.000). Omdat de kosten voor het Dvo afgelopen jaren achteraf altijd hoger uitvielen dan begroot, hadden we hier qua begroting 2020 rekening mee gehouden door deze iets hoger te begroten. Dit is dus niet nodig gebleken.
- *Toeleiding Jeugdzorg (€ 68.000 nadelig)*
In de begroting 2020 zijn we uitgegaan van de continuering van de taakstelling 2019 van € 75.000 op de kosten van het Sociaal Wijkteam. In werkelijkheid is deze taakstelling komen te vervallen omdat de overgang van het SWT naar de gemeente is verschoven naar 2021.
- *Vrij toegankelijke Jeugdzorg (€ 204.000 voordelig)*
Voor de praktijkondersteuners Jeugd hebben we een bijdrage uit het transformatiefonds ontvangen van € 107.000 die niet was opgenomen in de begroting 2020. Daarnaast zijn ook de kosten € 97.000 lager. Dit komt doordat we de dalende lijn in regionale niet vrij toegankelijke kosten Jeugdzorg in 2019 hebben doorgetrokken, hierdoor hebben we extra ruimte kunnen creëren in de begroting 2020 om de beweging naar de voorkant te maken. Aangezien we gedurende het jaar al snel zagen dat er toch weer een stijgende lijn was in de kosten voor niet vrij toegankelijke jeugdzorg hebben we besloten om deze ruimte binnen de vrij toegankelijke jeugdzorg nog niet te benutten maar als dekking te gebruiken voor de tekorten bij de niet vrij toegankelijke jeugdzorg.
- *Lokale niet vrij toegankelijke jeugdzorg (€ 178.000 voordelig)*

Onder de lokale niet vrij toegankelijke jeugdzorg vallen de volgende 3 onderdelen, waar op basis van de werkelijke kosten een positief resultaat wordt geboekt:

- o Sociaal medische indicatie kinderopvang (€ 28.000 nadelig)
- o Jeugdzorg vervoer (€ 23.000 voordelig)
- o Persoonsgebondenbudget (Pgb, € 180.000 voordelig): Als gevolg van lagere tarieven zien we een verschuiving van Pgb's naar Zorg in Natura (ZIN, Ambulante jeugdzorg).

- **Regionale niet vrij toegankelijke jeugdzorg (€ 814.000 nadelig)**

De hogere kosten worden met name veroorzaakt door:

- o Ambulant specialistische jeugdhulp (€ 802.000 nadelig): Bij de begroting hadden we gezien de genomen beheersmaatregelen in 2019 ingezet op een verdere daling binnen de ambulante jeugdzorg. In werkelijkheid zien we juist een stijging ten opzichte van 2019. We zien dit met name bij de producten Behandeling, begeleiding en GGZ. We zien hier een lichte stijging in het aantal cliënten dat met name veroorzaakt wordt door een lagere uitstroom. Daarnaast zien we ook een verschuiving vanuit pgb's naar ZIN
- o Verblijfszorg (€ 342.000 nadelig): De stijging bij verblijfszorg kan grotendeels verklaard worden door de overgang van Juzt naar Sterk Huis. Met Sterk Huis zijn (tijdelijke) hogere prijsafspraken gemaakt om de overgang te kunnen realiseren. Daarnaast zien we ook een stijging bij de kosten voor Gezinshuizen.
- o Landelijke Functies (€ 300.000 nadelig): We zien een sterke stijging bij de kosten voor Landelijke functies door een stijging van het aantal jeugdigen. Dit heeft waarschijnlijk deels te maken met het wegvallen van Lievenshove, waardoor er een verschuiving heeft plaatsgevonden van JeugdzorgPlus naar Landelijke functies.
- o JeugdzorgPlus (€ 474.000 voordelig): Mede als gevolg van de sluiting van Lievenshove zijn de kosten voor JeugdzorgPlus fors gedaald. Daarnaast is dit ook het gevolg van het gevoerde beleid dat gericht is op het zo thuis mogelijk opgroeien en waarbij gesloten jeugdhulp dus het laatste hulpmiddel is.
- o Pleegzorg (€97.000 voordelig): Bij de begroting 2020 zijn we uitgegaan van een stijging van de kosten voor Pleegzorg. In werkelijkheid is de stijging ten opzichte van 2019 een stuk lager uitgevallen dan begroot.
- o Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering (€64.000 voordelig). De kosten zijn nagenoeg gelijk gebleven t.o.v. 2019. In de begroting hadden we echter rekening gehouden met een lichte stijging waardoor er nu een positief saldo is ontstaan op dit product.

Het algemene beeld is dat er vooral een forse stijging zichtbaar is bij de ambulante jeugdzorg. Dit is slecht voor een klein deel het gevolg van een lichte stijging van het aantal unieke cliënten. Waarbij we overigens wel zien dat de cliënten steeds jonger worden. Het grootste deel van deze kostenstijging kan echter verklaard worden doordat de uitstroom stukt en dat de zwaarte van de zorg toeneemt. Nadere analyse moet nog uitwijzen in hoeverre dit ook corona-gerelateerd is.

Naast deze structurele kosten zijn er ook nog corona gerelateerde kosten. Het gaat dan om de coronaregelingen voor jeugdzorgaanbieders (continuïteitsregeling en de meerkostenregeling). De exacte kosten hiervan zijn nog niet bekend, maar zijn voor Oosterhout geschat op € 100.000. Daarmee komt het totaal op een negatief resultaat 2020 van € 439.000.

Verder werken binnen het sociaal domein mensen voor beleid en voor de uitvoering. Naar aanleiding van ontwikkelingen in de samenleving ligt de ureninzet op de diverse onderdelen als samenleving, gezondheid, WMO, participatie en jeugd (€ 384.000 voordelig).

Op dit product zijn verder de kapitaallasten verantwoord van het project Taskforce Jeugd (€ 392.000 nadelig). Deze zijn gedekt vanuit de reserve Sociaal Domein.

Veiligheid (€ 288.000 voordelig)

Veiligheid (€ 288.000 voordelig):

Integrale veiligheid (€ 174.000 voordelig)

In verband met corona is er een paar maanden geen toezicht geweest vanwege de gesloten horeca (cameratoezicht € 30.000 voordelig). Op het gebied van de rampenbestrijding zijn een aantal trainingen gecancelled en lag voorts het hele traject van opleiden, trainen en oefenen nagenoeg stil (€ 31.000 voordelig). Hiernaast is vanwege de COVID-19 crisis een deel van de capaciteit van veiligheid benut voor lokale en regionale inzet ten behoeve van het bestrijden van de crisis (€ 45.000 voordelig). Daarnaast heeft er door de organisatieontwikkeling een verschuiving plaatsgevonden van functies en was er 1 fte minder beschikbaar voor veiligheid. Door dit alles was er minder capaciteit om alle veiligheidsopgaven uit te voeren. Denk hierbij bv aan de doorontwikkeling van het dashboard integrale veiligheid en diverse opgaven uit het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid. Voorts zijn op punten de uitgaven minder bv door wijziging in financiering zoals bij Meld Misdaad Anoniem. De Waak Samen applicatie was 6 maanden niet beschikbaar waardoor ook daar maar 50% van de kosten zijn doorberekend (€ 86.000 voordelig).

Veiligheidsregio (€ 71.000 voordelig)

Naar aanleiding van het positief resultaat 2019 zijn aan de deelnemers extra middelen uitgekeerd. Voor Oosterhout betekent dit een incidenteel voordeel van € 49.984. Daarnaast zijn er minder uren verantwoord als gevolg van openstaande vacature (€ 13.000 voordelig).

Vergunningen openbare orde en veiligheid (€ 30.000 nadelig)

De premie van de aansprakelijkheidsverzekering is in 2020 gestegen met € 18.000. De premie wordt berekend op basis van het aantal inwoners, het aantal fte's en het aantal werknemers. De begroting 2021 is hierop aangepast. Daarnaast is er € 12.000 meer aan schades uitbetaald dan in de begroting was voorzien.

Verlenen vergunningen/ controle naleving (€ 59.000 voordelig):

De opbrengsten precario zijn mede door een groot bouwproject wat hoger uitgevallen dan begroot (€ 18.000 voordelig). De doorbelasting van de handhavers voor het APV-deel is iets meer dan waar in de begroting rekening is gehouden (€ 18.000 nadelig).

Door verschuiving naar werkzaamheden als gevolg van corona zijn hier minder op verantwoord (€ 59.000 voordelig).

Programma 3 Werkgelegenheid en economie

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor/nadeel	I/S
<i>De bruisende binnenstad</i>	5	14	0	-	19	N	I
Middenstand	5	14	0	-	19	N	I
<i>Toerisme & recreatie</i>	-82	-	-1	-	-83	V	I
Toerisme en recreatie	-82	-	-1	-	-83	V	I
<i>Ruimte om te ondernemen</i>	105	5	40	-1	149	N	I
Ondernemen	105	5	40	-1	149	N	I
Nutsvoorzieningen	-	-	-	-	--	-	-
TOTAAL	28	19	39	-1	85	N	I

De bruisende binnenstad (€ 19.000 nadelig)

BIZ-binnenstad (€ 4.000 voordelig)

De baten van de BIZ Binnenstad blijven achter op de begroting (€ 13.000 nadelig). Het verschil is ontstaan doordat de BWB feitelijk minder panden heeft aangeslagen dan theoretisch bepaald was. De reden hiervoor is de leegstand op peildatum. Om die reden is zowel in 2019 als in 2020 de doorbetaling aan de Stichting verminderd. Dit omdat contractueel vastgelegd is dat er niet meer uitbetaald wordt dan er aan BIZ-inkomsten ontvangen wordt, gezien over de gehele BIZ-periode van 3 jaar. Hierdoor is in 2020 mede ter correctie van voorgaande jaar minder uitbetaald (€ 18.000 voordelig).

Middenstand (€ 23.000 nadelig)

Er zijn kosten buiten de begroting gemaakt voor COVID-19 omdat de binnenstadmanager extra inzet en uren heeft geleverd (€ 5.000) en waarbij een tekstwagen enige tijd is gehuurd om de bezoekers op de afstandsregels en andere voorschriften te wijzen (€ 13.500). En er is een extra exploitatiesubsidie toegekend aan de stichting Centrum voor Circuskunst voor hun inzet bij de vervanging van de Sinterklaas intocht (€ 7.100).

Toerisme en recreatie (€ 83.000 voordelig)

Omdat door de COVID-19 veel activiteiten niet doorgedaan zijn, zijn er ook veel minder aanvragen voor een subsidie vanuit het Toeristisch Fonds ontvangen. Om die reden voor dit jaar niet het maximale aangevraagd, maar € 80.000 minder dan het jaarlijkse budget. Hierdoor is de afname van de reserve Toeristisch Fonds dit jaar ook lager.

Ruimte om te ondernemen (€ 149.000 nadelig)

Vanwege onderbezetting op de Economische Zaken is er extern personeel ingehuurd. De kosten hiervan bedragen € 86.000 en worden gedekt uit het PBS-budget.

Daarnaast zijn er kosten buiten de begroting gemaakt voor COVID-19 voor een bedrag van €19.000, voor extra huur toiletten op de Markt en de Heuvel, een voucherregeling t.b.v. een financiële check, een extra promotiefilm om ondernemers in de binnenstad onder de aandacht te brengen, extra tegelstickers en een horeca intaks abonnement.

Bij het opstellen van de begroting was er niet een volle functie als marktmeester. Echter voor 1 januari was er wel een marktmeester zodat er meer uren daadwerkelijk aan markten besteed zijn (€ 22.000 nadelig)

Programma 4 De levendige gemeente

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor / na-deel	I / S
Onderwijs en jeugd	-21	-33	-152	-49	-255	V	I-305/ S50
Onderwijs	-20	-33	-52	-49	-154	V	I-204 / S50
Jeugd	-1	-	-100	-	-101	V	I
Cultuur en evenementen	-64	92	-138	-7	-117	V	I-132/ S15
Bibliotheek	39	-25	-	-	14	N	I
Theater De Bussel	42	3	-	-	45	N	I
Cultuur onderwijs	-43	40	-	-	-3	V	I
Overige podia	-13	-27	-18	-	-58	V	I
Musea en archieven	-16	4	-11	-	-23	V	I-38/ S 15
Evenementen	-73	97	-109	-7	-92	V	I
Sport	822	249	-234	2	839	N	I
Stimulering	72	-112	-38	-	-78	V	I
Sportparken	198	-4	-2	-1	191	N	I
Sporthallen en gymzalen	117	-112	-61	-2	-58	V	I
Zwembad	435	477	-133	5	784	N	I
TOTAAL	737	308	-525	-54	467	N	I402/ S65

Onderwijs en jeugd (€ 255.000 voordelig, waarvan € 50.000 nadelig structureel)

Onderwijs (€ 154.000 voordelig, waarvan 50.000 nadelig structureel)

Beleid onderwijs (€ 49.000 nadelig):

De uren die betrekking hadden op de huisvesting van het onderwijs zijn hierop verantwoord (€ 49.000 nadelig).

Bewegingsonderwijs (€ 57.000 voordelig):

Vanwege corona en dientengevolge de sluiting van de gymzalen/sporthallen heeft er een correctie plaatsgevonden op de verhuringen van de gymzalen/sporthallen aan de scholen wegens niet afgenomen gymlessen uren. Hierdoor is er een voordeel ontstaan voor onderwijs (en een nadeel voor sport). Aan scholen wordt, normaal gesproken, de afgenomen uren achteraf gefactureerd door het sportbedrijf. Dit heeft geleid tot een voordelig verschil ten opzichte van de begroting ad € 57.000.

Leerplicht (€ 37.000 voordelig):

Voor de lokale aanpak van voortijdig schoolverlaten is een bedrag van €40.000 in de begroting opgenomen. Vanuit dit bedrag worden twee zaken betaald, zijnde de sociaal medische adviseringsonderzoeken (SMA) van de GGDen de uitvoering van lokale projecten. Vanwege de gevolgen van Corona heeft dit project in 2020 niet plaatsgevonden (€ 40.000 voordelig). Hiernaast is er een eindafrekening geweest over 2019 van het Regionaal Bureau Leerplicht (€ 17.000 nadelig)

Onderwijshuisvesting (€ 46.000 voordelig, waarvan 50.000 nadelig structureel)

Door de verbouwing van de Mgr. Frenckencollege is de WOZ-waarde gestegen van € 8,8 naar € 20,3 miljoen. Dat leidt tot een structurele stijging in de te betalen OZB (€ 53.000 nadelig). Per saldo is het effect voor de gemeente nul, omdat deze ook weer als structurele opbrengsten worden verantwoord op het product belastingen onder algemene dekkingsmiddelen.

Van de verzekeringsmaatschappij zijn in 2020 schadeafrekeningen ontvangen voor inbraak en vandalisme (€ 8.000 voordelig) en zijn de waterschaplasten doorberekend aan de scholen (€ 5.000 voordelig).

De uren besteed aan onderhuisvesting zijn verantwoord bij beleid onderwijs (€ 36.000 voordelig).

Een tweetal restantkredieten 5.000 het IHP 2016-2019 zijn eind 2020 nog niet afgerond en afgesloten (Tijdelijke huur van de Griegstraat en de uitbreiding van OBS Duizendpoot). Deze vertraging in afronding leidt tot een voordeel van de kapitaallasten van € 49.000.

Toezicht en handhaving (€ 63.000 voordelig)

De apparaatskosten zijn lager vanwege vacatureruimte (€ 63.000 voordelig)

Jeugd (€ 101.000 voordelig)

Op initiatief van een groep ondernemers is eind oktober 2020 invulling gegeven aan een leer/werkplek voor scholieren en studenten in een van de hallen van de Galvanitasfabriek (<http://www.deloods16.nl>). Samen met leden van het net opgerichte Jongerenpanel Oosterhout adviseerden wij de initiatiefnemers. De gemeente heeft dit project financieel ondersteund met een bijdrage van € 12.000 dit is bekostigd uit het restant van het budget "beleid jeugd". Dit restant is ontstaan doordat de subsidie Buitenspeeldag niet is toegekend vanwege Covid 19 maatregelen met betrekking tot het organiseren van evenementen. De uren die besteed zijn aan het programma Jong zijn verantwoord in programma 2, onderdeel Jeugdzorg (€ 100.000 voordelig).

Cultuur en evenementen (€ 117.000 voordelig, waarvan € 15.000 nadelig structureel)

Bibliotheek (€ 14.000 nadelig)

De energielasten en kosten voor belastingen van de bibliotheek ad € 42.000 zijn doorbelast aan de huurder. Hierdoor is een gelijk nadeel in lasten en baten ontstaan.

Tijdens de coronacrisis is de bibliotheek voor 1 maand gesloten en daarna weer beperkt open als een Theek Away Loket. Het college heeft besloten om als tegemoetkoming voor één maand de huur kwijt te schelden (€ 14.000 nadelig).

Theater De Bussel (€ 45.000 nadelig)

Vanwege de Coronacrisis heeft Theater de Bussel tijdelijk haar deuren moeten sluiten. Dit heeft tot een forse omzetsdaling gezorgd. Hier staan uiteraard ook lagere kosten tegenover. Ook heeft Theater de Bussel een aanvraag gedaan voor de tijdelijke noodmaatregel Overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW). Desondanks heeft het Theater een fors exploitatietekort van naar schatting € 70.000 in 2020. Vanuit het Rijk zijn medio 2020 extra middelen beschikbaar gekomen voor de culturele sector. Hiervoor heeft Theater de Bussel een aanvraag ingediend van € 35.000. Het betreft hier echter een matching-regeling. Dit betekent dat het Fonds voor Podiumkunsten (die de rijksregeling uitvoert) als voorwaarde stelt dat ook de lokale overheid een subsidie verstrekt. Het fonds legt dan maximaal hetzelfde bedrag bij als de gemeente. Derhalve is de gemeentelijk toegekende extra subsidie ook € 35.000.

Cultuur onderwijs (€ 3.000 voordelig)

Door minder noodzakelijk klachtenonderhoud aan de kunstobjecten, openluchttheater en muziekkiosk is het voordeel € 14.000

Het project renovatie Pannehoef staat net zoals in 2019 on–hold. Alleen onderhoud betreffende de wettelijke verplichtingen en werkzaamheden die de veiligheid betreffen zijn uitgevoerd. Het vervangen van de waterinstallatie, leidingen en brandmeldinstallatie is uitgesteld (€ 26.000 voordelig).

Tijdens de coronacrisis zijn het cultureel centrum (Pannehoef) en centrum voor de Kunsten (H19) gesloten. Het college heeft besloten om als tegemoetkoming voor drie maanden de huur kwijt te schelden (€ 41.000 nadelig).

Overige podia (€ 58.000 voordelig)

De afgelopen 4 jaar hebben we elk jaar een subsidie ontvangen vanuit Stichting kunstloc brabant van € 27.000 voor de uitvoering van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. De uitvoering en de bekostiging hiervan gebeurt via het programma de Brede Buurt (€ 27.000 voordelig). Verder is door het wegvallen van een aantal kleinere als grote evenementen ten gevolge van COVID-19 de uitgekeerde subsidie lager dan voorzien (€ 13.000 voordelig).

Musea en archieven (€ 23.000 voordelig, waarvan €15000 nadelig structureel)

Voor het speelgoedmuseum is het niet noodzakelijk geweest om het budget voor klachtenonderhoud aan te spreken (€ 13.000 voordelig).

De geplande schilderwerkzaamheden aan de Oude Toren in de Arendstraat zijn uitgevoerd met gecombineerde werkzaamheden in 2019 (€ 8.000 voordelig). Het beschikbare budget voor klachtenonderhoud van de Sint Jan Toren was in 2020 niet noodzakelijk, omdat werkzaamheden zijn opgepakt met het gevoteerde krediet (€ 8.000 voordelig).

In 2020 is het budget van het speelgoedmuseum met € 15.000 verlaagd, naar aanleiding van de evaluatie van het speelgoedmuseum. Echter, het budget was al een keer aangepast, waardoor er nu een dubbele aanpassing inzit. Door deze extra verlaging van het budget is nu een tekort op dit product ontstaan van totaal € 8.000 nadelig. Verder is er een eenmalige aanvullende subsidie van € 5.000 verleend aan museum Oud Oosterhout gezien feit dat door COVID-19 inkomsten wegvielen.

Evenementen (€ 92.000 voordelig)

Als gevolg van het niet mogen houden van evenementen door corona zijn de kosten voor de ondersteuning van evenementen door de gemeente lager (€ 21.000 voordelig) zijn er minder inkomsten uit leges (€ 3.000 nadelig) en ook minder inzet van met name het team Stadsbeheer (€ 87.000 voordelig).

Ook de kermis kon niet doorgaan. Hierdoor resteren de kosten van derden (€ 52.000 voordelig), zijn de inkomsten niet ontvangen (€ 94.000 nadelig). En tevens minder apparaatskosten (€35.000 voordelig). De uren voor coördinerende werkzaamheden zijn in werkelijkheid besteed aan APV en de uren vanuit het team Stadsbeheer zijn meer ingezet bij de genomen maatregelen vanwege Covid-19, zoals het plaatsen van

afzettingen en verkeersomleidingen, het op A++ niveau onderhouden van oa de stadsparken, het aanbrengen van Covid-19 teksten op trottoirs en fietspaden en bij de tijdelijke pop-up milieustraat om de spreiding van bezoekers te verbeteren.

Sport (€ 839.000 nadelig)

Sportstimulering (€ 78.000 voordelig)

De intentieverklaring is in juni 2020 voor deelname aan de Regeling Lokale Sportakkoorden ondertekend door de gemeente en door vertegenwoordigers van de deelnemende lokale sportverenigingen. Voor de aanstelling van een sportformateur en uitvoering van het akkoord zijn rijksmiddelen ontvangen van € 15.000 respectievelijk € 30.000 (totaal € 45.000). De sportformateur is in 2020 aangesteld. De geplande kick-off bijeenkomst met de sportverenigingen in oktober 2020 is door Corona uitgesteld naar begin 2021 (€ 30.000 voordelig)

Ook in 2020 heeft MOOVE de sportbeoefening en activiteiten voor Oosterhouters gefaciliteerd. De kosten die gemaakt zijn voor derden voor personeel en materialen in het kader van sport (€ 71.000 nadelig) zijn doorgerekend aan de scholen (€ 67.000 baten voordelig).

De uren betrekking hebbend op sport algemeen zijn verantwoord op het product beheerskosten maatschappelijke zorg in programma 2 (€ 38.000 voordelig).

Sportparken (€ 191.000 nadelig)

Ondanks de zelfwerkzaamheden van de sportvereniging Twins zijn in 2020 onvermijdbare grondwerkzaamheden uitgevoerd door de gemeente voor het plaatsen van de dug-outs. Voor de aanschaf van deze dug-outs was wel een krediet opgenomen en gevoteerd. Echter tijdens het plaatsen van deze dug-outs werden onvoorziene knelpunten geconstateerd. Uit- en afstel was niet meer mogelijk (€ 50.000 nadelig).

Bij een aantal sportparken waren de lopende afwateringsproblemen al langer in beeld. Doordat in 2020 het gebruik van de sportvelden beperkt was vanwege Corona, was dit de kans om de problemen structureel op te lossen door extra drainage toe te passen. De overlast door noodzakelijk onderhoud is daardoor voor de sportverenigingen beperkt geweest (€ 40.000 nadelig).

Najaarsstormschade heeft geleid tot noodzakelijke reparaties aan hekwerk bij sportaccommodaties (€ 14.000 nadelig). Hier hebben we een beroep gedaan op de verzekering van € 14.000 (voordelig).

De voorgeschoten OZB en waterschap heffingen zijn doorbelast aan de sportverenigingen. De lasten zijn hier als nadeel opgenomen en bij de baten als voordeel (€ 17.000).

Verder was de doorbelasting van tractie aan de sportparken hoger dan geraamd (€ 11.000 nadelig).

In 2020 zijn extra maatregelen getroffen voor behoud van de kunstgrasvelden. Door intensief gebruik zijn de doelgebieden extra gestrooid dan waar rekening mee was gehouden (€ 17.000 nadelig).

Vooruitlopend op de kredietvoting kunstgrasvelden is advies ingewonnen van externe deskundigen (€ 11.000 nadelig).

In het najaar bleek dat het noodzakelijk was om het kozijn van de kleedkamer OVV'67 te vervangen (€ 18.000) en het herstellen van de douchevloer bij de Wielerbaan aan de Bredaseweg (€ 22.000). Deze werkzaamheden waren niet voorzien met het opstellen van de begroting.

Het college heeft besloten om als gevolg van corona voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties geen huur/gebruiksvergoeding in rekening te brengen voor de maanden maart tot en met augustus 2020, waardoor de inkomsten 73.000 lager zijn. Hier staat een vergoeding vanuit het Rijk middels het corona compensatiepakket tegenover (€ 36.500 voordelig).

Sporthallen en gymzalen (€ 58.000 voordelig)

Twee medewerkers van Sportbedrijf hebben gebruik gemaakt van de vitaliteitsregeling. Om te voorkomen dat de (schoonmaak)werkzaamheden niet meer werden uitgevoerd moest extern worden ingehuurd (€ 32.000) en meer lasten worden gemaakt voor de schoonmaak vanwege de corona-maatregelen (€ 20.000 nadelig).

Een deel van het personeel is ingezet voor het COAT-team. Vanwege Corona moest de gemeente een beroep doen op externe inhuur (€ 22.000 nadelig).

Verder is er een update geweest voor de applicatie voor het kassa/reserveringssysteem (€ 15.000 nadelig) en was de afkeuring in laatste kwartaal sportmaterialen zoals ringinstallatie niet voorzien (€ 8.000 nadelig). De horeca van de Oosterheidehal is in eigen beheer genomen en door de coronamaatregelen zijn lasten gemaakt (€ 20.000 nadelig). Deze lasten zijn deels terugverdiend door de inkomsten (8.000 voordelig). Via de compensatieregeling sport ontvangt de gemeente een bijdrage voor de kostenverhogende btw (voor exploitatie en investeringen) als gevolg van de uitbreiding van de btw-sportvrijstelling per 2019. De beschikking voor 2020 is € 144.000 hoger dan waarmee in de begroting 2020 rekening is gehouden. Wat de werkelijke bijdrage uiteindelijk zal worden is pas bekend bij de definitieve vaststelling in 2022. Vanwege de corona is er sprake van derving van huurinkomsten geweest van € 135.000. Vanuit het Rijk is een compensatie hiervan ontvangen van € 97.000. Per saldo een nadeel van € 38.000. Vanwege het feit dat twee medewerkers van het team Sport gebruik maken van de vitaliteitsregeling zijn er minder uren verantwoord (€ 61.000 voordelig).

Zwembad (€ 784.000 nadelig)

De extra uitgaven voor inhuur personeel is totaal € 358.000 nadelig. Voor deze extra uitgaven is er een gedeeltelijke dekking vanuit het PBS voor € 75.000 in verband met langdurige zieken en zwangerschap. Normaliter worden de extra kosten voor personeel gecompenseerd door de extra inkomsten. Door Corona is extra personeel ingezet om alles conform de RIVM-maatregelen te laten verlopen (€ 130.000 nadelig). Vanwege de toegestane capaciteit per bad zijn extra zwemtijden gecreëerd om zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Oosterhout van het zwembad gebruik te maken. Daarnaast is personeel ingezet bij het COACT-team KCC en BHV (€ 152.000 nadelig).

Tijdens Corona zijn materialen aangeschaft en onderhoud gepleegd die vallen onder de Covid lasten. Dit omdat het RIVM-eisen heeft gesteld aan de zwembaden zodat weer bezoek toegestaan kon worden toegestaan. Doordat de kleedkamers en douches gesloten moeten zijn, waren wij genoodzaakt om stellingen te plaatsen langs het bad zodat de kleding daar corona-proof konden worden gestald (€ 40.000 nadelig).

Het onderhoud is uitbesteed aan een externe partij. De prijzen zijn geïndexeerd die hoger zijn dan de inflatie die we hanteren in onze begroting (€ 15.000 nadeel).

Vanwege Corona zijn de gedeerde inkomsten van het zwembad € 524.000. Vanuit het Rijk is een tegemoetkoming ontvangen voor de gedeerde inkomsten Zwembaden. Dat is de compensatie voor de huur van de sportverenigingen van het zwembad (€ 57.000 voordelig).

In verband met Corona is de horeca-exploitant genoodzaakt geweest om te stoppen. Daardoor heeft Sportbedrijf de exploitatie overgenomen en extra personeel moeten inzetten in samenwerking met een extern cateringbedrijf (€ 29.000 nadelig) en zijn er minder huurinkomsten ontvangen (€ 21.000 nadelig).

Vanwege langdurige zieken zijn er minder uren op dit product verantwoord (€ 124.000 voordelig).

Programma 5 Ruimte & ontwikkeling

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaal-lasten	Totaal 2020	Voor /na-deel	I / S
Openbare ruimte	461	-11	-193	-121	136	N	I
Wegen	100	11	6	-87	30	N	I
Openbaar groen	315	-22	-40	-34	219	N	I
Buurt- en wijkbeheer	46	0	-159	0	-113	V	I
Verkeer & mobiliteit	31	-440	396	-30	-43	V	I
Verkeer	54	-441	407	-30	-10	V	I
Openbaar vervoer	-21	-6	-2	-	-29	V	I

Parkeren	-2	7	-9		-4	V	I
Natuur, milieu en afval	925	-948	-119	-95	-237	V	I
Milieu	322	-297	-79	-8	-62	V	I
Afvalverwijdering	541	-542	12	-10	1	N	I
Water en riolering	62	-109	-52	-77	-176	V	I
Ruimtelijke ordening & wonen	-6.207	5.153	362	-139	-831	V	I
Ruimtelijke ordening	905	-641	-165	-51	48	N	I
Huisvesting	55	-604	-265	-	-814	V	I
Grondexploitatie	-7.167	6.398	792	-88	-65	V	I
TOTAAL	-4.790	3.754	446	-385	-975	V	I

Openbare ruimte (€ 136.000 nadelig)

Wegen (€ 30.000 nadelig)

Openbare verlichting (€ 21.000 voordelig):

De energiekosten zijn overschreden door een eindafrekening na het aflopen van de tweejarige aanbesteding (€ 67.000 nadelig). Dit is gecompenseerd door de lagere onderhoudskosten (€ 78.000 voordelig). De afwijking is veroorzaakt doordat andere keuzes zoals temporisering en meer de focus leggen op uitvoering van de programma's in de uitvoeringsplanning.

Buitenreclame (€ 22.000 nadelig):

Door vraaguitval, als gevolg van de corona, is een betalingsregeling getroffen met een aantal aanbieders van reclame-uitingen waarbij een 'pauze' in het contract is aangeboden. De reguliere afdracht wordt aan het eind van het contract met eenzelfde aantal kwartalen verlengd. Het betekent een contractverlenging met de periode gelijk aan de corona pauze. Gedurende de pauze heeft de gemeente geen inkomsten van deze partijen (€ 27.000 nadelig).

Gladheidbestrijding (102.000 voordelig):

Door de zachte winter in het 1^e en 4^e kwartaal 2020 was er geen noodzaak tot aanschaf van strooizout (€ 64.000 voordelig). Tevens lagere apparaatskosten doordat minder uren van het eigen personeel zijn ingezet op dit product (€ 34.000 voordelig)

Civieltechnische kunstwerken (€ 28.000 voordelig):

In 2019 zijn de inspecties aan de bruggen uitgevoerd. Naar aanleiding van deze inspecties moesten drie bruggen worden vervangen/onderhouden. De kosten hiervan zijn lager uitgevallen vanwege een meervoudig onderhandse aanbesteding en door de gunstige marktomstandigheden (€ 27.000 voordelig).

Onderhoud wegen (€ 166.000 nadelig):

Op het onderhoud van wegen is een nadeel van € 27.000 voor met name klein onderhoud wegen en straatreiniging. Op straatreiniging is een tekort ontstaan (€ 15.000) door extra inzet van ZAP-ers (Zwerfafval pakkers) die tevens meer afval inzamelden doordat mensen meer thuis waren. Daarnaast zijn extra materialen aangeschaft voor vuilnisbakken in het centrum.

In het afgelopen jaar heeft het team Buiten een piek in de werkvoorraad ervaren door de ambities en de wensen van de burgers. Hier is op ingespeeld door het inhuren van civieltechnische werkvoorbereiders (€ 43.000 nadelig), toezichthouders en projectleiders (€ 199.000 nadelig). De lasten van de toezichthouders en projectleiders zijn gedekt uit het PBS.

Naast de hoeveelheid projecten die zijn gestart en uitgevoerd, was het onvermijdelijk om prioriteiten te stellen en het geplande project Heerendam uit te stellen naar 2021 (€ 50.000 voordelig). Niet alleen de gemeente heeft aan de wegen gewerkt, maar ook bedrijven en particulieren. In 2020 is daarvoor voor € 14.000 aan schadeherstel uitgegeven. Deze schade is doorbelast aan de veroorzaker. Ook voor de bermen is een bedrag gereserveerd voor onderhoud. Een meevaller was dat de resterende kredieten van

voorgaande jaren voldoende was om de uitwerking van 2020 op te vangen (€ 21.000 voordelig). Op de apparaatskosten is een nadeel doordat er extra uren handmatige straatreiniging zijn geboekt voor Covid-19 vanwege het op A++ niveau houden van de parken. Het college heeft middels nota ZN234279 besloten tot een tijdelijke wijziging van het onderhoudsniveau van een aantal stadsparken tbv de uitbreiding van de recreatieve waarden van de stad tijdens de coronacrisis (€ 38.000 nadelig).

Door het niet afronden van een zevental grote JOR-projecten in het jaar 2020 is het voordeel in de kapitaallasten € 69.000. Het gaat om de volgende JOR-projecten: Onderhoudsverbeteringsmaatregelen Weststad I en II (doorloop onderhoudsperiode), aansluiting op de N282 vanuit de Baarschotsestraat (combineren met snelfietsroute Breda-Tilburg en burgerparticipatie), Bergsebaan (aanpassing van het project), Dahliastraat (knelpunt wateroverlast oplossen), Vrachelsestraat (burgerparticipatie), Gerbrandylaan (extra werkzaamheden straatwerk) en Noodontsluiting Weststad 2-3 (groenonderhoud tot begin 2021).

Openbaar groen (€ 219.000 nadelig)

Beleid en beheer openbaar groen (€ 102.000 nadelig):

Ter ondersteuning van de groenopgaven en gedeeltelijke invulling van vacatureruimte is een beroep gedaan op inhuur van tijdelijk extern personeel (€ 113.000 nadelig). De dekking van deze lasten vindt binnen het PBS-budget plaats.

Onderhoud openbaar groen (47.000 nadelig):

Op het onderhoud van het openbaar groen is een tekort ontstaan door hogere waterschapslasten (€ 22.000 nadelig). De begroting 2021 is hierop aangepast.

Voor gras en bermen is uiteindelijk een overschot gerealiseerd van € 8.000 Dit komt doordat er minder is gemaaid vanwege de warme, droge zomer. In 2020 is een pilot gedraaid (van klepelers naar maaiers) waardoor nog niet alle extra kosten gemaakt zijn in 2020.

De bestrijding van de eikenprocessierups vroeg in 2019 en in 2020 veel extra inspanningen en brengt extra kosten met zich mee. Deze waren nog niet in de begroting 2020 meegenomen (€ 100.000 nadelig). In de begroting 2021 is een extra budget van € 90.000 opgenomen. Het jaarlijks preventief (spuiten met biologisch bestrijdingsmiddel) en curatief (het wegzuigen van nesten het hele seizoen door) bestrijden van de rupsen is een kostbaar werk.

Tevens zijn er voor onderhoud bomen € 13.000 extra kosten voor het opruimen van stormschades.

Het voordeel op de baten is ontstaan door de doorbelasting van (incidentele) baten op het budget tractie (€ 11.000 voordelig).

Het voordeel op de apparaatskosten wordt veroorzaakt doordat er minder uren gemaaid is vanwege hoge zomerse temperaturen (€ 10.000 voordelig).

Een tweetal JOR-projecten (Dahliastraat vervanging beplanting uit 2017 en reconstructieprogramma groen 2018) zijn later opgeleverd door meerwerken. Het herplanten van bomen in het stadspark is in 2020 afgerond. Met de Provincie is een contractuele verplichting aangegaan voor een bijdrage in de kwaliteitsverbetering landschap ivm N629. Deze afrekening heeft nog niet plaatsgevonden. Deze vertragingen hebben geleid tot een voordeel in de kapitaallasten van € 38.000.

Onderhoud speel- en recreatieve voorzieningen (€ 22.000 nadelig):

Vanwege de coronacrisis is er intensiever gebruik gemaakt van de speeltuinen. Hierdoor zijn de kosten voor reinigen valgronden hoger. Daarnaast zijn er meer speeltuinen, o.a. in de Contreie waar nu ook onderhoudskosten gemaakt gaan worden (€ 11.000 nadelig).

Reconstructies en inboet groen (€ 61.000 nadelig):

Door de droogte is er in 2020 vaker water gegeven waardoor op het budget inboet groen met € 17.000 extra kosten zijn gemaakt.

De geplande projecten in 2019 aan de Venkelhof, Collijstraat, Dr. J.m. den Uijlstraat, Wibautstraat waren vertraagd door personeelscapaciteit en PFAS-onderzoeken. Deze projecten zijn begin 2020 uitgevoerd (€ 44.000 nadelig).

Buurt- en wijkbeheer (€ 113.000 voordelig)

De afgelopen jaren is in afwachting van de definitieve invullingen van de wijkmakelaars inhuur geweest om de organisatie en Oosterhout goed te bedienen. Deze kosten worden gedekt uit het PBS (€ 22.000 nadelig). Voor de gerichte communicatie wijkgericht werken is ondersteuning ingehuurd (€ 7.000 nadelig). Doordat in 2020 meer aanvragen van buurtoverleggen zijn ontvangen én gekozen is om alle groepen de maximale subsidie te geven, zodat zij voor de wijk of dorp hun activiteiten goed konden ontplooiën is het budget overschreden met € 14.000. In de begroting van 2021 is hiervoor meer budget vrijgemaakt. Naast promotie voor de buurtinitiatieven is gekozen om initiatieven ruimhartig te faciliteren. Zo is er bijvoorbeeld met het MEK afgesproken dat zij materialen van de gemeente krijgen om uit te lenen aan de verschillende wijkinitiatieven (handschoenen, harken, scheppen, prikkers, bezems, tuinslag etc in een mooie bakfiets.). Hiermee worden bewoners gefaciliteerd om zelf in hun wijk aan de slag te gaan (€ 3.000 nadelig). De gemeenteraad heeft op dinsdag 22 september de visie wijkgericht werken vastgesteld. Per 1 oktober zijn de drie wijkmakelaars gestart. In de begroting is rekening gehouden met een start per 1 januari 2020 (voordeel € 159.000).

Verkeer en mobiliteit (€ 43.000 voordelig)

Verkeer (€ 10.000 voordelig)

In 2020 zijn kosten gemaakt voor uitvoeren tracéstudie fietsroute Oosterhout (fietspad Hooipolder) ad € 9.000 naar aanleiding van raadvragen doortrekken Statendamweg naar Geertruidenberg (Hooipolder). De interne doorbelasting van verkeersopdrachten 2020 is hoger dan waar rekening mee was gehouden waardoor de lasten voor het uitvoeren van haalbaarheidsstudie fietsbrug Zwaaiikom-Vrachelen niet meer past binnen het budget (€ 4.000 nadelig).

Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden bij de verkeersdeskundigen is extern personeel ingehuurd (€ 10.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget.

Vanwege Covid is extra onderhoud aan de parken gepleegd (€ 20.000). Het college heeft besloten tot een tijdelijke wijziging van het onderhoudsniveau van een aantal stadsparken ten behoeve van de uitbreiding van de recreatieve waarden van de stad tijdens de coronacrisis. Ook zijn er extra afvalbakken aangeschaft. De storingsaan VRI's waren in 2020 net zoals in 2019 hoger dan de voorgaande jaren. Deze overschrijding is grotendeels opgevangen door ruimte in het palenplan en onderhoud straatmeubilair. Per saldo € 10.000 nadelig.

De toekenning van de specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021 ad € 429.000 is gereserveerd voor de uitvoering in 2022. Deze middelen zijn als balanspost "vooritontvangen middelen" verantwoord. Dat leidt tot een baat in de inkomsten, maar voor datzelfde bedrag een nadeel in de apparaatskosten.

Daarnaast zijn er minder uren verantwoord door het team Buiten op het product verkeer door team Buiten (€ 15.000 voordelig)

Er zijn schadevergoedingen aan verkeersregelinstallatie en wegmeubilair die ontvangen van de schadeverzekeraar die niet waren begroot (€ 17.000 voordelig).

De vaststelling van de uitvoeringsagenda van de mobiliteitsvisie was voorzien in 2020. Echter vanwege corona is een pas op de plaats gemaakt. De mobiliteitstafels hebben in 2020 wel doorgang gevonden. De afsluitende mobiliteitstafel vindt plaats in maart 2021. Dat leidt tot een voordeel in de kapitaallasten van € 30.000.

Openbaar vervoer (€ 29.000 voordelig)

De gemeente heeft zitting in de bestuurlijke kopgroep openbaar vervoer van de regio West-Brabant. Deze kopgroep adviseert richting de provincie in het kader van de nieuwe openbaar vervoer concessie voor West-Brabant. De aanbesteding is in 2020 voorbereid door de provincie en de uitvoering is daarmee verdragd naar 2021. In de begroting was hiervoor € 25.000 gereserveerd.

Parkeren (€ 4.000 voordelig)

Eind 2020 zijn voorbereidende werkzaamheden getroffen voor het beheer van de fietsenstallingen middels cameratoezicht en de inzet van een beheerder op locatie (in de fietsenstalling Markt) op de vrijdag- en zaterdagavond en –nacht en bij bepaalde evenementen. Deze werkzaamheden vloeien voort uit de

uitwerking van de ombuigingstaak voor parkeren. Bij de fietsenstalling op de Markt zijn de entreedeuren geautomatiseerd (€ 8.000 nadelig) en reparatie van de deuren bij de fietsenstalling Arendshof (€ 6.000 nadelig).

Het verwijderen en verplaatsen betaalautomaten, waarbij het aantal betaalautomaten op straat is teruggebracht van 47 naar 33 automaten, is uitgevoerd in 2020 naar aanleiding van het raadsbesluit betreffende de ombuigingsmaatregelen van parkeren (€ 12.000 nadelig).

Sinds begin april 2020 is het Co-Act-team (Corona actieteam) gevormd. In dit team nemen de BOA's deel. Deze lasten waren niet geraamd met de begroting (€ 33.000 nadelig). In oktober hebben we van de politie bericht ontvangen dat we een vergoeding moeten betalen voor het aansluiten op het C2000 netwerk van de politie en de daarbij behorende randapparatuur.

De kosten voor het onderhoud zijn € 14.000 lager. Er waren minder kosten voor papieren rollen (geen tickets meer). Door geen papiergebruik zijn er ook minder storingen aan de automaten.

Bij de parkeergarage is in de onderhoudsplanning rekening gehouden dat na vijf jaren ingebruikname van de parkeergarage de vloerlaag moet worden gecoat op de delen daar waar de belasting zwaar is. Na inspectie is gebleken dat deze nog in goede conditie is (€ 25.000 voordelig). Tevens is het klachtenonderhoud meegevallen (€ 18.000 voordelig) Het voordeel wordt verrekend met het parkeerfonds zodat wordt gespaard voor vervangingsinvesteringen in de parkeergarage waarmee rekening is gehouden in het meerjarenonderhoudsplan.

Verder is het budget van beheerkosten voor de parkeergarage in 2020 afgeroomd naar aanleiding van de aanbesteding. De beheerskosten zijn nog te hoog ingeschat (€ 8.000). Wel is nog rekening gehouden met inhuur van een parking coach (€ 30.000). Deze diensten waren niet nodig in 2020.

In de begroting 2020 is rekening gehouden met een onttrekking in het parkeerfonds van € 310.000. Werkelijk is in 2020 € 235.000 onttrokken aan het parkeerfonds. De lagere onttrekking aan het parkeerfonds ten opzichte van de primaire begroting wordt veroorzaakt door de verwerkte begrotingswijzigingen die te maken hadden met het implementeren van de ombuigingen op parkeren.

Natuur, milieu en afval (€ 237.000 voordelig)

Milieu (€ 62.000 voordelig)

Bodembeheer (€ 62.000 nadelig):

Vanwege de specifieke werkzaamheden en de hoeveelheid is er extern personeel ingehuurd (€ 7.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget.

In de gemeente Oosterhout hebben in de Tweede Wereldoorlog gevechtshandelingen plaatsgevonden. Als gevolg van oorlogshandelingen kunnen conventionele explosieven (CE) in de bodem zijn achtergebleven. Bij het spontaan aantreffen van CE ontstaat een verhoogd veiligheidsrisico (explosiegevaar) en is sprake van stagnatie van de uitvoeringswerkzaamheden. De gemeente is verplicht externen op de hoogte te brengen van eventuele risico's ten aanzien van CE in het kader van openbare orde en veiligheid. De daarvoor benodigde onderzoeken worden tot op heden per project uitgevoerd. In 2019 is gestart met de het gemeente breed vooronderzoek. In 2020 zijn de werkzaamheden afgerond (€ 33.000 nadelig). Voor een deel van dit onderzoek subsidie ontvangen (€ 33.000 voordelig).

Door illegale storting van een partij grond nabij de Statendamweg zijn hier door de gemeente kosten gemaakt voor keuring, afvoer en verwerking (€ 30.000 nadelig). Tenslotte zijn er dit jaar fors meer bodemonderzoeken uitgevoerd ter voorbereiding van werkzaamheden in het openbaar gebied waar nog geen kredietvoting is afgerond dan waarin het budget voorziet, (€27.000 nadelig).

Geluid (€ -):

Vanuit het ministerie ontvangt de gemeente gelden voor het treffen van maatregelen om de geluidsoverlast van het spoor te beperken. Deze bijdragen worden op voorhand uitbetaald. Uitvoering vindt meestal een of meerdere jaren later plaats. Ook dit jaar hebben we bedragen van circa € 66.000 ontvangen. In 2020 is een gedeelte van in eerdere jaren de ontvangen subsidies benut voor het plaatsen van geluidsschermen die door ProRail in Dorst zijn geplaatst. Deze kosten ad € 126.000 zijn door ontvangen subsidies gedekt. De

boekingen met de balans zijn gesaldeerd (€ 60.000 voordelig). Per saldo neutraal.

Leefomgevingsbeleid (€ 14.000 nadelig):

Door ontvangen subsidies van het Rijk ten behoeve van Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) (€ 180.000) en voor uitvoering van een second opinion voor de warmtevisie (€ 15.000) welke niet begroot waren, is een voordeel ontstaan van € 195.000.

Daar staat ook de uitvoering voor deze regeling RRE tegenover, waarvan een bedrag van € 140.000 dit jaar aan kosten is gemaakt en het restantbudget ad € 40.000 is als balanspost opgenomen. De overige kosten zijn per onderdeel iets onder het begrote bedrag waardoor per saldo kosten € 160.000 hoger zijn dan begroot.

Verder zijn op deze post de uren verantwoord die begroot zijn op de post milieubeleid en beheer (€ 55.000 nadelig).

Millieubeleid- en beheer (€ 145.000 voordelig):

Bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is eind 2019 gekozen om in te gaan zetten op risico gestuurd werken. Voor het efficiënt controleren van bedrijven de komende jaren wordt nu gewerkt aan een risicomatrix. Dit betekent alleen controles op de meest gevaarlijk voorkomende overtreding uit de controles van de afgelopen jaren in een branche. Voor Oosterhout zijn in het werkprogramma voor 2020 om die reden nu een aantal extra controles opgenomen boven op de reguliere lijst. Na vaststelling van de begroting werd duidelijk dat werkzaamheden op het gebied van externe veiligheid mogelijk niet allemaal (zoals in 2019) door de Rijksoverheid gesubsidieerd zouden gaan worden voor 2020, waardoor een bedrag van € 22.000 extra nodig bleek. Ook kostte de aangescherpte provinciale regels rond vergunningverlening en controle op de veehouderijen door de provincie meer. Hierdoor was meer budget nodig voor het werkprogramma van de OMWB voor 2020 van € 939.000 naar € 974.000. In december een afrekening gekomen over heel 2020. Hierbij is een bedrag van € 96.000 teruggestort. De reden was dat het beschikbaar gesteld budget voor het gehele werkprogramma voor 89,4% is benut (€811.000) Hiervoor kunnen we diverse oorzaken noemen, zoals dat er minder meldingen en vergunningaanvragen zijn ingediend en er hebben zich ook minder klachtensituaties voorgedaan dan aanvankelijk is ingeschat. Een andere oorzaak is het uitblijven van gemeentelijk opdrachten als gevolg van de coronamaatregelen. Ook het uitstel van de invoering van de Omgevingswet is debet aan de onderschrijding. Noodzakelijke Omgevingswetvoorbereidingen zijn in 2020 vervallen en verschoven naar 2021. Per saldo is er een voordeel bij de OMWB van € 80.000.

De apparaatskosten zijn hier begroot terwijl deze bij de post leefomgevingsbeleid geboekt zijn (€ 64.000 voordelig).

Milieucommunicatie (€ 15.000 nadelig):

Het MEK heeft als compensatie voor gederfde inkomsten als gevolg van sluiting door COVID-19 eenmalig een subsidie van € 15.000 ontvangen.

Afvalverwijdering (€ 1.000 nadelig)

Binnen afvalinzameling wordt een voordeel van € 28.000 verwacht ten opzichte van de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:

- Inhuur derden (€ 50.000 nadelig): er waren hogere inhuurkosten vanwege ziekteverzuim oa door Corona en er was langdurig ziekteverzuim. Tevens zorgde deelname aan de vitaliteitsregeling voor te compenseren uren van vast personeel en was er inhuur benodigd voor de langere openingstijden van de milieustraat;
- Overige kosten derden (€ 125.000 voordelig): Er is een teruggave van Midwaste ontvangen van € 200.000 inzake verrekening van de post collection kosten inzake de jaren 2017-2020, na invoering van de nieuwe rekenmethodiek. Tevens waren er € 75.000 extra kosten voor adviezen derden ten behoeve van de werkvoorbereiding en implementatie optimalisatie afvalinzameling hoogbouw vanuit het Bestuursakkoord. En voor de hogere aanschaf van oa PMD zakken en luierszakken vanwege hogere vraag en aanschaf 1x per 2 jaar.
- Restafval (€ 40.000 nadelig): De stortkosten zijn hoger omdat er 400 ton (10%) meer ingezameld is dan begroot vanwege corona;
- GFT Afval (€ 39.000 voordelig): Het werkelijke tonnage GFT is lager dan begroot;

- Snoeihout (€ 40.000 nadelig): er zijn veel hogere hoeveelheden aangeleverd als gevolg van de coronacrisis;
- Tractiekosten (€ 40.000 nadelig): vanwege de gestegen kosten van de tractie is de doorbelasting van de tractiekosten hoger (zie Overhead);
- Papier verenigingen (€ 11.000 voordelig): in november 2019 heeft het college besloten om het opbrengsttarief voor de inzameling van oud papier en karton door verenigingen te verlagen van € 0,03/kg naar € 0,01/kg. Door de gestegen inzamelkosten voor de gemeente en de dalende vergoeding voor papier in de markt was de huidige vergoeding aan verenigingen niet meer haalbaar;
- B-hout (€ 80.000 voordelig): de kosten van de inzameling van B-hout zijn onjuist opgenomen in de begroting 2020, omdat zij op een foutief tarief zijn gebaseerd. De begrote kosten zijn in werkelijkheid naar verwachting ca. € 86.000 lager.
- Diverse afvalstromen milieustraat: vanwege hoger aangeleverde tonnages zijn de kosten hoger. Het betreft glasbollen (€ 22.000 nadelig), klein chemisch afval (€ 27.000 nadelig), grond (€ 20.000 nadelig) en matrassen (€ 32.000 nadelig);
- Illegale stortingen (€ 22.000 nadelig): de kosten betreffen het opruimen van illegaal gestort afval zoals drugs en asbest;
- Bedrijfsafval (€ 17.000 nadelig): vanwege de coronacrisis is de horeca deels dicht geweest. Tevens zijn de inkomsten lager door minder contracten. De prijzen zullen naar verwachting in 2021 geïndexeerd worden waardoor de inkomsten zullen stijgen.
- PMD – Plastic, Metaal en Drankkartons (€ 230.000 voordelig): per 1 april is er een ander verrekenmodel voor de inzameling van PMD. Voorheen ontving de gemeente een vergoeding voor gesorteerde grondstoffen in combinatie met post-collection. Vanaf 1 april wordt dit een vergoeding van € 621 per bruto ingezamelde ton. Dit levert een voordeel op de kosten (€ 360.000) van de inzameling en een nadeel op de baten (€ 130.000);
- Papier (€ 147.000 nadelig): Minder inkomsten door een daling van de vergoeding voor papier van € 80 naar gemiddeld € 33 per ton (prijzen wijzigen gedurende het jaar). In de begroting 2021 is dit verwerkt.
- Inkomsten milieustraat (€ 45.000 nadelig): door een lager aanbod zijn de inkomsten gedaald.
- Metaal (€ 25.000 voordelig): hogere inkomsten door een hoger tonnage;
- Zwerfafval: het voordeel op de inkomsten uit de subsidie van Nedvang (€ 60.000), valt weg tegen het nadeel op de lasten voor de uitgaven aan de bestrijding van zwerfafval (€ 60.000);
- De apparaatskosten (€ 24.000 nadeliger): er meer vaste medewerkers (en dus minder uitzendkrachten) bij de inzameling werkzaam dan voorheen. Twee uitzendkrachten zijn vast in dienst gekomen door invulling van vacatureruimte.

De afvalverwijdering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerde resultaat van zowel de kosten en baten van de inzameling als van de afvalstoffenheffing aan het eind van 2020 is verrekend met de egalisatievoorziening reiniging (zie paragraaf 5.1 Lokale heffingen).

Bij het onderdeel ongediertebestrijding zijn de kosten met € 31.000 overschreden. Het college is in februari 2020 akkoord gegaan met het overschrijden van dit budget ter bestrijding van de eikenprocessierups. Er zijn in 2020 eenmalig kosten gemaakt van € 22.000 voor het plaatsen van nestkasten in gemeentelijke eikenbomen en het verstrekken van nestkasten aan inwoners. De kosten van de reguliere bestrijding van de eikenprocessierups zijn opgenomen bij de post Onderhoud bomen. Tevens zijn er hogere kosten voor het contract met het KAD (Kennis- en Adviescentrum Dierplagen) van € 8.000. Het budget in 2021 is structureel met € 8.000 verhoogd.

Water en riolering (€ 176.000 voordelig):

Beleid en beheer riolering (€ 87.000 voordelig):

Door de toegenomen werkzaamheden op met name klimaatadaptatie, advisering bij nieuwbouwwontwikkelingen, initiatieven en bouwvergunningen is net zoals in 2019 niet voldoende capaciteit aanwezig voor het opstellen van basisrioleringsplannen en andere onderzoeken en advisering voor het opstellen van beleid voor het nieuwe water- en rioleringsplan waardoor taken extern zijn uitgevoerd (€ 10.000 nadelig). Daarnaast was de bezetting minder door ziekteverzuim (€ 35.000 voordelig in de

apparaatskosten). Dit is opgevangen door externe inhuur (€ 14.000 nadelig, dat is gedekt door het PBS). Het capaciteitsgebrek had niet alleen gevolgen voor de beleidstaken, maar ook voor de beheerstaken. Zo zijn minder mutaties verwerkt in het beheerssysteem GBI (€ 6.000 voordelig) en geen werkzaamheden uitgevoerd voor monitoring/telemetrie (€ 31.000 voordelig). Klimaatadaptatie staat hoog op de agenda en deze lasten zijn grotendeels gedekt uit een de eerste tranche van een rijkssubsidie. Aan het eind van het jaar is de tweede tranche ontvangen (€ 40.000 voordelig).

Huisaansluitingen (€ 38.000 voordelig):

Door de rioolaansluitingen op de gerealiseerde woningbouwprojecten Contreie (Zuid-Westlocatie), Santrijnhof fase vier en Slotjes Midden zijn de opbrengsten € 89.000 meer dan de raming. Daartegenover staan de meerdere lasten ad € 56.000 voor de aansluiting.

Onderhoud riolering (€ 62.000 voordelig):

Een aantal JOR-projecten van 2017 en 2018 (Dahliastraat, Waterbeemd en Vondellaan) zijn in 2020 financieel afgerekend. In de begroting 2020 was rekening gehouden met een afrekening in 2019. Dat levert een voordeel op ten opzichte van de geraamde kapitaallasten. Dat voordeel is vergroot door een aantal omvangrijke rioleringsprogramma's die pas in 2021 worden afgerekend. Ook zijn er nog lopende projecten zoals project revitalisering Weststad II en de Burgemeester Holtropiaan. Het totale voordeel bedraagt € 63.000);

Pompen en gemalen (€ 27.000 nadelig):

Door lopende contracten is het preventief onderhoud aan pompinstallaties in 2020 nog wel uitgevoerd. In het afgelopen corona jaar, met veel thuiswerkende mensen, stegen de storingsmeldingen door een toename van doekjes en mondkapjes in het riool (€ 39.000 nadelig).

De riolering betreft een 'gesloten circuit'. Dit betekent dat het werkelijk gerealiseerd saldo van de kosten als de baten van het product riolering en de rioolheffing aan het eind van 2020 is verrekend met de egalisatievoorziening riolering (zie paragraaf 5.1. Lokale heffingen).

Ruimtelijke ordening & wonen (€ 831.000 voordelig)

Ruimtelijke ordening (€ 48.000 nadelig)

Archeologie (€ 22.000 nadelig):

De inkomsten ten gevolge van leges zijn lager dan begroot met name door beperking in aantal aanvragen (€ 15.000 nadelig). Deze vermindering is waarschijnlijk veroorzaakt door terughoudendheid t.g.v. de COVID-19 pandemie.

Beheer gronden en gebouwen (€ 213.000 voordelig):

Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden voor ruimtelijke projecten is er extern personeel ingehuurd (€ 119.000 nadelig). Deze kosten worden deels gedekt uit het PBS-budget (€ 82.000).

Het project snippergroen loopt nog steeds door. Zowel deze incidentele kosten als de opbrengsten van dit project zijn niet in de begroting opgenomen en deze hebben geleid tot meerkosten van € 99.000 en meeropbrengsten van € 177.000 hetgeen tot een positief resultaat van € 78.000 heeft geleid, met name doordat veel bewoners de extra grond willen kopen. Dit positief resultaat werd ingeschat bij de start van het project.

Door de verkoop van een perceel grond aan het Zandoogje is een bedrag van € 1,674 miljoen ontvangen. Dit leidt tot een incidentele baat. In de begroting 2021 worden middelen opgenomen voor de Opgave Strategische Woningbouw. Deze investering wordt voor € 1,5 miljoen gedekt uit de vrije reserve en voor € 1,5 miljoen uit de verkoop van het Zandoogje. Daarom heeft de raad bij de tweede concernrapportage besloten de ontvangen baten van de verkoop van het Zandoogje voor € 1,5 miljoen te storten in de vrije reserve. Hiermee is de totaal gevraagde € 3 miljoen voor de strategische woningbouw beschikbaar. Per saldo leidt dit tot een afwijking in de baten van € 174.000 voordelig. Voor hetzelfde terrein zijn kosten

gemaakt voor planontwikkeling, het bouwrijp maken hiervan voor de levering van de gronden in het 3^e kwartaal 2020 (€ 85.000 nadelig). Deze kosten worden ten laste gebracht van deze opbrengst.

Ook de verkoop van grond t.b.v. uitbreiding begraafplaats is dit jaar afgerond, waardoor als incidentele bate deze inkomst is opgenomen € 172.000.

De overige niet begrote ontvangsten zijn met name inkomsten bij verkoop voor het groenfonds (€ 20.000), gemaakte kosten die doorberekend worden € 85.000 (met name kosten woonrijp maken Warandepoort) en voor € 20.000 meer ontvangen huren dan begroot.

Voordat het perceel aan de Zandheuvel verkocht kan worden heeft hier een bodemsanering plaatsgevonden. (€ 58.000 nadelig).

De overige niet begrote gemaakte kosten betreffen inhuur taxateur voor waardebepaling (€ 19.000), kosten onderhoud pand en kosten vooruitlopend op verkoop (€11.000) en door te berekenen kosten € 78.000 (met name doorberekening kosten woonrijp maken Warandepoort).

Stedelijke ontwikkeling (€ 64.000 voordelig):

Doordat investeringen van enkele projecten uiteindelijk lager zijn geworden dan gepland zijn de kapitaalasten lager (€ 52.000). Dit geldt met name voor de projecten implementatie omgevingswet (€ 20.000) inrichtingsplan Heilige Driehoek (€ 6.000), toekomstvisie Arendshof (€ 16.000) en overige gronden (€ 11.000).

Structuur- en bestemmingsplannen (€ 311.000 nadelig):

Vanwege de hoeveelheid werkzaamheden voor ruimtelijke projecten is er extern personeel ingehuurd (€ 337.000 nadelig). Deze kosten worden gedekt uit het PBS-budget. Door ziekte en deze inhuur zijn er minder interne uren op dit product geboekt (€ 132.000 voordelig).

Voor het, niet voorziene, inwinnen van extern juridisch advies (en fiscaal advies) bij mogelijke conflicten bij ruimtelijke plannen zijn extra kosten ten laste van de exploitatie gebracht (€ 13.000 nadelig). Ook zijn er extra onderzoeken uitgevoerd ten behoeve van op te stellen bestemmingsplannen welke kosten niet voorzien waren in de begroting zoals een afronding binnen het project Zandoogje en een onderzoek voor ontwikkeling aan de Statendamweg. Diverse extern adviesbureaus hebben mede hieraan gewerkt (€ 13.000 nadelig).

Voor de herinrichting van het gebied rondom omvorming bedrijfsruimte naar woningbouw aan de Schapendries/ Kloosterstraat zijn kosten gemaakt voor in totaal circa € 43.000. In 2019 is er tussen de gemeente en de ontwikkelaar een contract afgesloten waarbij de ontwikkelaar een exploitatiebijdrage van circa € 29.000 heeft betaald. Bij de vaststelling van de bijdrage is uitgegaan van een begroting op basis van hergebruik materiaal. Bij de uitvoering is uiteindelijk nieuw materiaal gebruikt terwijl de werkzaamheden in 2020 zijn uitgevoerd. Om die reden is er dit jaar een extra uitgave ontstaan van circa € 43.000, maar wat per saldo leidt tot € 14.000 negatief saldo.

Ook voor andere projecten waar een exploitatiebijdrage is ontvangen, diende er beperkt kosten gemaakt te worden in de openbare ruimte (€ 7.000 nadelig).

Ten gevolge van de uitvoering van een ruimtelijk project is nadeelcompensatie toegekend ter hoogte van € 2.500. Tenslotte zijn door een nieuwe manier van factureren de kosten voor de regioarcheoloog nu per concept bestemmingsplan in beeld gebracht (€ 11.000 nadelig).

Het moment van inkomsten zijn afhankelijk van moment van ondertekenen van een anterieure overeenkomst. Dan worden (vaak in termijnen) inkomsten ontvangen voor werkzaamheden voor derden. Dit is niet altijd voor iedere project qua planning geheel duidelijk. Als er van een groot project dit jaar een fase in rekening gebracht kan worden, dan zal het begrootte bedrag circa gehaald worden. Bij de jaarafsluiting zal dat pas geheel duidelijk zijn. Mogelijk dient er dus een minderopbrengst gemeld te worden. Dit jaar zijn de opbrengsten € 6.000 minder dan begroot kosten. De ontvangsten zijn niet separaat in beeld gebracht, waardoor op dit product de inkomsten € 42.000 achterbleven op de begroting. Wel zijn hier de eerdergenoemde inkomsten voor exploitatiebijdrage door een ontwikkelaar opgenomen (€ 29.000 voordelig).

Huisvesting (€ 814.000 voordelig):

Beleid wonen (€ 10.000 voordelig):

Ter uitvoering van de starters-, duurzaamheidslening heeft de gemeente een contract met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) voor beheer van de betreffende contracten voor de leningen aan derden. De kosten voor dit beheer zijn door uitbreiding van het aantal leenvormen verhoogd met € 8.000 boven de begroting, maar ook de rente ontvangsten zijn € 14.000 hoger dan begroot.

Omgevingsvergunningen (€ 826.000 voordelig):

Voor de opbrengst omgevingsvergunningen is in 2020 € 2.062.000 gefactureerd, dit is €595.000 hoger dan begroot. De meeropbrengsten zijn divers. Voor projecten is meer afgegeven dan waarmee in de begroting rekening gehouden is (o.a. Zwaaiikom vast wal). Hiernaast zijn er diverse vergunningen afgegeven voor bedrijfspanden maar ook meer verbouwingen van woningen.

Er is meer advies aan derden opgevraagd dan waarmee rekening is gehouden in de begroting (€ 28.000 nadelig).

Vanwege openstaande vacatures zijn de apparaatskosten lager dan begroot (€ 259.000 voordelig). Voor deze vacatures is er personeel ingehuurd, deze kosten zijn verantwoord ten laste van het PBS.

Uitvoering wonen (€ 22.000 nadelig):

In 2020 is al gestart met een oriënterend locatieonderzoek in het kader van de woningbouwstrategie, terwijl per 2021 budgetten beschikbaar zijn. Het eerste deel van deze rekening is in 2020 vooruitlopend ten laste van dit product geboekt, hetgeen niet voorzien was (€ 19.000 nadelig).

Grondexploitatie (65.000 voordelig):

De apparaatskosten, kapitaallasten en kosten en baten derden wordt via onttrekkingen en stortingen in de reserve infrastructurele werken en de algemene bedrijfsreserve neutraal in de gemeentelijke exploitatie opgenomen (zie paragraaf 5.7 Grondbeleid).

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor /nadelig	I / S
Dekkingsmiddelen	-583	-4.850	234	-440	-5.639	V	I
Beleggingen	-1.378	892			-486	V	I
Belastingen	116	-773			-657	V	I
Gemeentelijke heffingen	329	1			330	N	I
Algemene uitkering	-	-3.730	-	-	-3.730	V	I
Algemene baten en lasten	350	-1.240	234	-440	-1.096	V	I
TOTAAL	-583	-4.850	234	-440	-5.639	V	I

Dekkingsmiddelen (€ 5.369.000 voordelig)

Beleggingen (€ 486.000 voordelig)

De bespaarde rente is een voordeel binnen de exploitatie, het zijn de rente lasten die uitgespaard worden door te financieren met eigen in plaats van vreemd vermogen. Het betreft de gemiddelde rente voor vreemd vermogen dat wordt berekend over het eigen vermogen. Het eigen vermogen per 31 december 2019 was € 10,1 miljoen hoger dan geraamd, waardoor € 141.000 voordeel optreedt. Daarnaast ontstaat een voordeel door het begrotingstechnisch niet geheel inzetten van het voordeel voor € 345.000. Het incalculeren hiervan is noodzakelijk om het eigen vermogen besteedbaar te houden.

Belastingen (€ 657.000 voordelig)

Onroerendzaakbelasting (OZB) € 700.000 voordelig

Hier is een voordeel behaald van ruim € 500.000 op de OZB-woningen en bijna € 200.000 op de OZB niet-woningen. Bij de woningen kan dit verklaard worden door de grotere waardeontwikkeling dan waar ten tijde van de tariefberekening rekening mee was gehouden. Dit was reeds gemeld in de 2^e Corap. Voor de niet-woningen een combinatie van een hogere waardeontwikkeling en een lagere leegstand. Vanwege de uitstel van betalingen voor bedrijven vanwege Corona was hier ten tijde van de 2^e corap nog geen zicht op. In de tariefberekening 2021 is met beiden rekening gehouden.

De doorbelaste kosten voor de BWB zijn ruim € 100.000 hoger dan begroot. Deze hogere kosten komen voort uit de hogere kosten van het project waarden naar oppervlakte en een extra bijdrage vanwege het negatieve resultaat 2019 van de BWB.

Hondenbelasting (€20.000 voordelig):

Het voordeel komt voort uit een stijgend aantal honden in Oosterhout. In de begroting 2021 is hier reeds rekening mee gehouden.

Toeristenbelasting (€ 60.000 nadelig):

Bij de toeristenbelasting wordt voornamelijk rekening gehouden met een nadeel van zo'n € 60.000. Dit is inclusief de ontvangen compensatie van € 122.000 van het Rijk. De aangifte voor de toeristenbelasting door ondernemers wordt echter pas in april/mei 2021 verstuurd naar de ondernemers. Na die periode is er dus pas zekerheid over het totale nadeel.

Gemeentelijke heffingen (€ 330.000 nadelig)

Afvalstoffenheffing (€ 143.000 nadelig):

Het nadeel veroorzaakt door een nadeel op de heffing van € 51.000 dat met name veroorzaakt wordt door een nadeel op de heffing van voorgaande jaren. Daarnaast was bijdrage de Belasting Samenwerking West-Brabant € 3.000 (nadelig) hoger dan begroot. Als laatste was in de begroting een benodigde onttrekking voorzien voor het gesloten systeem van kosten en baten voor afvalinzameling en -verwerking, deze bleek niet nodig wat ten opzichte van de begroting een nadeel geeft van € 89.000.

Rioolheffing (€ 187.000 nadelig):

Dit wordt veroorzaakt door een storting in de voorziening nodig was om het gesloten systeem riolering in evenwicht te brengen (€ 235.000 nadelig). Daarnaast was er een klein nadeel in de bijdrage van de Belasting Samenwerking West-Brabant van € 1.000. Op de heffingen is een voordeel van € 50.000 gerealiseerd vanuit voorgaande jaren (€ 8.000) en het jaar 2020 als gevolg van hogere hoeveelheden (€ 42.000).

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5.1 Lokale heffingen.

Algemene uitkering (€ 3.730.000 voordelig)

Met de tweede corap konden alleen de effecten van het 1^e Compensatiepakket Coronamaatregelen worden doorgerekend. In totaal hebben we in 2020 drie compensatiepakketten ontvangen van het Rijk ter hoogte van € 2,3 miljoen. Hiervan is € 597.000 overgeheveld naar de producten van de 3 D's in het sociaal domein, bestaande uit aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven (€ 291.000), voorschoolse voorziening peuters (€ 21.000) en 3 D's in het sociale Domein (€ 285.000). De overige € 1,7 miljoen aan compensatie voor Corona is binnen de algemene uitkering gebleven.

De ontvangen Coronacompensatiemiddelen ad € 333.000 voor parkeren en toeristenbelasting zijn overgeboekt naar de daarvoor bestemde producten dit in verband met de verrekening met de daarvoor gevormde fondsen/reserves.

Naast deze overhevelingen zijn ook ontvangen Rijksmiddelen voor taakmutaties overgeheveld voor bedrag van € 583.000. Dit betreft handhaving energielabel C kantoren (€ 2.000), waterschapsverkiezingen (€9.000),

brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 18.000), statushouders (€ 17.000), gezond in de stad (€15.000), participatie (€ 310.000), wet Inburgering (€ 111.000), ambulantisering GGZ (€ 53.000), toezicht kinderopvang gastouders (€ 8.000), en Deltaprogrammering (€ 40.000).

De besteding van de taakmutaties wordt bij de verschillende programma's toegelicht.

Door afrekening van WOZ-waarden 2018-2020, mutaties in maatstaven van een aantal clusters en aanpassing van de uitkeringsfactor is het voordeel € 2,17 mln. De uitkering van de 3 D's in het sociaal domein is ten opzichte van de oorspronkelijke raming gestegen met € 57.000. Met de decembercirculaire is de integratie- en decentralisatieuitkering voor maatschappelijke begeleiding verhoogd met € 71.100 ten opzichte van de introductie ad € 16.590 in de meicirculaire.

Algemene baten en lasten (€ 1.096.000 voordelig)

Centraal in de begroting is een stelpost voor kapitaallasten van nieuwe investeringen opgenomen. De kapitaallasten zelf worden echter op de relevante producten geboekt waar die investeringen op thuis horen. Deze stelpost valt hier vrij en levert een voordeel op van € 440.000.

De overige algemene lasten en baten kennen een voordeel van € 656.000. Dit voordeel bestaat in hoofdlijnen uit de gedeeltelijke vrijval van de voorziening Jutz (€ 700.000 voordelig), de BTW-correctie voor het BCF (€416.000 voordelig), het vrijvallen diverse balansposten (€ 211.000 voordelig), de BTW op eten en drinken inclusief de vrijval van de voorzieningen Eten den Drinken (€105.000 nadelig) en een niet voorziene dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren nodig geweest (€335.000 nadelig).

Daarnaast is op dit product zo'n € 265.000 geboekt aan algemene kosten die verband houden met Corona.

Overhead

Bedragen * € 1.000 -=voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor/nadeel	I/S
Gemeentelijke organisatie	2.406	-1.378	-1.421	-1.058	-1.451	V	I
Sturing	14	54	-644		-576	V	I
Ondersteuning	2.462	-1.180	-447	-336	499	N	I
Interne dienstverlening	-140	31	-330	10	-429	V	I
Consolidatie Equalit	70	-283	-	-732	-945	V	I
Administratieve doorbelastingen	-	-	-264	-	-264	V	I
Administratieve doorbelastingen	-	-	-264		-264	V	I
TOTAAL	2.406	-1.378	-1.685	-1.058	-1.715	V	I

Gemeentelijke organisatie (€ 1.451.000 voordelig)

Sturing (€ 576.000 voordelig):

Bestuur, control en advies (€ 397.000 voordelig):

Op het budget Toekomstvisie resteert € 30.000. Dit komt doordat een aantal voornemens als gevolg van de beperkende coronamaatregelen in 2020 geen doorgang hebben kunnen vinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het evenement Oosterhout Ontmoet en de interne leergang strategisch procesmanagement

De uitgaven voor de post Contributie VNG zijn lager doordat er minder betalingen derden hebben plaats gevonden, onder andere A&O fonds en waarderingkamer (€ 30.000). Voor gedetacheerd personeel vanuit het team Informatie, innovatie en beheer dat is ingezet in de regio zijn inkomsten ontvangen die niet waren voorzien (€87.000 voordelig).

Daarnaast zijn de apparaatskosten lager vanwege openstaande vacatures (€ 275.000). Er is personeel ingehuurd waarvan de kosten zijn verantwoord ten laste van het PBS.

Directie en management (€ 179.000 voordelig):

Bij de directie is € 59.000 gestort in de voorziening voor overtallig verlof, hetgeen niet voorzien was. De geraamde inkomsten van de functie RSD-manager zijn niet ontvangen omdat deze functie niet is ingevuld (€89.000 nadelig). Naast deze vacature zijn er nog 3 langdurig openstaande vacatures geweest die het voordeel in de apparaatskosten verklaren (€350.000 voordelig).

Ondersteuning (€ 499.000 nadelig)

Automatisering (€ 313.000 voordelig)

De kosten voor systeembeheer zijn lager (€ 46.000 voordelig). Dit is voornamelijk veroorzaakt doordat er minder kosten zijn gemaakt voor de leverancier Centric, er is een strippenkaart minder voor Cognos afgenomen (€30.000) en het contract met key2vergunningen is stopgezet (€18.000).

Het Aandeel van gemeente Oosterhout in Equalit sluit af met een tekort van € 95.000. De extra kosten zijn veroorzaakt door de toename van het aantal mensen in dienst en de kosten voor het mobiele werken. Dit is inclusief de kosten voor het Sociaal Wijkteam (SWT). Medewerkers beschikken bovendien naast een thin client vaak over een laptop (totaal ca. € 145.000 nadelig).

Verder betaalt de gemeente een hogere prijs voor het Verbindend Fundament vanwege indexatie en een verhoging van de abonnementsprijs van het gegevensmagazijn (€ 20.000 nadelig). Daarnaast is er een voordeel van € 45.000 vanwege het niet uitvoeren van een aantal zaken in Equalit verband zoals Collaboratie samenwerken projecten & documenten en Digitale handtekening E-waarmerken via block chain. Daarnaast zijn er kosten gemaakt ten behoeve van het Sociaal Wijkteam (€ 133.000 nadelig). Deze kosten zijn doorbelast van het SWT (€ 133.000 voordelig).

De combinatie van een lager gebruik van de printers door Corona en afloop van het leasecontract in mei 2020 leidt tot een voordeel van € 27.000.

De ICT-investeringen zijn later uitgevoerd dan geraamd, omdat projecten van de afdelingen niet of later zijn gestart. In 2020 zijn er nieuwe teamleiders aangesteld in het kader van de organisatieontwikkeling. Zij beschikken nu over budget dat in het verleden door iemand anders is aangevraagd. Dit in combinatie met de corona crisis heeft voor veel vertraging in de uit te voeren projecten gezorgd. Hierdoor is er een voordeel van € 336.000 op de kapitaallasten.

Bestuurs- en managementondersteuning (€ 126.000 nadelig)

In verband met corona zijn er veel extra uitgaven gedaan ten behoeve van van communicatie. Er zijn extra kosten gemaakt voor het corona weekblad, posters, social media mondkapjes en materialen zoals stickers en hesjes (€ 155.000 nadelig) en voor extra pagina's in het weekblad (€ 55.000 nadelig). Het nadeel op de inkomsten wordt veroorzaakt doordat er geen communicatieadviseur is ingezet vanuit de gemeente Oosterhout bij Equalit (€ 32.000 nadelig). Door openstaande vacatures gedurende 2020 bij Communicatie en Juridische zaken zijn de apparaatskosten € 82.000 lager dan geraamd.

Financiële ondersteuning en uitvoering (€-):

Bij het team Administratie zijn de inkomsten € 42.000 hoger dan begroot, vanwege inkomsten van het UWV vanwege zwangerschapsverloven en uitgevoerde werkzaamheden voor de administratie van Everdenberg (dit is een onderdeel van het PBS). Daarnaast is de ontvangen dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten € 35.000 lager. Dit vanwege de lage rentestanden, het hogere eigen vermogen dat banken moeten aanhouden en de tegenvallende resultaten van banken in verband met de corona-crisis. De begroting 2021 is hierop aangepast.

Personeel en organisatie (€ 57.000 voordelig):

De kosten derden zijn hoger dan begroot door extra kosten vanwege de coronacrisis op Arbo met name door testen van een aantal medewerkers via Zorg van de Zaak in oktober (€ 10.000 nadelig). Daarnaast zijn

er meer kosten op het budget Arbo, in Oosterhout wordt een grootschalige inhaalslag gemaakt. Enerzijds om de kosten beter te duiden en meer inzichtelijk te maken welke kosten met Arbo te maken hebben dan wel Arbo gerelateerd zijn. Anderzijds is er op het gebied van Arbo sprake van achterstallig onderhoud en een andere, meer centrale positionering van Arbo binnen de organisatie om beter te borgen dat voldaan wordt aan de vigerende Arbo-wetgeving (€ 60.000 nadelig).

De kosten voor de ondernemingsraad waren € 30.000 hoger dan begroot doordat er een traject voor strategische begeleiding is geweest met betrekking tot de organisatieontwikkeling. Verder zijn de kosten van extern advies voor personeelsconsultancy hoger uitgevallen (€ 11.000 nadelig).

Vanwege deelname van een aantal medewerkers aan de vitaliteitsregeling is er een voordeel op deze post, dit is gestort in de bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling (€ 60.000 voordelig). Tevens zijn er meer inkomsten dan begroot voor de detachering van HRM medewerkers aan Equalit (€ 29.000 voordelig).

De apparaatskosten zijn lager door openstaande vacatureruimte (€ 60.000), lagere kosten voor ambtsjubilea (€ 18.000) en minder inzet van het team Buiten beleid (€ 10.000).

Telefonie (€ 22.000 voordelig):

In 2020 zijn we overgestapt naar een ander werkwijze van telefoneren. De telefoongesprekken gaan niet meer via de traditionele telefoonlijnen, maar zijn digitaal (€ 28.000 voordelig). De begroting 2021 is hierop aangepast. Incidenteel zijn vanwege de corona headsets aangeschaft (€ 4.000 nadelig). Eind 2020 is de afrekening van Equalit ontvangen voor de verstrekte I-pads. Deze is nadeliger door stijgende aanvragen I-pads in verband met thuiswerken door Corona (€ 7.000 nadelig).

Afdelingskosten (€ 997.000 nadelig):

Het resultaat op de afdelingskosten is onderdeel van de personele lasten binnen het PBS. De toelichting hierop staat in paragraaf 6.3.3. Personele lasten.

Stafondersteuning (€ 235.000 voordelig):

Het resultaat op de afdelingskosten is onderdeel van de personele lasten binnen het PBS. De toelichting hierop staat in paragraaf 6.3.3. Personele lasten.

Interne dienstverlening (€ 429.000 voordelig):

- Accommodatiebeheer (€ 122.000 voordelig):

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 26 maart 2019 besloten om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor nader onderzoek om te komen tot een definitief ontwerp voor het nieuw te bouwen gemeentehuis te bouwen op het Slotjesveld. Dit heeft geleid dat in 2019 en 2020 alleen het noodzakelijke onderhoud is uitgevoerd aan het gemeentehuis (€ 121.000 voordelig).

Vanwege het beëindigen van de schoolfunctie van De Rietgors en het feit dat er geen ander toekomstperspectief voor het gebouw is, heeft het college in 2020 besloten om het schoolgebouw te demonteren en af te voeren. Tijdens de sloop bleek een kruipruimte onder het gebouw te liggen dat vooraf niet voorzien was en het gebouw was gefundeerd op een groot aantal onvoorziene (hei)palen die tijdens de sloop ook verwijderd moesten worden. Ook moets de open bouwput aangevuld en afgewerkt worden met aan te voeren grond (€ 61.000 nadelig).

Vanwege de coronamaatregel waren we verplicht de ventilatiesystemen 24/7 te laten draaien in verband met de verversing van lucht. Door het continue laten draaien en het inblazen van de koude buitenlucht, moest de installatie ook warmte geven. Doordat de CV-ketels ook veel aan hebben gestaan, ging het gasverbruik ook flink omhoog (€ 27.000 nadelig).

Vanwege Corona moet een voorziening worden gevormd het extra verlofsaldo dat per einde 2020 aanwezig is. Dit is het aandeel dat wordt doorberekend naar product accommodatiebeheer (€ 16.000 nadelig).

Op de gemeentewerf is achterstallig onderhoud uitgevoerd dat niet uitgesteld kon worden (€ 37.000 nadelig). De vloer van een loods moest opnieuw gekit worden. Verder is de raming van de inkomsten uit de verhuur van het pand Ridderstraat 34 de afgelopen jaren niet geïndexeerd (€ 8.000 voordelig).

Met de doorontwikkeling zijn de taken op het gebied van onderwijs- en sportbeleid overgeheveld naar team Vastgoed. Op deze taken waren vacatureruimten. Voor Sport is de vacature halverwege het jaar ingevuld. Dat leidt tot een voordeel in de apparaatskosten van € 119.000.

- *DIV (€ 308.000 voordelig)*

De aanbesteding voor digitalisering archief is deels betaald uit het budget Regionaal Archief. Deze aanbesteding is geannuleerd, omdat die veel hoger uitviel dan de raming (€ 28.000 voordelig). Er komt een nieuwe aanpak om gefaseerd te archiveren. Vanwege het uitstellen van fysieke bijeenkomsten door Corona is er minder gebruik gemaakt van promotioneel reprowerk (€ 22.000 voordelig).

De apparaatskosten zijn € 253.000 lager door openstaande vacatureruimte bij PIM interne dienstverlening. Er is ingehuurd om de werkzaamheden uit te voeren, de kosten zijn geboekt ten laste van het PBS-budget.

- *Facilitymanagement (€ 7.000 nadelig):*

Door de corona is het bedrijfsrestaurant zeven maanden gesloten geweest. Dit leidde tot lagere inhuur- en materiaalkosten (€ 66.000 voordelig) en lagere inkooplasten (€ 40.000 voordelig). Dit voordeel wordt opgeheven door de lagere opbrengsten (€ 44.000 nadelig) en lagere doorbelasting naar derden (€ 30.000 nadelig).

Tijdens de Coronacrisis is facility ondersteund met inzet van het secretariaat. Deze inzet is verantwoord op het product facilitymanagement. Dat heeft geleid tot een nadeel in de apparaatskosten van € 39.000.

- *Tractie (€ -):*

Het budget voor onderhoud van de tractie is met € 157.000 overschreden.

De kosten van de tractiemiddelen zijn doorberekend naar de producten waarvoor de tractiemiddelen worden ingezet (€ 157.000 voordelig).

De overschrijding op de lasten van € 257.000 is met name te verklaren door onderstaande onderdelen:

- de onderhoudskosten van de tractiemiddelen stijgen al een aantal jaren door gestegen kosten van de contracten, onder andere door een hoger serviceniveau, indexering en toevoegen van bandenslijtage aan het contract. De kosten zijn daarnaast hoger vanwege uitbreiding van het voertuigenpark (€104.000 nadelig);
- in mei 2020 is er een flinke schade geweest aan een kraanwagen (€ 63.000 nadelig) Dat bedrag is via de verzekering teruggekomen.
- het gladheidbestrijdingsmateriaal is in het nieuwe onderhoudscontract bij Bluekens opgenomen waar het voorheen apart op de post gladheidbestrijding werd geboekt (€ 20.000). Dit bedrag is meegenomen in de ophoging van het budget per 2021.
- extra investeringen in verkeersveiligheid zoals bijvoorbeeld 360 graden camera's (€ 11.000 nadelig).
- het contract van de veegmachines liep in 2020 af. De machines zijn aan het einde van de levensduur wat hogere onderhoudskosten met zich meebracht (€ 115.000 nadelig). De nieuwe veegmachines worden verwacht in juni 2021
- de onderhoudskosten andere afdelingen zoals Team Sport (waaronder Moove) en de landmeters zijn er sinds 2019 extra bij doordat ze nu worden meegenomen in het onderhoudscontract (€ 19.000 nadelig).
- de brandstofkosten zijn met € 20.000 overschreden door hogere brandstofprijzen en vanwege vaker uitrijden voor oa extra onderhoud parken en de verhoging van de frequentie van GFT inzameling van 2 wekelijks naar wekelijks (€ 20.000 nadelig).

Het budget onderhoud tractie is vanaf de begroting 2021 structureel verhoogd met € 130.000
Op de baten is een voordeel te melden vanwege de opbrengsten uit inruil van oude voertuigen van € 37.000. Daarnaast is er een voordeel van € 63.000 door uitkering schades voor diverse voertuigen.

Consolidatie Equalit (€ 945.000 voordelig)

In 2020 heeft Equalit een positief jaarresultaat gerealiseerd van € 945.000. Ten opzichte van het begrote resultaat is dit € 566.000 hoger. Dit resultaatverschil valt uiteen in een aantal componenten. De opbrengsten zijn in 2020 ruim € 1 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door meer accounts en een grotere afname van (mobiele) hardware zoals laptops, tablets etc. (corona impact). De loonkosten van de eigen formatie zijn ca. € 350.000 lager, voornamelijk door openstaande vacatures. Het opleidingsbudget is niet volledig benut. Hier resteert een bedrag van ca. € 70.000. Tot slot zijn, door lager dan verwachte investeringen in 2019, de afschrijvingskosten ruim € 100.000 lager. Nadelen waren er op het gebied van hogere kosten inhuur derden voor ongeveer € 350.000. Dit o.a. ten behoeve van de flexibele schil en projectmanagement en -ondersteuning. De kosten voor licenties en onderhoudscontracten waren ca € 100.000 hoger dan begroot en ook de investeringskosten waren € 250.000 hoger. Deze beide kostenstijgingen zijn deels ook veroorzaakt door het op grote schaal thuiswerken.

Dit positieve jaarresultaat is in de bestemmings- en egaliseringsreserve van Equalit gestort. Deze stijgt hiermee naar ca. € 5,8 miljoen. Uitgedrukt in een percentage van de jaaropbrengsten is de reserve 34%, waar 20% de ondergrens is. Daarmee is de reserve toereikend om de verwachte negatieve resultaten (m.n. verwacht en begroot in 2022 en 2023) te egaliseren en om innovatie (bijvoorbeeld de cloudmigratie, common ground, Big5 harmonisatietrajecten) indien nodig te financieren.

Administratieve doorbelastingen (€ 264.000 voordelig)

Deze post betreft de doorbelasting van de concernoverhead naar de grondexploitatie en het saldo van de kostenplaatsen. Vanuit de kostenplaatsen worden de personele kosten doorbelast naar de exploitatie. Er is in 2020 meer doorbelast naar de grondexploitatie (€ 16.000) en de exploitatie (€ 248.000) dan begroot waardoor hier een voordeel ontstaat.

Onvoorzien

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaal-lasten	Totaal 2020	Voor /na-deel	I / S
Onvoorzien	-46	-	-	-	-46	V	I
TOTAAL	-46	-	-	-	-46	V	I

Onvoorzien

In 2020 is aanspraak gedaan op de post onvoorzien voor de beschoeiing langs Het Perk voor bedrag van € 39.000 en voor een bijdrage aan het Logistiek Platform Amerstreek voor een bedrag van € 15.000. De rest van de post onvoorzien (€ 46.000) is onbenut gebleven.

Vennootschapsbelasting

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaal-lasten	Totaal 2020	Voor /na-deel	I / S
Vennootschapsbelasting	392	-	-	-	392	N	I
TOTAAL	392	-	-	-	392	N	I

Vennootschapsbelasting (Vpb)

In 2020 is een voorlopige aanslag Vpb 2020 betaald van bijna € 372.000. Daarnaast is de definitieve aanslag over 2018 ontvangen en betaald, wat neerkwam op een aanslag van ruim € 22.500. De vpb op

grondexploitaties is uit de Algemene Bedrijfsreserve (ABR) betaald. Toekomstige heffingen en terugbetalingen worden ook met de ABR verrekend.

Reserves

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Omschrijving	Kosten derden	Baten derden	Apparaatskosten	Kapitaallasten	Totaal 2020	Voor/nadeel	I/S
Reserves	3.840	-3.302	-	-	538	N	I
TOTAAL	3.840	-3.302	-	-	538	N	I

Reserves

Per saldo is er € 538.000 meer gestort in de reserves dan was begroot. Enerzijds is er sprake van een hogere storting van € 3.840.000 en anderzijds een hogere onttrekking van € 3.302.000. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

6.3.2 Kapitaallasten

De kapitaallasten hebben betrekking op de lasten (afschrijving en rente) die voortkomen uit investeringen. Per saldo zijn de kapitaallasten € 1,3 miljoen voordeliger dan in de begroting 2020 is opgenomen. Dit voordeel bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Item	Voor-/ nadeel	2020
Lagere rentekosten	Voordeel	-529
Lagere kapitaallasten	Voordeel	-1.454
Lagere dekking vanuit reserve investeringsprojecten	Nadeel	696
Effect op rekeningresultaat	Voordeel	1.287

De totale kapitaallasten, kapitaallasten minus dekking vanuit de reserves, zijn € 758.000 lager dan begroot. De voor- en nadelen op de gesloten systemen (parkeren, riolering, afvalinzameling, Equalit en grondexploitatie) worden geëgaliseerd via het parkeerfonds, de voorzieningen voor riolering en afvalinzameling (100% kostendekkendheid) respectievelijk via waardering van gronden voor de grondexploitatie.

Lagere rentekosten

Per 1 januari 2020 lag het eigen vermogen € 10,0 miljoen hoger dan verwacht, dit levert een voordeel van € 150.000 aan bespaarde rente op. Daarnaast werd in de begroting € 345.000 inkomsten vanuit de bespaarde rente "geblokkeerd" om een deel van het eigen vermogen besteedbaar te houden. Gezien het hogere niveau van het eigen vermogen bleek dit niet nodig en leverde dit een voordeel op. Daarnaast is er een voordelig resultaat op de kostenplaats Treasury, er werd meer rente doorberekend aan de overige programma's,

Door de hogere marktrente komt de gemiddelde rente-omslag uit op 1,32%, waar in de begroting gerekend is met een omslagrente van 1,30%.

Lagere kapitaallasten

In onderstaande tabel worden de werkelijke kapitaallasten vergeleken met de begrote kapitaallasten.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Item	Begroot	Werkelijk	Vershil
Totale kapitaallasten	15.491	14.037	-1.454
Dekking: inzet reserves	-3.290	-2.594	696
Voordeel kapitaallasten	12.201	11.443	-758

Voor circa € 1,4 miljoen zijn de kapitaallasten op de activa van Equalit in 2020 opgenomen in onze exploitatie. Deze kapitaallasten zijn € 0,7 miljoen lager dan in de begroting, dit voordeel blijft binnen de gesloten exploitatie van Equalit, dat wil zeggen ze zijn gedekt door de opbrengsten van Equalit.

6.3.3 Personele lasten

Volgens het PBS (Personeelskosten Budgettering Systeem) krijgt elke afdeling een budget op basis van de vastgestelde formatie, waarbij het budget wordt berekend aan de hand van het vastgestelde functieniveau (schaal) en een periodieke verhoging van het maximum van de schaal minus één periodiek.

De volgende tabel geeft een overzicht van de begrote formatie versus de werkelijke bezetting per 31 december 2020.

	Formatie begroting	Wijziging	Formatie begroting (na wijziging)	Werkelijke bezetting	Vacature-ruimte
Totaal	396,97	-	396,97	362,42	34,55

Via de selectieve vacaturestop is ook nadrukkelijk gestuurd op de hoogte van de werkelijke bezetting. Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van deze bezetting.

Per einde	Bezetting in fte's (excl. Equalit)
December 2012	384,8
December 2013	371,3
December 2014	352,1
December 2015	352,7
December 2016	352,3
December 2017	351,1
December 2018	354,6
December 2019	356,7

Ontwikkeling personeelskosten

Binnen de personele kosten is sprake van voordeel van € 1.205.000. Rekening houdend met de kosten van tijdelijk personeel die verantwoord zijn binnen de exploitatie maar waarvan de dekking binnen het PBS plaatsvindt bedraagt het voordeel op de personele kosten € 284.000.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de begrote personele budgetten afgezet tegen de werkelijke kosten in 2020. In de 2^e concernrapportage 2020 werd een voordelig resultaat van € 228.000 verwacht binnen het PBS.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Item	Begroting	Werkelijk	Vershil
Personele kosten	28.514	26.248	-2.266
Tijdelijk personeel	348	2.434	2.086
Algemene afdelingskosten	541	868	327
Specifieke afdelingskosten	201	220	19
Totale kosten	29.604	29.770	166
Inkomsten	-364	-1.607	-1.243
Doorbelasting investeringen	-750	-878	-128
Saldo	28.490	27.285	-1.205
Tijdelijke krachten ten laste van PBS geboekt in exploitatie		921	921
Saldo	28.490	28.206	-284

De lonen en salarissen laten een onderschrijding van € 2.266.000 zien. Deze is voor het overgrote deel ontstaan door openstaande vacatures gedurende 2020.

Het tekort op het tijdelijk personeel bedraagt in totaal € 3.007.000. Een gedeelte van deze kosten (€ 921.000) is in de exploitatie verantwoord omdat het voor de BTW noodzakelijk is. Indien we dit niet doen is

de BTW niet terug te vorderen. De analyse van de kosten van de tijdelijke krachten binnen de exploitatie is opgenomen bij de analyse van de programma's (zie paragraaf 6.3.1). De inhuur van tijdelijke krachten betreft voornamelijk vervanging van openstaande vacatures en vervanging bij detachering en ziekteverzuim. De overschrijding van algemene en specifieke afdelingskosten is het gevolg van met name de kosten voor het vormen van een voorziening bovenmatig verlof (€ 407.000). De extra inkomsten zijn voornamelijk het gevolg van inkomsten vanwege de uitvoering TOZO (€ 730.000), uit de detachering van eigen personeel (€ 407.000), de dekking van personele kosten uit kredieten en exploitatie en UWV gelden.

Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van (top)functionarissen in de publieke en semipublieke sector. Dit maximum is voor 2020 vastgesteld op € 201.000 (inclusief belaste onkostenvergoeding en werkgeversbijdrage pensioenvoorziening).

Van iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris (art. 4.1 lid 1 jo 2 WNT) wordt in de toelichting van de jaarrekening vermeld:

- a. de naam;
- b. de beloning;
- c. de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen;
- d. de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- e. de functie of functies;
- f. de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar.

Onder bezoldiging van een topfunctionaris wordt verstaan:

1. de vaste en variabele beloningen;
2. de belaste vaste en variabele onkostenvergoedingen; en
3. de beloningen betaalbaar op termijn (het werkgeversaandeel).

Het totaal van de bezoldiging mag niet meer bedragen dan het bezoldigingsmaximum naar rato van de duur van het dienstverband in het jaar en de parttime factor. Tot de bezoldiging behoren niet de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband. Deze zijn in de WNT apart genormeerd.

De gemeente Oosterhout kent in 2020 twee topfunctionarissen, te weten de gemeentesecretaris en de griffier (zie paragraaf 6.9 Publicatie Wet Normering Topinkomens).

6.3.4 Gesloten systemen

Binnen onze gemeentelijke exploitatie is een aantal producten waarvan de lasten gedekt worden uit tarieven en/of opbrengsten. Dit houdt in dat het meer of minder doorbelasten naar deze producten een positief en/of negatief effect op deze exploitatie heeft. Deze producten en het effect op de begroting 2020 zijn in de onderstaande tabel opgenomen.

Doorberekende kosten	Bedragen * € 1.000		Resultaat
	Begroting 2020	Rekening 2020	
Baten afvalstoffenheffing	6.076	5.936	140
Baten rioolheffing	5.264	5.087	177
Grondexploitatie	892	1.602	-710
Equalit	2.140	1.476	664
Totaal	14.372	14.101	271

Constateringen

Op basis van dit overzicht kan geconcludeerd worden dat het effect van de gesloten systemen € 271.000 negatief is. Dat wil zeggen dat er per saldo minder kosten worden doorberekend naar bovenstaande producten, wat een negatief effect heeft op de exploitatie.

6.3.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Voor het beoordelen van de sluitendheid van de begroting is het ook van belang te kijken naar de inzet van de reserves. Bij de bepaling van het structurele evenwicht (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) kan met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves rekening worden gehouden. Volgens het BBV worden toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

Bedragen *€ 1.000

Toevoeging aan de reserves per programma	Raming 2020 na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie 2020	Waarvan structureel
Burger en bestuur	0	0	0	0
Sociaal domein	0	0	-185	0
Werkgelegenheid en economie	0	0	54	0
De levendige gemeente	0	0	30	0
Ruimte & ontwikkeling	2.745	0	5.300	0
Middelen	1.293	593	2.654	569
Totaal	4.038	593	7.853	569

Toelichting:

De structurele toevoeging betreft de rentebijdrage op de reserves.

Bedragen *€ 1.000

Onttrekking aan de reserves per programma	Raming 2020 na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie 2020	Waarvan structureel
Burger en bestuur	0	0	0	0
Sociaal domein	430	301	653	301
Werkgelegenheid en economie	210	0	135	0
De levendige gemeente	1930	1890	1935	1905
Ruimte & ontwikkeling	2202	499	4604	369
Middelen	780	380	1.527	211
Totaal	5.552	3.071	8.854	2.786

Toelichting:

De structurele onttrekkingen betreft de onttrekking aan de reserve investeringsprojecten op de diverse programma's. Deze wordt als structureel beschouwd omdat er even hoge lasten tegenover staan.

Voor verdere toelichting van de reserves wordt verwezen naar paragraaf 6.6 Toelichting op de balans.

Structurele exploitatieruimte

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en het jaarverslag staan een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. Eén van deze kengetallen betreft de structurele exploitatieruimte van de gemeente. De berekening hiervan is onderstaand opgenomen.

	Indicator	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Begroting 2021
A	Structurele lasten	154.637	162.082	154.457	159.218
B	Structurele baten	150.016	159.534	153.597	156.838
C	Structurele toevoegingen aan reserves	587	593	569	800
D	Structurele onttrekkingen aan reserves	2.956	3.071	2.786	3.233
E	Totale baten	157.424	159.534	172.061	157.488
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/€x100%	-1,4%	0,0%	0,79%	0,03%

Deze percentages geven aan welke structurele ruimte er is om eigen lasten van de gemeente te dragen. Op basis van bovenstaande percentages kan de conclusie getrokken worden dat de gemeente Oosterhout bij de jaarrekening 2020 voldoende middelen heeft om de structurele lasten te dragen en dat er dus sprake is van een sluitende financiële situatie.

6.4 Investerings

6.4.1 Voortgang investeringen 2020

Structureel investeringsvolume

In het bestuursakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het structurele investeringsvolume in principe is gemaximaliseerd op € 5,2 miljoen, exclusief investeringen op het gebied van riolering en afvalverwijdering (deze worden afzonderlijk beschouwd en worden gedekt via een kostendekkend tarief), het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en de tractiemiddelen. Het investeringsniveau is tevens exclusief specifieke investeringen ten laste van reserves.

Ten behoeve van de verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties is bij het opstellen van de begroting 2019 besloten om het investeringsplafond voor Accommodatiebeheer structureel te verhogen met € 30.000 naar € 300.000.

Vanaf 1 januari 2019 is de aftrek op de BTW voor sport komen te vervallen. Het investeringsplafond voor Sport is hierdoor verhoogd met de BTW over de investeringen voor een bedrag van € 147.000. Via de specifieke regeling sport (SPUK) kunnen gemeenten subsidie hiervoor ontvangen vanuit het Rijk. Deze te verwachten bijdrage is opgenomen binnen de exploitatie.

Het reguliere investeringsvolume bedraagt hierdoor in totaal € 5.409.000.

Afwegingscriteria

Naast de investeringen welke voortvloeien uit het coalitieakkoord zijn bij de afweging van de investeringen de volgende criteria toegepast:

- noodzakelijke vervangingsinvesteringen;
- noodzakelijke instandhouding van voorzieningen;
- investeringen voortkomend uit een beheerprogramma;
- directe impact op burgers qua service & resultaat;
- investeringen die qua uitvoering doorlopen, maar waarvoor reeds eerdere kredieten beschikbaar zijn gesteld.

Totaal investeringskredieten

In de onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht van de kredieten gepresenteerd.

Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2020 afgerond € 28,9 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten. Voor een bedrag van € 19 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten.

De afgesloten kredieten per ultimo 2020 tonen per saldo een positief resultaat van afgerond € 330.000 ten opzichte van aangevraagde budgetten. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 9,5 miljoen aan restant kredieten als beginstand per 1 januari 2021.

Omschrijving	Bedrag
Restant kredieten per 1 januari 2020	€ 6.944.783
Gevoteerde kredieten 2020	€ 21.921.042
Totaal beschikbaar in 2020	€ 28.865.825
Werkelijke uitgaven en inkomsten in 2020	€ 19.007.379
Per saldo resultaat op afgesloten kredieten 2020	€ 330.198
Restant kredieten per 31 december 2020	€ 9.528.248
<i>Verwachte baten en lasten</i>	<i>€ 10.357.246</i>

Het bedrag verwachte en lasten en baten is gebaseerd op de baten en lasten tot het einde van de projecten. Voor een aantal projecten worden er in 2021 aanvullende middelen aangevraagd.

Het totale overzicht van de restant kredieten is te vinden in bijlage 4 Investerings 2020: restant kredieten.

Belangrijkste posten resultaat afgesloten kredieten

Op de in 2020 afgesloten kredieten werd een voordelig resultaat geboekt van afgerond € 330.000. De grootste afwijking betreft het krediet aanschaf beheercentrale verkeersregelininstallaties (€ 130.000 voordelig). Vanaf 2018 zijn we met diverse partijen in onderhandeling. Dit heeft echter niet geleid tot een beheercentrale die binnen de verwachtingen past. Dit project zal later worden opgepakt, indien de plannen concreter worden. Dit project zal dan opnieuw in de investeringsplanning worden opgenomen. Het overige voordeel van € 200.000 is de optelling van de positieve kleinere resultaten van de afgesloten kredieten.

Voor het totale overzicht van de afgesloten kredieten wordt verwezen naar bijlage 3 Overzicht afgesloten investeringen.

6.4.2 Voortgang investeringsplan 2020

In de onderstaande tabel zijn per beleidsterrein de totalen aangegeven met betrekking tot de uitvoeringsplanning 2020.

Beleidssterrein	Totaal cfm primitieve begroting 2020	Doorgeschoven vanuit 2019	Totaal begroting	Beschikbaar gesteld in 2020	Restant	Doorgeschoven naar 2021
Openbare ruimte	3.539.400	1.790.000	5.329.400	5.330.500	-1.100	-
Sport	1.011.219	200.000	1.211.219	1.314.256	-103.037	-
Informatisering	245.000	-	245.000	0	245.000	-
Accommodatiebeheer	198.000	-	198.000	165.626	32.374	-
Incidentele investeringen	330.000	-	330.000	12.730.000	-12.400.000	-
Sub-totaal	5.323.619	1.990.000	7.313.619	19.540.382	-12.226.763	-
Afvalverwijdering	167.000	-	167.000	117.000	50.000	-
Riolering	992.900	-	992.900	990.400	2.500	-
Tractiemiddelen	492.000	-	492.000	363.650	128.350	-

IHP	146.545	-	146.545	-	146.545	-
Activering personele kosten	750.000	-	750.000	909.610	-159.610	-
Totaal	7.872.064	1.990.000	9.862.064	21.921.042	-12.058.978	-

Toelichting voortgang investeringsplan 2020

In 2020 bedroeg het totale investeringsvolume afgerond € 9,9 miljoen.

Dit volume is exclusief de investeringen die ten laste van de reserves (met name vrije reserve) worden gedaan.

Dit volume is inclusief de overheveling van 2019 naar 2020 van de middelen voor de reconstructie rotonde De Bromtol (€ 1.100.000), de herinrichting van de Heuvel (€ 600.000), de reconstructie van het wegprofiel Blauwspaarstraat (€ 90.000) en de verduurzaming van gemeentelijke vastgoedobjecten (€ 200.000) waarmee de raad akkoord is gegaan in 2019.

Door de overheveling van deze middelen naar 2020 is de activering van de apparaatskosten voor investeringen in 2020 hoger geweest dan begroot.

Hieronder worden per beleidsterrein de opmerkelijke zaken met betrekking tot de voortgang genoemd:

Openbare ruimte

In 2020 zijn de volgende in het oog springende kredieten beschikbaar gesteld:

- Reconstructie van De Bromtol;
- Herinrichting van de Heuvel;
- Reconstructie van de Burgemeester Holtropaan;
- Verbeteringsmaatregelen van Weststad II;
- Programma wegen buitengebied;
- Bijdrage aan het bouw- en woonrijp maken van De Zwaikom;
- Reconstructie van het wegprofiel van de Blauwspaarstraat;
- Snelfietsroute Tilburg-Breda en aansluiting Baarschotsetraat/N282;
- Programma openbare verlichting;
- Speeltoestellen;
- Bewonersinitiatieven.

Bij de 2^e concernrapportage 2020 is de raad akkoord gegaan met het dekken van de extra kosten van in totaal € 246.000 van de JOR projecten Vrachelsestraat, Vlierlaan, Waterbeemd en Blauwspaarstraat ten laste van de restant kredieten van de projecten Bergsebaan, programma rioolrelining en Dahliastraat en een deel van de gereserveerde middelen uit de uitvoeringsplanning van het project rotonde Vijf Eikenweg/Ketenbaan. De geplande investering van de Vijf Eikenweg/Ketenbaan betrof een bijdrage aan de provincie en deze is lager uitgevallen. Naast de dekking van een deel van de tekorten van bovenstaande overschrijdingen is dit voordeel ingezet ter dekking de extra groene parkeerplaatsen Santrijng gebied en de hogere kosten van het Programma wegen buitengebied als gevolg van bewonersinitiatieven.

Sport

Bij het onderdeel Sport zijn de volgende geplande investeringen aangevraagd:

- Renovatie van het kunstgrasveld SCO;
- Renovatie van de kleedaccommodatie Voltreffers
- Aanleg kunstgrasveld Voltreffers
- Nieuwbouw van de kleedaccommodatie van Neerlandia;
- Voorbereiding vervanging van de veldverlichting van de Twins;
- Vervangen van de kozijnen van gymzaal Ridderstraat;
- Maatregelen voor de toegang van zwembad De Warande.

In 2019 heeft de raad besloten om € 200.000 vanuit 2019 over te hevelen naar 2020 voor de verduurzaming van vastgoedobjecten. Hiervoor is het krediet voor de aanleg van LED-verlichting op de sportparken TSC, SCO, VVO, Irene '58 en OVV'67 aangevraagd. Omdat het krediet betrekking heeft op sport is de aftrek van

BTW niet meer van toepassing, waardoor het krediet inclusief BTW beschikbaar is gesteld (€ 242.000). Via de specifieke regeling sport (SPUK) kunnen gemeenten subsidie voor de BTW ontvangen vanuit het Rijk.

De besluitvorming over de toekomst van de Oosterheidehal is doorgeschoven naar 2022-2026, waarbij was aangegeven dat er bij toename van gebreken een investering toch uitgevoerd moet worden. In 2020 bleek dat de houten sportvloer dermate versleten was dat de veiligheid niet meer gewaarborgd kon worden. Er is voor de renovatie van deze sportvloer € 50.000 beschikbaar gesteld. De kapitaallasten van deze investering zijn meegenomen bij de meerjarenbegroting 2021-2024.

Informatisering

De geraamde investering voor het projecten informatieplan is niet benodigd geweest omdat de uitgaven die via dit krediet zouden worden gedaan, doorbelast zijn via Equalit op het exploitatiebudget Aandeel Oosterhout in Equalit. Daarom is het krediet niet meer aangevraagd. Dit zal leiden tot een overschrijding op de kapitaallasten en een overschrijding op het exploitatiebudget.

Accommodatiebeheer

Bij het beleidsterrein Accommodatiebeheer zijn investeringen aangevraagd voor theater De Bussel (aanpassing van de luchtbehandeling), buurthuizen De Slotjes en Dommelbergen (vervangen van technische installaties), buurthuis De Klip (vervangen armaturen en divers binnenwerk), Ridderstraat (gevelwerkzaamheden) en de gemeentewerf (vervangen inbraaksignalering). De opgenomen investering voor noodzakelijke investeringen in het stadhuis tot aan de (ver)nieuwbouw (€ 25.000) is niet nodig geweest omdat er voldoende middelen beschikbaar waren binnen het onderhoudsbudget van het stadhuis.

In 2019 heeft de raad besloten om € 200.000 over te hevelen naar 2020 voor het verdere verduurzaming van gemeentelijke vastgoedobjecten. Deze middelen zijn in 2020 aangevraagd voor LED-verlichting bij sportparken. Deze investering is opgenomen bij beleidsterrein Sport.

Incidentele (bijzondere) investeringen

In 2020 zijn de geplande investeringen beschikbaar gesteld voor de snelfietsroute Breda-Tilburg, E-portaal website, doorontwikkeling van informatiebeheer; maatregelen voor de toegang van de gemeentewerf en de vervanging van koffiezetautomaten.

In december 2020 is een krediet van € 12,5 miljoen gevoteerd omdat de gemeente toen met een strategische aankoop eigenaar kon worden van Arendshof 2. Door deze aankoop kan de gemeente de regie in handen krijgen om het aantal winkelmeters te verlagen en bovendien blijkt het een uitstekende locatie om het gemeentehuis hier te realiseren.

De geraamde investeringen voor de binnenstad (€ 100.000) zijn niet aangevraagd. Samen met de stakeholders van de binnenstad is gekeken waar meer groen in de openbare ruimte gerealiseerd kan worden. Drie plekken komen hiervoor in aanmerking. De voorbereidingen voor de investering van een drietal vergroeningsplekken in de binnenstad zijn ten gevolge van Corona stil komen te liggen. Er liggen schetsontwerpen gereed, echter de krappe capaciteit heeft geleid tot uitstel van het ontwerpen naar een definitief ontwerp en de daaropvolgende uitvoer.

Afvalverwijdering

De geplande investeringen voor de aanschaf van de ondergrondse containers en het vervangen van het kantoor op de milieustraat zijn aangevraagd.

De investering voor de toekomstbestendigheid van de milieustraat (€ 50.000) is niet aangevraagd omdat dit project gekoppeld is aan het project Woonrijp maken de Laverie dat niet in 2020 uitgevoerd is.

Riolering

In 2020 zijn de volgende investeringen aangevraagd:

- Programma rioolrenovaties;
- Programma pompen, gemalen en meetinstallaties;
- Verbeteringsmaatregelen Weststad II;
- Reconstructie Burgemeester Holtroplan;
- Afkoppeling van het Sanrijng gebied;
- Programma wegen buitengebied.

Tractiemiddelen

De vervanging van de huisvuilauto is € 160.000 lager uitgekomen dan in de uitvoeringsplanning was opgenomen, omdat de beoogde elektrische huisvuilwagen ten tijde van de aanbesteding nog niet op de markt was. Verder is er voor een smalspoortrekker, veegborstel en containeraanhangwagen een krediet gevoteerd van € 130.000.

De geplande vervanging van twee maaimachines (€ 132.000) is uitgesteld in afwachting van het onderzoek naar het uitbesteden van maaien.

IHP

In 2016 is door de gemeenteraad het IHP 2016-2019 vastgesteld. In 2020 zijn geen gelden beschikbaar gesteld. Van de opgenomen stelpost binnen het IHP 2016-2019 resteert eind 2020 € 146.545.

6.5 Balans

Balans per
(bedragen)

ACTIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE ACTIVA	231.767	214.407
Immateriële vaste activa	3.381	3.068
Kosten onderzoek en ontwikkeling	2.735	2.344
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	646	724
Materiële vaste activa	207.846	192.843
Investeringen met economisch nut	124.727	113.330
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.752	52.833
Investeringen met maatschappelijk nut	30.367	26.680
Financiële vaste activa	20.540	18.496
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	2.522	335
Verstrekte langlopende geldleningen	14.682	15.050
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	20	20
Overige langlopende geldleningen	3.316	3.091
VLOTTENDE ACTIVA	41.066	36.469
Vorraden	12.401	11.372
Gereed product en handelsgoederen	4	10
Bouwgronden, in exploitatie genomen	12.397	11.362
Uitzettingen	12.925	12.426
Debiteuren publiekrechtelijke lichamen	1.112	168
Debiteuren privaatrechtelijk	6.372	5.093
Rekening-courantverhoudingen	2.436	2.161
Banksaldi	3.000	5.000
Overige vorderingen	5	4
Liquide middelen	1.234	403
Kas- bank- en girosaldi	1.229	382
Kruisposten	5	21
Overlopende activa	14.506	12.268
Vooruitbetaalde kosten Rijk	14	12
Vooruitbetaalde bedragen overige	1.458	1.668
Nog te ontvangen bedragen overige	4.255	3.681
Nog te ontvangen bedragen van het rijk	8.742	6.860
Nog te ontvangen bedragen overige overheid	37	47
TOTAAL ACTIVA	272.833	250.876
<i>Verliescompensatie Vpb buiten de balans</i>		?

december 2020

x € 1.000)

PASSIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE PASSIVA	232.172	226.154
Eigen vermogen	154.463	146.936
Algemene reserves met als onderverdeling:	74.540	73.060
<i>Algemene reserve</i>	5.283	5.283
<i>Financieringsreserve</i>	36.000	36.000
<i>Vrije reserve</i>	33.257	31.777
Reserves grondexploitatie met onderverdeling:	16.479	17.927
<i>Algemene bedrijfsreserve</i>	9.905	9.524
<i>Reserve infrastructurele werken</i>	6.574	8.403
Overige bestemmingsreserves	54.941	52.476
Gerealiseerd resultaat	8.503	3.473
Voorzieningen	7.030	3.174
Voorzieningen (eigen middelen)	5.580	2.107
Voorzieningen (middelen derden)	1.450	1.067
Vaste schulden	70.679	76.044
Onderhandse geldleningen	70.679	76.044
VLOTTENDE PASSIVA	40.661	24.722
Vlottende schulden	27.145	15.969
Crediteuren	12.047	10.910
Kasgeldlening o/g	15.000	5.000
Overige kortlopende schulden	98	59
Overlopende passiva	13.516	8.753
Vooruit ontvangen bedragen van het rijk	5.894	1.576
Vooruit ontvangen bedragen overig	397	407
Nog te betalen bedragen rijk	717	266
Nog te betalen bedragen overige overheid	847	357
Overige overlopende passiva	5.661	6.147
TOTAAL PASSIVA	272.833	250.876
<i>Gewaarborgde geldleningen buiten de balans</i>	<i>404.292</i>	<i>380.284</i>

6.6 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

6.6.1 Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn kapitaaluitgaven waar geen bezittingen tegenover staan.

Er wordt onderscheid gemaakt in kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen inclusief disagio, kosten voor onderzoek en ontwikkeling en bijdrage van activa in eigendom van derden. De immateriële vaste activa worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen * € 1.000

Immateriële vaste activa	2019	2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling	2.344	2.735
Bijdrage activa van derden	724	646
Totaal	3.068	3.381

Verloopoverzicht van de immateriële vaste activa	Kosten onderzoek ontwikkeling
Boekwaarde 01-01-2020	2.344
+ Investerings	1.190
- Afschrijvingen	377
- Afschrijvingen ten laste van reserves	398
- Bijdrage van derden	24
Boekwaarde 31 december 2020	2.735

Verloopoverzicht van de immateriële vaste activa	Bijdrage activa derden
Boekwaarde 01-01-2020	724
+ Investerings	0
- Afschrijvingen	65
- Afschrijvingen ten laste van reserves	13
- Bijdrage van derden	0
Boekwaarde 31 december 2020	646

Toelichting immateriële vaste activa:

Kosten onderzoek en ontwikkeling

De investeringen voor onderzoek en ontwikkeling voor 2020 bedragen € 1.190.000.

Belangrijke investeringen zijn:

- Voorbereiding nieuwbouw stadhuis Oosterhout	€ 238.000
- Organisatie ontwikkeling	€ 229.000
- Jeugdzorg -taskforce	€ 203.000
- Plan ontwikkeling locatie Lievenshove	€ 173.000
- Actualisatie mobiliteitsplan	€ 78.000
- Voorbereiding toekomstvisie Arendshof	€ 70.000
- Voorbereiding vervanging veldverlichting Twins	€ 55.000

6.6.2 Materiële vaste activa

Bedragen * € 1.000

Boekwaarde investeringen in de openbare ruimte	31 december 2019	31 december 2020
Investerings met economisch nut	113.330	124.727
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	52.833	52.752
Investerings met maatschappelijk nut	26.680	30.367
Totaal investeringen	192.843	207.846

Overzicht onderverdeling van de investeringen met economisch nut

Bedragen * € 1.000

Boekwaarde investeringen openbare ruimte met economisch nut	31 december 2019	31 december 2020
Gronden en terreinen	15.920	18.479
Bedrijfsgebouwen	74.855	84.573
Bedrijfsgebouwen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	0	5
Grond- weg en waterbouw	8.983	8.796
Grond- weg en waterbouw mbt investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	50.781	50.491
Vervoersmiddelen	712	595
Vervoersmiddelen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	671	772
Machines, apparaten en installaties	10.520	9.740
Machines, apparaten en installaties, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	541	732
Overige materiële vaste activa	2.340	2.544
Overige materiële vaste activa, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	840	752
Totaal	166.163	177.479

Overzicht van het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut

Bedragen * € 1.000

Investerings met economisch nut	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Des-Investerings	Afschrijvingen	Afschrijving ten laste van reserves	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31 december 2020
		<i>Toename</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	
Gronden/ terreinen	15.920	2.559	0	0	0	0	18.479
Bedrijfsgebouwen	74.855	13.377	0	2.000	1.243	416	84.573
Bedrijfsgebouw waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	0	5	0		0	0	5

Grond- weg- en waterbouw	8.983	534	0	287	434	0	8.796
Grond- weg- en waterbouw, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	50.781	1.188	0	1.466	0	12	50.491
Vervoersmiddelen	712	51	0	168	0	0	595
Vervoersmiddelen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	671	218	0	117	0	0	772
Machines/apparaten/installaties	10.520	1.575	0	2.101	224	30	9.740
Machines/apparaten/installaties, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	541	283	0	92	0	0	732
Overige materiële vaste activa	2.340	472	0	173	93	2	2.544
Overige materiële vaste activa, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	840	65	0	153	0	0	752
Totaal	166.163	20.327	0	6.557	1.994	460	177.479

Toelichting onderverdeling investeringen openbare ruimte met economisch nut:

Gronden en terreinen

In 2020 is grond locatie Lievenshove aangekocht voor een bedrag van € 2.559.000.

De waarde van de erfpachtgronden (€ 2.098.000) behoren ook tot de materiële vaste activa en zijn tevens zichtbaar onder gronden en terreinen met economisch nut. Er is sprake van een voortdurende erfpacht.

Bedrijfsgebouwen

Er is in 2020 voor € 13.382.000 geïnvesteerd in (bedrijfs)gebouwen.

De belangrijkste investeringen zijn onder andere:

- Aankoop Arendshof II € 12.458.000
- OBS Duizendpoot –permanente uitbreiding € 480.000
- Mgr. Frenckencollege renovatie en vernieuwbouw € 142.000
- Voltreffers renovatie kleedaccommodatie € 85.000
- Neerlandia kleedaccommodatie € 54.000
- Gymzaal Ridderstraat vervanging gordijnen € 53.000
- Renovatie toplaag sportvloer Oosterheidehal € 48.000
- Renovatie toiletten en luchtbehandeling Pannehoef € 61.000

- Verwarmingsketels&ventilatoren AC Slotjes € 31.000

De vervanging van een kantoorunit op de milieustraat (€ 5.000) valt onder bedrijfsgebouwen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven

Er is een bedrag aan inkomsten van € 416.000.

Het betreft hier een doorberekening aan het Mgr. Frenckencollege voor de renovatie (€ 401.000) en een ontvangen subsidie voor de restauratie van de Basiliiek Sint Jan (€ 15.000).

Grond-, weg en waterbouw

Het totaal aan investeringen in deze activasoort bedraagt € 1.722.000. Dit zijn vooral investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€1.188.000), zoals rioolwerkzaamheden.

De belangrijkste investeringen hiervoor zijn onder andere:

- Jaarplan openbare ruimte (JOR2017-JOR2018-JOR2019-JOR2020)
rioolrenovaties en –vervanging –verbetering en -relining € 1.188.000

Vervoersmiddelen

Er is voor € 269.000 geïnvesteerd, waaronder ook investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Het betreft hier de aanschaf van vier bestelbussen met open laadbak en kraan (€ 51.000) en de aanschaf van een nieuwe vuilniswagen (€ 218.000).

Machines, apparaten en installaties

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 1.858.000, waarvan € 283.000 investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven.

De belangrijkste investeringen zijn:

- SSC/Equalit € 964.000
- Doorontwikkeling elektronische dienstverlening € 54.000
- Werkbudget gegevensmanagement € 31.000
- ICT investeringsprogramma € 42.000
- Smalspoortrekker, maaimachine en veegborstel € 144.000
- Vervangen koffieautomaten € 51.000
- Aanleg walstroom € 101.000
- Ledverlichting bij TCS, SCO, VVO, Irene'58, OVV'67 sportpark Contreie € 72.000
- Recreatie-oord de Warande beveiliging en toegankelijkheid € 32.000
- Jaarplan Openbare ruimte Pompen gemalen en meetinstallaties € 196.000
- Twee containers milieustraat en containeraanhangwagen € 87.000

Overige materiële vaste activa

Het totaal aan investeringen in deze categorie bedraagt € 537.000, waarvan € 65.000 een investeringen, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Belangrijke investeringen zijn onder andere:

- Project zaakgericht werken € 81.000
- Migratie corsa uitvoeren € 71.000
- Vijf aanhangers inclusief bokken € 37.000
- Vervanging vloerbedekking stadhuis begane grond € 37.000
- Tijdelijke huur Griegstraat € 36.000
- Vernieuwen overeenkomsten sportverenigingen € 94.000
- Jaarplan openbare ruimte speeltoestellen (JOR2019-JOR2020) € 91.000
- Hydraulische kleppen twee containers en ondergrondse papiercontainers € 65.000

Overzicht onderverdeling van de investeringen met maatschappelijk nut

Bedragen * € 1.000

Boekwaarde investeringen met maatschappelijk nut	31 december 2019	31 december 2020
Gronden en terreinen	250	250
Grond-, weg en waterbouw	21.976	25.720
Machines, apparaten en installaties	4.406	4.360
Overige materiële vaste activa	48	37
Totaal	26.680	30.367

Overzicht van het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut

Bedragen * € 1.000

Investeringen maatschappelijk nut	Boekwaarde 31 december 2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afschrijving ten laste van reserve	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31 december 2020
		<i>Toename</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	<i>Afname</i>	
Gronden en terreinen	250	0	0	0	0	0	250
Grond- weg en waterbouw	21.976	5.643		1.702	0	197	25.720
Machines apparaten Installaties	4.406	371	0	417	0	0	4.360
Overige materiële vaste activa	48	0	0	11	0	0	37
Totaal	26.680	6.014	0	2.130	0	197	30.367

Toelichting onderverdeling investeringen openbare ruimte met maatschappelijk nut:

Grond-, weg en waterbouw

Er is in 2020 voor € 5.643.000 geïnvesteerd in grond- weg- en waterbouw.

Belangrijke investeringen zijn onder andere voor:

-	Fietspad Dorst	€
	32.000	
-	Reconstructie rotonde Bromtol	€ 1.795.000
-	Reconstructie aansluiting N629 op A27	€ 1.013.000
-	Noodontsluiting Weststad 2-3	€ 130.000
-	Kwaliteitsverbetering binnenstad (Schapendries)	€ 187.000
-	Geluidsscherm boswachterij Dorst	€ 75.000
	Jaarplan Openbare Ruimte (JOR2018-JOR2019-JOR2020):	
-	Slotlaan nieuwbouw Mgr. Frenckencollege	€ 315.000
-	Heuvel reconstructie en functieverandering	€ 173.000
-	Vrachelsestraat reconstructie	€ 338.000
-	Burgemeester Holtroplan reconstructie	€ 123.000
-	Weststad II verbeteringsmaatregelen	€ 50.000
-	Waterbeemd verbeteren park	€ 207.000
-	Bovensteweg-Ekelstraat reconstructie	€ 300.000
-	Bewonersinitiatieven	€ 89.000
-	Zwaaikom deelplan Laverie	€ 312.000
-	Santrijng gebied herinrichting bomcompensatie	€ 91.000

-	Programma groen en reconstructie groen diverse wegen	€	
	91.000		
-	Programma wegen buitengebied	€	94.000

De bijdragen van derden bedraagt € 197.000.

Het betreft hier onder andere subsidie van provincie Noord Brabant voor:

Bergsebaan (€ 45.000), Reconstructie aansluiting N629 op A27 (€ 35.000), reconstructie Vrachelsestraat (€ 46.000). En een verrekening met Waterschap Brabants Delta inzake verbeteren park Waterbeemd (€ 66.000)

Machines, apparaten en installaties

De belangrijkste investeringen in 2020 zijn voor programma openbare verlichting uit het Jaarplan Openbare Ruimte (JOR2018/2019/2020) en bedraagt € 371.000.

6.6.3 Financiële vaste activa

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële vaste activa. Dit zijn de activa die een financiële waarde of bezit vertegenwoordigen. In de balans wordt de financiële vaste activa onderscheiden in kapitaalverstrekkingen en leningen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Bedragen * € 1.000

Financiële vaste activa	31 december 2019	31 december 2020
Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	335	2.522
Verstekte langlopende geldleningen aan woningcorporatie Thuisvester	15.044	14.679
Verstekte langlopende geldleningen aan sportverenigingen	6	3
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	20	20
Overige langlopende geldleningen	3.091	3.316
Totaal	18.496	20.540

Toelichting onderverdeling financiële vaste activa:

Kapitaalverstrekkingen, deelnemingen

De kapitaalverstrekkingen door de gemeente bestaan uit onderstaande deelnemingen:

Bedragen * € 1.000

Onderverdeling van de kapitaalverstrekkingen, deelnemingen	Boekwaarde 31 december 2019	Boekwaarde 31 december 2020
Aandelenkapitaal REWIN	9	9
Aandelenkapitaal i.v.m. fusie Brabant water	238	238
Aandelenkapitaal BNG	88	88
Waardering participaties APPA fonds	0	2.187
Totaal	335	2.522

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2020 bedraagt € 2.187.000

Tegenover de activering staat een voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Verstekte langlopende geldleningen

De verstekte langlopende geldleningen kunnen worden onderverdeeld in:

Bedragen * € 1.000

Verstekte langlopende geldleningen	Boekwaarde 31 december 2019	Verstekte leningen	Aflossingen	Boekwaarde 31 december 2020
Woningbouwcorporaties	15.044	0	365	14.679
1/3 regelingen	6	0	3	3
Totaal	15.050	0	368	14.682

De gemeente verstrekt langlopende leningen in het kader van de 1/3-regeling renteloze leningen aan sportverenigingen en bij schuldhulpverlening.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

De uitzettingen met een looptijd > 1 jaar kunnen worden onderverdeeld in:

Bedragen * € 1.000

Onderverdeling van de uitzettingen	Boekwaarde 31 december 2019	Aflossingen	Boekwaarde 31 december 2020
Effecten / legaten	20	0	20
Totaal	20	0	20

Overige langlopende geldleningen

Bedragen * € 1.000

Onderverdeling van de overige langlopende leningen	Boekwaarde 31 december 2019	Boekwaarde 31 december 2020
Startersleningen (deel gemeente Oosterhout)	2.898	3.316
Depot HNG	193	0
Totaal	3.091	3.316

Vlottende activa

- **Vorraden**

In de voorraden zijn de voorraden van gereed product en handelsgoederen en de voorraden van de grondexploitatie opgenomen.

Bedragen * € 1.000

Vorraden	31-12-2019	31-12-2020
Gereed product en handelsgoederen	10	4
Grondexploitatie	15.362	12.397
Vorraden	15.372	12.401
Voorziening voorraden grondexploitatie	4.000	0
Totaal voorraden	11.372	12.401

Toelichting onderverdeling voorraden:

Gereed product en handelsgoederen

Deze bestaan uit de voorraden eigen verklaringen.

Grondexploitatie

De grondexploitaties van de bouwgronden worden in onderstaand overzicht nader toegelicht.

Verloopoverzicht van de in exploitatie genomen bouwgronden

Bedragen * € 1.000

Onderverdeling bouwgronden		Boekwaarde 31-12-2019	Investing	Des-investering	Winst-uitname	Boekwaarde 31-12-2020
Nr.	Industrieterreinen		Toename	Afname	Afname	
63	Industrieterrein Everdenberg-Oost	7.300	3.779	-16		11.095
66	Bedrijventerrein Beneluxweg Zuid	-418	53		100	-265
	Subtotaal	6.882	3.832	-16	100	
Nr.	Woningbouwplannen		Toename	Afname	Afname	
1	Plan Santrijng gebied	2.155	486	3.796		-1.155
33	Gronden Slotjes-Midden	-980	1.590	753		-143
79	Plan Zwaai kom	2.475	-22	198	* -2.255	0
92	Plan Vrachelen 4 ^e /5 ^e fase-Contreie	4.830	1.320	3.210	-75	2.865
	Subtotaal	8.480	3.373	7.956		
	Totaal	15.362	7.206	7.941	-2.230	12.397

* Het Plan Zwaai kom kent een boekwaarde van € 2.255k en een verliesvoorziening van € 4 mln. Hierdoor ontstaat een negatieve boekwaarde. Vanuit de notitie is dit echter niet toegestaan. Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd

In het kader van risicomanagement worden door middel van het uitvoeren van actualisaties van de grondexploitaties en het opstellen van verschillende scenario's (daling grondprijzen, stijging van rente en kosten en een langere uitgifteperiode) de bestaande risico's zoveel mogelijk in kaart gebracht, zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd.

De boekwaarde voor de in exploitatie genomen bouwgronden is met € 2.965.000 afgenomen.

De afname is voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van gronden binnen de Contreie ter hoogte van ruim € 2,7 miljoen. Ook is de grond voor de Parkappartementen in het Santrijng gebied geleverd, met een opbrengst van bijna € 3,8 miljoen. Binnen het project Slotjes Midden zijn door een grondruil zowel opbrengsten als verwervingskosten opgenomen.

Binnen het project Everdenberg-Oost zijn, na de gezamenlijke oprichting van een CV en BV door de gemeente met de ontwikkelaar, de gronden door de gemeente aangekocht. Hiermee was een bedrag van € 3,5 miljoen gemoeid. De overige investeringen betreffen kosten voor bouw- en woonrijp maken, zoals binnen de projecten de Contreie en Slotjes Midden.

Door aangescherpte voorschriften van de commissie BBV dient jaarlijks voor ieder project op basis van het POC-principe (percentage of completion) bepaald te worden of winstneming verantwoord is, en dan moet deze winst ook feitelijk zo genomen worden.

Dit heeft er toe geleid dat dit jaar een winst genomen is van het project Beneluxweg-Zuid van € 100.000 terwijl de eerdere winstneming in de Contreie met € 75.000 is gecorrigeerd.

Voor een cijfermatige onderbouwing van de mutaties binnen de grondexploitaties en de reserves/voorzieningen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

- **Uitzettingen met een looptijd van < 1 jaar**

Specificatie van de vorderingen en de uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Bedragen * € 1.000

Soort vordering	Saldo 31 december 2019	Saldo 31 december 2020
Vorderingen op openbare lichamen	168	1.112
Debiteuren privaatrechtelijke lichamen	5.093	6.372
Rekening-courantverhoudingen	2.161	2.436
Banksaldi (schatkistbankieren)	5.000	3.000
Overige vorderingen	4	5
Totaal vorderingen	12.426	12.925

Toelichting op de voorzieningen oninbaarheid:

Voor de privaatrechtelijke vorderingen is een voorziening ingesteld. Oninbare posten worden ten laste van deze voorziening geboekt. Voor debiteuren sociale zaken is in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) een afzonderlijke voorziening gevormd voor de vorderingen die naar verwachting niet zullen worden geïnd. Met betrekking tot de belastingdebiteuren is er een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Voor een bedrag van € 140.000. Oninbare posten worden ten laste van de totale opbrengst gemuteerd

Rekening-courantverhoudingen

Onder de verstrekte langlopende geldleningen zijn ook opgenomen de vorderingen op particulieren voor verstrekte startersleningen voor woningbouw. De gemeente verstrekt hiervoor bijdragen uit het stimuleringsfonds volkshuisvesting. Het onderdeel tegoed rekening-courant hieromtrent (€ 2.260.000) staat onder vorderingen op de balans.

Liquide middelen

De gemeente Oosterhout heeft een kredietfaciliteit van € 2,5 miljoen bij de BNG bank. Hiervan wordt ultimo 2020 geen gebruik gemaakt.

6.6.4 Verliescompensatie Vpb

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2016 verplicht om Vennootschapsbelasting te betalen als zij een fiscale onderneming hebben en fiscaal gezien winst maken. Conform het BBV dient de gemeente indien er recht is op verliescompensatie, deze aan de actiefzijde van de balans, buiten de balanstelling op te nemen. Binnen het grondbedrijf is over de jaren 2016 tot en met 2019 sprake van een negatief fiscaal resultaat voor het grondbedrijf van per saldo ruim € 3,9 miljoen, welke recht geeft op een verliescompensatie voor komende jaren. Hierbij dient te worden aangetekend dat de jaren 2016 en 2017 door de Belastingdienst inmiddels definitief zijn vastgesteld.

Passiva

Vaste passiva c.q. financieringsmiddelen

6.6.5 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen "eigen vermogen" bestaat uit de reserves en het exploitatiesaldo.

Bedragen * € 1.000

Specificatie eigen vermogen	31 december 2019	31 december 2020
Algemene reserve	73.060	74.540
Reserve grondexploitatie	17.927	16.479
Bestemmingsreserves	52.476	54.941
Totaal Reserves	143.463	145.960
Exploitatiesaldo	3.473	8.503
Totaal eigen vermogen	146.936	154.463

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen * € 1.000

Verloop reserves	Algemene reserves	Reserves Grondexploitatie	Bestemmings-Reserves	Totaal
Saldo 31 december 2019	73.060	17.927	52.476	143.463
+ Gerealiseerd resultaat 2019	2.648	750	75	3.473
+ Rentebijbeschrijving	0	0	569	569
+ Toevoeging	1.500	25	5.784	7.309
-/- Onttrekking	2.668	2.223	3.963	8.854
Saldo 31 december 2020	74.540	16.479	54.941	145.960

Rentebijbeschrijvingen

De rentebijbeschrijving op de reserve investeringsprojecten bedraagt 1,30% omdat ten laste van deze reserve kapitaallasten worden gedekt die eveneens tegen 1,30% zijn berekend.

In 2019 is € 569.000 aan rente bijgeschreven.

Toelichting onderverdeling algemene reserves:

Bedragen * € 1.000

Specificatie algemene reserves	31 december 2019	31 december 2020
Algemene reserve	5.283	5.283
Financieringsreserve	36.000	36.000
Vrije reserve	31.777	33.257
Totaal	73.060	74.540

Algemene reserve

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en kan worden ingezet bij financiële tegenvallers, voor het tijdelijk opvangen van eventuele rekeningtekorten.

Financieringsreserve

De financieringsreserve heeft een inkomensfunctie. De reserve is per saldo ongewijzigd gebleven.

Vrije reserve

De vrije reserve heeft een bestedingsfunctie en wordt voornamelijk ingezet voor omvangrijke investeringen. De periode van uitvoering is afhankelijk van bestuurlijke prioritering. De vrije reserve is in 2020 per saldo vermeerderd met € 1.480.000.

Het verloop van de vrije reserve wordt in een aparte paragraaf nader toegelicht.

Toelichting onderverdeling reserves grondexploitatie:

Bedragen * € 1.000

Specificatie reserves grondexploitatie	31 december 2019	31 december 2020
Algemene bedrijfsreserve	9.524	9.905
Reserve infrastructurele werken	8.403	6.574
Totaal	17.927	16.479

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve voor de grondexploitatie is vooral bedoeld voor het opvangen van conjunctuurwisseling, waardoor stagnatie in de omzet kan ontstaan. Aanspraken op deze reserve geschieden als sprake is van een verwacht verlies. Daarnaast worden planschadeclaims uit reeds afgesloten grondexploitaties ten laste van deze reserve gebracht.

Bij bestemming van rekening resultaat 2019 is er € 750.000 toegevoegd aan deze reserve.

In 2019 was per saldo € 750.280 terug ontvangen van de belastingdienst inzake vennootschapsbelasting. De voorlopige aanslagen zijn betaald uit de Algemene Bedrijfsreserve (ABR). Hierdoor is deze ontvangst weer teruggestort om de ABR op peil te houden.

Er heeft ook een onttrekking plaatsgevonden in 2020 inzake vennootschapsbelasting.

Er heeft winstneming plaatsgevonden binnen de grondexploitatie en een eerdere winstneming is gecorrigeerd, hierdoor is er per saldo € 25.000 gestort in deze reserve.

Reserve infrastructurele werken

Deze reserve is bestemd voor de nog uit te voeren werkzaamheden aan de infrastructuur waarvoor ten laste van de diverse grondexploitaties al een bijdrage is geleverd.

Per m2 opbrengst grond wordt € 10 in deze reserve gestort.

De onttrekkingen van in totaal € 1.829.000 ten gunste van de reserve investeringsprojecten zijn ter dekking van de kapitaallasten van investeringen reconstructie rotonde Bromtol, reconstructie aansluiting N629 op A27 en voorbereidingskrediet N282 rijksweg Dorst.

Toelichting onderverdeling bestemmingsreserves:

Bedragen * € 1.000

Specificatie bestemmingsreserves	31 december 2019	31 december 2020
Reserve investeringsprojecten	43.795	45.640
Reserve Sociaal Domein	600	395
Reserve SSC/ICT samenwerking	4.820	5.765
Reserve NHG	193	0
Reserve parkeerbonds	1.583	1.348
Reserve Groenfonds	618	667
Reserve regio taxi	49	0
Reserve toerisme fonds	434	498
Reserve ontwikkelreserve bedrijfsvoering	384	555
Reserve Vitaliteitsregeling	0	73
Totaal	52.476	54.941

De bestemmingsreserves zijn in 2020 per saldo met € 2.465.000 toegenomen.
De belangrijkste mutaties worden hieronder toegelicht.

Reserve investeringsprojecten

De reserve investeringsprojecten heeft tot doel de dekking van de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Deze investeringen worden ten laste van reserves gebracht.

Voor de (toekomstige) kapitaallasten in verband met investeringsuitgaven worden gelden aan de reserve toegevoegd. In 2020 is € 3.869.000 toegevoegd aan deze reserve vanuit andere reserves (vanuit de vrije reserve € 1.983.000; reserve infrastructurele werken € 1.830.000; bestemmingsreserve sociaal domein € -185.000; bestemmingsreserve toerismefonds € 13.000 en Ontwikkelreserve bedrijfsvoering € 228.000). Tevens is € 569.000 rente toegevoegd aan deze reserve. Er is € 2.594.000 onttrokken en ten gunste van de exploitatie gekomen ter dekking van kapitaallasten diverse investeringen.

Per saldo is deze reserve met € 1.845.000 toegenomen.

In de afzonderlijke programma's worden de investeringen toegelicht onder "specificatie mutatie reserves".

Reserve sociaal domein

Dit betreft een risicoreserve om eventuele financiële risico's rondom de invoering van de drie transities in het sociaal domein op te kunnen vangen.

In 2020 is per saldo € 205.000 onttrokken aan deze reserve inzake dekking investering taskforce jeugdzorg en evaluatie pilot sociaal domein.

Reserve SSC/ICT-samenwerking

Deze reserve is voor ICT-samenwerking gemeenten binnen het Shared Service Center (SSC).

Voor deze activiteiten ontvangt de gemeente Oosterhout inkomsten van andere gemeenten, waarin schommelingen tussen de te verwachten kosten en de werkelijke kosten optreden.

Het bestemmingsresultaat van het SSC wordt jaarlijks toegevoegd/onttrokken aan deze reserve.

In 2020 is de reserve vermeerderd met € 945.000, zijnde het positief resultaat van Equalit over 2020.

Reserve NHG

Deze reserve is gevormd uit het rekeningresultaat 2014.

Tot en met de jaarrekening 2013 is jaarlijks de ontvangen verkooptermijn als bate in de exploitatie verwerkt alsook meerjarig als bate ingerekend. De transactie is echter gesloten en volledig gerealiseerd in 1995 en had destijds in 1995 ineens voor het volledige bedrag van de verkoopprijs als bate moeten worden verantwoord met hiertegenover de langlopende vordering onder de financiële vaste activa. In jaarrekening 2014 is dit hersteld door de resterende termijnen ad

€ 1.155.000 alsnog ineens als bate te verantwoorden met hiertegenover een langlopende vordering voor hetzelfde bedrag (zie financiële vaste activa).

Tevens is deze reserve gevormd ter hoogte van dat bedrag. Ieder jaar zal deze reserve dus met € 193.000 afnemen. In 2020 heeft de laatste termijn plaatsgevonden. Evenals de langlopende vordering.

Reserve parkeervonds

Doelstelling van deze reserve is het opvangen van fluctuaties in inkomsten en uitgaven op het gebied van gereguleerd parkeren (inclusief kosten van handhaving). Dit maakt het mogelijk een financiële buffer op te bouwen, noodzakelijk om het exploitatietekort ten gevolge van ingebruikname van toekomstige, gebouwde parkeervoorzieningen te dekken.

De mutaties in het fonds zijn gelijk aan het exploitatiesaldo van het product parkeren, waarvan geëlimineerd de kapitaallasten die worden gedekt uit de bestemmingsreserve investeringsprojecten.

Er is aan deze reserve € 302.000 toegevoegd vanuit de exploitatie. Er is € 537.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve groenfonds

Het groenfonds moet erin voorzien dat, een deel van de middelen die beschikbaar komen bij stedelijke ontwikkelingen, aangewend kunnen worden voor projecten die gericht zijn op een kwaliteitsverbetering in het buitengebied. Dit voor zowel gemeentelijke als private gronden.

Er zijn stortingen vanuit verkopen binnen grondexploitaties vanuit anterieure overeenkomsten vergelijkbaar met 2019.

De toevoeging aan de reserve is in totaal € 49.000. Er zijn in 2020 geen onttrekkingen.

Reserve toerismefonds

De doelstellingen van het toeristisch fonds zijn:

stimulering van het aantal toeristen en recreanten;

stimulering van een verlenging van de verblijfsduur; zowel voor de dag- als verblijfstoeristen;

het vergroten van de bestedingen van de bezoekers. Middels raadsnota BI.0160471 (2^e concernrapportage 2016) ingesteld.

Deze is gelabeld als gesloten systeem, wat inhoudt dat het college gedurende het boekjaar in deze reserve mag muteren. Dit mede gebaseerd op de raadsnota over het toeristisch fonds.

In 2020 is er € 158.000 toegevoegd ten laste van de exploitatie en € 81.000 onttrokken ten gunste van de exploitatie. Er een overheveling van € 13.000 plaatsgevonden naar de reserve investeringsprojecten inzake de investering slotpark speelvoorziening.

Ontwikkelreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is gevormd conform bestemming van resultaat 2016.

De laatste jaren zijn, vanuit bedrijfsvoering overwegingen, steeds nieuwe projecten opgestart, zoals bijvoorbeeld Zaakgericht werken, Gegevensmanagement, Business Intelligenge, Privacy beheer van gegevens en Autorisatiebeheer. Onze organisatie moet inspelen op en voldoen aan landelijke regelgeving. Voor een project wordt vaak nog wel geld vrijgemaakt, voor implementatie ligt dat anders. Deze reserve is bedoeld voor het oplossen van knelpunten als gevolg van bedrijfsbrede bedrijfsvoeringsontwikkelingen en wordt gevoed vanuit eventueel positief resultaat van PBS gemeentebreed. In 2020 is er € 400.000 toegevoegd aan deze reserve. Dit is een overheveling van vrije reserve naar ontwikkelreserve Bedrijfsvoering voor dekking krediet kosten organisatie ontwikkeling (ZN223388). Er is € 228.000 overgeheveld naar de reserve investeringsprojecten hieromtrent.

Reserve vitaliteitsregeling

De vrijgekomen financiële ruimte (besparing wordt geboekt op overige salariskosten, zijnde kosten verlofkorting vitaliteitsregeling) in de bezetting ten opzichte van de formatie wordt, zoals is afgesproken met de vakbonden en het GO, bestemd voor herbezetting van personeel.

Er is in 2020 per saldo € 73.000 gestort in deze reserve.

6.6.6 Voorzieningen

De voorzieningen zijn passiefposten op de balans ter dekking van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen. De egalisatierekeningen zijn voorzieningen voor de egalisering van aan derden doorberekende tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolrecht. Uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Ook kunnen deze egalisatierekeningen worden aangewend voor de matiging van de tarieven.

Gegevens over de voorzieningen zijn in de staat van reserves en voorzieningen in het boek bijlagen opgenomen.

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen * € 1.000

Voorzeningen	31 december 2019	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	31 december 2020
Voorzeningen eigen middelen	2.107	4.433		960	5.580
Voorzeningen middelen derden	1.067	383		0	1.450
Totaal	3.174	4.816		960	7.030

Toelichting onderverdeling voorzieningen eigen middelen:

Bedragen * € 1.000

Voorzeningen eigen middelen	31 december 2019	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	31 december 2020
Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers	813			175	638
Voorziening BTW eten en drinken	85		23	62	0
Voorziening Juzt	1.209		700		509
Voorziening overmatig verlof	0	432			432
Voorziening overmatig verlof SSC	0	69			69
Voorziening participaties APPA fonds	0	2.187			2.187
Voorziening Zwaaiikom	0	1.745			1.745
Totaal	2.107	4.433	723	237	5.580

Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers

Conform besluit behorende bij de 2^e concernrapportage 2018 is deze voorziening gevormd (Bl. 0180374).

Op basis van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) en het Besluit sollicitatieplicht APPA voor gewezen politieke ambtsdragers is de gemeente verplicht wachtgeld en re-integratiekosten te betalen. De verwachting is dat wachtgeld betaald moeten worden tot de wettelijke termijn van de wachtgeldverplichting. De kosten voor deze maximale voorziening vanaf 2019 bedragen in totaliteit € 990.000. Hiervoor is in 2018 een voorziening gevormd. Een dergelijke voorziening dient conform de BBV in één keer gevormd te worden voor de gehele periode waarop naar verwachting gebruik gemaakt wordt van de wachtgeldregeling. Er heeft een onttrekking plaatsgevonden in 2020 van € 175.000.

Voorziening BTW eten en drinken

Deze voorziening is gevormd in verband met een mogelijke naheffing vanuit de belastingdienst in kader van het waarschijnlijk onterecht verrekenen van BTW op eten en drinken over de periode 2013-2018. De naheffingsaanslag is verwerkt in 2020 en wordt ten laste van de voorziening gedekt. Het restant van deze voorziening valt vrij ten gunste van de exploitatie.

Voorziening Juzt

Conform artikel 44, lid 1 van het BBV is het toegestaan om voorzieningen te vormen voor verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten. Daarom is er deze voorziening van € 1.209.000 gevormd in 2019 voor de afwikkeling van Juzt. De afwikkeling van de liquidatie van Juzt is, met uitzondering van de verkoop en afwikkeling van Krabbebossen, nagenoeg rond en er heeft in 2020 een gedeeltelijke vrijval plaatsgevonden van € 700.000. Hierdoor resteert nog een voorziening van € 509.000, welke naar verwachting voldoende is om de werkelijk gemaakte kosten over 2019 en 2020 en de nog te verwachten kosten 2021 uit te bekostigen.

Voorziening overmatig verlof

In verband met corona in 2020 zijn er minder verlofuren opgenomen ten opzichte van andere jaren. De richtlijnen geven aan dat voor dit "overmatige"verlof een voorziening moet worden gevormd. In 2020 is deze voorziening gevormd.

Voorziening participaties APPA fonds

De waardering van de op naam geregistreerde participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is in 2020 geactiveerd en de stand per 31-12-2020 bedraagt € 2.187.000. Tegenover de activering staat deze voorziening van deze waardering participaties Algemeen Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA-fonds) voor hetzelfde bedrag.

Voorziening Zwaaiikom

Het Plan Zwaaiikom kent een boekwaarde van € 2.255k en een verliesvoorziening van € 4 mln. Hierdoor ontstaat een negatieve boekwaarde. Vanuit de notitie is dit echter niet toegestaan. Wanneer de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd.

Toelichting onderverdeling voorzieningen middelen derden:

Bedragen * € 1.000

Voorzieningen middelen derden	Saldo 31 december 2019	Toevoeging	Vrijval	Onttrekking	Saldo 31 december 2020
Egalisatie rekening reiniging	51	148	0	0	199
Egalisatierekening riolering	1.016	235	0	0	1.251
Totaal	1.067	383	0	0	1.450

6.6.7 Vaste schulden

Toelichting vaste schulden:

Het betreft hier vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.

Onderhandse geldleningen

Hieronder wordt het verloop van de onderhandse leningen weergegeven:

Bedragen * € 1.000

Onderhandse geldleningen	
Saldo onderhandse leningen per 31 december 2019	76.044
Nieuwe opgenomen geldleningen	10.000
Reguliere aflossingen	-15.365
Saldo onderhandse leningen per 31 december 2020	70.679
Aflossingsverplichtingen onderhandse leningen	
2021-2024	29.494
2025-2028	21.552
Na 2027	19.633
Totaal	70.679

De onderhandse geldleningen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente (saldo per 31-12-2020 € 51.000 000).

- Geldleningen aangegaan met N.V. Bank Nederlandse Gemeente voor Thuisvester (saldo per 31-12-2020 € 14.679.000).
- Geldleningen aangegaan met Provincie Gelderland (saldo per 31-12-2020 € 5.000.000). De geldlening aangegaan met Provincie Drenthe is in 2020 geheel afgelost.

De totale rentelast voor 2020 met betrekking tot onderhandse leningen bedraagt € 1.049.000.

Vlottende passiva

Vlottende schulden

De onderverdeling van de kortlopende schulden (< 1 jaar) is als volgt:

Kortlopende schulden	Bedragen * € 1.000	
	31 december 2019	31 december 2020
Crediteuren	11.143	11.375
Crediteuren gws4all	-233	672
Kasgeld o/g	5.000	15.000
Overige	59	98
Totaal	15.969	27.145

Toelichting onderverdeling kortlopende schulden:

De opgenomen kasgeldlening is voor een periode van 1 maand tegen 0%.

6.6.8 Waarborgen en garanties

De gewaarborgde geldleningen worden als volgt gespecificeerd:

	Bedragen * € 1.000	
	Garantiebedrag 31 december 2019	Garantiebedrag 31 december 2020
<i>Borgstellingen: (risico 100% bij gemeente)</i>		
Leningen t.b.v. zorg (oorspr.bedrag € 3.857)	2.692	2.569
Leningen t.b.v. sport (oorspr.bedrag € 2.000)	654	1.159
Leningen t.b.v. thuisvester (oorspr.bedrag € 3.581)	2.813	2.743
Leningen t.b.v. welzijn (oorspr.€ 696)	206	174
Leningen t.b.v. milieu (oorspr bedrag € 400)	183	163
Leningen t.b.v. particulieren (div)	1.870	1.658
Totaal	8.418	8.466
<i>Borgstellingen: (risico 50% bij gemeente)</i>		
Achtervangfunctie geldlening woningbouwverenigingen (oorspr.bedrag € 408.769)	371.866	395.826
Totaal	371.866	395.826
Totaal borgstellingen	380.284	404.292

Naast borgstellingen vervult de gemeente een achtervangfunctie voor geldleningen aan woningbouwcorporaties. Het risico voor de gemeente bedraagt 50 %. Het risico van de andere 50 % ligt bij het Rijk.

Het bedrag van € 395.826.000 heeft betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen die door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw zijn geborgd en waarvoor gemeente Oosterhout een achtervangfunctie heeft.

Voor leningen die vanaf 2012 door het Waarborgfonds Eigen woningen worden geborgd ligt het risico van de achtervangfunctie voor 100 % bij het Rijk.

Gedetailleerde informatie is beschikbaar in de staat van gewaarborgde geldleningen.

6.6.9 Schatkistbankieren

Vanuit de Wet FIDO zijn wij als overheid verplicht om overtollige kasgelden te storten in 's Rijks schatkist. Dit geldt voor alle gelden boven de voor onze gemeente geldende limiet.

De limiet bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal (€ 160.000.000) en komt daarmee op € 1.200.000

Het saldo bij de schatkist per 31-12-2020 € 3.000.000

Saldi van aanwezig kasgeld per einde kwartaal was in 2020:

31 maart	€ 1.428.000
30 juni	€ 8.844.000
30 september	€ 585.000
31 december	€ 1.131.000

Indien saldo boven drempelbedrag komt wordt dit afgestort naar schatkist.

6.6.10 Kasgeldleningen

31 maart	€ 10.000.000
30 juni	€ 0
30 september	€ 0
31 december	€ 15.000.000

6.6.11

6.6.12 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Een aantal overeenkomsten uit 2020 loopt door naar het jaar 2021. Onderstaand is een overzicht gegeven van een aantal belangrijke meerjarige verplichtingen:

Korte beschrijving aard werkzaamheden	Contractduur (schatting)	Totaalbedrag
Levering en verwerking afval	T/m januari 2022	Bedrag 2020: € 574.000
Levering elektriciteit	2017 t/m 2019 verlengd t/m 2021	Bedrag 2020: € 760.000
Levering gas	2017 t/m 2019 verlengd t/m 2021	Bedrag 2020.: € 270.000
Printers/ Copiers	Mei 2015 t/m Mei 2021	Bedrag 2020: € 32.300
Onderhoud en reparatie gemeentelijk wagenpark	Per 2019 is een nieuw contract afgesloten (looptijd t/m 2025).	Bedrag 2020: € 671.054
Onderhoud openbare verlichting masten en storingen	Juni 2018 t/m mei 2022	Bedrag totaal € 3.364.200
Leerlingenvervoer (incl. jeugdzorgvervoer)	Aug 2019 t/m juli 2023 (4 jaar), daarna mogelijkheid tot verlenging respect. 2 en 1 jaar.	Bedrag 2020: € 718.000

Onderhoud verkeersregelinstallaties	Met ingang van januari 2019 voor onbepaalde tijd	Bedrag per jaar € 7.100
Schoonmaakkosten	April 2012 t/m april 2021	Bedrag 2020: € 165.000
Verwarming Luchtbehandeling (W-installaties)	2020 t/m 2027	Jaarlijks bedrag: € 57.000
Levering personeelsdiensten. Het contract bestaat uit 3 percelen: - Externe flex-kandidaten t/m schaal 8; - Payroll-kandidaten (alle salarisschalen); - Externe flex-kandidaten vanaf schaal 8.	2019 t/m 2022	Betreft raamovereenkomst.
Beveiliging installaties	2020 t/m 2021 met optie tot verlenging van twee jaren	Jaarlijks bedrag: € 61.856
Verrekening energie en onderhoud Vaessen zwembad de Warande	20 jaar	
Meerjarige outputcontracten: * Surplus * Theek 5 * Theater de Bussel	t/m 2024 t/m 2024 t/m 2024	Bedragen 2021: € 2.323.453 € 1.484.045 € 1.684.358
Raamovereenkomst Sportservice Noord-Brabant inzet medewerkers MOOVE	t/m 1 juni 2021	Bedrag 2020: € 440.983
Verbonden partijen: - Regio West Brabant - Belastingssamenwerking West Brabant - Veiligheidsregio - MidZuid - Nazorg Gesloten Stortplaatsen - Openbare Gezondheidszorg West-Brabant - Regionaal Bureau Leerplicht - Omgevingsdienst Midden en West Brabant	Bijdrage voor 2021 op basis van de begrotingen 2021 van de verbonden partijen	Bijdrage 2021: € 1.537.542 € 948.045 € 3.200.798 € 808.007 € 79.349 € 1.895.759 € 200.446 € 1.001.047

6.7 (Begrotings) Rechtmatigheid en SiSa

In het kader van de controle op rechtmatigheid van de accountant is het noodzakelijk om jaarlijks het normenkader te actualiseren in overeenstemming met de landelijke kadernota. Het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2020 dient als uitgangspunt voor de uit te voeren accountantscontrole. Het normenkader is geactualiseerd op basis van de regelgeving.

Begrotingsrechtmatigheid

A. Algemeen

Bij de begroting is het college door de raad gemandateerd om deze binnen de afgesproken financiële kaders uit te voeren. Bij het mandaat hoort dat het college binnen een programma over- en onderschrijdingen mag realiseren zolang het saldo van een programma dat door de raad is vastgesteld, niet wordt overschreden.

Volgens de kadernota rechtmatigheid moet het college bij de jaarrekening inzicht geven in de begrotingsoverschrijdingen aan de lastenkant, waarbij oorzaken en achtergronden worden toegelicht. Bij de jaarrekening krijgt de raad dit overzicht voorgelegd om overschrijdingen alsnog te autoriseren.

Door de tussentijdse rapportages en de toelichting bij de jaarrekening wordt de raad geïnformeerd over overschrijdingen. Afwijkingen gemeld in de tussentijdse rapportages leiden dan wel niet tot formele begrotingswijzigingen, maar worden door vaststelling van de rapportages wel rechtmatig. In Oosterhout is bewust gekozen om geen tussentijdse begrotingswijzigingen te maken van de concernrapportages om het beeld zo zuiver mogelijk te houden.

B. Begrotingsrechtmatigheid per programma

In de onderstaande tabel worden de totale begrote en de werkelijk lasten van de exploitatie weergegeven.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Totale lasten	Begroting Lasten 2020 na wijzigingen	Rekening Lasten 2020	Vershil in lasten	V/N
1. Verbindend bestuur	5.013	5.753	740	N
2. Sociaal domein	74.562	81.360	6.798	N
3. Werkgelegenheid en economie	981	1.047	66	N
4. De levendige gemeente	15.615	15.784	169	N
5. Ruimte en ontwikkeling	41.227	35.965	-5.262	V
Algemene dekkingsmiddelen	2.925	2.135	-790	V
Overhead	22.434	22.096	-338	V
Heffing VPB	2	394	392	N
Onvoorzien	46	-	-46	V
Reserves	4.038	7.878	3.840	N
Begrotingssaldo	1.262	-	-1.262	V
Totale lasten	168.105	172.412	4.307	N

Voor de begrotingsrechtmatigheid komen alleen de lastenoverschrijdingen van de beïnvloedbare kosten derden (met een ondergrens van €50.000) aan de orde. Deze ondergrens wordt gehanteerd om de analyse op hoofdlijnen te kunnen uitvoeren. Een overschrijding op de lastenkant wil niets zeggen over het tekort op het programma als geheel, want er wordt geen rekening gehouden met de extra inkomsten. Voor een gedetailleerd overzicht van onder- en overschrijdingen verwijzen we u naar de paragraaf programmarekening.

Basis: eigen overzicht programma's per kostensoort

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Exploitatie Beïnvloedbare lasten	Begroting Lasten 2020 na wijzigingen	Rekening Lasten 2020	Vershil in lasten	V/N
1. Verbindend bestuur	1.241	2.046	805	N
2. Sociaal domein	69.677	75.687	6.010	N
3. Werkgelegenheid en economie	663	691	28	N
4. De levendige gemeente	9.019	9.757	738	N
5. Ruimte en ontwikkeling	26.473	21.562	-4.911	V
Algemene dekkingsmiddelen	2.484	1.900	-584	V
Overhead	7.928	10.333	2.405	N
Heffing VPB	2	394	392	N
Onvoorzien	46	-	-46	V
Reserves	4.038	7.878	3.840	N
Begrotingssaldo	1.262	-	-1.262	V
Totale beïnvloedbare lasten exploitatie	122.833	130.248	7.415	N

Uit bovenstaand overzicht blijkt een lastenoverschrijding voor de programma's Verbinden bestuur, Sociaal domein, Werkgelegenheid en economie, De levendige gemeente en de onderdelen Overhead, heffing VPB en Reserves. De aard van de overschrijding op deze programma's zullen hieronder worden toegelicht (per product indien de overschrijding van de beïnvloedbare kosten derden > € 100.000).

Programma 1 Verbinden bestuur

Bedragen *€ 1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over- schrij- ding	Recht matig	Toelichting
College	132	1.049	917	R	<p>Eind 2020 is het APPA-fonds geactualiseerd en is een extra storting benodigd geweest om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichting conform de BBV-voorschriften (€ 298.000 nadelig). Verder is er afgerond € 176.000 betaald aan wachtgeld voor gewezen bestuurders. Dit bedrag is onttrokken uit de voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdragers (€ 176.000 voordelig).</p> <p>Daarnaast is er € 635.000 ontvangen als gevolg van het vrijvallen van een polis pensioenvoorziening van een voormalig wethouder vanwege de ingang van de pensioenleeftijd. Dit bedrag is gestort in het APPA-fonds (per saldo neutraal).</p> <p>De overschrijding op de apparaatskosten is veroorzaakt doordat de salariskosten hoger dan begroot omdat de raming hiervan niet meer is aangepast sinds 2017 (€ 56.000 nadelig). De begroting 2021 is hierop aangepast.</p>

Programma 2 Sociaal domein

Bedragen *€ 1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
Transitie AWBZ	6.069	6.906	837	R	De overschrijding is enerzijds veroorzaakt door de hogere kosten voor begeleiding (€ 534.000) en kosten voor het Sociale Wijkteam (€ 300.000). De begeleiding betreft een open eind regeling. In de 2 ^e corap was een nadeel gemeld van € 450.000.
<i>Individuele voorzieningen WMO:</i>	7.155	9.392	2.237	R	
- Huishoudelijke verzorging	4.651	6.335	1.684	R	Het aantal voorzieningen was groter dan was voorzien in de begroting. Dit betreft een open eind-regeling. Bij de 2 ^e concernrapportage was een tekort gemeld van € 1.300.000.
- Rolstoelvoorzieningen	500	653	153	R	Hogere kosten door stijging van het aantal aanvragen en meer aangepaste rolstoelen. Dit betreft een open eind-regeling.
- Vervoersvoorzieningen	1.304	1.495	191	R	Hogere kosten voor vervoersvoorzieningen. Dit betreft een open eind-regeling.
- Woonvoorzieningen	700	909	209	R	In 2020 zijn nog aanpassingskosten betaald over 2019 (€ 100.000). Daarnaast zijn er grote woningaanpassingen uitgevoerd (€ 100.000). Betreft open eind-regeling. In de 2 ^e concernrapportage is een nadeel van € 150.000 gemeld.
Inkomensvoorzieningen	500	6.798	6.298	R	De overschrijding betreft de kosten van de uitvoeringsverstrekking en de uitvoeringskosten voor de TOZO-regeling (€ 6.480.000). Hier staat de ontvangen bijdrage vanuit het Rijk tegenover (€ 6.480.000).

Programma 3 Werkgelegenheid en economie

Bedragen *€ 1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
Beleid economie	55	159	104	R	De overschrijding is hoofdzakelijk het gevolg van inhuur van personeel voor Economische zaken (€ 86.000)

					Deze kosten worden gedekt uit het PBS. En extra kosten voor maatregelen als gevolg van corona (€ 19.000)
--	--	--	--	--	--

Programma 4 De levendige gemeente

Bedragen * €1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
Sportparken	424	622	198	68 R 130 O	In 2020 zijn diverse extra onvoorziene kosten geweest. Dit betreft onvermijdbare grondwerkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van de dug-outs van De Twins (€ 50.000). Vanwege het beperkte gebruik van de sportvelden door corona is het oplossen van de afwaterings-problemen naar voren gehaald (€ 40.000). Voorlopend op de kredietvoting kunstgrasvelden is extern advies ingewonnen € 11.000). Er zijn extra maatregelen getroffen voor het behoud van de kunstgrasvelden (€ 17.000). In het najaar bleek dat het noodzakelijk was om het kozijn van de kleedkamer OVV'67 te vervangen (€ 18.000) en de douchevloer bij de wielerved te herstellen (€ 22.000). De kosten van de inzet van tractie is hoger uitgevallen (€ 11.000). De extra kosten als gevolg van de najaarsstorm (€ 14.000) zijn verhaald op de verzekering. De betaalde OZB en waterschapslasten (€ 17.000) zijn doorberekend aan de verenigingen. Daarnaast is er vanuit het Rijk als coronacompensatie een bedrag van € 36.500 ontvangen.
Sporthallen en gymzalen	810	928	118	R	Er zijn extra kosten geweest voor schoonmaken vanwege corona (€ 20.000) en als gevolg van de vitaliteitsregeling van medewerkers (€ 32.000). Een deel van het team is ingezet voor het COACT-team waardoor extern personeel ingehuurd is (€ 22.000). Verder waren de update van het kassasysteem en de afkeuring van sportmaterialen niet voorzien (€ 23.000). De horeca van de Oosterheidehal is in eigen beheer genomen en door de coronamaatregelen zijn de lasten (€

					20.000) deels terugverdiend door inkomsten (€ 8.000). Vanuit het Rijk is € 97.000 ontvangen als coronacompensatie. Daarnaast is de ontvangen bijdrage voor de compensatieregeling sport € 144.000 hoger uitgevallen.
Zwembad	1.129	1.564	435	R	In 2020 is extra personeel ingehuurd (€ 358.000). Vanwege corona is extra personeel ingehuurd om alles conform de RIVM-maatregelen te laten lopen. Voor een bedrag van € 75.000 worden deze kosten gedekt uit het PBS. Ook zijn er materialen aangeschaft en onderhoud gepleegd om aan de RIVM-maatregelen te voldoen (€ 40.000). De horeca-exploitant was genoodzaakt te stoppen vanwege corona, waardoor het sportbedrijf de exploitatie heeft overgenomen (€ 40.000). Vanuit het Rijk is middels het corona-compensatiepakket een bedrag van € 57.000 ontvangen. Bij de 2 ^e concernrapportage was een nadeel gemeld van € 768.000.

Overhead

Bedragen * €1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
Automatisering	3.934	4.091	156	R	Door Equalit zijn extra kosten gemaakt voor het Sociale Wijkteam (SWT) die middels de gemeentelijke bijdrage zijn betaald. Deze kosten zijn doorberekend aan het SWT (€ 133.000). Bij de 2 ^e corap was een nadeel van € 310.000 gemeld.
Bestuurs- en management-ondersteuning	207	418	211	R	Vanwege corona zijn er extra uitgaven geweest voor communicatie (€ 210.000). Dit betreft o.a. weekblad, posters, social media, mondkapjes, stickers, hesjes en extra pagina's in het weekblad. In de 2 ^e corap was een nadeel van € 315.000 voorzien.
Personeel en organisatie	324	444	120	O	Om te voldoen aan de Arbowetgeving zijn extra kosten gemaakt (€ 60.000) en er zijn extra kosten gemaakt vanwege corona voor het testen van een aantal medewerkers via Zorg Lokaal (€ 10.000). Verder is bij de ondernemingsraad een traject voor

					strategische begeleiding geweest met betrekking tot de doorontwikkeling (€ 30.000) en zijn de externe advieskosten voor personeelsconsultancy hoger (€ 11.000).
Afdelingskosten	1.090	3.072	1.982	R	Deze kosten hebben betrekking op het PBS-budget en zijn in het totale resultaat van het PBS opgenomen. Door vacatures en hogere inkomsten per saldo geen overschrijding.

Heffing VPB

Bedragen * €1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
VBP	2	394	392	R	De betaalde VBP op grondexploitatie is onttrokken uit de Algemene Bedrijfsreserve.

Reserves

Bedragen * €1.000

Product	Lasten (begr na wijz)	Lasten werkelijk	Over-schrij-ding	Recht matig	Toelichting
Reserves	4.038	7.878	3.840	R	De stortingen zijn hoger met name bij de reserves Investeringsprojecten (€ 2.724.000), parkeerfonds (€ 202.000), bestemmingsreserve SSC (€ 945.000), Groenfonds (€ 49.000) en Vitaliteitsregeling (€ 61.000), Minder stortingen zijn gedaan in de reserve Toerismefonds (€142.000).

C. Begrotingsrechtmatigheid investeringen

Naast de begrotingsrechtmatigheid op de programma's besteden wij in deze paragraaf ook aandacht aan de beoordeling van investeringen bij de jaarrekening. In paragraaf 6.4 zijn de investeringen en de uitvoering van het investeringsplan 2020 toegelicht.

In de 2^e concernrapportage 2020 is ook gerapporteerd over de investeringskredieten. Bij het samenstellen van de jaarstukken 2020 ontstaat het volgende beeld:

Omschrijving	Bedrag
Restant kredieten per 1 januari 2020	6.944.783
Gevoteerde kredieten 2020	21.921.042
Totaal beschikbaar in 2020	28.865.825
Werkelijke uitgaven en inkomsten in 2020	19.007.379
Restant kredieten per 31 december 2020	9.858.446
<i>Per saldo resultaat op afgesloten kredieten 2020</i>	<i>330.198</i>
<i>Verwachte baten en lasten</i>	<i>10.357.246</i>

In de bovenstaande tabel wordt een totaaloverzicht betreffende de kredieten gepresenteerd. Hieruit blijkt dat er gedurende het jaar 2020 afgerond € 28,9 miljoen beschikbaar was voor de uitvoering van kredieten, voor een bedrag van € 19 miljoen zijn er werkelijke lasten en baten geboekt op deze kredieten. Hierna resteert voor een totaalbedrag van afgerond € 9,9 miljoen aan restant kredieten per 31 december 2020.

Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk om per beleidsterrein te onderbouwen of en zo ja waarom er overschrijdingen zijn geweest.

Bedragen x € 1.000, - = nadeel

Beleidssterreinen	Restant kredieten per 1/1/2020	Gevoteerd in 2020	Totale begroting 2020	Uitgaven/ inkomsten 2020	Restant krediet per 31/12/2020
Openbare ruimte	4.012	5.903	9.915	2.539	7.379
Sport	-29	1.450	1.421	989	432
Afvalverwijdering	18	130	148	70	78
Riolering	1.325	1.097	2.422	1.372	1.050
Informatisering	259	-	259	42	217
Accommodatiebeheer	430	183	613	215	398
IHP	-290	-	-290	273	-563
Incidenteel (bijzondere investeringen)	997	12.755	13.752	12.970	782
Tractiemiddelen	223	403	626	537	89
Totaal	6.945	21.921	28.866	19.007	9.859

Het totaal van de restant kredieten per 31 december 2020 laat een overschrijding zien van € 9,9 miljoen. Hieruit blijkt dat binnen het beleidsterreinen IHP een overschrijding is ontstaan. Bij het project Mgr. Frenckencollege is een nog te ontvangen bijdrage geraamd voor een bedrag van € 521.000. Deze bijdrage zal in 2021 worden ontvangen na einde van de werkzaamheden. Verder worden er in 2021 aanvullende middelen aangevraagd voor het project Tijdelijke huur Griegstraat (€ 126.000).

Incidentele voor- en nadelen

Om een goed beeld te geven van het structurele karakter van het rekeningresultaat, is onderstaand een analyse gemaakt van de incidentele voor- en nadelen. Hierbij zijn alleen de grotere incidentele posten (in principe > € 100.000) betrokken om op hoofdlijnen een goed beeld te geven. Door het rekeningresultaat te corrigeren voor incidentele voor- en nadelen ontstaat een zogenaamd resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering.

Door deze met name eenmalige voordelen ontstaat een té positief beeld van de jaarrekening. Het totale resultaat over 2020 bedraagt € 8.503.000 voordelig. Incidentele voordelen waren er voor een bedrag van afgerond € 16,9 miljoen en incidentele nadelen voor een bedrag van afgerond € 7,8 miljoen. Wanneer deze posten worden onttrokken uit het rekeningresultaat ontstaat er een nadelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 618.000.

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Totaal rekeningresultaat 2020		
Incidentele voordelen	-16.194	V
Incidentele nadelen	7.807	N
Overige voor- en nadelen (< € 100.000)	-734	V
Rekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	618	N

De volgende incidentele voordelen ten opzichte van de begroting zijn opgenomen in het totale rekeningresultaat:

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Belangrijke incidentele financiële voordelen	Bedrag
Volksgezondheid	-242
Veilig thuis	-129
Inkomensregelingen	-1.953
Inkomensvoorzieningen	-586
Participatie	-949
Lokaal minimabeleid	-145
Schuldhelpverlening	-186
Integrale veiligheid	-174
Onderwijs	-204
Jeugd	-101
Cultuur en evenementen	-132
Gladheidbestrijding	-102
Buurt- en wijkbeheer	-113
Milieubeleid en -beheer	-145
Beheer gronden en gebouwen	-213
Omgevingsvergunningen	-826
Beleggingen	-486
Belastingen	-657
Algemene uitkering	-3.730
Algemene baten en lasten	-1.096
Bestuur, control en advies	-397
Directie en management	-179
Automatisering	-313
Stafondersteuning	-235
Accommodatiebeheer	-122
DIV	-308
Consolidatie Equalit	-945
Administratieve doorbelastingen	-264
Begrotingssaldo	-1.262
Totaal grote incidentele voordelen	-16.194

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Belangrijke incidentele financiële nadelen	Bedrag
College	147
Beheerskosten sociaal domein	419
Transitie AWBZ	837
Huishoudelijke verzorging	1.533
Vervoersvoorziening	129
Woonvoorzieningen	209
Jeugdzorg	447

Ondernemen	149
Sportparken	191
Zwembad	784
Onderhoud wegen	166
Beleid en beheer openbaar groen	102
Structuur- en bestemmingsplannen	311
Gemeentelijke heffingen (afvalstoffen- en rioolheffing)	330
Bestuurs- en managementondersteuning	126
Afdelingskosten	997
Vennootschapsbelasting (Vpb)	392
Reserves	538
Totaal grote incidentele nadelen	7.807

Daarnaast is er sprake van overige incidentele voor- en nadelen (< € 100.000) die in totaal € 734.000 voordelig zijn.

Als structurele (deel) posten in deze jaarrekening worden aangemerkt:

Bedragen * € 1.000 - = voordeel

Structurele voor- en nadelen	Bedrag
Huishoudelijke verzorging	400
Rolstoelvoorzieningen	153
Onderwijshuisvesting	50
Musea	15
Totaal structurele posten	618

Overzichten SISA

Het verantwoordingsoverzicht van de SISA is in de navolgende bladzijden opgenomen.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Aard controle R Indicator: B1/01	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Aard controle R Indicator: B1/02	Cumulative besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Aard controle R Indicator: B1/04	Cumulative besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (J)
		Gemeenten		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)								Nee
		Gemeenten		Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02							
			€ 180.000	Nee								
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project								
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04								
			1 RRRE	€ 140.186	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulative totale bestedingen (t/m jaar T)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie							
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08								
			1 RRRE	€ 140.186	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld				Eindverantwoording (Ja/Nee)

OCW	D8	Aard controle R Indicator: C31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05
		€ 22.361	€ 22.361	€ 0	€ 0	Nee
		Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	
		€ 787.920	€ 0	€ 51.840	€ 515.956	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	
		1				
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)
		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05
		1 BSV2011057737 voorbereiding scherm	€ 123.366	€ 3.000	€ 0	€ 0
		2 len/BSK-2016/107291 uitvoering gevelmaatregel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 len/BSK-2017/296194 uitvoering scherm	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Cumulative bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulative overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulative Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)
		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11
		1 BSV2011057737 voorbereiding scherm	€ 183.152	€ 7.470	€ 0	Nee
		2 len/BSK-2016/107291 uitvoering gevelmaatregel	€ 55.961	€ 0	€ 0	Nee
						Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
						Aard controle R Indicator: E3/06
						€ 123.366
						€ 0
						€ 0
						€ 0
						Eindverantwoording (Ja/Nee)
						Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
						Nee
						Nee

lenW	3 lenW/BSK-2017/296194 uitvoering scherm	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
E20	Regeling stimuleringsmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01	Cumulative besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/02	Cumulative cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04	€ 0	Nee
		€ 0 Naam/nummer per maatregel	€ 0 Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	€ 0 De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Nee Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
SZW	G2 Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Nee Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08	Baten (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/06
		€ 11.680.007 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	€ 215.298 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	€ 841.702 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	€ 3.967 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	€ 61.555 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	€ Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
SZW	G3 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	€ 218.560 Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Aard controle R Indicator: G2/07	€ 15.326 Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	€ 0 Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	€ 583.701 Besteding (jaar T) Bob	€ 49.934 Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Ja Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)

		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)				
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangsten Rijksbijdrage - automatisch ingevuld			
		Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
		€ 483.580	-€ 2.935.263			
		Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Ontroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportsimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
		1 1.1	€ 461.677	€ 461.677	€ 0	€ 0
		2 1.2	€ 214.715	€ 214.715	€ 0	€ 0
		3 1.3	€ 633.496	€ 633.496	€ 0	€ 0
		4 2.1	€ 148.664	€ 148.664	€ 148.664	€ 0
		5 2.2	€ 794.736	€ 794.736	€ 794.736	€ 0
		6 2.3	€ 1.106.296	€ 1.106.296	€ 0	€ 0
		7 3	€ 59.259	€ 0	€ 0	€ 59.259
		Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteede (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11		
		1 1.1	€ 461.677	€ 461.677	95%	
		2 1.2	€ 214.715	€ 214.715	44%	
		3 1.3	€ 633.496	€ 633.496	131%	
		4 2.1	€ 148.664	€ 148.664	31%	
		5 2.2	€ 794.736	€ 794.736	164%	
		6 2.3	€ 1.106.296	€ 1.106.296	229%	
		7 3	€ 59.259	€ 59.259	12%	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding uitvoering sportformateur (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05
		€ 4.936	€ 725	€ 4.936	€ 725	Nee
		Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	

6.8 Publicatie Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Oosterhout. Het voor gemeente Oosterhout toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. bezoldiging van een topfunctionaris

Gegevens 2020				
bedragen x € 1	P.J. de Ridder		E.C.A. Kaarsemaker	
Functiegegevens	Secretaris		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12		1/1 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	Ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	136.612		116.056	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.521		19.230	
<i>Subtotaal</i>	<i>157.133</i>		<i>135.286</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000		201.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	157.133		135.286	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2019				
bedragen x € 1	P.J. de Ridder		E.C.A. Kaarsemaker	
Functiegegevens	Secretaris		Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/12		1/1 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	Ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.596		111.931	
Beloningen betaalbaar op termijn	19.704		18.492	
<i>Subtotaal</i>	<i>147.300</i>		<i>130.423</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000		194.000	
Bezoldiging	147.300		130.423	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Artikel 29 van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de programmarekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december, maar voor het vaststellen van de jaarstukken. Tussen 31 december 2020 en het samenstellen van dit boekwerk zijn er geen gebeurtenissen opgetreden die relevant zijn om hier te vermelden.

6.10 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de accountant wordt niet in het boekwerk opgenomen, maar los bijgevoegd.

Bijlagen

246	Kerngegevens
248	Personele sterkte en -lasten
249	Overzicht investeringen
251	Investeringen 2020: restant kredieten
255	Overzicht reserves en voorzieningen
256	Overzicht begrotingswijzigingen 2020
260	Taakvelden
262	Kaderstellende beleidsnota's
266	Staat van gewaarborgde geldleningen
270	Afkortingenlijst

Bijlage 1 Kerngegevens

De cijfers over 2018 en 2019 zijn gebaseerd op de definitieve cijfers van o.a. het CBS (en kunnen derhalve afwijken van eerder gepresenteerde kerngegevens). De cijfers over (31 december) 2020 betreffen voorlopige cijfers welke pas in de loop van 2021 definitief worden vastgesteld.

Fysieke structuur	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020
Oppervlakte (in hectares)	7.309	7.309	7.309
- waarvan stedelijk gebied ²	33%	33%	33%
- waarvan agrarisch gebied	46%	46%	46%
- waarvan bos- en open natuurgebied	19%	19%	19%
- waarvan binnenwater	2%	2%	2%
Woonobjecten:			
- woningen	25.115	25.158	25.195
- woonwagens en woonboten	26	26	26
- recreatiewoningen	729	729	729
- bijzondere woongebouwen	19	19	19
Gemiddelde woningbezetting ³	2,21	2,22	2,23
Omgevingsadressendichtheid ⁴	1.545	1.540	1.540

Sociale structuur	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020
Aantal inwoners	55.616	55.982	56.195
- waarvan 0 t/m 19 jaar	11.789	11.763	11.645
- waarvan 20 t/m 64 jaar	31.528	31.664	31.790
- waarvan 65 jaar en ouder	12.289	12.555	12.760
Aantal uitkeringsgerechtigden:			
- Participatie Wet (PW) tot pensioenleeftijd	818	741	785
- Aanvullende sociale voorzieningen (IOAW/ IOAZ)	59	58	60
- Werkloosheidswet (WW)	960	818	945
- Arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA/Wajong/WAZ)	2.308	2.375	2.375
Personen met migratieachtergrond	11.274	11.567	11.800
- waarvan met niet-westerse migratieachtergrond ⁵	6.120	6.251	6.375
Aantal leerlingen onderwijs	8.052	7.928	7.805
- waarvan op het basisonderwijs	4.184	4.225	4.217
- waarvan op het voortgezet onderwijs	3.453	3.239	3.114

² Betreft bebouwd terrein en terrein bestemd voor verkeer en recreatie conform CBS-definitie.

³ Het gemiddelde aantal personen per woning (exclusief tehuisbevolking).

⁴ Het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer dat een adres heeft binnen een straal van één kilometer. Dit zegt iets over de stedelijkheid van de gemeente. Op basis hiervan is Oosterhout ingedeeld bij de matig stedelijke gemeenten.

⁵ Personen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn zelf (eerste generatie), of tenminste één van de ouders (tweede generatie), geboren in Turkije, Marokko, Afrika, Latijns-Amerika of Azië (m.u.v. Japan en Indonesië / vml. Nederlands Indië).

Sociale structuur	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020
- waarvan op het speciaal onderwijs	415	464	474
Klantenpotentieel ⁶			
- lokaal	56.490	56.890	56.950
- regionaal	46.000	46.060	46.100

Financiële structuur (vetgedrukte bedragen zijn * € 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2020
Gewone uitgaven	157.127	162.805
<i>Per inwoner</i>	2.806	2.897
Opbrengst onroerende zaakbelasting	11.871	12.619
<i>Per inwoner</i>	212	225
Riolering en afvalstoffenheffing	11.176	11.249
<i>Per inwoner</i>	200	200
Algemene uitkering gemeentefonds	82.824	89.575
<i>Per inwoner</i>	1.479	1.594
Reserves (incl. resultaat) per einde	146.937	154.464
<i>Per inwoner</i>	2.624	2.749
Langlopende schulden per einde	76.044	70.679
<i>Per inwoner</i>	1.358	1.258

⁶ Klantenpotentieel: het aantal potentiële klanten van de woonkernen in de gemeente. Het aantal potentiële lokale klanten van een woonkern is het aantal klanten dat die kern aantrekt uit alle kernen binnen een straal van 20 kilometer. Voor het regionaal klantenpotentieel geldt een straal van 60 kilometer. Hoe groter de kern, hoe meer potentiële klanten deze trekt.

Bijlage 2 Personeelsterkte en – lasten 2020

Bedragen * € 1.000

Afdeling	Aantal Formatieplaatsen	Salarissen en sociale lasten
Directie	20,0	2.278.146
Buiten Beleid	29,0	2.840.020
Buiten Projecten	45,7	3.159.819
Buiten Vergunning en Handhaving	17,1	1.275.521
Eerste Lijn & Burgerzaken	19,7	1.166.032
Sociaal Domein Beleid	21,2	1.503.738
Sociaal Domein Uitvoering	37,1	2.349.794
Sport	18,1	1.160.998
Stadsbeheer	51,9	2.943.966
Binnen Administratie	15,4	873.982
Binnen Advies	30,4	2.569.114
Binnen Control	11,4	961.040
Binnen Informatie, Innovatie en Beheer	24,1	1.639.012
Binnen Vastgoed, Facility, Secretariaat	17,3	1.152.460
Raadsgriffie	4,0	373.863
Totaal	362,4	26.247.506

Bijlage 3 Overzicht afgesloten investeringen

De volgende kredieten worden per 31 december 2020 afgesloten, aangezien de projecten gereed zijn, dan wel niet meer tot uitvoering komen.

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Resultaat
ICT investeringsprogramma 2017	272.269	14.283	11.432	2.851
Project zaakgericht werken	100.017	81.269	81.419	-150
Vier bestelbussen met open laadbak + kraan	296.244	54.352	51.800	2.552
2 perscontainers Milieustraat	52.490	48.200	48.200	0
Vijf aanhangers inclusief bokken	40.059	34.875	36.785	-1.910
Vervanging vloerbedekking stadhuis begane grond	59.895	53.577	37.366	16.211
Aanschaf huisvuilwagens 2020	0	220.393	218.453	1.940
Smalspoortrekker, maaimachine en veegborstel	0	143.809	143.559	250
Containeraanhangwagen	0	38.541	38.541	0
E-portaal website	0	22.150	20.205	1.945
Vervanging koffieautomaten	0	66.450	51.308	15.142
Vervangen deurautomaten en ventilatoren Arkendonk 90	0	28.906	24.092	4.814
Vervangen verwarmingsketels en Ventilator Slotjesveld 15	0	30.678	31.324	-646
IHP 2016-2019 Tijdelijk huur uitbreiding De Muldersteeg	18.474	5.702	0	5.702
Kleedaccommodatie Neerlandia	544.664	-103.774	53.654	-157.428
- Inkomsten incl. SPUK	0	116.565	0	116.565
Technisch installaties gymzalen Dorst, Strijen en Markkant	28.740	9.129	8.734	395
Investering Gymzaal Ridderstraat	0	56.483	53.253	3.230
Renovatie toplaag sportvloer Oosterheidehal	0	50.000	47.656	2.344
Renovatie toiletten en luchtbehandeling Productiehuis Pannehoef	60.000	60.000	60.500	-500
Noodzakelijke aanpassingen evenementenkasten	52.000	18.184	6.436	11.748
- Dekking uit reserve	-52.000	0	0	0
Investeringsprojecten	-52.000	0	0	0
Herplanten bomen stadspark	30.000	30.000	8.996	21.004
- Dekking uit vrije reserve	-30.000	-30.000	-8.996	-21.004
Buurthuis de Klip Dorst buitenruimte en straatwerk	16.581	15.000	5.082	9.918
Vervangen verlichting en aanpassing brandmeldinstallatie de Klip	0	24.365	23.280	1.085
Bijdrage rioolgelden aan afkoppelen Santrijng gebied (GREX)	0	38.763	38.763	0
Hydraulische kleppen 2 containers	20.103	18.460	15.660	2.800
Omgevingsvisie Oosterhout	100.000	28.816	22.950	5.866
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	-28.816	-22.950	-5.866
Vorbereidingskrediet toekomstvisie Arendshof	75.000	45.557	69.798	-24.241
- Inkomsten	0	0	-23.562	23.562
- Dekking uit vrije reserve	-75.000	-45.557	-45.557	0

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Resultaat
2019 Santrijgebied (her)inrichten	58.806	10.000	10.000	0
JOR 2016 Programma 30 km zones	301.100	-22.707	0	-22.707
- Inkomsten	0	50.050	0	50.050
JOR 2019 Programma rioolrenovaties	294.030	72.500	72.252	248
Zwaaikom – deelplan Laverie	0	311.983	311.983	0
JOR 2017 Bergsebaan	792.904	0	14.470	-14.470
- Inkomsten	-20.000	8.380	-45.425	53.805
JOR 2019 Programma openbare verlichting	197.871	82.739	57.567	25.172
JOR gelden N629 fase 1	326.700	300.000	300.000	0
Weststad I en II onderhouds- en verbeteringsmaatregelen (w)	188.350	6.625	6.446	179
- Dekking uit vrije reserve	-172.000	-6.625	-6.446	-179
Weststad I en II vrachtwagen parkeren	270.000	7.031	6.841	190
- Dekking uit vrije reserve	-270.000	-7.031	-6.841	-190
Rioolaanleg en vervanging JOR 2015 (Weststad I en II)	54.500	2.585	2.515	70
JOR 2019 Programma kleine rioolvervangingen	133.947	123.000	116.406	6.594
JOR18: Progr. OV kerkdorpen, buitengebied	96.723	18.628	11.450	7.178
JOR 2017: Aanschaf beheercentrale verkeersregelininstallaties	150.026	129.750	0	129.750
JOR 2019: Programma wegen buitengebied	241.758	51.500	50.928	573
JOR 2018 Vondellaan reconstructie Hoofdrijbaan	135.964	50.918	1.038	49.880
JOR 2017 Herinrichting Dahliastraat	412.648	10.173	14.886	-4.713
- Inkomsten	-100.000	5.000	0	5.000
JOR 2018: Gerbrandylaan integraal groot OH	356.016	13.102	14.495	-1.393
JOR 2019: Waterbeemd verbeteren park (w)	134.223	141.200	207.002	-65.802
- Inkomsten	0	0	-65.877	65.877
JOR 2018: Waterbeemd	116.067	26.655	39.146	-12.491
- Inkomsten	0	0	-12.000	12.000
JOR 2018: Programma reconstructie groen 2018	131.672	11.078	6.964	4.114
- Dekking uit vrije reserve	-18.700	0	0	0
2019 Programma reconstructie groen	59.895	53.215	53.526	-311
2019 Beemdenbuurt omvormen toestellen	29.403	27.000	28.534	-1.534
2019 Beemdenbuurt omvormen speelplek (rio)	2.178	2.000	2.115	-115
2019 Bewonersinitiatieven project Zuid	68.607	39.536	34.291	5.245
Totaal	5.482.224	2.664.645	2.334.447	330.198

Bijlage 4 Investerings 2020: restantkredieten

Dit overzicht betreft de kredieten die in 2020 of eerder gevoteerd zijn en die nog niet afgesloten kunnen worden per 31 december 2020.

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Restant
Modernisering dienstverlening burgerzaken	111.130	100.000	11.113	88.887
Beleidsnota Verbindend Bestuur "Van meedenken tot meedoen"	50.000	24.970	0	24.970
- Dekking uit vrije reserve	-50.000	-24.970	0	-24.970
Noodzakelijk onderhoud Stadhuis	2.290.000	148.529	0	148.529
- Dekking uit vrije reserve	-1.870.000	0	0	0
Doorontwikkeling elektronische Dienstverlening	500.000	64.757	53.907	10.850
- Dekking uit vrije reserve	-500.000	-64.757	-53.907	-10.850
Migratie Corsa uitvoeren	181.358	99.704	70.909	28.795
Digitale duurzaamheid gemeente Oosterhout	99.486	55.610	4.122	51.488
Vorbereidingskrediet nieuwbouw stadhuis Oosterhout	2.000.000	1.936.279	237.750	1.698.529
- Dekking uit vrije reserve	-2.000.000	-1.936.279	-237.750	-1.698.529
Elektrische bakwagen	93.110	85.500	0	85.500
Werkbudget gegevensmanagement	60.000	60.000	30.843	29.157
- Inkomsten	0	0	-29.626	29.626
- Dekking uit vrije reserve	-60.000	-60.000	-1.217	-58.783
ICT Investeringsprogramma 2019-2020	266.805	245.000	30.568	214.432
Kosten organisatieontwikkeling	0	784.000	228.532	555.468
- Dekking uit ontwikkelreserve Bedrijfsvoering	0	-784.000	-228.532	-555.468
Aanpassen toegangscontrole gemeentewerf	0	55.375	27.087	28.288
Vervangen beveiligingsinstallatie gemeentewerf	0	22.150	2.150	20.000
Schilderwerk Ridderstraat 34	0	21.957	5.751	16.206
Doorontwikkeling Informatiebeheer gemeente Oosterhout	0	55.375	5.375	50.000
Reconstructie aansluiting N629 op A27	1.463.000	1.462.620	1.013.570	449.050
- Inkomsten	0	0	-35.107	35.107
- Dekking uit reserve infrastructurele werken	-1.463.000	-1.462.620	-978.463	-484.157
Actualisatie mobiliteitsplan	100.000	-257	77.823	-78.080
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	0	0	0
Snelfietsroute Breda-Tilburg	217.800	200.000	0	200.000
Snelfietsroute Breda-Tilburg	0	55.375	5.375	50.000
Kwaliteitsverbetering binnenstad Schapendries	217.800	254.133	187.050	67.083
- Dekking uit vrije reserve	0	-54.133	-54.133	0
IHP permanente uitbreiding deelproject de Duizendpoot IHP 2016-2019	926.031	463.015	480.179	-17.164
IHP 2016-2019 tijdelijk huur Griegstraat	125.000	-89.425	36.309	-125.734
IHP 2016-2019 Mgr. Frencken College renovatie/vervanging nieuwbouw	12.481.201	254.635	141.919	112.716
- Installatiekosten	2.182.959	0	0	0

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Restant
- Inrichtingskosten	354.964	0	0	0
- Advieskosten	1.722.414	-2.074	15.604	-17.678
- Inkomsten	-1.000.000	-922.119	-400.790	-521.329
- Dekking uit vrije reserve	-6.701.500	0	0	0
Tijdelijke Units OVV'67	90.000	39.399	24.125	15.274
- Inkomsten SPUK	0	6.120	0	6.120
- Dekking uit vrije reserve	-90.000	-45.519	-24.125	-21.394
Vernieuwen overeenkomsten sportverenigingen	45.000	45.000	96.004	-51.004
- Inkomsten	0	0	-1.867	1.867
- Dekking uit vrije reserve	-45.000	-45.000	0	-45.000
SCO renovatie kunstgrasveld	0	287.949	272.968	14.981
Voltreffers aanleg kunstgrasveld	0	293.128	254.553	38.575
Voltreffers renovatie kleedaccommodatie	0	200.209	84.816	115.393
Voorbereiding en vervanging veldverlichting Twins	0	81.183	55.207	25.976
De Warande beveiliging & toegankelijkheid	0	70.756	32.160	38.596
TSC led veldverlichting	0	62.984	6.501	56.483
SCO led veldverlichting	0	164.553	18.952	145.601
VVO led veldverlichting	0	48.243	5.046	43.197
Irene'58 led veldverlichting (Den Hout)	0	32.162	3.533	28.629
OVV'67 led veldverlichting (Oosteind)	0	60.303	6.264	54.039
Renovatie Productiehuis Pannehoef	898.542	838.227	5.696	832.531
- Dekking uit vrije reserve	-545.467	-485.152	-5.696	-479.456
Vervangen decor trekker Theater de Bussel	0	55.375	24.982	30.393
Restauratie Sint-Jansbasiliek	210.540	20.484	0	20.484
- Inkomsten	-100.000	-100.000	-15.183	-84.817
Kwaliteitsverbetering landschap ivm N629	300.000	300.000	0	300.000
- Dekking uit bestemmingsreserve Groenfonds	-300.000	-300.000	0	-300.000
Werken aan bestendige domeinoverstijgende hulp en ondersteuning in de wijk voor jongeren rond 18 jaar	0	99.804	0	99.804
- Inkomsten	0	-99.804	0	-99.804
Taskforce Jeugdzorg	600.000	413.052	203.236	209.816
- Dekking uit bestemmingsreserve Sociaal Domein	-600.000	-413.052	-203.236	-209.816
Ondergrondse containers voor papier en karton bij hoogbouw	0	74.203	49.528	24.675
Vervangen kantoorunit Milieustraat	0	55.375	5.375	50.000
Geluidsscherm Boswachterij Dorst	165.000	165.000	74.787	90.213
- Dekking uit vrije reserve	-165.000	-165.000	-74.787	-90.213
Plaatsen van walstroomkasten	163.350	111.700	101.285	10.415
Studie woningbouwlocaties Den Hout en Oosteind	100.000	96.641	19.055	77.586
- Dekking uit vrije reserve	-100.000	-96.641	-19.055	-77.586
Herontwikkeling Arendsplein	0	100.000	52.025	47.975

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Restant
- Dekking uit vrije reserve	0	-100.000	-52.025	-47.975
JOR 2019 Santrijgebied herinrichting bomencompensatie	163.350	140.000	91.061	48.939
2020 Santrijgebied extra groene parkeerplaatsen	0	99.675	9.675	90.000
JOR 2018: Hoogstraat groot onderhoud wegen	18.792	0	0	0
2020 Hoogstraat (eerste werkzaamheden)	0	84.336	6.536	77.800
Reconstructie rotonde bromtol en aanvullende verkeersmaatregelen tbv ontsluiting Weststad en Den Hout (rio)	50.000	50.000	0	50.000
Verkeersstudie rotonde bromtol	20.000	0	0	0
- Dekking uit vrije reserve	-20.000	0	0	0
Reconstructie rotonde bromtol en aanvullende verkeersmaatregelen tbv ontsluiting Weststad en Den Hout	4.200.000	4.848.123	1.795.038	3.053.085
- Inkomsten	0	107.289	0	107.289
- Dekking uit vrije reserve	-1.420.000	-957.162	-957.162	0
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-2.780.000	-2.780.000	-837.876	-1.942.124
JOR 2018 Speeltoestellen	171.337	14.952	0	14.952
2019 Speeltoestellen	174.241	111.526	42.325	69.201
2020 Speeltoestellen	0	171.663	19.920	151.743
Slotpark speelvoorziening	0	150.000	12.968	137.032
- Dekking uit bestemmingsreserve Toeristisch fonds	0	-150.000	-12.968	-137.032
2020 Programma rioolrenovaties	0	553.750	431.750	122.000
Versnellen rioolprojecten vervanging delen riool 6 straten	0	254.095	173.353	80.742
Vorbereidingskrediet onderzoekstraject vrijliggend fietspad Bergsebaan	0	150.000	0	150.000
- Dekking uit vrije reserve	0	-150.000	0	-150.000
2019 Voltastraat reconstructie wegprofiel	103.455	92.607	0	92.607
Project fietspad Dorst	1.828.000	336.264	32.070	304.194
- Inkomsten	-578.000	-78.000	-4.015	-73.985
- Dekking uit vrije reserve	-150.000	0	0	0
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-1.100.000	0	0	0
Programma openbare Verlichting	0	306.778	283.428	23.350
Blauwspaarstraat reconstructie wegprofiel (prio)	0	124.675	16.259	108.416
JOR 2018 Programma pompen, gemalen en meetinstallatie	156.967	128.714	16.925	111.789
JOR 2019 Programma pompen, gemalen en meetinstallatie	165.528	152.000	159.147	-7.147
2020 Programma pompen, gemalen en meetinstallatie	0	168.340	19.710	148.630
JOR 2019 Programma rioolrelining	301.653	247.000	140.676	106.324
JOR 2016 Vorbereidingskrediet N282 Rijksweg Dorst	175.000	41.577	13.209	28.368
- Dekking uit reserve Infrastructurele werken	-175.000	-38.808	-13.209	-25.599
Snelfietsroutes, interlokale fietsroutes	0	221.500	21.500	200.000

Omschrijving project	Gevoteerd bedrag	Beschikbaar 2020	Werkelijk 2020	Restant
JOR 2019 Programma Bermen (w)	54.450	49.072	8.021	41.051
2020 Programma buitengebied (Reconstructie Vrachelsebaan en Kalbergseweg)	0	455.183	44.183	411.000
JOR 2019: Slotlaan nieuwbouw Frencken College(w)	549.475	523.857	315.348	208.509
- Dekking uit vrije reserve	-250.000	-224.382	-224.382	0
JOR 2019 Slotlaan Slotlaan nieuwbouw Frencken College(rio)	81.675	75.000	13.888	61.112
JOR 2017 Bovensteweg, renovatie deklaag	460.078	35.991	0	35.991
- Inkomsten	0	25.820	0	25.820
JOR 2018 Vrachelsestraat reconstructie (w)	759.923	492.701	368.159	124.542
- Inkomsten	-68.000	-68.000	-46.137	-21.863
JOR 2018 Vlierlaan renovatie groenvoorzieningen en rioolvervangning	63.008	135.967	128.944	7.023
JOR 2018: Burgemeester Holtroplan reconstructie	1.643.684	2.220.726	137.113	2.083.613
JOR18 Ohmstraat reconstructie	232.690	234.664	2.602	232.062
JOR 2018 Natuurkundigenbuurt reconstructie	110.270	103.263	0	103.263
2019 Heuvel reconstructie en functieverandering (w)	0	1.107.500	173.020	934.480
Projecten groen De Burcht en Ribesstraat	0	45.740	4.440	41.300
Vorbereidingskrediet herinrichting Heistraat-Hoogstraat	0	83.063	8.063	75.000
2019 Ganzendonk verbeteren speelplaats	69.696	64.000	2.698	61.302
Noodontsluiting Weststad 2-3	310.000	191.373	129.989	61.384
- Dekking uit vrije reserve	-310.000	-191.373	-129.989	-61.384
2020 Bewonersinitiatieven "meervoorelkaar"	0	166.125	54.780	111.345
JOR 2019 Domeinweg wateroverlast fietspad (rio)	55.539	51.000	54.915	-3.915
JOR 2019 Weststad II verbeteringsmaatregelen (ov)	30.819	519.525	52.777	466.748
- Dekking uit vrije reserve	0	-23.651	-23.651	0
2020 Project Revitalisering Weststad II (groen)	0	19.714	2.131	17.583
JOR 2019 Project revitalisering Weststad II	8.059	372.376	31.392	340.984
- Dekking uit vrije reserve	0	-85.000	0	-85.000
Aankoop Arendshof II	0	12.500.000	12.457.774	42.226
Projectplan Implementatie omgevingswet	0	600.000	7.613	592.388
- Dekking uit vrije reserve	0	-600.000	-7.613	-592.388
Uitwerken visie toekomst Arkendonk	0	60.000	27.171	32.829
- Dekking uit vrije reserve	0	-60.000	-27.171	-32.829
Totaal	17.432.212	26.201.180	16.672.933	9.528.247

Bijlage 5 Overzicht reserves & voorzieningen

(Bedragen * € 1.000)

Overzicht reserves en voorzieningen	STAND PER 1-1-2020	Resultaat 2019	Vermeer- deringen	Vermin- Deringen	STAND PER 1-1-2021
Algemene reserves					
<i>algemene reserve (bufferfunctie)</i>	5.283	0	0	0	5.283
<i>financieringsreserve (inkomensfuncties)</i>	36.000	0	0	0	36.000
<i>vrije reserve</i>	31.777	2.648	1.500	2.667	33.258
Totaal algemene reserves	73.060	2.648	1.500	2.667	74.541
Reserves grondexploitatie					
<i>algemene bedrijfsreserve</i>	9.524	750	25	394	9.905
<i>reserve infrastructurele werken</i>	8.404	0	0	1.830	6.574
Totaal reserves grondexploitatie	17.928	750	25	2.224	16.479
Overige bestemmingsreserves					
<i>bestemmingsreserve investeringsprojecten (bestedingsfunctie)</i>	43.795	0	4.438	2.593	45.640
<i>bestemmingsreserve SSC</i>	4.820	0	945	0	5.765
<i>bestemmingsreserve Doorontwikkeling</i>	0	0	0	0	0
<i>bestemmingsreserve Parkeerfonds</i>	1.583	0	302	537	1.348
<i>bestemmingsreserve Groenfonds</i>	618	0	49	0	667
<i>bestemmingsreserve Sociaal Domein</i>	600	63	0	268	395
<i>bestemmingsreserve NHG</i>	193	0	0	193	0
<i>bestemmingsreserve Regiotaxi</i>	49	0	0	49	0
<i>bestemmingsreserve Toerisme fonds</i>	434	0	158	94	498
<i>bestemmingsreserve Ontwikkelreserve Bedrijfsvoering</i>	384	0	400	229	555
<i>Bestemmingsreserve Vitaliteitsregeling</i>	0	12	61	0	73
Totaal overige bestemmingsreserves	52.476	75	6.353	3.963	54.941
Voorzieningen eigen middelen					
<i>Voorziening salarisvergoedingen in geval van non-activiteit</i>	0	0	0	0	0
<i>Voorziening wachtgeldregeling politieke ambtsdrager</i>	813	0	0	175	638
<i>Voorziening BTW eten en drinken</i>	85	0	0	85	0
<i>Voorziening Just</i>	1.209	0	0	700	509
<i>Voorziening overmatig verlof</i>	0	0	432	0	432
<i>Voorziening overmatig verlof SSC</i>	0	0	69	0	69
<i>Voorz. waardering participaties APPA fonds</i>	0	0	2.187	0	2.187
<i>Voorziening Zwaaiikom</i>	0	0	1.745	0	1.745
Totaal voorzieningen eigen middelen	2.107	0	4.433	960	5.580
Voorzieningen middelen van derden					
<i>voorziening exploitatie reiniging</i>	50	0	149	0	199
<i>voorziening exploitatie riolering</i>	1.016	0	235	0	1.251
Totaal voorzieningen middelen van derden	1.066	0	384	0	1.450
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	146.637	3.473	12.965	9.814	152.991

Bijlage 6 Overzicht begrotingswijzigingen 2020

Onderstaand zijn per programma de begrotingswijzigingen toegelicht. Het betreft de wijzigingen die het verschil verklaren tussen de primitieve begroting 2020 (vastgesteld in november 2019) en de huidige actuele begroting.

Programma 1 Verbindend bestuur

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
Relatie burger en bestuur	2.071	-	2.071
Regionale samenwerking	481	-79	402
Dienstverlening	1.736	-326	1.410
Totaal	4.288	-405	3.883
<p>Korte toelichting begrotingswijzigingen:</p> <p><u>Regionale samenwerking:</u> De wijziging betreft de herverdeling van de apparaatskosten als gevolg van indeling van de organisatie in teams (€ -79.000)</p> <p><u>Dienstverlening:</u> Ook bij dienstverlening heeft er een herverdeling plaatsgevonden van de apparaatskosten als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -335.000). Verder is via de algemene uitkering (Algemene dekkingsmiddelen) als compensatie voor de coronamaatregelen voor de waterschapsverkiezingen het budget verhoogd met € 9.000.</p>			

Programma 2 Sociaal domein

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
Beheerskosten sociaal domein	294	-	294
Maatschappelijke zorg	19.801	243	20.044
Sociaal beleid	11.631	1.282	12.913
Jeugdzorg	16.607	-	16.607
Veiligheid	4.858	-166	4.692
Totaal	53.191	1.359	54.550
<p>Korte toelichting begrotingswijzigingen:</p> <p><u>Maatschappelijke zorg</u> De bijdrage aan het dierenasiel is middels een collegebesluit en het Financieel Perspectief 2020/2021 verhoogd ten laste van het begrotingsresultaat 2020 (€ 21.000). Vanuit de algemene uitkering is middels het Financieel Perspectief 2020/2021 het budget verhoogd voor toezicht en handhaving kinderopvang en gasthouderopvang (€ 8.000) en ambulantisering GGZ (€ 53.000). Verder zijn via de algemene uitkering als compensatie voor de coronamaatregelen de budgetten verhoogd voor voorschoolse voorzieningen peuters (€ 21.000), brede aanpak dakloosheid (€ 18.000) en gezond in de stad (€ 15.000). Het budget voor de Wet verplichte gezondheidszorg is administratief overgeheveld van Veiligheid naar Maatschappelijke zorg (€ 68.000, Financieel Perspectief 2020/2021). Verder zijn de apparaatskosten herverdeeld als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ 39.000).</p> <p><u>Sociaal beleid</u> Vanuit de algemene uitkering zijn, middels de 2^e concernrapportage, de budgetten verhoogd voor</p>			

participatie (€ 310.000), inburgering (€ 111.000), compensatie WSW (€ 285.000). Verder zijn via de algemene uitkering als compensatie voor de coronamaatregelen de budgetten verhoogd voor participatie (€ 291.000) en statushouders (€ 17.000).

Middels collegebesluit is afgerond € 63.000 beschikbaar gesteld vanuit de reserve sociaal domein voor de evaluatie van de pilot sociaal domein (Reserves). Verder zijn de apparaatskosten herverdeeld als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ 170.000).

Verder is er € 35.000 beschikbaar gesteld uit het rekeningresultaat 2018 (vrije reserve) voor Klijnsmagelden.

Veiligheid

Het budget voor de Wet verplichte gezondheidszorg is administratief overgeheveld van Veiligheid naar Maatschappelijke zorg (€ -68.000, Financieel Perspectief 2020/2021). Verder zijn de apparaatskosten herverdeeld als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -98.000).

Programma 3 Werkgelegenheid en economie

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
De bruisende binnenstad	250	-16	234
Toerisme en recreatie	226	-7	219
Ruimte om te ondernemen	318	-10	308
Totaal	794	-33	761

Korte toelichting begrotingswijzigingen:

De bruisende binnenstad

De wijziging betreft de herverdeling van de apparaatskosten als gevolg van de indeling van organisatie in teams (€ -16.000).

Toerisme en recreatie

De wijziging betreft de herverdeling van de apparaatskosten als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -7.000).

Ruimte om te ondernemen

Middels een collegebesluit is € 15.000 beschikbaar gesteld voor het Logistiek Platform Amerstreek ten laste van de post onvoorzien. Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -25.000).

Programma 4 De levendige gemeente

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
Onderwijs en jeugd	3.640	13	3.653
Cultuur en evenementen	4.710	-73	4.637
Sport	3.694	31	3.725
Totaal	12.044	-29	12.015

Korte toelichting begrotingswijzigingen:

Onderwijs en jeugd

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de begroting €75.000 beschikbaar gesteld voor de scouting Erasmus ten laste van het begrotingsresultaat 2020. Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -62.000).

Cultuur

De subsidie voor het museum "Op Stelten" is verlaagd met € 15.000 (Financieel Perspectief 2020/2021). Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -58.000).

Sport

De wijziging betreft de herverdeling van de apparaatskosten als gevolg van de indeling van organisatie in teams (€ 31.000).

Programma 5 Ruimte en ontwikkeling

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
Openbare ruimte	9.154	182	9.336
Verkeer & mobiliteit	998	-56	942
Natuur, milieu & afval	9.148	144	9.292
Ruimtelijke ordening & wonen	1.200	-1.697	-497
Totaal	20.500	-1.427	19.073

Korte toelichting begrotingswijzigingen:

Openbare ruimte

Middels een collegebesluit is € 39.000 beschikbaar gesteld voor de beschoeiing langs het Perk ten laste van de post onvoorzien en € 40.000 voor het bermherstel ten laste van het rekeningresultaat 2019 (Reserves). Bij de 1^e concernrapportage heeft er een administratieve overheveling plaatsgevonden van de JOR gelden van Verkeer naar Openbare ruimte (€ 15.000).

Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ 87.000).

Verkeer & mobiliteit

Bij de 1^e concernrapportage heeft er een administratieve overheveling plaatsgevonden van de JOR gelden van Verkeer naar Openbare ruimte (€ -15.000).

Er is € 69.000 beschikbaar gesteld voor de stadsafsluitingen ten laste van de vrije reserve.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de begroting 2020 het budget parkeren verlaagd ten laste van het begrotingsresultaat 2020 (€ -55.000). Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -55.000).

Natuur, milieu & afval

Vanuit de algemene uitkering is € 40.000 beschikbaar gesteld voor Deltaprogrammering ruimtelijke adaptie (Financieel perspectief 2020/2021).

Daarnaast is er € 134.000 beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsmaatregelen ten laste van het rekeningresultaat 2019 (Reserves). Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -31.000).

Ruimtelijke ordening & wonen

De verkoopopbrengsten van 't Zandoogje zijn gestort in de vrije reserve (€ -1.500.000, 2^e concernrapportage). Middels een collegebesluit is afgerond € 6.000 beschikbaar gesteld voor de kerkervisie ten laste van het rekeningresultaat 2019. Verder zijn de apparaatskosten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ -202.000)..

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting, reserves en resultaat

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2020	Wijzigingen 2020	Saldo begroting 2020
Algemene dekkingsmiddelen	-108.625	-1.030	-109.655

Overhead:			
- Gemeentelijke organisatie	19.280	452	19.732
- Administratieve doorbelastingen	-346	191	-155
Onvoorzien	100	-54	46
Vennootschapsbelasting	2	-	2
Resultaat	1.538	-276	1.262
Totaal saldo van lasten en baten	-88.051	-717	-88.768
Reserves	-2.766	1.252	-1.514
Totaal	-90.817	535	-90.282

Korte toelichting begrotingswijzigingen:

Algemene dekkingsmiddelen

Middels het Financieel Perspectief 2020/2021, de 2^e concernrapportage en het compensatiepakket voor de coronamaatregelen is de algemene uitkering in totaal verlaagd met € 1.302.000. Het betreft de volgende posten: toezicht en handhaving kinder- en gastouderopvang (€ -8.000), ambulantisering GGZ (€ -53.000), Deltaprogramma ruimtelijke adaptie (€ - 40.000), inburgering (€ - 111.000), reïntegratie (€ - 310.000), compensatie WSW (€ - 285.000), toeristenbelasting (€ -122.000). Voor het compensatiepakket voor de coronamaatregelen betreft het participatie (€ - 291.000), waterschapsverkiezing (€ - 9.000), energielabel kantoren (€ -2.000), statushouders (€ - 17.000), gezond in de stad (€ -15.000), brede aanpak dakloosheid (€ -18.000) en de voorschoolse voorzieningen peuters (€ -21.000).

Vanuit de algemene uitkering is het budget voor de inkomsten uit de toeristenbelasting aangepast (€ 122.000, 2^e concernrapportage).

Middels een collegebesluit is het budget van de afvalstoffenheffing aangepast ten laste van het voorziening reiniging/begrotingsresultaat 2020 (€ 150.000).

Gemeentelijke organisatie

Via de algemene uitkering als compensatie voor de coronamaatregelen is het budget verhoogd met € 2.000 voor het energielabel kantoren. Verder zijn de apparaatskosten en de inkomsten gewijzigd als gevolg van de indeling van de organisatie in teams (€ 450.000).

Administratieve doorbelastingen

De wijziging betreft de herverdeling van de apparaatskosten als gevolg van de indeling van organisatie in teams (€ 191.000).

Onvoorzien

Ten laste van de post onvoorzien zijn middelen beschikbaar gesteld voor beschoeiing langs Het Perk (€ - 39.000) en het Logistiek Platform Amerstreek (€-15.000).

Resultaat

Middels de vaststelling van de begroting 2020 zijn ten laste van het begrotingsresultaat gebracht de bijdrage aan scouting Erasmus (€ -75.000) en bijstelling van budget parkeren (€ -45.000). Bij het Financieel Perspectief 2020/2021 is het begrotingsresultaat gewijzigd voor het dierenasiel (€ - 21.000) en voor het museum "Op Stelten" (€ 15.000).

Middels een collegebesluit is € 150.000 gestort in de voorziening reiniging ten behoeve van de afvalstoffenheffing ten laste van het begrotingsresultaat 2020.

Reserves

De vrije reserve is verhoogd met de verkoopopbrengsten van 't Zandoogje (€ 1.500.000, programma 5) en verlaagd met € 35.000 voor de Klijnsmagelden (programma 2), met afgerond € 6.000 voor de kerkenvisie, bermherstel (€ 40.000), duurzaamheid (€ 134.000) en stadsafsluitingen (€ 69.000, programma 5).

Het parkeerfonds is verhoogd met € 100.000 (programma 2/resultaat)

De reserve sociaal domein is verlaagd voor de evaluatie van de pilot sociaal domein (€ -63.000, programma 2).

Bijlage 7 Taakvelden

Programma / Taakveld	begroting	rekening	resultaat
16P1 Verbindend bestuur	3.883.171	4.014.820	131.649
0.1 Bestuur	2.472.816	2.630.396	157.580
0.2 Burgerzaken	1.393.855	1.369.255	-24.600
0.4 Overhead	-	99	99
8.3 Wonen en bouwen	16.500	15.070	-1.430
16P2 Sociaal domein	54.549.927	54.069.555	-480.372
0.64 Belastingen overig	-91.000	-113.457	-22.457
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.537.587	3.381.261	-156.326
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.230.171	1.126.428	-103.743
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	925.450	721.925	-203.525
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.286.737	4.417.271	130.534
6.2 Wijkteams	2.783.327	3.180.031	396.704
6.3 Inkomensregelingen	3.237.298	459.933	-2.777.365
6.4 Begeleide participatie	19.963.224	21.574.465	1.611.241
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	1.556.445	2.040.170	483.725
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	396.732	210.406	-186.326
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	14.261.783	14.858.194	596.411
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	104.849	99.888	-4.961
7.1 Volksgezondheid	2.324.406	2.071.526	-252.880
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32.918	35.968	3.050
		5.545	5.545
16P3 Werkgelegenheid en economie	760.470	846.014	85.544
0.5 Treasury	3.097	3.097	0
3.1 Economische ontwikkeling	338.756	471.642	132.886
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	141.809	157.056	15.247
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-3.391	20.629	24.020
3.4 Economische promotie	36.500	31.435	-5.065
5.6 Media	218.945	136.505	-82.440
6.4 Begeleide participatie	24.754	25.650	896
16P4 De levendige gemeente	12.015.482	12.481.990	466.508
3.4 Economische promotie	270.013	178.071	-91.942
4.2 Onderwijshuisvesting	2.794.894	2.748.510	-46.384
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	643.982	535.835	-108.147
5.1 Sportbeleid en activering	647.359	555.190	-92.169
5.2 Sportaccommodaties	3.077.936	4.009.862	931.926
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.801.784	2.785.094	-16.690
5.4 Musea	154.178	156.213	2.035
5.5 Cultureel erfgoed	35.828	10.696	-25.132
5.6 Media	1.374.975	1.389.042	14.067
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	213.288	112.231	-101.057
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.245	1.245	-0
16P5 Ruimte & ontwikkeling	19.072.582	18.097.984	-974.598
0.1 Bestuur	1.113	3.472	2.359
0.5 Treasury	-18.000	-32.519	-14.519
0.63 Parkeerbelasting	-397.339	-338.349	58.990
0.64 Belastingen overig	-115.000	-92.503	22.497
1.2 Openbare orde en veiligheid	276.194	333.618	57.424
2.1 Verkeer en vervoer	6.748.930	6.776.081	27.151
2.2 Parkeren	-178.445	-319.830	-141.385
2.4 Economische havens en waterwegen	58.080	57.564	-516
2.5 Openbaar vervoer	110.018	80.898	-29.120
5.5 Cultureel erfgoed	81.487	95.634	14.147
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.551.352	3.769.279	217.927
7.2 Riolering	3.747.963	3.563.672	-184.291
7.3 Afval	3.631.042	3.598.663	-32.379
7.4 Milieubeheer	1.875.692	1.847.414	-28.278
8.1 Ruimtelijke ordening	-145.633	-112.873	32.760
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10.943	-53.915	-64.858
8.3 Wonen en bouwen	-165.815	-1.078.321	-912.506

Programma / Taakveld	begroting	rekening	resultaat
16P6 Dekkingmiddelen	-109.654.675	-115.293.520	-5.638.845
0.5 Treasury	-1.624.921	-2.110.392	-485.471
0.61 OZB woningen	-6.440.162	-6.950.410	-510.248
0.62 OZB niet-woningen	-4.564.437	-4.738.762	-174.325
0.64 Belastingen overig	-148.127	-177.270	-29.143
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-85.845.259	-89.574.962	-3.729.703
0.8 Overige baten en lasten	590.262	-505.832	-1.096.094
3.4 Economische promotie	-500.000	-442.886	57.114
7.2 Riolering	-5.194.323	-5.007.830	186.493
7.3 Afval	-5.927.708	-5.785.177	142.531
16P7 Overhead en onvoorzien	19.623.380	17.861.767	-1.761.613
0.1 Bestuur	78.177	85.218	7.041
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	804.436	717.057	-87.379
0.4 Overhead	18.612.759	17.190.269	-1.422.490
0.5 Treasury	-80.029	-44.577	35.452
0.8 Overige baten en lasten	208.037	-86.200	-294.237
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	0	0
16P8 Resultaat voor bestemming	1.262.290		-1.262.290
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.262.290		-1.262.290
16P9 Resultaat bestemming	-1.512.627	-581.235	931.392
0.10 Mutaties reserves	-2.232.215	-1.036.306	1.195.909
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)		394.405	394.405
		60.666	60.666
	719.588		-719.588
Eindtotaal	-	-8.502.625	-8.502.625

Bijlage 8 Kaderstellende beleidsnota's

De volgende kaderstellende beleidsnota's zijn van toepassing.

Verbindend bestuur	
<i>Relatie burger en bestuur</i>	
Nota voorzieningen politieke ambtsdragers	September 2010
Nota representatiebeleid gemeente Oosterhout	December 2010
Verordening onderscheidingen gemeente Oosterhout 2012	December 2011
Beleidsnota Verbindend bestuur "Van meedenken tot meedoen"	Juli 2016
Toekomstvisie Oosterhout 2030	Oktober 2018
<i>Dienstverlening</i>	
Zelfevaluatie BRP (basisregistratie personen)	Voor 1 oktober: ja
Zelfevaluatie paspoortwet	Voor 1 oktober: ja
Reglement Basisregistratie personen 2017	Januari 2018
Reglement Burgerlijke stand 2020	Februari 2020

Sociaal domein	
<i>Wet maatschappelijke ondersteuning</i>	
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juni 2020
Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2020	Juni 2020
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Oosterhout 2020	April 2020
Visie Sociaal Domein	September 2020
Beleidskader welzijn: het nieuw welzijn	September 2020
Mantelzorgbeleid 2020-2024	November 2019
Visie op dagbesteding en begeleiding	September 2020*
<i>Gezondheidszorg</i>	
Wet publieke Gezondheid	Oktober 2008
Ontwikkelagenda gezondheid 'Oosterhout vitale stad' 2019-2022	September 2020
Werkagenda gezondheid 'Oosterhout vitale stad' 2019-2022	September 2020
Versterkingsplan tegen dak-en thuisloosheid regio Breda	November 2020
Preventie- en handavingsplan alcohol 2019-2022	Augustus 2019
<i>Re-integratie</i>	
Visienota Participatiewet	Januari 2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	December 2014
Re-integratieverordening Participatiewet 2015	Maart 2017
Uitvoeringsbesluit re-integratievoorzieningen participatiewet 2015	December 2018
Verordening tegenprestatie Sociale Zekerheid	December 2014
Notitie toekomstige positie WAVA binnen participatiewet	Juli 2015
Uitvoering Participatiewet en toekomst Wava	December 2016
Re-integratie en activering Participatiewet 2019	April 2019
<i>Minimabeleid</i>	
Minimabeleid 2016 en verder	April 2016
Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2015	Maart 2017
Uitvoeringsbesluit CZM 2015	November 2014
Beleidsplan schuldhulpverlening 2017-2020	Februari 2017
Beleidsnota Ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	Februari 2018

Beleidsregels bijzondere bijstand 2020	Maart 2020
Beleidsregels schuldhulpverlening 2017	Maart 2017
<i>Inkomensregelingen / sociale zekerheid</i>	
Visienota Participatiewet	Januari 2014
Beleidsnota Participatiewet 2015	December 2014
Afstemmingsverordening Sociale Zekerheid 2015	Maart 2017
Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015	Maart 2017
Verordening handhaving sociale zekerheid 2015	December 2014
Uitvoeringsbesluit uitkeringsverstrekking Sociale Zekerheid 2015	April 2015
Uitvoeringsbesluit Taaleis participatiewet 2016	December 2018
Beleidsregels boete Sociale Zekerheid 2018	December 2017
Beleidsregels terugvordering en verhaal 2018	December 2017
<i>Jeugdzorg</i>	
Beleidsplan Jeugd(hulp) 2015-2018	November 2014
Verlenging beleidsplan jeugd(hulp)	November 2018
Verordening Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	December 2020
Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp gemeente Oosterhout 2019	December 2020
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	Mei 2016
Verordening Sociale Adviesraad Oosterhout	Mei 2017
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie gemeente Oosterhout	December 2016
Beleidsprioritering Jeugdzorg 2017	December 2016
<i>Leerlingenvervoer</i>	
Verordening leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	Juni 2014
Beleidsregels voor het leerlingenvervoer gemeente Oosterhout 2014	Mei 2014
Pilot leerlingenvervoer leerlingen in het VSO	April 2016
<i>onderwijsachterstenbeleid</i>	
Onderwijsbeleid in de periode 2011-2015	Juli 2016
Subsidiering voorscholen en NAZ 2016 en 2017	2016
Harmonisatie voorscholen en kinderopvang	December 2017
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	Oktober 2018
<i>Integrale veiligheid</i>	
Visie Integrale Veiligheid 2019 en verder	Maart 2019
Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid 2019-2020	Juni 2019
Regionaal beleidsplan Zeeland-West-Brabant (2019-2022)	December 2018
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Oosterhout	September 2011
<i>Vergunningverlening, toezicht en handhaving/ openbare ruimte</i>	
Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Oosterhout 2019	Januari 2019
Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Oosterhout	December 2018
Beleid en beleidsregels standplaatsen in Oosterhout	Juli 2015
Beleidsplan Fysieke leefomgeving 2019-2022	December 2018
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2021	Januari 2021
Terugblik vergunningverlening, toezicht en handhaving Fysieke Leefomgeving 2020	Januari 2021
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) taken is op uiterlijk 1 februari aan de gemeenteraad aangeboden en beschikbaar voor de Gedeputeerde Staten	ja
Terrassenbeleid Gemeente Oosterhout	April 2019
<i>Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant waaronder regionale brandweer</i>	

Beleidsplan 2019-2023 Veiligheidsregio MWB	Juli 2019
Regionaal Crisisplan 2018-2022	Juli 2018

Werkgelegenheid & economie	
<i>Ondernemen</i>	
Agenda economie 2016-2021 Oosterhout	2016
Detailhandelsvisie	2017
Visie op de boodschappenstructuur	2016
Binnenstadsvisie	2017

De levendige gemeente	
<i>Onderwijshuisvesting</i>	
Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Oosterhout 2015	December 2014
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015	December 2014
<i>Beleid Onderwijs en kinderopvang</i>	
Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio West-Brabant	Juli 2019
Verstevigen verbinding jeugdzorg en onderwijs	Mei 2016
Beleidsregels peuteropvang en voorschoolse educatie 2019	Oktober 2018
<i>Cultuur</i>	
Cultuurnota "Droom, durf en beleef"	Juli 2016
Nota "Museumbeleid Gemeente Oosterhout"	2009/2020
Nota Evenementenbeleid "Evenementen maken de stad"	2012
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juli 2020
<i>Sport</i>	
Nota Sporten en Bewegen: "Samen werken aan sporten en bewegen"	Oktober 2013
Algemene Subsidieverordening Oosterhout 2018	December 2017
Beleidsregels voor subsidieverstrekking gemeente Oosterhout 2021	Juni 2020

Ruimte & ontwikkeling	
<i>Buurt- & wijkbeheer</i>	
Visie op het wijkgericht werken	September 2020
<i>Beleid en beheer openbaar groen</i>	
Monumentale bomenbeleid	2000
Richtlijn bomencompensatie	2009
Honden uitloopplaatsen beleid	2007
Groenstructuurplan	2002
Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte	2008
Rapport PRIO-buurtten	2011
Meerjarenperspectief Openbare Ruimte 2016-2026	2015
Nota Buiten Spelen	2016
<i>Beleid en beheer Wegen</i>	
Kwaliteitsvisie openbare ruimte	2008
Rapport Prio-buurtten	2011
Meerjarenperspectief Openbare ruimte (2016-2026)	2015
Mobiliteitsplan	Zie bij verkeer
Kwaliteitsvisie openbare ruimte	Zie bij openbaar groen
Rapport PRIO-buurtten	Zie bij openbaar groen

Beheer en onderhoud openbare verlichting	
Uitvoerings- en beheersplan openbare verlichting 2017-2021	2017
Bestrijding van gladheid	
Gladheidsbestrijdingsplan	2020
Openbaar vervoer	
Raadsbesluit inzake hoogwaardig-openbaarvervoerverbinding (HOV) met Breda	2008
Beleid verkeer	
Mobiliteitsplan (visiedeel)	2019
Autoparkeren	
Beleidsnota "Stilstaan in de toekomst"	2009
Tussentijdse evaluatie parkeerbeleid	2013
Raadsbesluit verbetermaatregelen en kostenbesparingen parkeren	2016
Nota parkeernormen 2019	2019
Eerste tranche ombuigingsmaatregelen parkeren	Mei 2020
Milieubeleid en -beheer	
Ambitie energietransitie Oosterhout 2030	2019
Bodemkwaliteitskaart	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2017
Geurverordening	2017
Riolering en waterhuishouding	
Water- en rioleringsplan 2017-2021	2016
Financiële meerjarenraming t.b.v. rioolheffing is aanwezig	ja
Grondexploitaties	
Nota grondexploitaties	2012
Monumentenbeleid & archeologie	
Beleidsnota Cultuurhistorie, Monumenten en Archeologie 2008-2018	2009
Erfgoedverordening inclusief erfgoedkaart	2012
Welstandsnota 2016	2016
Volkshuisvestingsbeleid	
Woonvisie 2016-2021	2016
Woningbouwstrategie Oosterhout 2030	2021
Stedelijke ontwikkeling en Structuur- en bestemmingsplannen	
Structuurvisie	2013
Beheer van gronden en gebouwen	
Nota grondbeleid 2013-2017	2013
Nota Snippergroen 2016-2021	2016
Nota Kostenverhaal 2017-2021	2017

Middelen	
Dekkingsmiddelen	
Nota reserves en voorzieningen 2020 – 2023	November 2019
Treasurystatuut 2020 - 2023	November 2019
Gemeentelijke belastingverordeningen 2020	November / December 2019
Beleidsnota risicomanagement 2020 - 2023	November 2019
Verordeningen 212 / 213 / 213a	Oktober 2016
Nota Investerings- en afschrijvingsbeleid 2017	Januari 2017

BIJLAGE 9 : OVERZICHT GEWAARBORGDE LENINGEN Jaarrekening 2020

Oorspr. bedrag	Geldnemer	Geldgever	Datum besluit	Leningnr.	% van de borg	Restantbedrag 1-1-2020	Toename 2020	Aflossingen 2020	Restantbedrag 31-12-2020
Zorgsector									
3.857.131,84	Volckaert/SBO Groep	BNG4088913	2-7-1996	36431	100%	2.692.414	-	123.812	2.568.602
3.857.131,84	totaal Zorgsector					2.692.414	-	123.812	2.568.602
Sport									
68.067,03	St. Tennispark de Warande	Rabo Oosterhout	17-10-2001	37181	100%	3.971	1.702	1.702	2.269
450.000,00	O.T.C. de Warande	Rabo Oosterhout	19-7-2005	15 jaar	100%	52.409	39.051	39.051	13.357
170.000,00	T.V. Strijdo	Rabo Oosterhout	27-6-2006		100%	61.370	8.520	8.520	52.850
275.000,00	St. Tennispark De Warande	Rabo Oosterhout	14-6-2010	/16-3-2011	100%	128.200	14.960	14.960	113.240
225.000,00	Sportvereniging TSC	Rabo Oosterhout	30-9-2016	23-2-2016	100%	200.000	3.750	3.750	196.250
212.500,00	V.V. Neerlandia '31	Rabo Oosterhout	30-6-2019	31-5-2039	100%	208.075	26.560	26.560	181.515
500.000,00	De Warande Hockey Acc.	BNG	9-7-2020	9-7-2035	100%	-	500.000	-	500.000
100.000,00	St. Scouting Erasmus	Ned. Watersch. Bank	14-9-2020	14-9-2035	100%	-	100.000	-	100.000
2.000.567,03	totaal Sport					654.025	600.000	94.543	1.159.482
Welzijn									
63.741,00	St. Dorpshuis Den Brink	Rabo Oosterhout		1315939754	100%	30.557	-	2.928,00	27.629
321.913,00	St. Dorpshuis Den Brink	Rabo Oosterhout		1315939800	100%	26.225	-	14.796,00	11.429
310.372,00	St. Dorpshuis Den Brink	Rabo Oosterhout		1315939851	100%	148.668	-	14.268,00	134.400
696.026,00	totaal Welzijn					205.450	-	31.992	173.458
Milieu									
400.000,00	St. Begraafplaatsen O'hout	Rabo Oosterhout	12-9-2001	linear, 20 jr	100%	183.294	-	20.004	163.290
400.000,00	totaal Milieu					183.294	-	20.004	163.290
Volkshuisvesting									
3.581.370,99	St. Thuisvester	BNG4083153	21-10-1994	34628	100%	2.813.278	-	70.045	2.743.233
3.581.371	totaal Volkshuisvesting					2.813.278	-	70.045	2.743.233
10.535.096						6.548.461	600.000	340.396	6.808.065
176.313.127,77	Particuliere woningbouw		diverse		100%	1.869.272		211.687	1.657.584
TOTAAL LENINGEN WAARVOOR DE GEMEENTE BORG STAAT									
						8.417.732	600.000	552.083	8.465.650
TOTAAL LENINGEN DIE GEBORGD ZIJN DOOR HET WAARBORGFONDS SOCIALE WONINGBOUW WAARVOOR DE GEMEENTE DE ACHTERVANGFUNCTIE VERVULT (zie specificatie)						371.866.381	24.800.000	840.000	395.826.381
TOTAAL						380.284.113	25.400.000	1.392.083	404.292.031

Specificatie leningen geborgd door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (gemeente vervult achtervangfunctie):

OLO leningen zijn leningen waarvoor het WSW direct borg staat
RPF leningen zijn leningen die voortgekomen zijn uit de vrijwaring

Oorspronkelijk bedrag	Geldnemer	geldgever	Leningnr fin inst	Leningnr. WSW	% van de borg	Restantbedrag "1-1-2020	Toename "1-1-2020	Aflossingen "1-1-2020	Restantbedrag "31-12-2020
10.000.000	WSG Geertruidenberg	BNG40104000	40104000	40673	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Totaal WSG Geertruidenberg					10.000.000	-	-	10.000.000
3.812.000	Stichting Thuisvester	Gem. Oosterhout	75451	24726	RPF	2.818.000	-	82.000,00	2.736.000
13.997.000	Stichting Thuisvester	Gem. Oosterhout	40105866	24813	RPF	6.226.000	-	283.000,00	5.943.000
6.203.000	Stichting Thuisvester	Gem. Oosterhout	4070556	24814	RPF	6.000.000	-	-	6.000.000
38.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	20024181	37750	OLO	38.000.000	-	-	38.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	20024182	37751	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	20024183	37752	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.101221	37761	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.103962	40631	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.103963	40557	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10025954	40625	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
5.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10025951	40626	OLO	5.000.000	-	-	5.000.000
6.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10025952	40628	OLO	6.000.000	-	-	6.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10025953	40629	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
6.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10025955	40630	OLO	6.000.000	-	-	6.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.103961	40632	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
7.500.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10026058	40857	OLO	7.500.000	-	-	7.500.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Rabobank	20020	40895	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
7.000.000	Stichting Thuisvester	Rabobank	20018	40897	OLO	7.000.000	-	-	7.000.000
6.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	FRL341	43177	OLO	6.000.000	-	-	6.000.000
5.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.109425	46136	OLO	5.000.000	-	-	5.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10027850	44902	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000
11.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10028113	45404	OLO	11.000.000	-	-	11.000.000
13.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10028350	45827	OLO	13.000.000	-	-	13.000.000
7.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10028464	46046	OLO	7.000.000	-	-	7.000.000
11.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.108661	45402	OLO	11.000.000	-	-	11.000.000
12.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10028624	46250	OLO	12.000.000	-	-	12.000.000
12.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.109582	46252	OLO	12.000.000	-	-	12.000.000
5.500.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.101.231	37756	OLO	5.500.000	-	-	5.500.000
5.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.101.232	37757	OLO	5.000.000	-	-	5.000.000
4.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.102.894	39301	OLO	4.000.000	-	-	4.000.000
5.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	15-11-16 / 15-11-51	47091	OLO	5.000.000	-	-	5.000.000
6.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	14-10-16 / 16-10-23	47092	OLO	6.000.000	-	-	6.000.000
5.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	1-12-16 / 3-12-40	47135	OLO	5.000.000	-	-	5.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	15-9-17 / 15-9-28	47605	OLO	10.000.000	-	-	10.000.000

7.500.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	20029867	48374		7.500.000	-	-	7.500.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.112.127	48196	7-9-18 / 8-9-36	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.112.126	48197	7-9-18 / 6-9-30	10.000.000	-	-	10.000.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.111.701	47874		10.000.000	-	-	10.000.000
1.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10023931	48570		400.000	-	50.000	350.000
1.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10023936	48565		567.000	-	34.000	533.000
2.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	10023994	48568		1.133.000	-	66.000	1.067.000
600.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.108.258	45061	tot 2-5-22	600.000	-	-	600.000
600.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.108.259	45060	tot 2-5-23	600.000	-	-	600.000
1.350.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.109.253	45963	1-9-14 / 1-9-24	675.000	-	135.000	540.000
900.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.109.580	46254	30-1-15 / 30-1-25	540.000	-	90.000	450.000
1.000.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.110.899	47215	31-1-17 / 31-1-27	800.000	-	100.000	700.000
14.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	1-30286	48947	2-9-19 / 2-9-61	14.000.000	-	-	14.000.000
1.500.000	Stichting Thuisvester	BNG	40.105.267	48574	15-4-10 / 1-4-60	1.500.000	-	-	1.500.000
1.507.381	Stichting Thuisvester	BNG	40.112.317	48521	1-8-08 / 30-6-45	1.507.381	-	-	1.507.381
14.800.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	1-30714	49753	21-9-20 / 19-9-70		14.800.000	-	14.800.000
10.000.000	Stichting Thuisvester	Ned. Watersch. Bank	1-30715	49754	21-9-20 / 23-9-30		10.000.000	-	10.000.000
398.769.381	Totaal Thuisvester Oosterhout					361.866.381	24.800.000	840.000	385.826.381

408.769.381	Totaal Generaal					371.866.381	24.800.000	840.000	395.826.381
--------------------	------------------------	--	--	--	--	--------------------	-------------------	----------------	--------------------

Bijlage 10 Afkortingenlijst

Ten behoeve van de leesbaarheid van de jaarrekening is een afkortinglijst toegevoegd.

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
BCF	BTW Compensatiefonds
BENG	Bijna energieneutraal gebouw
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging gemeenten
BIZ	Bedrijven Investing Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BP	Bestemmingsplan
BRO	Basisregistratie Ondergronden
BRP	Basisregistratie Personen
BSO	Buitenschoolse opvang
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BWB	Belastingsamenwerking West Brabant
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
CIA	Corona Impact Analyse
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CM	Citymarketing
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COAT	Corona actie team
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CPB	Centraal Planbureau
DB	Dagelijks bestuur
DPIA	Data Protection Impact Analyses
DPRA	Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie
DRIS	Dynamische Route Informatie Displays
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch voordelige inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normastiek Single Information Audit
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GFE	Groente, fruit en etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GOB	Gastouderbureau
GOP	Geregelde oversteekplaats

Afkorting	Betekenis
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GR OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare GezondheidsZorg
GR NGS	Gemeenschappelijke Regeling Nazorg Gesloten Stortplaatsen
Hbh	Hulp bij huishouden
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IFLO	Financiën Lokale Overheden
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD	Internet Schooldossier
ISV	Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensief Toezicht op Veehouderijen
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JOP	Jeugd ontmoetingsplaats
JOR	Jaarplan Openbare Ruimte
KDV	Kinderdagverblijf
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KPI	Kritische prestatie indicator
KvK	Kamer van Koophandel
LISA	Ledeninformatiesysteem van arbeidsplaatsen
LPA	Logistiek Platform Amerstreek
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MGP	Meerjarenperspectief Grondexploitaties
MJPOR	Meerjarenprogramma Openbare Ruimte
MJPIV	Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid
MVA	Materiële vaste activa
MVI	Maatschappelijk Verantwoorde Inkoop
MWB	Midden West Brabant
NAZ	Niet aanspreekbare zij-instromer
NHG	Nationale Hypotheekgarantie
ONE	Oosterhout Nieuwe Energie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendzaakbelasting
PBS	Personeels Budgetteringssysteem
P&C	Planning & Control
PIA	Privacy Impact Assessment
PRIO	Prioriteit voor de renovatie van de inrichting van de openbare ruimte
PSZ	Peuterspeelzaal
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
PvE	Programma van eisen
RAT	Regionaal Archief Tilburg
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
REA	Ruimtelijke Economische Agenda
RES	Regionale Energie Strategie
REWIN	Regionaal werkgelegenheidsinstituut West-Brabant
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum

Afkorting	Betekenis
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWB	Regiobureau West Brabant
RWS	Rijkswaterstaat
SD	Sociaal Domein
SDE	Stimulering Duurzame Energie
SER	Sociaal Economische Raad
SPUK	Specifieke uitkering sport
SSC	Shared Service Center
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SWWB	Samenwerking waterhuishouding West-Brabant
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
SWT	Sociaal Wijkteam
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
TVW	Transitie Visie Warmte
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VGO	Voorziening gastouder
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSV	Voortijdig schoolverlater
WAVA	Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wi	Wet inburgering
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WOB	Wet Openbaar Bestuur
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRP	Water- en rioleringsplan
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wvvgz	Wet verplichte ggz
WWB	Wet Werk en Bijstand